

Center za mednarodno konkurenčnost
Center for International Competitiveness

KONČNO POROČILO – I.del:

Strategija nastopa slovenskih podjetij na ruskem trgu

Ljubljana, 15. oktober 2003

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Dokument – predgovor

- ◆ Osnovni cilj projekta je dolgoročno krepiti pomen slovenskega gospodarstva v Ruski federaciji.
- ◆ Parcialni cilji projekta so:
 - ❖ identificirati poslovne priložnosti po posameznih sektorjih na izbranih regionalnih trgih Ruske federacije (Moskvi, Moskovski in Novosibirski oblasti ter v regijah Ural in Povolžje),
 - ❖ analizirati interes in sposobnosti slovenskih podjetij s poudarkom na srednjih in malih podjetjih za poslovanje na ruskem trgu,
 - ❖ opredeliti vidike in predlagati koncepte najprimernejše institucionalne podpore za nastop podjetij na ruskem trgu.
- ◆ V kontekstu doseganja osnovnega in parcialnih ciljev projekta je strukturirano tudi poročilo, ki je sestavljeno iz treh delov:
 - ◆ V **prvem delu** poročila so ločeno po posameznih štirih regijah predstavljene relevantne gospodarske dejavnosti, v katerih so bile identificirane poslovne priložnosti za slovenska podjetja.
 - ◆ **Drugi del** poročila vsebuje analizo sposobnosti in interesa novih slovenskih podjetij za nastop na trgu Ruske federacije, ki je bila opravljena na osnovi raziskave med 145 slovenskimi podjetji. Sestavni del drugega dela vmesnega poročila so tudi izkušnje uveljavljenih slovenskih podjetij, ki že poslujejo na trgu Ruske federacije in so bile pridobljene na osnovi globinskih intervjujev z vodilnimi predstavniki teh podjetij. V drugem delu poročila se nahaja tudi prikaz strukture zunanjetrgovinskega poslovanja med Slovenijo in Rusko federacijo.
 - ◆ **Tretji del** poročila je sinteza tržnih priložnosti in notranjih sposobnosti naših podjetij. Podana so priporočila za najprimernejšo institucionalno podporo za nastop slovenskih podjetij na ruskem trgu. Priporočila izhajajo tudi iz analize potreb slovenskih podjetij in predstavitve uveljavljenih praks drugih držav pri spodbujanju nastopa podjetij na novih trgih.

Vsebina (1)

1. UVOD	8
1.1. Nekaj osnovnih podatkov o Ruski federaciji	9
1.2. Vloga administrativno-teritorialnih enot	12
1.3. Rating regij	15
1.4. Socialno-ekonomski kazalci regij	17
1.5. Značilnosti srednjega dohodkovnega razreda v RF	18
2. MOSKVA IN MOSKOVSKA OBLAST	20
2.1. Uvod v Moskovsko oblast	21
2.2. Uvod v Moskvo	24
2.3. Koristni kontakti	26
2.4. Pregled gospodarskih dejavnosti v Moskvi in Moskovski oblasti	33
2.4.1. Elektroenergetika	35
2.4.2. Proizvodnja hrane in pijače	38
2.4.3. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas	46
2.4.4. Proizvodnja pohištva	50
2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve	55
2.4.6. Trgovina na drobno	65
2.4.7. Trgovina na drobno z električnimi gospodinjskimi aparati	68
2.4.8. Tehnična trgovina na drobno	69
2.4.9. Turizem	74
2.4.10. Gradbeništvo	83
2.4.11. Povzetek poslovnih priložnosti za slovenska podjetja v Moskvi in Moskovski oblasti	89
2.4.12. Potencialni partnerji	91

Vsebina (2)

3. POVOLŽJE	94
3.1. SAMARSKA OBLAST	96
3.1.1. Uvod	97
3.1.2. Koristni naslovi	100
3.1.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	102
3.1.4. Proizvodnja strojev in naprav	103
3.1.5. Proizvodnja vozil	106
3.1.6. Metalurgija	115
3.1.7. Proizvodnja hrane in pijač	118
3.1.8. Turizem	121
3.1.9. Vloga majhnih podjetij	122
3.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti	123
3.2. NIŽNEGORODSKA OBLAST	126
3.2.1. Uvod	127
3.2.2. Koristni naslovi	130
3.2.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	132
3.2.4. Proizvodnja strojev in naprav	133
3.2.5. Proizvodnja vozil	136
3.2.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas	140
3.2.7. Proizvodnja hrane in pijač	144
3.2.8. Obdelava in predelava lesa in proizvodnja papirja	146
3.2.9. Vloga majhnih podjetij	147
3.2.10. Poslovne priložnosti	148
3.3. REPUBLIKA TATARSTAN	153
3.3.1. Uvod	154
3.3.2. Koristni naslovi	156
3.3.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	157
3.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov	158
3.3.5. Proizvodnja strojev in naprav	160
3.3.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas	164
3.3.7. Proizvodnja hrane in pijač	167
3.3.8. Obdelava in predelava lesa	170
3.3.9. Vloga majhnih podjetij	171
3.3.10. Poslovne priložnosti	172

Vsebina (3)

3.4. VOLGOGRAJSKA OBLAST	174
3.4.1. Uvod	175
3.4.2. Koristni naslovi	177
3.4.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	178
3.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov	179
3.4.5. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas	182
3.4.6. Proizvodnja hrane in pijač	185
3.4.7. Proizvodnja strojev in naprav ter metalurgija	188
3.4.8. Poslovne priložnosti	191
4. URAL	193
4.1. SVERDLOVSKA OBLAST	195
4.1.1. Uvod	196
4.1.2. Koristni naslovi	198
4.1.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	200
4.1.4. Metalurgija	201
4.1.5. Proizvodnja strojev in naprav	204
4.1.6. Proizvodnja gradbenega materiala	208
4.1.7. Proizvodnja kozmetike	209
4.1.8. Proizvodnja hrane in pijač	214
4.1.9. Obdelava in predelava lesa	216
4.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti	217
4.2. ČELJABINSKA OBLAST	219
4.2.1. Uvod	220
4.2.2. Koristni naslovi	222
4.2.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	224
4.2.4. Metalurgija	225
4.2.5. Proizvodnja strojev in naprav	227
4.2.6. Proizvodnja hrane in pijač	231
4.2.7. Vloga majhnih podjetij	232
4.2.8. Poslovne priložnosti	233

Vsebina (4)

4.3. TJUMENSKA OBLAST	235
4.3.1. Uvod	236
4.3.2. Koristni naslovi	238
4.3.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	241
4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov	242
4.3.5. Obdelava in predelava lesa	248
4.3.6. Poslovne priložnosti	249
4.4. PERMSKA OBLAST	253
4.4.1. Uvod	254
4.4.2. Koristni naslovi	256
4.4.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	259
4.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov ter plina	260
4.4.5. Metalurgija	261
4.4.6. Obdelava in predelava lesa	262
4.4.7. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas	263
4.4.8. Proizvodnja strojev in naprav	264
4.4.9. Proizvodnja hrane in pijač	265
4.4.10. Poslovne priložnosti	266
5. NOVOSIBIRSKA OBLAST	269
5.1. Uvod	270
5.2. Koristni naslovi	272
5.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti	273
5.4. Proizvodnja hrane in pijač	274
5.5. Proizvodnja strojev in naprav	280
5.6. Metalurgija	283
5.7. Gradbeništvo	285
5.8. Proizvodnja gradbenega materiala	288
5.9. Poslovne priložnosti	290
6. VIRI	291

1. UVOD

1.1. Nekaj osnovnih podatkov o Ruski federaciji (1)

a) Splošni podatki o Ruski federaciji

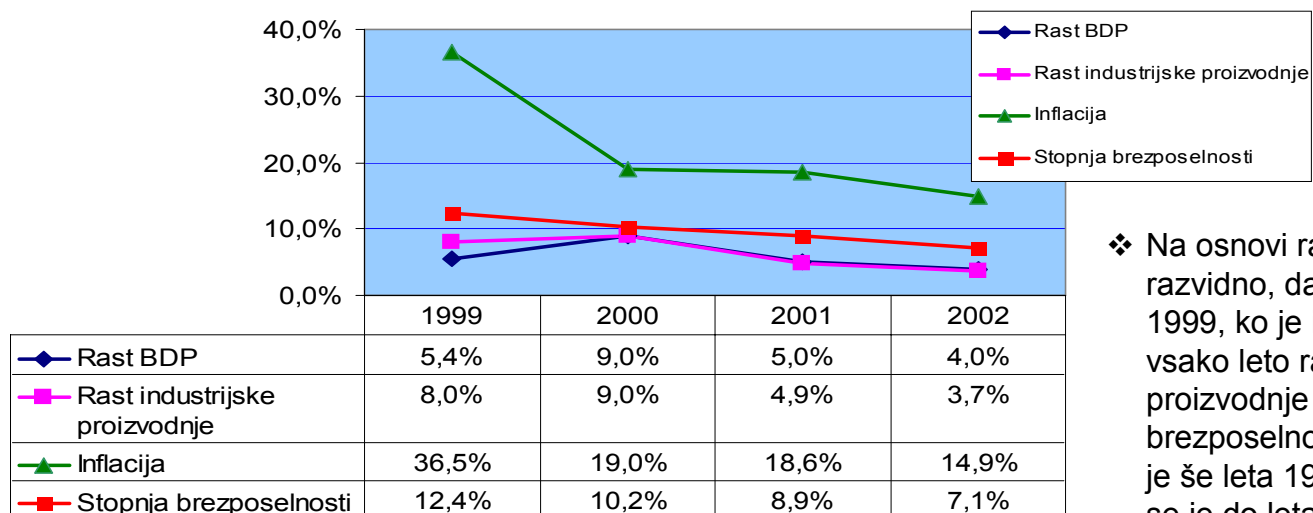
- ◆ Ruska federacija (op.: termin Rusija je po ustavi enakovreden) obsega 17.075.400 km² površine (op.: od bivše SZ je prevzela 76% ozemlja in je še vedno največja država na svetu) in ima po podatkih iz popisa oktobra 2002 (www.gks.ru) 145,5 milijonov prebivalcev (op.: 7. mesto na svetu), kar je za 1,3% manj v primerjavi s podatki za leto 1989, glavno mesto Moskva pa ima 10,4 milijona prebivalcev, kar je za 17% več kot leta 1989. Skladno z ustavo iz decembra 1993 je RF demokratična, federativna, pravna in večetnična republika, v kateri je vloga predsednika države posebej izpostavljena. Rusko federacijo (RF) sestavlja 89 subjektov federacij, in sicer: republike, oblasti in kraji, avtonomne oblasti in okrožja ter mesti zveznega pomena (Moskva in St. Peterburg).

b) Makroekonomski kazalci razvoja v zadnjih letih

- ◆ V začetku 90-tih let prejšnjega stoletja, ki so bila povezana tudi z velikimi političnimi spremembami v Rusiji, so bile razmere na gospodarskem področju v tej državi relativno nestabilne, rasti BDP ni bilo, zunanji dolg je bil okoli 160 mrd USD, notranja zadolženost je bila zelo velika, tuje investicije pa so bile relativno majhne. Notranje-politične razmere so bile relativno nestabilne, na zunanjepolitičnem področju pa je občasno prihajalo tudi do konfrontacij. Poleg tega je avgusta 1998 prišlo do finančne krize, zaradi česar so se še poslabšali pogoji poslovanja.
- ◆ Po letu 1999 je na gospodarskem področju prišlo do pozitivnih sprememb, ki so se med drugim kazale v tem, da je takrat prvič prišlo do rasti BDP in industrijske proizvodnje, inflacija pa se je začela zmanjševati.

1.1. Nekaj osnovnih podatkov o Ruski federaciji (2)

- ◆ Na osnovi rezultatov volitev v Državno dumo RF decembra 1999 je prišlo do novih razmerij, saj so levo usmerjene stranke izgubile na pomenu. Dne 1.1.2000 je bil za v.d. predsednika države imenovan Vladimir Putin, ki je zatem marca zmagal na predsedniških volitvah. Obdobje zadnjih treh let je na notranjepolitičnem področju možno označiti kot relativno stabilno, na zunanjepolitičnem področju pa je prišlo do kakovostnih sprememb, saj je Rusija začela izgrajevati strateško partnerstvo z Evropsko unijo, zvezo NATO in drugimi pomembnimi mednarodnimi in regionalnimi organizacijami.
- ◆ Indikativni so tudi makroekonomski kazalci za zadnjih nekaj let (Državni komite za statistiko RF - www.gks.ru; Russian Economy in 2002, Institute for the Economy in Transition, Moscow, 2003 - www.iet.ru), kar je razvidno iz spodnjega grafa:

- ❖ Na osnovi razpoložljivih podatkov je razvidno, da je imel BDP od leta 1999, ko je imel prvič pozitivno rast, vsako leto rast. Rast industrijske proizvodnje se umirja, stopnja brezposelnosti pada. Zunanji dolg, ki je še leta 1999 znašal 158 mrd USD, se je do leta 2002 zmanjšal na okoli 135 mrd USD.

1.1. Nekaj osnovnih podatkov o Ruski federaciji (3)

c) Aktualni makroekonomski podatki

- ◆ Po podatkih Ministrstva za ekonomski razvoj in trgovino RF in Državnega statističnega komiteja (www.government.ru, www.gks.ru) za obdobje prvo polletje 2003 je v tem obdobju, v primerjavi z enakim obdobjem 2002, rast BDP znašala 6,8% (op.: do konca leta 2003 analitiki pričakujejo rast BDP na ravni okoli 5,5%; predsednik države je v svoji letni poslanici 16. maja 2003 določil, da je potrebno BDP do leta 2010 povečati za dvakrat - www.kremlin.ru), obseg industrijske proizvodnje se je povečal za 6,8%, investicije v osnovni kapital so se povečale za 11,9%, inflacija je bila 8,7% (op.: do konca leta 2003 naj bi znašala 10-12%), delež brezposelnih pa je znašal 7,1%. Zlate rezerve so dne 22.8.2003 znašale 63,0 mrd USD.
- ◆ Zunanje-trgovinska menjava je v prvem polletju 2003 znašala 86,1 mrd USD in se je povečala za 26,5%, pri čemer je bil pozitiven saldo 36,1 mrd USD. Trgovinska menjava z državami Skupnosti neodvisnih držav je znašala 14,8 mrd USD (+29,3%), z državami EU pa 31,2 mrd USD (+21%). Glavni trgovinski partnerji Rusije so bile države EU in sicer: ZRN 8,6 mrd USD (+ 27%), Italija 5,1 mrd USD (+11%), Nizozemska 4,3 mrd USD (+6%), Finska 3 mrd USD (+50%), Velika Britanija 2,8 mrd USD (+27%).
- ◆ Dne 21.8.2003 sta Vlada RF in Centralna banka Rusije na skupnem zasedanju obravnavali naloge na področju denarno-kreditne politike v letu 2004. Po tedanjih napovedih Centralne banke Rusije naj bi inflacija v letu 2004 znašala 8-10%, v letu 2005 6,5-8,5% in v letu 2006 pa 5,5%-7,5% (www.government.ru, www.cbs.ru).
- ◆ Po podatkih Ministrstva za finance RF (www.minfin.ru) naj bi leta 2003 dosegli proračunski presežek v višini 5,2 mrd USD, v letu 2004 pa v višini 2,8 mrd USD (op.: podatka sta pomembna zlasti z vidika rednega odplačevanja tujih dolgov).

1.2. Vloga administrativno-teritorialnih enot (subjektov RF oziroma regij)

- ◆ Z vidika razumevanja sedanjega in krepitve prihodnjega sodelovanja z regijami je pomembno poznavanje razmerij med centrom in regijami po eni ter posebnosti posameznih regij po drugi strani.
- ◆ Administrativno-teritorialni sistem Rusije ima zanimiv razvoj, ki ga označujejo številne spremembe. Do 18. stoletja so v Rusiji obstajale različne enote - okraji, vojvodstva, okrožja. V začetku 18. stoletju, v času Petra I., je bilo več reform. V tem smislu je bila Rusija leta 1708 razdeljena na 8 velikih gubernij, te pa na okraje, leta 1727 pa so uvedli še vmesne enote - province. Leta 1772 je bila v času Jekaterine II. nova administrativna reforma, kjer se je število gubernij povečalo na 68; takšna delitev je ostala do začetka 19. stoletja.
- ◆ Po oktobrski revoluciji leta 1917 se je najprej začelo rušenje starih administrativnih enot in uvedene so bile nove - kraj, oblast in regija. Konec 30-tih let 20. stoletja je bila vzpostavljena politično-administrativna delitev Sovjetske zveze, ki je obstajala do leta 1990, sestavljalo pa jo je 15 zveznih republik (op.: sedanje države Skupnosti neodvisnih držav in pribaltske države), v sestavi največje republike pa je bilo 20 avtonomnih republik, 8 avtonomnih oblasti in okrajev.
- ◆ Po razpadu Sovjetske zveze je v okviru Ruske federacije prišlo do sprememb notranje administrativne strukture, ki jo sedaj sestavlja 89 subjektov federacije. V začetku 90-tih let 20. stoletja se je začel proces osamosvajanja oziroma zagotavljanja večje samostojnosti subjektov federacije v odnosu do zveznega centra, zaradi česar so mnogi subjekti podpisali posebne sporazume, ki opredeljujejo odnose s centrom. Leta 2000 je prišlo do ustanovitve sedmih zveznih okrožij, ki jih vodijo pooblaščen predstavniki predsednika Ruske federacije, znotraj katerih so omenjeni subjekti federacije, pri čemer je v vsakem od zveznih okrožij približno 20 mio prebivalcev.

1.2. Vloga administrativno-teritorialnih enot (subjektov RF oziroma regij)

1.2. Vloga administrativno-teritorialnih enot (subjektov RF oziroma regij)

- ◆ Z vidika sodelovanja s posameznimi subjekti Ruske federacije je pomembno dejstvo, da imajo ti po ustavi in zakonih pravico, da se s tujimi partnerji dogovarjajo o sodelovanju na vseh področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost. To se nanaša na uresničevanje odnosov na trgovinsko-gospodarskem, znanstveno-tehničnem, humanitarnem, kulturnem in drugih področjih. V tej zvezi pa obstaja koordinacija mednarodnih in zunanje-ekonomskih odnosov subjektov Ruske federacije na zvezni ravni, in sicer trenutno preko Sveta predstojnikov subjektov RF pri Ministrstvu za zunanje zadeve Ruske federacije (www.mid.ru).
- ◆ Dejstvo je torej, da imajo v Rusiji regije v luči različnih vidikov sodelovanja, zlasti pa gospodarskega, zelo pomembno vlogo. Poleg tega imajo po obstoječi zakonodaji (www.mid.ru) možnost sklepanja različnih mednarodnih pogodb (npr. protokolov, memorandumov, sporazumov), pri čemer morajo dobiti soglasje Ministrstva za zunanje zadeve RF. Glede na dimenzije regij (velikost območja, število prebivalcev, možnosti sodelovanja na različnih področjih) je **za slovenska podjetja zelo pomembno, da poslovno sodelovanje razvijajo z različnimi regijami**, saj se ravno na tem področju kažejo še velike in nemalokrat premalo izkoriščene možnosti sodelovanja. V smislu okrepitve sodelovanja z določeno regijo/mestom so pomembni tudi formalni stiki, in sicer v obliki protokolov oziroma memorandumov o sodelovanju.

1.3. Rating regij (1)

- ◆ Z vidika poslovnega sodelovanja z izbranimi regijami Ruske federacije so zanimivi njihovi investicijski potenciali. Po dosegljivih podatkih iz leta 2001 ("Ekspert", 41/2001, Moskva) obstaja naslednji vrstni red investicijskih potencialov subjektov Ruske federacije (op.: upoštevali so naslednje range: zaposlitveni, potrošniški, infrastrukturni, proizvodni, inovacijski, finančni, institucionalni in naravni resursi):

1. Moskva
2. St. Peterburg
3. Moskovska oblast
4. Hanti-Mansijsko avtonomno okrožje - Jugra
5. Sverdlovska oblast
7. Republika Tatarstan
8. Samarska oblast
9. Nižnegorodska oblast
11. Permska oblast
14. Čeljabinska oblast
18. Jamalo-Nenecko avtonomno okrožje
19. Novosibirska oblast
23. Volgograjska oblast
32. Tjumenska oblast

1.3. Rating regij (2)

- ◆ Splošni rating regij, ki spadajo v Privolško zvezno okrožje, na datum 1.1.2003 (www.tatar.ru):
 1. Republika Tatarstan
 2. Republika Baškortostan
 3. Samarska oblast
 4. Permska oblast
 5. Nižnjegorodska oblast
 6. Orenburška oblast
 7. Udmurtska oblast
 8. Saratovska oblast
 9. Republika Mordovija
 10. Čuvaška republika

1.4. Socialno-ekonomski kazalci regij

- ◆ Indikativni (z vidika sedanjih in prihodnjih priorit et oziroma usmeritev) so tudi podatki v zvezi z nekaterimi socialno-ekonomskimi indikatorji v prvem poletju 2003 (www.rg.ru, www.gks.ru):

Subjekti federacije	Stanovanjske površine v 1000 m2	Indeks rasti stan.površ. 2002/01	Tuje investicije v 1000 USD	Delež tujih investicij (%)
RF - skupaj	12.684,5	113,7	12.661.523	100,0
Moskva	2.267,5	108,7	6.604.458	52,2
Moskovska oblast	1.445,8	135,3	418.030	3,3
Sverdlovska oblast	242,5	144,8	587.895	4,6
Permska oblast	166,0	220,7	35.649	0,3
Čeljabinska oblast	195,4	111,2	563.460	4,5
Tjumenska oblast, od tega	387,7	157,1	340.073	2,7
Hanti-Mansijsko avtonomno okrožje - Jugra	159,4	187,2	282.835	2,2
Jamalo-Nenecko avtonomno okrožje	32,7	115,6	47.028	0,4
Nižnegorodska oblast	187,0	25,7	64.041	0,5
Republika Tatarstan	203,3	90,9	81.592	0,6
Samarska oblast	232,2	87,7	146.014	1,2
Volgograjska oblast	170,1	96,8	16.637	0,1
Novosibirska oblast	90,1	33,2	1554	0,0

1.5. Značilnosti srednjega dohodkovnega razreda v RF (1)

- ◆ Raziskava v 16 večjih ruskih mestih je pokazala, da srednji razred v RF tvorijo ljudje, ki mesečno zaslužijo med **150 in 1.000 USD** na vsakega člana gospodinjstva. **Povprečni Rus v tej skupini** zasluži v povprečju **320 USD** mesečno oz. **3.900 USD** na leto.
- ◆ **Povprečno gospodinjstvo srednjega razreda** ima v povprečju **3,08 člana**, zasluži pa okrog **12.000 USD letno**. Takih gospodinjstev je približno 11 mio, kar pomeni 25% ruskega prebivalstva. Povprečno rusko gospodinjstvo ima danes tri člane, ki zaslužijo v povprečju 100 USD na osebo mesečno.
- ◆ Rusi na splošno malo varčujejo. Srednji razred Rusov porabi skoraj vse svoje zaslužke (91%), kar se le malo razlikuje od porabe povprečne ruske družine, ki porabi 95% svojega dohodka.

Delež izdatkov gospodinjstev srednjega dohodkovnega razreda in povprečnega gospodinjstva v RF (v%)		
	srednji razred	povprečje v RF
hrana	33	50
oblačila in obutev	15	20
stanovanjski in prevozniki izdatki	14	5
pohištvo in gospodinjski aparati	6	10
izdatki za zabavo in počitnice	13	0,5
izobraževanje in zdravje	6	2

- ◆ **Predstavniki srednjega dohodkovnega razreda** porabijo **tretjino** svojega prihodka na **hrano in življenjske potrebščine**, medtem ko **povprečni Rus** porabi **polovico**.

1.5. Značilnosti srednjega dohodkovnega razreda v RF (2)

- ◆ Izdatki za **prevoz in stanovanje** predstavljajo v **srednjem razredu okrog 14% dohodka**, medtem ko pri **povprečnem ruskem gospodinjstvu** ta delež znaša okrog **5%**.
Ruski srednji razred nameni izdatkom za **oblačila in obutev 15%** svojega letnega prihodka, **povprečno rusko gospodinjstvo pa 20%**.
Za **zabavo in počitnice** porabijo predstavniki **srednjega razreda 13%** svojih zaslužkov, medtem ko **povprečni Rusi za te storitve namenijo le 0,5%**.
Za **izobraževanje in zdravje** porabi povprečni predstavnik **srednjega dohodkovnega razreda 6%** prihodka, **povprečni Rus pa trikrat manj**.
- ◆ Večina srednjega dohodkovnega razreda v Rusiji je zaposlena (80%), medtem ko je v povprečju pri Rusih ta delež okrog 50%. Medtem ko **povprečni Rus dela v povprečju 8 ur na dan**, predstavnik **srednjega dohodkovnega razreda** preživi na delovnem mestu skoraj **10 ur**.
- ◆ **65 % srednjega dohodkovnega razreda v RF letno privarčuje 9-10%** svojih dohodkov. Vendar **z rastjo dohodka hitro raste tudi varčevanje**. Gospodinjstva, kjer člani zaslužijo med 150-200 USD mesečno, privarčujejo približno 600 USD letno, gospodinjstva, kjer člani zaslužijo med 250-400 USD mesečno, pa na letni ravni privarčujejo 1.350 USD letno. Pri gospodinjstvih, kjer plača na člana presega 600 USD, privarčujejo tudi do 3.150 USD letno.

2. MOSKVA IN MOSKOVSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

2.1. Uvod v Moskovsko oblast (1)

- ◆ Moskovska oblast (op.: v praksi se za to geografsko območje uporablja izraz Podmoskovje) je veliko okoli 47.000 km² in ima okoli 7 milijonov prebivalcev, od katerih jih 5 milijonov živi v mestih. Na njenem območju je 74 mest, od tega je 15 z več kot 100.000 prebivalci. Povprečna gostota naseljenosti je 143,5 prebivalcev na km². Na območju Moskovske oblasti je 2.741 km železniških prog, 12.473 km cest, 4 civilna letališča in vojaška letališča (www.mosreg.ru, www.bisinfo.ru/mosc_reg).
- ◆ Na območju Moskovske oblasti so najbolj razširjene strojogradnja, metalurgija, kemična in lahka industrija ter kmetijstvo. Na tem območju med drugim proizvajajo vesoljske aparate (op.: v tej zvezi je najbolj znano mesto Koroljev), različne tekstilne izdelke, šivalne in pralne stroje, elektroniko, električne motorje, avtomobile (Oka), avtobuse, akumulatorje, mineralna gnojila, izdelke iz papirja, pohištvo in drugo.
- ◆ Na območju Moskovske oblasti deluje okoli 20% znanstvenih organizacij Rusije ter 40 raziskovalnih institucij in visokošolskih zavodov Ruske akademije znanosti. Številne znanstveno-raziskovalne organizacije delujejo na območju specializiranih mest (op.: tako imenovanih »mestih znanosti«). Mnoge od njih iščejo stike s tujimi partnerji, npr. zaradi realizacije skupnih projektov, še zlasti pa zaradi proučitve možnosti komercializacije njihove dejavnosti.
- ◆ V tem smislu so zanimiva naslednja mesta: Černogolovka (v tem mestu deluje več znanstveno-raziskovalnih inštitutov Ruske akademije znanosti s področja kemije in fizike), Dubna (mesto je znano po raziskavah s področja matematike, fizike, energetike in elektronike), Klimovsk (mesto je znano po raziskavah s področja matematike, fizike, kemije in elektronike; imajo inštitut za precizno strojogradnjo, inštitute za področje medicinske in računske opreme), Puščino (v tem mestu deluje več znanstveno-raziskovalnih inštitutov Ruske akademije znanosti s področja biologije, astrofizike in elektronike) in Troick (mesto je znano po raziskavah s področja jedrske fizike in elektronike; eden od inštitutov se ukvarja z lasersko tehnologijo; s proizvodnjo laserske tehnike pa se ukvarjajo v mestu Dolgoprudni).

2.1. Uvod v Moskovsko oblast (2)

- ◆ V zvezi z ugodno investicijsko klimo Moskovske oblasti med drugim izpostavljajo naslednje prednosti:
 - ❖ možnost širokega koriščenja znanstveno-tehničnih dosežkov;
 - ❖ veliko število nedograjenih objektov, kjer obstaja interes za dokončanje in organizacijo proizvodnje;
 - ❖ možnosti nakupa ali najema proizvodnih kapacitet.

- ◆ Vlada Moskovske oblasti **dejavno podpira organizacijo nedržavnih struktur**, pri čemer koristijo možnosti in potenciale bivših državnih podjetij. Posebno **pozornost posvečajo srednjemu in malemu gospodarstvu**.

- ◆ V Moskovski oblasti so sprejeli program razvoja industrije za obdobje 2004-2007, pri čemer so pomembnejše smeri tega programa naslednje:
 - ❖ organizacijsko-pravna zagotovitev razvoja industrijske dejavnosti;
 - ❖ razvoj proizvodnje industrijske proizvodnje za reševanje prioriternih socialno-ekonomskih nalog;
 - ❖ realizacija investicijskih projektov, usmerjenih na vzpostavitev konkurenčne industrijske proizvodnje;
 - ❖ reforma in razvoj organizacij znanstveno-industrijskega kompleksa;
 - ❖ spodbujanje sodelovanja podjetij v zveznih programih.

2.1. Uvod v Moskovsko oblast (3)

- ◆ Moskovska oblast je zaradi specifičnega položaja, ko geografsko z vseh strani obkroža Moskvo, njihovih tendenc in želja po navezovanju stikov s tujimi partnerji, velikim tempom izgradnje novih proizvodnih kapacitet, ki se selijo iz Moskve v Podmoskovje, ter tudi zaradi vzpostavljenih dobrih odnosov s slovenskimi podjetji, ki so tukaj znana in cenjena, zelo dober partner za navezavo poslovnega sodelovanja (op.: poleg mešanih podjetij, ki delujejo na tem območju, je npr. »Krka« v mestu Istra zgradila farmacevtsko tovarno, ki je trenutno največja realizirana investicija s slovenske strani na območju Rusije).
- ◆ Poleg tega je s to regijo vzpostavljena dobra pravna baza sodelovanja, saj je bil februarja 2001 ob obisku gubernatorja Moskovske oblasti Borisa Gromova v Ljubljani podpisan protokol o trgovinsko-gospodarskem in kulturnem sodelovanju z Mestno občino Ljubljana. Septembra 2002 pa sta ministrica za gospodarstvo RS dr. Tea Petrin in minister za zunanje-ekonomsko sodelovanje Moskovske oblasti Tigran Karahanov, ki je bil v obdobju 1998-2002 veleposlanik RF v RS, podpisala memorandum o sodelovanju.
- ◆ Vse navedeno slovenskim podjetjem pomaga, da lažje prodirajo s svojimi projekti na to območje, poleg tega pa dobri odnosi z vodstvom in različnimi ministrstvi Moskovske oblasti nudijo ustrezno osnovo za vzpostavljanje stikov, iskanje priložnosti, urejanje različnih zadev in drugo.
- ◆ Med mesti Moskovske oblasti jih ima že nekaj vzpostavljene stike s slovenskimi partnerji oziroma bi bilo z njimi zaradi interesa ruske strani koristno vzpostaviti stike, med njimi npr.: Elektrostal, Istra, Mitišči, Odincovo, Podolsk, Serpuhov in druga.
- ◆ Izkušnje na tem območju imajo zlasti naslednja slovenska podjetja: Etol, Helios, Iskratel, Iskrateling, Krka in Riko.

2.2. Uvod v Moskvo (1)

- ◆ V Moskvi so koncentrirane državne, finančne in gospodarske strukture, kot tudi tuja veleposlaništva, predstavništva mednarodnih podjetij in bank ter regionalnih oblasti.

- ◆ Zaradi vsega naštetega je Moskva privlačno izhodišče za vse tuje investitorje:
 - ❖ Moskva absorbira večino ruskih tujih neposrednih naložb (približno 67% TNI je bilo investiranih v Moskvo od leta 1994 do 2002). Delež tujih neposrednih naložb se v zadnjih letih sicer nekoliko zmanjšuje (v letu 2002 je bil 52,2%), saj tuji investitorji vstopajo tudi v druge regije.
 - ❖ Mesto zbere 80% davkov v Rusiji;
 - ❖ Kot rusko najpomembnejše finančno, administrativno in predstavniško mesto, Moskva pridobi približno 85% vseh ruskih finančnih virov;
 - ❖ Moskva je tudi velik trg potrošniških dobrin, saj predstavlja 28% celotnega ruskega trga dobrin.
 - ❖ Moskva je največji znanstveni in izobraževalni center Rusije (Vir: BIZNIS).

2.2. Uvod v Moskvo (2)

- ◆ Moskva je največji industrijski center Rusije. V primerjavi z nekaterimi drugimi regijami ima sicer malo naravnih bogastev, vendar to pomanjkljivost uspešno nadomešča z relativno dobrimi transportnimi povezavami in koncentracijo najpomembnejših podjetij na področju letalstva, elektronske in avtomobilske industrije. Pomembno vlogo imajo še lahka in prehrabena industrija, metalurgija, energetika, gradbeništvo, trgovina in kemična industrija.
- ◆ Najpomembnejše dejavnosti:
 - ❖ **Energetika**
Zaposluje 8% vse delovne sile v Moskvi je koncentrirana na ruskem državnem energetskega monopolu RAO UES in na družbi Mosenergo.
 - ❖ **Proizvodnja hrane in pijače**
Dejavnost zaposluje približno 64.000 ljudi in je ena najbolj hitro rastočih v Moskvi ter obenem najbolj privlačna za tuje investitorje v zadnjih letih.
 - ❖ **Gradbeništvo**
V dejavnosti je zaposlenih več kot 730.000 ljudi. Poslovna in stanovanjska gradnja je v zadnjih letih dosegla nadpovprečno visoke stopnje rasti.
 - ❖ **Proizvodnja vozil**
Največji podjetji v dejavnosti sta AZLK Moskvich (proizvajalec avtomobilov – 12.000 zaposlenih) in AMO ZIL (proizvajalec tovornjakov in hladilnikov – 24.000 zaposlenih). ZIL ima več kot 1.500 dobaviteljev, AZLK pa več kot 1.000 dobaviteljev avtomobilskih delov iz Rusije.
 - ❖ **Trgovina**
Trgovina je poleg proizvodnje hrane in pijače zadnja leta najbolj privlačna dejavnost za tuje investitorje v Moskvi in okolici.

2.3. Koristni kontakti (1)

- ◆ **Ključne osebe** Vlade Moskvske oblasti (op.: splošni naslov preko e-mail je: amo@mosreg.ru), ki so že imele stike s slovenskimi podjetji in pri katerih je realno pričakovati nadaljnjo pomoč:
 - ❖ Boris Vsevolodovič Gromov, gubernator - predsednik Vlade Moskvske oblasti (telefon, faks: +7 095 923-24-13, 206-62-78)
 - ❖ Aleksej Borisovič Pantelejev, prvi namestnik predsednika vlade (telefon: +7 095 206-60-56); opomba: Pantelejev je ključna oseba za pogovore, ki se nanašajo na odločitve glede investiranja na tem območju;
 - ❖ Viktor Nikolajevič Beškarjev, minister za stanovanjsko-komunalnega področja, gorivo in energetiko (telefon: +7 095 200-51-66)
 - ❖ Tigran Alekandrovič Karahanov, minister za zunanje-ekonomske odnose (telefon: +7 095 727-13-52, 727-13-54, faks: 727-13-49)
 - ❖ Vladimir Ivanovič Kozirjev, minister za industrijo (telefon: +7 095 229-61-62)
 - ❖ Vjačeslav Borisovič Krimov, minister za gospodarstvo (telefon: +7 095 915-04-63)
 - ❖ Jevgenij Viktorovič Seregin, minister za gradbeništvo (telefon, faks: +7 095 916-21-06, 917-27-27). Opomba: stike s slovenskimi podjetji je imel njegov predhodnik Aleksander Vasiljevič Gornostajev, ki je sedaj namestnik predsednika vlade.

2.3. Koristni kontakti (2)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Moskovske oblasti**
Predsednik: Igor Jevgenjevič Kuimov
Moskva: Graivoronovski proezd 34
Tel.: +7 095 424-77-71
e-mail: mail@tppmo.ru
www.tppmo.ru
- ❖ **Balašihinska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Anatolij Vladimirovič Šestakov
Balašiha, Ploščad slave 1
Telefon: +7 095 529-10-00
Tel/faks: +7 095 529-16-41
e-mail: btp@bues.ru
www.btp.ru
- ❖ **Vzhodna medrajonska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Leonid Mihajlovič Belas
Pavlovski Posad, Ploščad revolucije 4
Tel.: +7 243 225-17
e-mail: vmtpp@dts.ru
www.tpp.pavlovskyposad.ru
- ❖ **Dmitrovska medrajonska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Valerij Vasiljevič Gavrilov Dmitrov
Tel/faks +7 095 993-78-53
e-mail: mail@dmtp.ru
www.dmtp.ru

2.3. Koristni kontakti (3)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Dubne**
Predsednik: Vladimir Nikolajevič Bobrov
Dubna, Sovjetskaja ul. 14
Telefon: +7 221 234-37
Faks: +7 221 244-87
e-mail: tpp@dubna.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Koroljova**
Predsednik: Viktor Mihajlovič Baranov
Koroljov, Ul. K. Marxa 3
Telefon: +7 095 516-03-61, 516-60-92
Faks: +7 095 516-03-61
- ❖ **Odincovska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Arkadij Aleksejevič Kornackij
Odincovo, Ul. Molodežnaja
Tel/faks: +7 095 599-15-65
e-mail: kaskad@odintsovo.comcor.ru
- ❖ **Podolska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Grigorij Aleksejevič Komarenko
Podolsk, Rabočaja ul. 2
Telefon: +7 0967 715-97-49
Faks: +7 0967 69-42-34
e-mail: pcci@podolsk.ru
- ❖ **Serpuhovska trgovinsko-industrijska zbornica**
Predsednik: Vladimir Leonidovič Novikov
Serpuhov, Ul. Gorkega 1
Telefon: +7 0967 72-76-25, 75-97-47
Faks: +7 0967 72-76-25

2.3. Koristni kontakti (4)

- ❖ **Ruska zveza industrijalcev in podjetnikov (delodajalcev)**
Predsednik: Arkadij Ivanovič Volskij
Moskva, Staraja ploščad 10/4
e-mail: info@rsppr.ru
www.rsppr.ru

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Rusije**
Predsednik: Jevgenij Maksimovič Primakov
Moskva, Ilinka 6
www.tpprf.ru
(op.: znotraj te zbornice, ki je pred leti podpisala sporazum o sodelovanju z GZS, obstaja veliko število različnih specializiranih komitejev)

- ❖ **Ruska agencija za podporo malega in srednjega gospodarstva**
Moskva, Mosfilmovska ul. 17b
Tel.: +7 095 143-73-20, 939-99-10
e-mail: info@siora.ru
www.ra.siora.ru

- ❖ **»InformVES«**
Moskva, Ovčinkovskaja naberežnja 18
Tel.: +7 095 950-16-06
Faks: +7 095 230-20-18
e-mail: tr@inves.ru
www.inves.ru
(op.: ta organizacija, ustanovljena znotraj Ministrstva za ekonomski razvoj in trgovino RF, na komercialni osnovi nudi različne informacije in konzultacije)

2.3. Koristni kontakti (5)

❖ **Nacionalni kreditni biro**

Moskva, 3. Horoševski proezd 1/1

Tel.: +7 095 940-17-08

e-mail: nkb@creditnet.ru

www.creditnet.ru*

(op.: ta organizacija nudi storitve v zvezi s kreditnimi ocenami ruskih podjetij)

❖ **Ruska asociacija turističnih agencij**

Predsednik: Sergej Aleksandrovič Abramov

Moskva, Stolesnikov pereulok 11, pisarna 426

Tel.: +7 095 292-24-64, 961-13-70

e-mail: rata@rata.ru

www.rata.ru

2.3. Koristni kontakti (6)

❖ Nacionalno združenje strokovnih svetovalcev - NGPC

Moskva, Gazetny Per., 5, of.248, 125993

Tel.: +7 095 229-51-31

e-mail: ngpc@ngpc.ru

www.ngpc.ru

National Guild of Professional Consultants (NGPC) je združenje svetovalcev, katerega glavni namen je neodvisno svetovanje in pomoč podjetjem s področja managementa.

Najpomembnejše stranke članov združenja so:

- zvezna ministrstva,
- regionalne in občinske administracije,
- poslovna združenja,
- vladni in nevladni skladi,
- podjetja in banke.

Združenje ponuja svoje storitve podjetjem iz različnih gospodarskih dejavnosti:

- transport,
- naftna in kemijska industrija,
- gradbeništvo,
- farmacevtska industrija,
- lesna industrija
- založništvo,
- trgovina,
- letalska industrija,
- oglaševanje,
- avtomobilska industrija,
- kmetijstvo.

2.3. Koristni kontakti (7)

- ❖ Združenje NGPC dobro sodeluje s svojimi člani v južnih in osrednjih regijah RF, v Severno-zahodnem okraju, v Sibiriji ter v regijah Povolžja in Urala. Več kot 50% strank združenja ima svoje sedeže v Moskvi ali Moskovski oblasti.

- ❖ **Storitve članov NGPC združenja:**
 - management consulting (strateški management, strateško planiranje, organizacijske strukture, marketinške strategije, finančni management, TQM, razvoj človeških virov, razvoj inovacij, projektni management),
 - trženjsko svetovanje (tržne raziskave, sistemi trženjskega managementa, odnosi z javnostjo, oglaševanje,...),
 - svetovanje pri poslovne planiranju,
 - finančno svetovanje,
 - davčno, zakonodajno in računovodsko svetovanje,
 - revizija,
 - svetovanje na področju carin,
 - IT svetovanje.

- ❖ Združenje je ustanovilo tudi neprofitno organizacijo “**Zveza lastnikov srednje velikih podjetij**”. Namen zveze je pospešiti razvoj podjetij in povečati sodelovanje med lastniki na področju medsebojnega sodelovanja in finančne podpore visoko donosnim projektom, ki bodo ruska podjetja uveljavili na tujih trgih. Zveza je podjetniška in strateška zveza z neomejenim številom podjetij iz različnih področjih. Poglavitne prednosti zveze so ohranjanje samostojnosti članov, partnerstvo, razpršitev sredstev za vlaganje v razvoj, dostop do novih trgov in kupcev, dostop do novih tehnologij in know howa, izboljšanje konkurenčnosti,...

2.4. Pregled gospodarskih dejavnosti v Moskvi in Moskovski oblasti

2.4. Uvodna pojasnila

- ◆ V nadaljevanju sledi podrobnejša analiza izbranih gospodarskih dejavnosti v Moskvi in Moskovski oblasti. Prikaz dejavnosti je praviloma strukturiran na naslednji način:
 - ❖ osnovne značilnosti trga,
 - ❖ pomembnejši ponudniki na trgu in tržne poti,
 - ❖ poslovne priložnosti in potencialne ovire pri nastopu na trgu,
 - ❖ koristni naslovi.

- ◆ Pri predstavitvi osnovnih značilnosti trga izdelkov široke potrošnje smo za ponazoritev velikosti trga izbrali reprezentativne izdelke (npr. šampon, pivo, hladilnik idr.). Eden ključnih vidikov privlačnosti so tudi pričakovani trendi rasti trga, zato smo posredovali tudi podatke o pričakovani vrednosti prodaje reprezentativnih izdelkov do leta 2006 oz. 2007. Napoved prodaje izhaja iz Euromonitorjeve baze za leto 2003. Relativno privlačnost ruskega trga smo ponazorili s trendi na nemškem in poljskem trgu. Nemški trg smo izbrali zato, ker v večini segmentov široke potrošnje Nemčija predstavlja največji in najrazvitejši trg EU, obenem pa je Nemčija tudi naš največji izvozni partner. Poljski trg pa je bil izbran kot reprezentativni vzhodno-evropski trg, ki se po svojih dimenzijah (št. prebivalcev) še najbolj približa ruskemu trgu. Omenjena primerjava ruskega z nemškim in/ali poljskim trgom naj bi še bolj očitno pokazala privlačnost trga RF za naša podjetja.

- ◆ Pri navedbi pomembnejših ponudnikov na trgu smo se posluževali poslovne baze Business Finder, ki poleg naziva podjetja nudi tudi podatke o prodaji, stalnih sredstvih, številu zaposlenih in nekatere druge podatke za leto 2001. Zanesljivost baze smo sicer večkrat testirali, vendar bi želeli poudariti, da ne moremo jamčiti za točnost konkretnih podatkov o podjetjih. Namen prikaza teh podatkov je predvsem ponazoriti relativna razmerja med posameznimi ponudniki v dejavnosti.

2.4.1. Elektroenergetika (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Ruski elektroenergetski sektor je po velikosti **četrty** največji na svetu, takoj za ZDA, Kitajsko in Japonsko. Skupne proizvodne kapacitete znašajo **212,6 GW**. Električno energijo proizvajajo v **440 termo in hidroelektrarnah**, lociranih v gosto naseljenih in industrializiranih predelih Zahodne Rusije, Urala in Južne Sibirije. Termoelektrarne proizvedejo 147.800 MW električne energije, kar znaša 69% celotne proizvodnje. Delež proizvedene električne energije v hidroelektrarnah znaša 21% oz. 43.800 MW, medtem ko jedrske elektrarne proizvedejo 21.000 MW oz. 10% celotne električne energije.
- ◆ Rusko elektroenergetsko omrežje sestavlja približno **2,67 milijona km** prenosnih linij, vključno z okrog **151.000 km visoko napetostnih (HV)** prenosnih linij. **75 regionalnih, vertikalno integriranih energetske podjetij** (energosa) prek omrežja dobavlja električno energijo in ogrevanje prek 140 milijonov uporabnikom.

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Ključni subjekt na elektroenergetskem področju Rusije je **RAO EES**, s **155 GW** kapacitetami. Gre za vertikalno integrirani holding v 52% lasti države, ki je tudi ključni nosilec reforme (www.strana.ru).

2.4.1. Elektroenergetika (2)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI (1)

Reforma elektroenergetike

- ◆ V skladu z mednarodnimi smernicami deregulacije elektroenergetskih sektorjev se je ruska vlada odločila in sprejela **zakon o reformi elektroenergetike** (www.government.ru, www.duma.ru). Reforma naj bi uredila pravne osnove ekonomskih odnosov na področju elektroenergetskega sektorja, opredelila pooblastila državnih oblasti v zvezi z reguliranjem teh odnosov, osnovne pravice in obveznosti subjektov elektroenergetskega sektorja in potrošnikov, ki sodelujejo v procesu proizvodnje, prenosa, nakupa in prodaje ter porabe električne energije.
- ◆ Po določilih zakona bosta ustanovljeni **dve delniški družbi**, in sicer: **Organizacija za upravljanje enotne električne mreže** in **Sistemski operator** enotnega električnega sistema. V omenjenih družbah bo delež države v obdobju reforme RAO EES Rusije znašal najmanj 52%, zatem pa se bo povečal na 75%.
- ◆ V nadaljevanju je Vlada Ruske federacije sprejela **načrt nadaljnjih ukrepov** v zvezi z reformiranjem elektroenergetskega sektorja, ki je predvideno za obdobje do leta 2005. Skladno s sklepi vlade bodo v naslednjih dveh letih ustanovili **40-50 podjetij za proizvodnjo in prodajo električne energije**, poleg tega pa naj bi v naslednjih dveh letih dokončno prišlo do vzpostavitve trga električne energije na območju evropskega, uralskega in sibirskega energetskega območja. Zatem pa naj bi prišlo do tega, da bi se **odrekli reguliranju tarif** za električno energijo, pri čemer pa bo država sodelovala pri določanju cen za prenos električne energije in pri t.i. "sistemski storitvi".

2.4.1. Elektroenergetika (3)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI (2)

2.4.3. Načrtovani investicijski projekti v elektro-energetski sistem 2001-2006

Projekt	Kapaciteta	Rok	Strošek (\$ milijon)
Berezovsk FFPS 1	700 MW additional	2001-2006	113.5
Upper Volga HPS Cascade	165 MW replacement, 165 MW new	2001-2006	31.2
Dzerzhinsk CHPP	150 MW additional	2001-2003	37.6
Ivanovo FFPS	900 MW new	2001-2005	273.3
Kaliningrad CHPP 2	349 MW replacement with 474 MW	2001-2003	43.7
Krasnodar CHPP	474 MW replacement	2001-2006	166.8
Northwestern CHPP	900 MW additional	2001-2003	230.0
Pskov FFPS	215 MW additional	2001-2003	32.5
Schekino FFPS	900 MW new	2001-2003	275.8
Surgut FFPS 1	420 MW replacement with 345 MW	2001-2003	177.7

Vir: RAO "UES of Russia." Overview of Investment Opportunities, List of Projects, 2001

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Ruska federacija ni samozadostna v proizvodnji hrane. Posamezna država se namreč pojmuje za samozadostno v proizvodnji hrane, če uvoz hrane ne presega 20% domače potrošnje. Moskva uvozi več kot 50% celotne potrošnje hrane.
- ◆ Ruski trg hrane v maloprodaji je vreden približno 4,7 milijarde USD. Najpomembnejše skupine živil iz uvoza so: rdeče meso, perutnina, mleko, maslo, sončnično olje, sladkor, žito in ribe.
- ◆ V zadnjih letih narašča predvsem uvoz rdečega mesa in perutnine. Rusija je tudi velik uvoznik sladkorja.

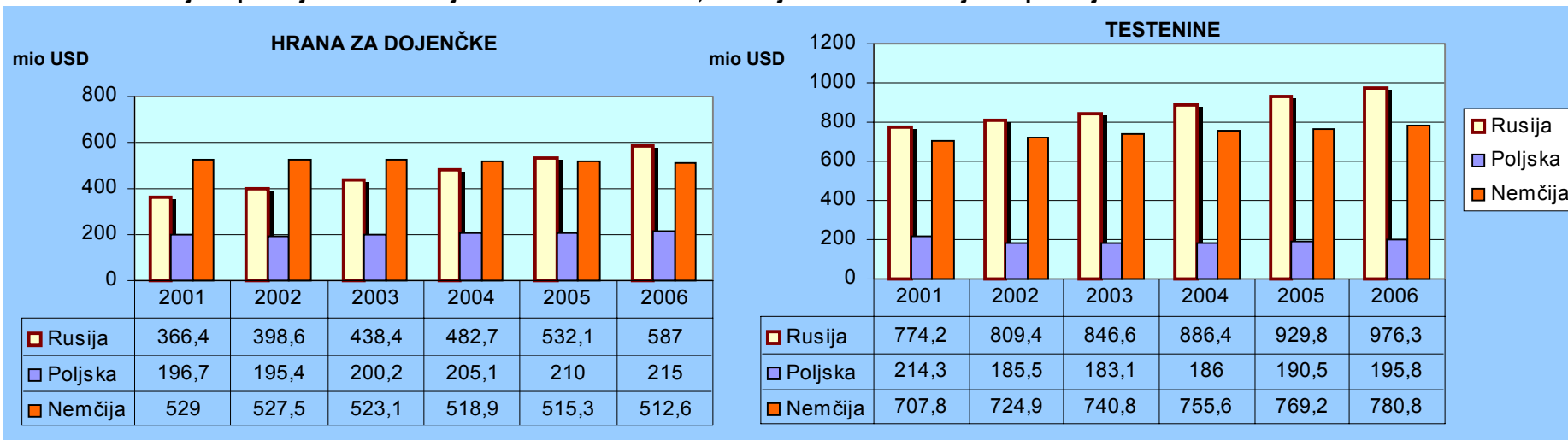
UVOZ NAJPOMEMBNEJŠIH SKUPIN ŽIVIL v RF						
	1993	1995	1997	2000	2001	2002
Rdeče meso (tisoč ton)	85	730	1.166	598	820	1.065
Perutnina (tisoč ton)	74	826	1.147	687	1.330	1.350
Mleko (tisoč ton)	15	86	127	112	42	11
Maslo (tisoč ton)	70	241	170	54	108	103
Sončnično olje (tisoč ton)	109	283	322	149	180	170
Sladkor (tisoč ton)	1.667	1.252	3.485	4.818	5.519	4.605
Žito (tisoč ton)	11.120	2.712	3.344	4.602	1.500	276
Moka (tisoč ton)	50	569	465	175	100	80
Ribe (tisoč ton)	226	314	496	321	413	400
Vodka (\$mio)	47	206	10	6	5	5
Volna (tisoč ton)	-	7	10	25	18	20

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Analiza velikosti trga dveh skupin prehrabnenih izdelkov (**hrana za dojenčke in testenine**) pokaže naslednje značilnosti:
 - ❖ med primerjanimi državami bo RF do leta 2006 postala največji trg za testenine in hrano za dojenčke;
 - ❖ med primerjanimi državami bo RF beležila v obdobju 2001-06 izjemno visoko rast :
 - RF: hrana za dojenčke: 84%, testenine: 38%.
 - Poljska: hrana za dojenčke: 12%, testenine: -6%
 - Nemčija: hrana za dojenčke: -4%, testenine: 11,6%.

Primerjava prodaje hrane za dojenčke in testenin RF, na Poljskem in v Nemčiji z napovedjo do leta 2006

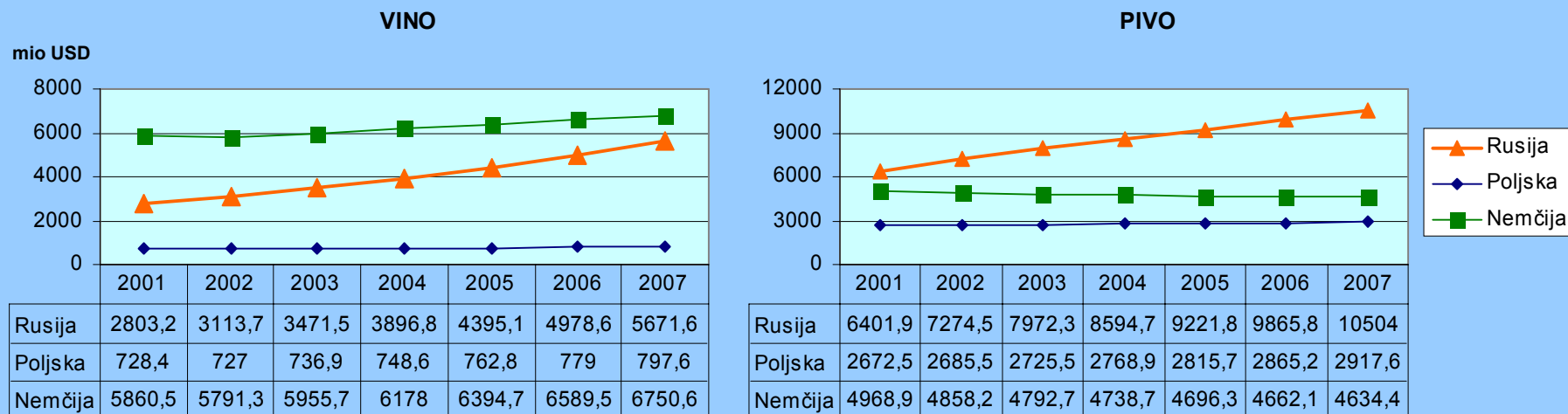

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (3)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Analiza velikosti trga dveh skupin pijač (**vino in pivo**) pokaže naslednje značilnosti:
 - ❖ Rusija bo predvidoma do leta 2007 postala največji evropski trg piva in četrti največji evropski trg vina (predvidena letna vrednost prodaje piva: 10,5 mrd USD; vina: 5,7 mrd USD) ;
 - ❖ med primerjanimi 3 državami naj bi RF v obdobju 2001-07 beležila najvišjo stopnjo rasti:
 - RF - vino: 110,6%, pivo: 70,8%.
 - Poljska - vino: 9,2%, pivo: 8,9%
 - Nemčija - vino: 15,3%, pivo: -6,7%.

Primerjava prodaje vina in piva v RF, na Poljskem in v Nemčiji z napovedjo do leta 2007

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (4)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU in TRŽNE POTI:

- ◆ Največji tuji konkurenti so globalna podjetja iz ZDA, Nemčije, Danske in Nizozemske. Preko uveljavljenih trgovskih verig pa vstopajo tudi številni turški in kitajski ponudniki. Pričakuje se povečana konkurenca pri prodaji rdečega mesa iz Brazilije, ki je trenutno tretji največji izvoznik mesa v Rusijo.
- ◆ Po podatkih iz leta 2001 je bilo v maloprodajnih trgovinah prodane manj kot tretjino hrane, še vedno naj bi se približno 65% ruske maloprodaje hrane odvijalo na odprtih tržnicah, kioskih in drugih oblikah prodaje. Ker ti trgovci pogosto ne plačujejo davkov, so jih pričele mestne oblasti zapirati njihove obrate. Predvsem pa je v zadnjih treh letih v Rusiji opazen trend hitre rasti maloprodajnih trgovskih verig. Moskva in Moskovska oblast pri tem močno prednjačita.

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (5)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU HRANE IN PIJAČE V MOSKVI:

	Proizvodni program	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Lianozovskiy Molochniy Factory Moscow	mleko	355.283	49.125	1.591
Ochakovo Ltd. Moscow	pivo	182.232	69.191	722
Bakhus Moscow	alkoholne pijače	173.566	2.188	424
Coca-Cola Refreshments Moscow Moscow	brezalkoh. pijače	149.182	54.403	154
Mikoyanovskiy Myasokombinat Moscow	meso	137.485	14.001	2.566
Chmpz Moscow	meso	137.422	19.518	1.983
Plant Kristall Moscow	alkoholne pijače	129.169	14.907	1.340
Tsaritsino Moscow	meso	125.627	7.750	1.346
Myasopererabativayushchiy Plant Kampomos Moscow	meso	119.474	17.967	501
Russkiy Produkt Moscow	čaj, kava idr.	99.620	59.118	2416
Konditerskiy Kontsern Babaevskiy Moscow	slaščice	94.189	10.577	1.872
Krasniy Oktyabr Moscow	slaščice	91.297	30.575	2762
Tsaritsinskiy Molochniy Factory Moscow	mleko	83.468	16.533	707
Pivovarnya Knyaz Ryurik-Efes Moscow	pivo	82.843	69.526	272
Bikom Moscow	meso	72.935	9.693	1.495
Rot Front Moscow	slaščice	69.555	9.515	2145
Ostankinskiy Myasopererabativayushchiy Factory Moscow	meso	59.235	4.672	1.313

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (6)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI:

- ◆ Splošna ocena je, da je izbira prehrabnenih izdelkov zelo široka v Moskvi in nekaterih drugih večjih mestih, medtem ko je drugje izbira relativno slaba. Najpomembnejši domači proizvajalci piva, sokov in mleka imajo svoje uveljavljene blagovne znamke (ki dosegajo tudi 90% tržne deleže) in relativno dobro razvite distribucijske zmogljivosti. Tuje analize pa kažejo, da so dolgoročne priložnosti za tuje ponudnike predvsem pri prodaji:
 - ❖ rdečega mesa,
 - ❖ perutnine (zmrznjeni kosi perutnine),
 - ❖ zmrznjenega in konzerviranega sadja in zelenjave,
 - ❖ sira,
 - ❖ pekarniških izdelkov (pakirani piškoti, torte ipd.) ,
 - ❖ hrane za male živali idr.

POTENCIALNE OVIRE PRI NASTOPU NA TRGU:

- ◆ V Moskvi obstaja močan domač lobi proti uvozu predelanih prehrabnenih izdelkov. Večji proizvodni obrati so se združili v prizadevanju za omejevanje uvoza prehrabnenih izdelkov z večjo dodano vrednostjo.
- ◆ Zadovoljevanje potreb npr. po rdečem mesu in perutnini zahteva relativno velike in stabilne proizvodne kapacitete.
- ◆ Relativno nizka kupna moč prebivalstva zahteva ponudbo cenovno konkurenčnih izdelkov.
- ◆ Izvozniki morajo (podobno kot na drugih trgih) zadostiti ustreznim varnostnim zahtevam in zahtevam pri označevanju proizvodov ter certificiranju.

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (7)

KORISTNI NASLOVI:

- ◆ Ptizeprom Russia (ruski holding, ki združuje 845 perutninskih farm)
1 Orlikov pereulok, Moskva, 107139, Rusija
T: +7-095-207-61-70
F: +7-095-207-61-70
- ◆ Rzhavki, (Znanstveni inštitut za perutninsko proizvodnjo in predelovalno industrijo)
Solnechnogorsky raion, Moskovska oblast, 141552, Rusija
T: +7-095-535-15-38
F: +7-095-534-47-12
- ◆ Frozen Foods (eden največjih ruskih uvoznikov perutninskega mesa)
6/37 Sqadovaya-Sukharevsaya, Moskva, 103051, Rusija
T: +7-095-207-51-55
F: +7-095-208-71-03

2.4.2. Proizvodnja hrane in pijač (8)

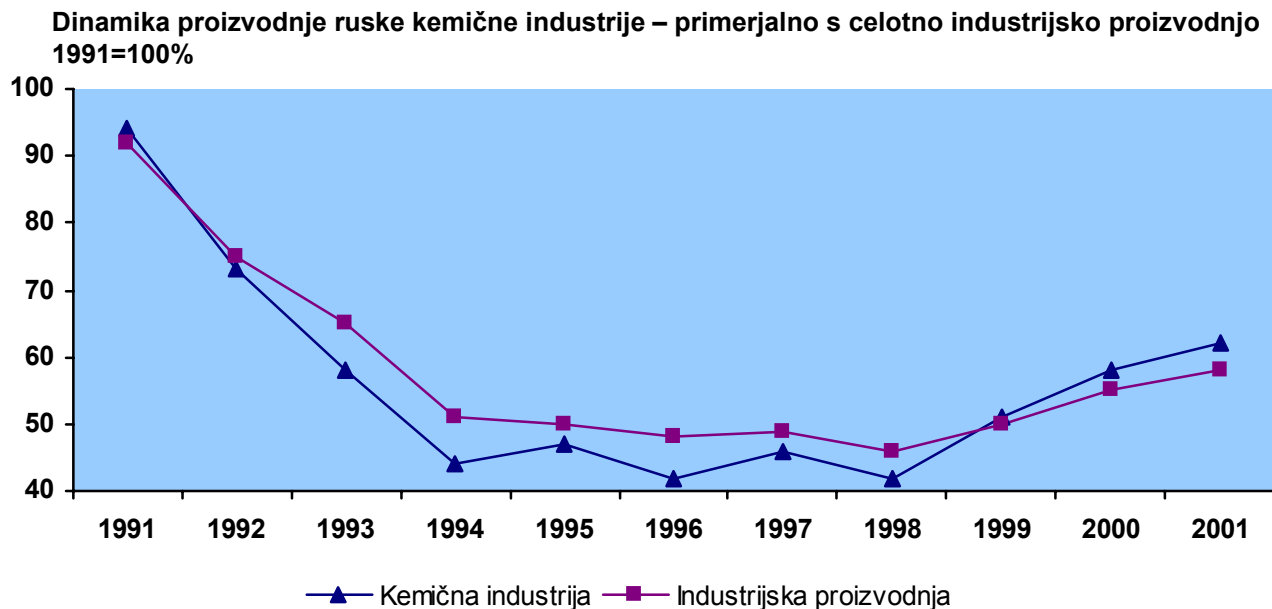
POMEMBNEJŠI SEJMI IN RAZSTAVE:

- ◆ AGROPRODMASH Moskva (Krasnaja Presnja Exhibition Complex)
Mednarodna razstava kmetijstva, prehrabene industrije, embalaže in cvetličarstva
- ◆ AGRO Ekaterinburg Exhibition Center (8-11 Oktober 2003)
Kmetijski sejem
- ◆ EXPOFOOD/FOOD PROCESSING & PACKAGING/FOOD TECH Perm Exhibition Center
Mednarodna razstava za proizvodnjo hrane in pijač, embalažne opreme in materialov
- ◆ PRODSIB Novosibirsk International Exhibition Center
Mednarodna razstava hrane, pijač, kmetijstva, opreme in tehnologije za prehrabeno industrijo
- ◆ INTERfood St. Petersburg, Lenexpo Exhibition Center
Mednarodna razstava hrane
- ◆ INTERFOODTECH St. Petersburg, Lenexpo Exhibition Center
Mednarodna razstava opreme in tehnologije za prehrabeno industrijo

2.4.3. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas(1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Kemična industrija v Ruski federaciji je po večji krizi v času med leti 1991 in 1998 nadpovprečno hitro rastoča glede na splošno raven industrijske proizvodnje.
- ◆ V dejavnosti je aktivnih več kot 8.000 podjetij, med katerimi je 800 velikih in srednjih podjetij. Zaposlujejo več kot 770.000 ljudi, kar predstavlja 6,5% vseh zaposlenih v ruski industriji.

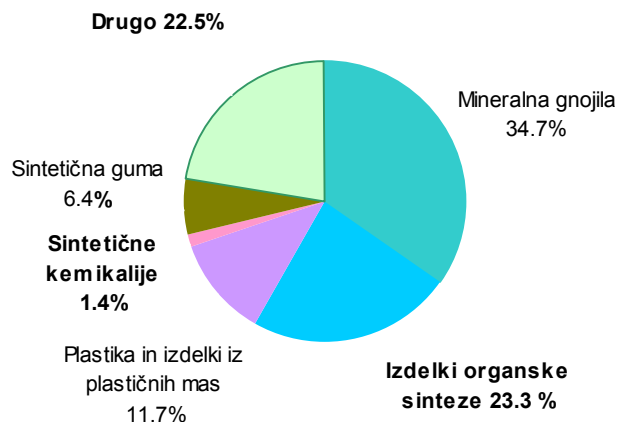

Vir: Expert RA, 2002

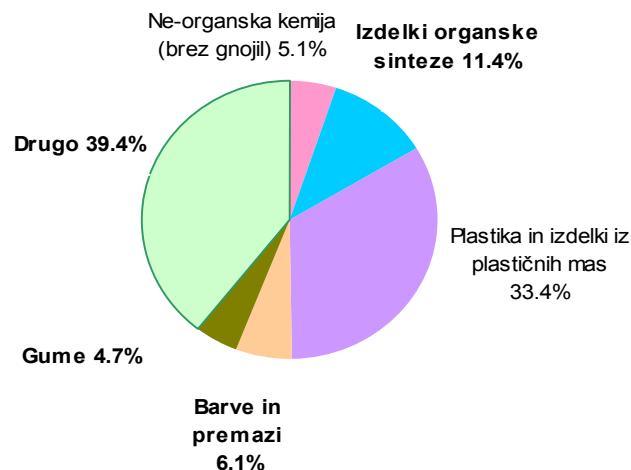
2.4.3. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (2)

- ◆ Skupni **izvoz** ruske kemične industrije je bil v letu 2001 5,2 mrd USD. Med izvoznimi izdelki prevladujejo mineralna gnojila (34,7%) in izdelki organske sinteze (23,3%).
- ◆ RF je v letu 2001 **uvozila kemične izdelke** v skupni vrednosti 3,4 mrd USD, kar je skoraj 10-odstotni porast glede na preteklo leto. Kemični izdelki so predstavljali 13,5% skupnega uvoza RF, kar pomeni, da so med **osrednjimi uvoznimi artikli Ruske federacije**. Prevladovali so predvsem izdelki iz plastike, petrokemični izdelki, ki jih ne proizvajajo lokalno, ter barve in premazi. Najpomembnejši dobavitelji kemičnih izdelkov so še vedno Nemci (19%), Francozi in Finci. Vse hitreje pa narašča tudi delež poljskih, beloruskih in ukrajinskih proizvajalcev kemičnih izdelkov, gum in izdelkov iz plastičnih mas.

Struktura izvoza kemične industrije RF v letu 2001

Struktura uvoza kemičnih izdelkov v RF v letu 2001

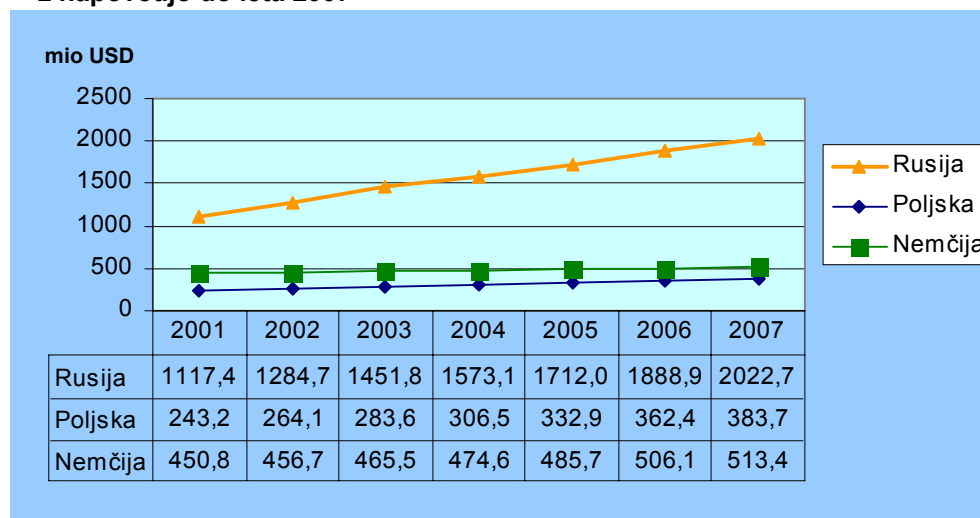

2.4.3. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (3)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Glede na to, da največji segment ruskega uvoza kemičnih izdelkov predstavljajo plastika in izdelki iz plastičnih mas, navajamo podatke o **trgu plastične galanterije** (plastic houseware) za potrošnje gospodinjstev v RF:
 - ❖ Rusija je trenutno takoj za Francijo **največji evropski trg plastične galanterije za gospodinjstva**. Leta 2005 naj bi RF prevzela primat in postala največji evropski trg teh izdelkov.
 - ❖ Predvidena stopnja porasta prodaje plastične galanterije v RF od leta 2001 do 2007 je 88,4% (v Nemčiji: 14%, na Poljskem: 57%).

Primerjava prodaje plastične galanteriji v RF, na Poljskem in v Nemčiji z napovedjo do leta 2007

VIR: EUROMONITOR, 2003

2.4.3. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (4)

POMEMBNEJŠI UDELEŽENCI NA TRGU (glej tudi poglavje 3.2.6.)

Največji izvozniki med kemijskimi podjetji v RF

Rating 2001*	Naziv podjetja	Regija	Izvoz, mio USD		Delež izvoza kemijske ind. 2001	Rast izvoza 2001/00, %
			2000	2001		
16	SIBUR	Moscow	179,3	690,4	13,3	285,07
23	Nizhnekamskneftekhim	Tatarstan	415,8	355,4	6,8	-14,53
27	Fosagro-apatit group	Moscow	70,1	257,6	5,0	267,52
29	AKRON	Novgorod Region	222,2	246,5	4,7	10,94
33	Uralkaliy	Perm Region	242,0	191,0	3,7	-21,07
34	Evrokhim	Moscow	162,2	187,3	3,6	15,44
40	Agrochemical corporation AZOT	Moscow	125,6	149,7	2,9	19,18
44	Toliattiazot	Samara Region	165,8	127,4	2,5	-23,14
51	Kuybyshevazot	Samara Region	104,6	99,4	1,9	-4,97
57	Saynskkhimplast	Irkutsk Region	86,0	82,4	1,6	-4,18
76	Kaustik	Bashkiria	44,7	40,2	0,8	-10,07
81	Shchekinoazot	Tula Region	45,3	37,4	0,7	-17,57
82	Ufakhimprom	Bashkiria	35,7	37,2	0,7	4,33
85	Kazanorgsintez	Tatarstan	46,8	36,1	0,7	-22,87
91	Volzhsky orgsintez	Vologda Region	30,4	32,3	0,6	6,52
99	Soda	Bashkiria	20,9	26,1	0,5	24,83
38	Bashkiria petrochemical company	Bashkiria	442,8	153,6	-	-65,31

*Rating kemijskih podjetij med 200 največjimi ruskimi izvozniki.

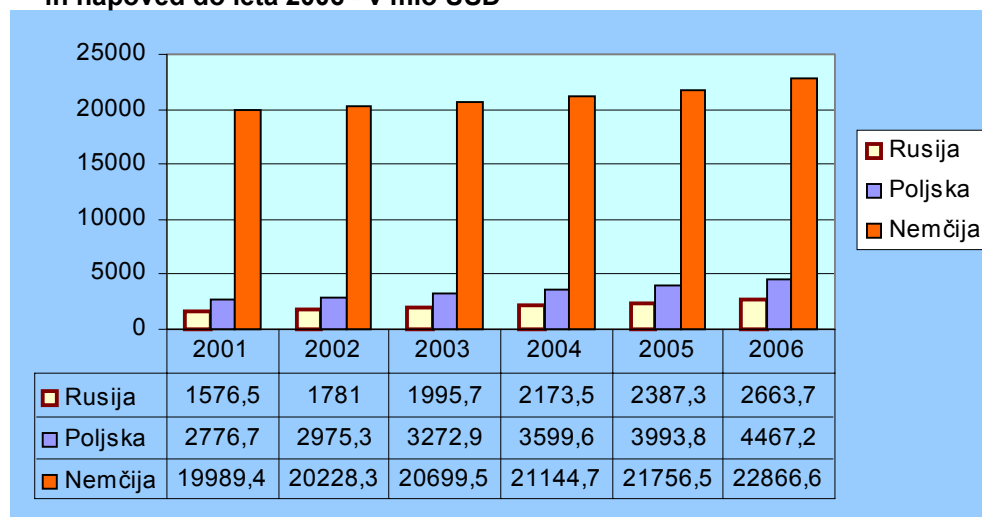
Vir: Expert RA, 2002

2.4.4. Proizvodnja pohištva (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Podatki iz Euromonitorjeve baze kažejo, da je bila skupna **velikost trga pohištva v RF** leta 2001 1.576 milijonov USD. Ruski trg pohištva sicer dosega samo 8% velikosti nemškega, ki je največji evropski trg pohištva. Povprečen nemški potrošnik potroši na leto 244 USD za pohištvo, povprečen Rus pa samo 10,9 USD.
- ◆ **Primerjava pričakovanih stopenj rasti** pa pokaže zanimivejšo sliko. V obdobju od 2001-07 naj bi vrednost prodaje pohištva v Nemčiji narasla za 16,3%, v Rusiji kar za 87,9%.

Primerjava prodaje pohištva v RF, na Poljskem in v Nemčiji in napoved do leta 2006 - v mio USD

VIR: EUROMONITOR, 2003

2.4.4. Proizvodnja pohištva (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ **Povpraševanje zadnji dve leti narašča** predvsem zaradi rasti na področju gradbeništva in turizma. Domači proizvajalci se kljub povečanemu povpraševanju srečujejo s številnimi problemi, kot so: pomanjkanje bančnih kreditov, zastarele proizvodne zmogljivosti, slab design izdelkov, nizko-kakovostna izdelava ipd.
- ◆ Raziskava ruskega Združenja pohištvenih podjetij kaže, da je večina pohištva ruskih proizvajalcev proizvedenega iz naravnih materialov, medtem kot tuji ponudniki uporabljajo umetne materiale. Vseeno pa domači ponudniki težko konkurirajo tujim proizvajalcem.

OMEJITVE PRI VSTOPU NA TRG:

- ◆ Vsi izvozniki na trgu se soočajo z nepredvidljivostjo ukrepov zunanje-trgovinske politike (predvsem z vidika višine uvoznih dajatev, ki bi jih domači lobiji želeli zvišati in tako okrepiti položaj lokalnih proizvajalcev).

2.4.4. Proizvodnja pohištva (3)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

- ◆ Največji domači proizvajalec pohištva je podjetje Shatura iz Moskovske oblasti, ki proizvaja pohištvo za dom, pisarne in hotele. Za to podjetje se ocenjuje, da ima 15-odstotni tržni delež v Moskvi in Moskovski oblasti.
- ◆ Prisotni so italijanski, španski, nemški in angleški proizvajalci pohištva.

Večji proizvajalci pohištva v Moskvi in Moskovski oblasti

	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Mebelnaya Shatura Moskovskaya oblast	76.763	10.581	2.049
Elektrogorskmebel Moskovskaya oblast	55.989	8.650	2.091
Skhodnenskaya Factory Bitovoy Mebeli Moskovskaya oblast	24.173	440	869
Moskomplektmebel Moscow	21.057	3.788	382
Interer Moscow	12.836	2.252	490
Stoross Moskovskaya oblast	6.081	230	459

Spletni naslovi:

www.shatura.com

www.moscom.ru

www.stoross.ru

2.4.4. Proizvodnja pohištva (4)

TRŽNE POTI:

- ◆ Najpomembnejša detajlista, ki obvladujeta približno 20% pohištvenega trga v Moskvi sta lastniško povezani podjetji Tri Kita (www.3kita.ru) in Grad Furniture. Trenutno je v teku gradnja enega njunih največjih prodajnih salonov na obrobju Moskve – v bližini prvega Ikeinega prodajnega centra. V salonih Tri Kita in Grand Furniture je okoli 40% pohištva ruske proizvodnje in 6% ponudbe vrhunskih italijanskih, španskih, nemških in angleških proizvajalcev pohištva.
- ◆ Pomembno vlogo pri distribuciji pohištva ima tudi švedska Ikea, ki je investirala več kot 350 milijonov USD v lokalne prodajne zmogljivosti. Ikea ima v okolici Moskve dva velika prodajna centra.
- ◆ Prisotni so tudi **italijanski ponudniki** pohištva (npr. ekskluzivni prodajalec italijanskega pohištva podjetje Labyrinth- www.labyrinth.com), ki svojo tržno priložnost vidijo v ponudbi pohištva višjega cenovnega razreda. Povpraševanje po dražjem pohištvu je predvsem posledica gradenj poslovnih prostorov višjega cenovnega razreda v Moskvi in okolici.

Prodajalci pohištva v Moskvi in Moskovski oblasti

SOLO-OFFICE-INTERIOR Zvenigorodskoe Shosse 2, Str. 1, 123022	www.solo.ru
STELS Olimpiysky Prosp. 16, 129090	www.stels.ru
TANGO Komsomolsky Prosp. 36, 119146	
ZVEZDNY - TORGOVY DOM Goncharova Ul. 6, 127254	

2.4.4. Proizvodnja pohištva (5)

TRŽNE POTI (nadalj.)

Prodajalci pohištva v Moskvi in Moskovski oblasti (nadalj.)

A&A (ATRIBUT USPEKHA) Yauzskaya Ul. 6, Str. 4, 109240	www.officemebel.ru
FELIX Syromyatnicheskaya Verkhnyaya Ul. 2, 107120	www.felix.ru
DERA Kosmonavta Volkova Ul. 16, 125299	www.dera.ru
DOM MEBELI Leninsky Prosp. 101, 119421	
EXTRA CLASS INTERIORS Leninsky Prosp. 26	www.decart-int.ru
IKEA Leninsky Rayon , Mamyri; 142770	www.ikea.ru
MEDIA STROM Rublevskoe Shosse 16, Kor. 1; 121615	
MEGALUX Komsomolsky Prosp. 40, 119048	www.megalux.ru
MITOS Baltiyskaya Ul. 9, 125190	
SCIC Trehgornyy Val Ul. 5, Str. 1, 123022	www.scic.ru

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (1):

- ◆ V sredini devetdesetih let prejšnjega stoletja so se razmere na trgu tekstilne industrije v Rusiji močno poslabšale. Leta 1997 se je padanje proizvodnje ustavilo, vendar so zaradi zastarele opreme, pomanjkanja surovin in delovnega kapitala razmere na trgu ostale negotove.
- ◆ Leta 2000 so se razmere na trgu za domače proizvajalce izboljšale. To je bila predvsem posledica nizke vrednosti rublja in višjih cen tujih proizvajalcev tekstilnih izdelkov. Proizvodnja tekstila se je leta 2000 povečala za 30-40%, proizvodnja oblačil za 17,4%, proizvodnja pletenin za 44,6% in proizvodnja obutve za 10,4%.
- ◆ Zaradi krize v tekstilni industriji in finančne krize v Rusiji leta 1998 je prihajalo na trgu do **pomanjkanja osnovnih surovin**. Domači proizvajalci surovin so namreč na tujih trgih dosegali višje cene, doma pa je prihajalo do pomanjkanja. Ministrstvo za gospodarstvo je na te trende odgovorilo s povišanjem nekaterih carinskih stopenj.
- ◆ Tekstilna industrija v Rusiji je danes privatizirana, vendar še vedno ne prestrukturirana. Dva državna giganta **Roslegprom in Rostekstil** sta tudi po privatizaciji prek lastniških deležev ostala prisotna v mnogih tekstilnih podjetjih. Proizvodnja določenih tekstilnih izdelkov je tako še vedno centralizirana v majhnem številu podjetij, ki pa so povečini slabo organizirana in vodena ter ne dosegajo pozitivnih poslovnih rezultatov.

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (2):

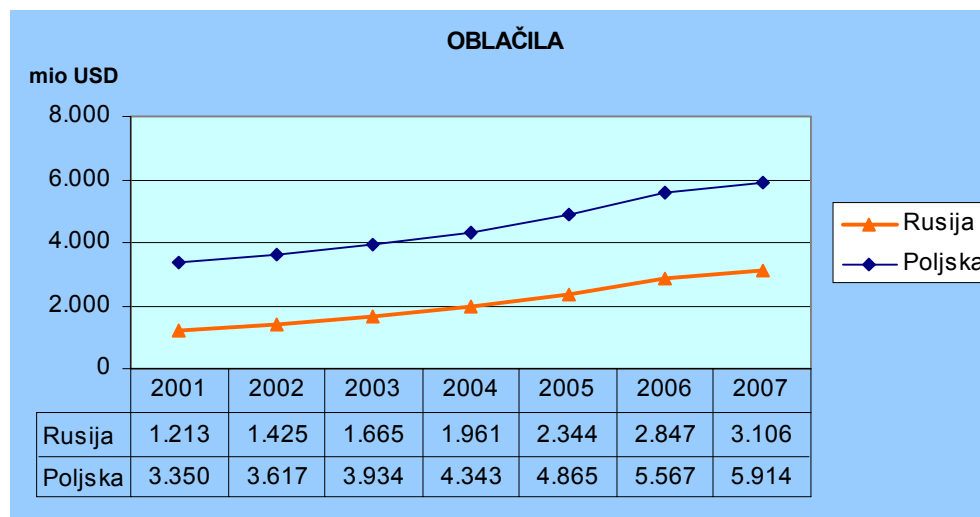
- ◆ Tekstilna industrija se prek vse bolj pogostih prevzemov in združevanj pospešeno konsolidira. Takšni trendi vzpostavljajo ugodno poslovno okolje, ki omogoča tekstilnim podjetjem preživetje in uspešno soočanje z vse zahtevnejšimi svetovnimi trgi. Do združevanj ne prihaja samo zaradi večjega obsega poslovanja, temveč tudi zaradi kontrole nad celotnim procesom in zagotavljanja ustrezne kakovosti tekstilnih izdelkov za uspešen nastop na trgu.
- ◆ Leta 2001 je tako nastala "Ruska tekstilna zveza", ki je lani investirala 3 mio USD v posodobitev svojih podjetij, nameravajo pa v naslednjih letih investirati še dodatnih 12 mio USD. Zveza se je odločila za vertikalno integracijo oz. kontrolo celotnega procesa z namenom ohranjanja stabilnosti na negotovem trgu. Zveza je danes vodilni proizvajalec in prodajalec končnih tekstilnih izdelkov v Rusiji.
- ◆ Mnoga tuja podjetja vidijo v Rusiji perspektiven trg za širitev svojih dejavnosti. Med ponudniki je veliko število večjih evropskih proizvajalcev oblačil (United Colors of Benetton, Mottivi, Mexx, Glenfield in številni drugi), kot tudi nizko-cenovnih ponudnikov s Kitajske in Turčije, ki praviloma ponujajo blago slabše kakovosti. Večina ruskih prebivalcev se oskrbuje s cenanim tekstilom in obutvijo ter je nezadovoljna s trajnostjo izdelkov nižjega cenovnega razreda (npr. kitajska obutev praviloma ni prilagojena mrzlim zimskim razmeram v Rusiji).

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (3)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Ruski **trg oblačil** je bil v letu 2001 velik 1,2 mrd USD. Povprečen ruski prebivalec je na leto namenil za oblačila 8,37 USD. Za primerjavo naj navedemo, da potrošniki na razvitejših trgih EU povprečno namenijo za oblačila letno med 600 in 700 USD (npr. Nemčija: 662 USD, VB: 696 USD). Tudi primerjava z vzhodno-evropskimi trgi pokaže relativno nizko raven porabe povprečnega prebivalca RF (npr.: Romunija: 17,9 USD, Poljska: 86,6 USD).
- ◆ Bolj spodbudne pa so napovedi o nadpovprečno **visoki rasti** velikosti trga oblačil v RF. Trg oblačil naj bi po napovedih Euromonitorja v obdobju 2001-07 zrasel za 166%.

Primerjava prodaje oblačil v RF in na Poljskem z napovedjo do leta 2007

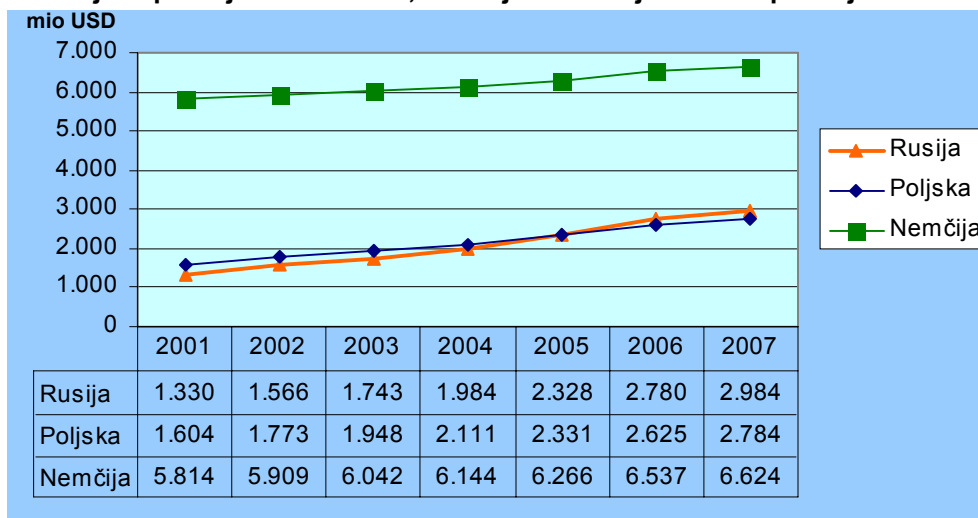
VIR: EUROMONITOR, 2003

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (4)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Prodaja **obutve** na ruskem trgu je v letu 2001 dosegla vrednost 1,3 mrd USD. Povprečen ruski prebivalec je na leto namenil za obutev 9,18 USD. Za primerjavo naj navedemo, da potrošniki na razvitejših trgih EU povprečno namenijo za obutev letno od 60 do 159 USD. Tudi primerjava z vzhodno-evropskimi trgi pokaže relativno nizko raven porabe povprečnega prebivalca RF (npr.: Romunija: 15,9 USD, Poljska: 41,5 USD).
- ◆ Med primerjanimi 3 državami v spodnjem grafikonu naj bi RF v obdobju 2001-07 beležila najvišjo stopnjo rasti prodaje obutve:
 - RF: 133,5%.
 - Poljska: 73%
 - Nemčija: 14%.

Primerjava prodaje obutve v RF, Nemčiji in na Poljskem z napovedjo do leta 2007

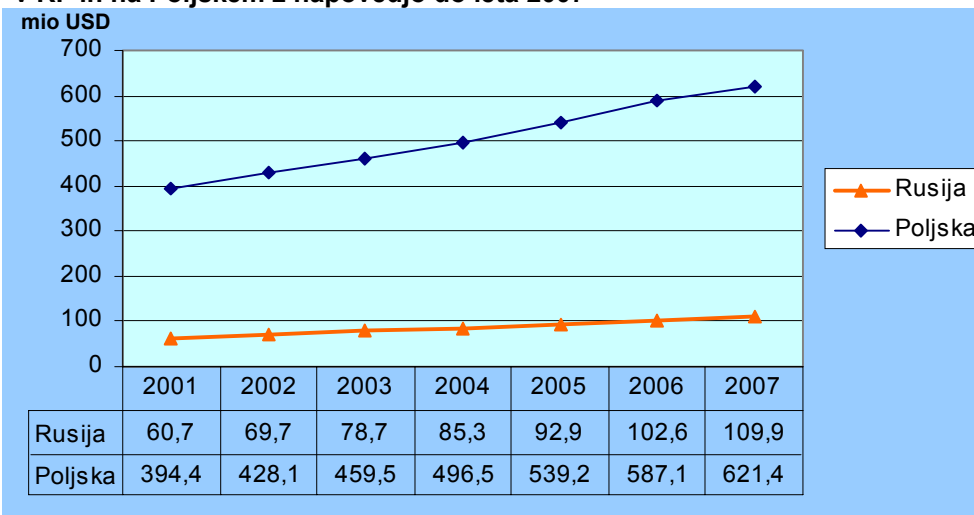
VIR: EUROMONITOR, 2003

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (5)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadalj.):

- ◆ Ruski trg dekorativnega tekstila in oblazinjene opreme je bil v letu 2001 velik 60,7 milijonov USD. Leta 2007 naj bi bila vrednost prodaje dekorativnega tekstila in oblazinjene opreme v Ruski federaciji približno 110 milijonov USD.
- ◆ Napoved skupne rasti tega trga v obdobju 2001-07 je:
 - RF: 88%.
 - Poljska: 57%

Primerjava prodaje dekorativnega tekstila in oblazinjene opreme v RF in na Poljskem z napovedjo do leta 2007

VIR: EUROMONITOR, 2003

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (6)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

- ◆ Največja domača proizvajalca v tekstilni industriji sta koncerna Rostekstil in Roslegsprom. Okrog 400 podjetij, ki so v lasti Rostekstila je lociranih v večini ruskih regij, v lasti pa imajo okrog 32% proizvodnje tekstila v Rusiji.

Večji proizvajalci tekstila v Moskvi in Moskovski oblasti

	Skupni prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Tekstilnaya Kupavna Moskovskaya oblast	16.905	1.414
Trekhgornaya Manufaktura Moskovskaya oblast	14.845	1.141
Oka Moskovskaya oblast	14.203	2.600
Kanat Moscow	12.204	689
Tonkosukonnaya Factory Im Alekseeva Moscow	11.229	968
VIRGO Moskovskaya oblast	/	576

Kontakti:

Rostekstil 'Kontsern OAO
117036, Moskva, Profsoyuznaya ul., d. 3
Tel.: +7(095) 1246047

Roslegprom OAO
119021, Moskva, Zubovskij bul., d. 22/39
Tel.: +7(095) 2451986
URL: www.roslegprom.ru

Trekhgornaya Manufaktura OAO
123022, Moskva, Rochdel'skaya ul., d. 15
Tel.: +7(095) 2520866
URL: <http://www.trekhgorka.ru/>

Kanat OAO
140415, Mosk. obl., Kolomna g., Kanatnyj pr., d. 2
Tel.: +7(0966) 124665
URL: <http://www.kanat.kolomna.ru>

Tonkosukonnaya Moskovskaya Fabrika Im Petra Alekseeva
125438, Moskva, Mikhalkovskaya ul., d. 48
Tel: +7(095) 1541551

VIRGO
URL: <http://www.virgo.ru/>

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (7)

TRŽNE POTI - tekstil:

- ◆ Po finančni krizi leta 1998 je bilo sodelovanje med tekstilno industrijo in trgovci relativno slabo. V zadnjem času se sodelovanje izboljšuje. Glavni namen takšnega sodelovanja je spodbuditi tekstilno industrijo k rasti in razvoju tako na tehnološkem področju kot na področju designa in trženja.

Veletrgovci tekstila v Moskvi in Moskovski oblasti

ARBEN GALLERY Kulneva Ul. 3B; 121170	www.galleria.ru
CHAYKOVSKY TEXTILE Nizhegorodskaya Ul. 29; 109052	www.textile.ru
MOGOTEX COMPLECT CENTER Zoologicheskaya Ul. 12, Kor. 1; 123242	www.cea.ru/~mogotex
RITE'S GROUP HONGKONG CUSTOM TAILORING HOUSE Leninsky Prosp. 73-8; 117415	www.fashiontailors.com
SINY BARCHAT Bratislavskaya Ul. 33; 103469	www.barhat.ru

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (8)

TRŽNE POTI - obutev:

- ◆ Pregled registriranih **trgovcev na debelo z obutvijo** pokaže, da so na trgu obutve v Ruski federaciji prisotni številni evropski proizvajalci obutve kot npr.: Ecco, Fiorangelo, Timberland idr.

Trgovci na debelo z obutvijo v Moskvi in Moskovski oblasti

BELKA & COMPANY ; Rybinskaya 3rd Ul. 18; 107113 Moskva	www.ralf.ru
BONUSS ; Kooperativnaya Ul. 2, Kor. 14; 119048 Moskva	www.bonuss-shoes.ru
CARNABY ; Molodogvardeyskaya Ul. 10; 121467 Moskva	www.carnaby.ru
ECCO-ROS (OFFICE) ; Pyatnitskaya Ul. 20, Str. 2, Entr. 3 115035 Moskva	www.ecco-shoes.ru
ECONIKA-FOOTWEAR ; Institutsky Per. 16, Str. 1; 127030	www.econika-style.ru
FIORANGELO ; Sokolnicheskaya Pl. 4, Entr. 3A; 107113 Moskva	www.fiorangelo.it
LUSITANIA GROUP ; Profsoyuznaya Ul. 3, #321; 117036 Moskva	www.lusitania.ru
ODIN XXI ; Kozhevniceskaya Ul. 1A; 115114 Moskva	www.viking-shoes.ru
TIMBERLAND ; Novoslobodskaya Ul. 24, Str. 6; 127030 Moskva	www.timberland.com
TJ COLLECTION ; Molodogvardeyskaya Ul. 10; 121467	www.tjcollection.com

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (9)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI:

- ◆ Ruska tekstilna industrija ima kljub napredku v zadnjih letih še veliko razvojnih in strukturnih težav. Te se najbolj kažejo na naslednjih področjih:
 - ❖ pomanjkanje finančnih virov in drugih načinov financiranja;
 - ❖ pomanjkanje moderne proizvodne tehnologije in opreme;
 - ❖ skoraj dve tretjini proizvodne opreme bi potrebovalo takojšno zamenjavo;
 - ❖ slabo razvita veleprodajna in maloprodajna mreža.
- ◆ Panoga zato **potrebuje sredstva** tako za posodobitev proizvodnih zmogljivosti kot tudi za prestrukturiranje samih tekstilnih podjetij in poslovnih procesov.
- ◆ Dodatna **vlaganja so potrebna tudi v prodajne mreže** ter za povezovanje proizvajalcev in trgovskih verig.
- ◆ Največji razvojni potencial na ruskem tekstilnem trgu ima trenutno proizvodnja prevlek za postelje, odej in zaves. Pogoji za te izdelke so ugodni v smislu tehnologije in tržnega potenciala.
- ◆ Dolgoročna mednarodna konkurenčnost ruske tekstilne industrije, v luči vse večje kitajske konkurence, je nekoliko vprašljiva.

2.4.5. Proizvodnja tekstilij, oblačil in obutve (10)

POMEMBNEJŠI SEJMI IN RAZSTAVE:

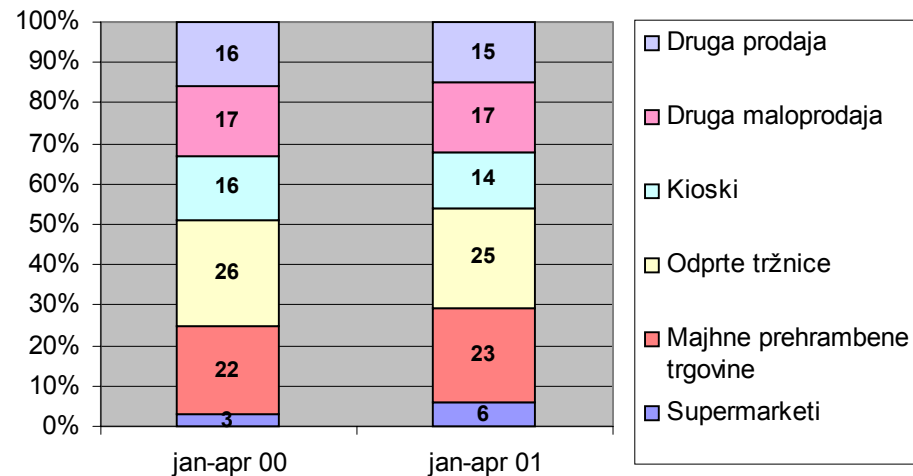
- ◆ 21st Federal wholesale fair of leather and footwear (15.-18. September 2003)
Russian Exhibition Center (former VDNH). Pavilion 69.
Moskva, "Roslegprom". "RLP Yarmarka"
Tel: +7095 245-3450, 245-0716
Sejem usnja in usnjenih izdelkov, obutve, dodatkov in strojne opreme za strojenje in proizvodnjo obutve
- ◆ 21st Federal wholesale fair of textile and light industry goods and equipment (23.-26. September 2003)
Russian Exhibition Center (former VDNH). Pavilion 69.
Moskva
"Roslegprom". "RLP Yarmarka"
Tel: +7095 245-3450, 245-0716
Sejem tekstila, oblačil, nogavic in drugih tekstilnih izdelkov ter tekstilne strojne opreme
- ◆ Moscow International Specialised Exhibition of Footwear "MosShoes" (30. September-30. Oktober 2003)
"Gostini Dvor"
Moskva; <http://www.mosshoes.com>
Obutveni sejem
- ◆ Furs. Furs processing – 2003 (21.-24. Oktober)
Expocenter. Moskva; Pavilion # 3
"Ost-West-Partner GmbH" (Germany)
Moskva; Tel: +7095 255-25-45
Sejem krzna

2.4.6. Trgovina na drobno (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Izdelki široke potrošnje, ki jih je mogoče kupiti v supermarketih, po ocenah Goskomstata predstavljajo več kot 50% celotne potrošnje gospodinjstev v RF. Gre za trg, ki ga samo za Moskvo ocenjujejo v vrednosti letno 20-25 milijard USD. Če pa Moskvi prištejemo še celotno moskovsko regijo so ocene v višini 35 milijard USD. Ustrezna analiza tržnih poti za izdelke široke potrošnje je torej aktualna ne samo za trgovce, temveč tudi za vse ponudnike blaga široke potrošnje.
- ◆ V Ruski federaciji je trenutna ponudba visoko-kakovostnih maloprodajnih kapacitet 30-40 m²/prebivalca. Za primerjavo navajamo, da je povprečje v državah srednje in vzhodne Evrope 200-250 m²/prebivalca, iz česar je mogoče sklepati, da bo tudi v prihodnje to ena najhitreje rastočih dejavnosti v RF.

Struktura maloprodaje v RF po vrstah prodaje

Vir: Ernst&Young Russia, 2001

2.4.6. Trgovina na drobno (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ Primerjava med številom maloprodajnih enot v letu 1999 in letom 2002 kaže, da gre za zelo **hitro rast** pri domačih maloprodajnih verigah.
- ◆ Najbolj poznane **evropske trgovske znamke** na trgu RF so: Auchan (www.auchan.ru), Metro (www.metro-cc.ru), Spar, Marktkauf (AVA Group), IKEA (www.ikea.ru) idr. Na ruski trg vstopajo tudi nekatere **vzhodno-evropske trgovske verige**, kot so ukrajinska Fozzy Group, ki je odprla v Moskvi svoj prvi center "Slipo store" in litvanska Norfa, ki je odprla svoj prvi supermarket v predmestju Moskve.

Gibanje celotnega prihodka trgovine na drobno (mrd Rubl)						
1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
512	729	853	1041	1789	2336	3040

Vir: Goskomstat, 2003

Največje ruske maloprodajne verige

	Vrsta trgovine	Št. enot 1999	Št. enot 2002	Prihodki v letu 2000 mio USD
Perekryostok	Diskonti/supermarketi	15	47	156
Ramstore*	Super-/Hipermarketi	6	15	130
Sedmoy Continent	Supermarket	8	31	128
Kopeika	Diskont	10	27	60
Dixi	Diskont	5	40	60

*Ramstore je znamka turškega detajlista Migros, ki je bila prvotno plasirana v Rusiji in je razširjena tudi v Azerbajdžanu, Bolgariji in Kahakhstanu.

Vir: Ernst&Young Russia, 2002

2.4.6. Trgovina na drobno (3)

- ◆ Posebnost maloprodaje izdelkov široke potrošnje v RF je **izrazita koncentracija v Moskvi in Moskovski oblasti** in relativno šibka regionalna prisotnost. Tudi največje ruske maloprodajne verige šele vstopajo v regije izven Moskve in St. Peterburga. V večini ostalih regij tako sodobne oblike maloprodaje še niso prisotne in prevladuje nakupovanje široko-potrošnega blaga na tržnicah, kioskih ipd.

Prisotnost največjih ruskih maloprodajnih verig po posameznih regijah RF

	Skupen regionalni prihodek (US\$ v milijardah)	Pyatyerochk	Perekrestok	Ramstore	Sedmoy Continent	Kopeika	Paterson
Moskva in okolica	33,6	●	●	●	●	●	●
St. Petersburg in okolica	4,8	●	●	○	○	●	●
Novosibirsk	2,0						
Nizhny Novgorod	2,1						
Yakaterinburg	3,1	○					
Samara	3,7						
Tatarstan	2,1			○			
Bashkortostan	2,4	○					
Chelyabinsk	1,9	●					
Perm	2,0	○					
Rostov-on-Don	2,9						
Omsk	1,2						
Število trgovin		142	47	15	31	27	16
Predvidena prodaja v 2002 (v milijonih US\$)		480	320	310	300	200	85

- Že prisotna
- Načrtovano

Vir: Ernst&Young Russia, 2002

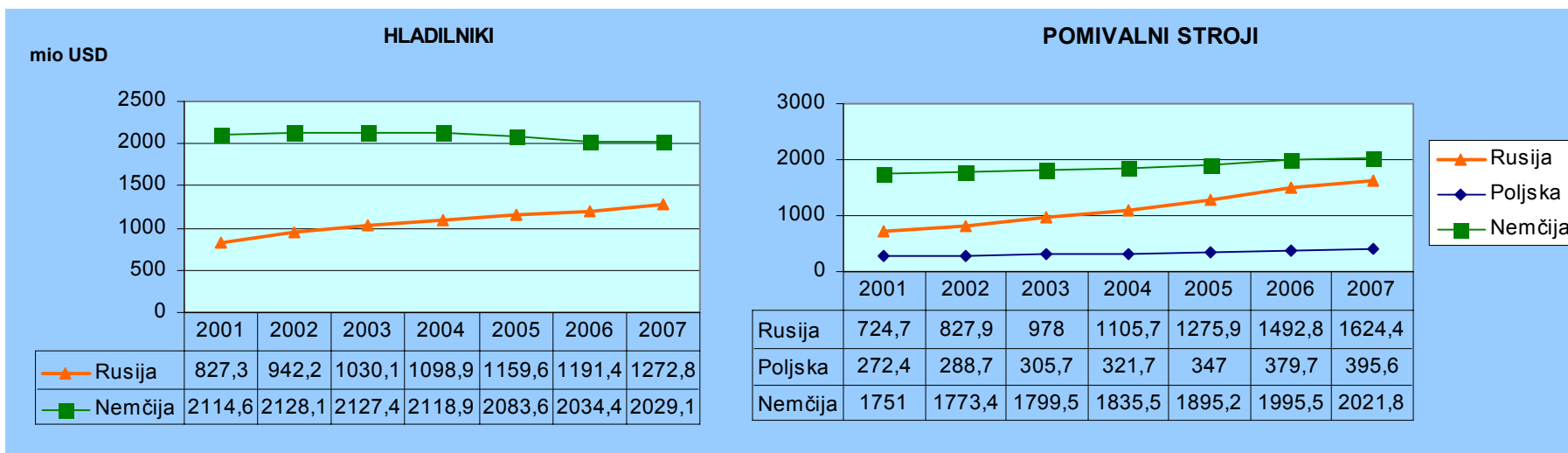
Spletni naslovi supermarketov:

www.perekriostok.ru
 www.ramstore.ru
 www.7cont.ru
 www.paterson.ru
 www.sistema.ru

2.4.7. Trgovina na drobno z električnimi gospodinjskimi aparati

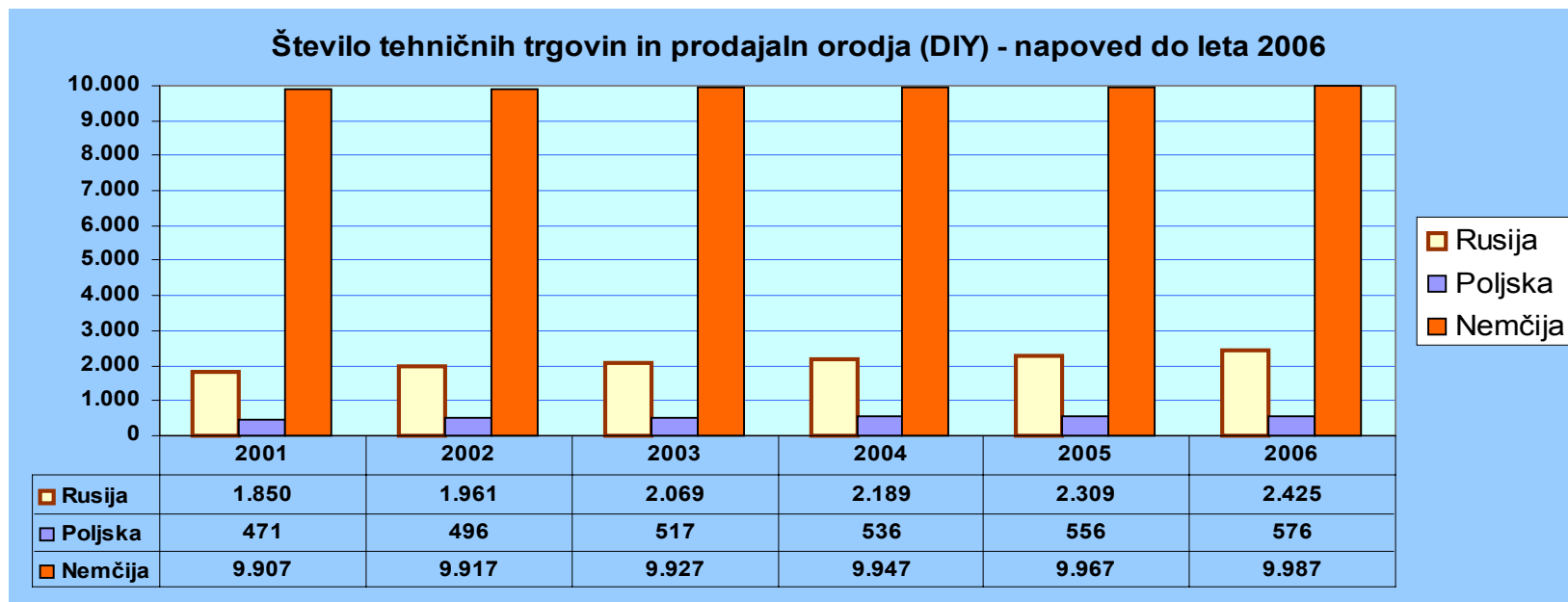
- ◆ Za ponazoritev stanja in dinamike razvoja trga električnih gospodinjskih aparatov prikazujemo podatke o **trgu hladilnikov in pomivalnih strojev**. Vrednost prodaje hladilnikov je bila v letu 2001 v RF 827,3 milijonov USD, prodaja pomivalnih strojev pa je dosegla 724,7 milijonov USD.
- ◆ Letna raven prodaje hladilnikov oz. pomivalnih strojev bo od leta 2001 do 2007 v Rusiji zelo narasla:
 - RF - hladilniki: 162%, pomivalni stroji: 133%;
 - Poljska - hladilniki: 56%, pomivalni stroji: 45%;
 - Nemčija - hladilniki: -9%, pomivalni stroji: 16%.
- ◆ Največji specializirani trgovec za električne gospodinjske, radijske in TV aparate v Rusiji je veriga **Eldorado**, ki ima 330 prodajnih enot. Eldorado je obenem tudi lastnik velike moskovske verige **Electricheky Mir**. Eldorado je prisoten v vseh večjih ruskih regijah.

Primerjava prodaje hladilnikov in pomivalnih strojev v RF in Nemčiji z napovedjo do leta 2007

2.4.8. Tehnična trgovina na drobno (1)

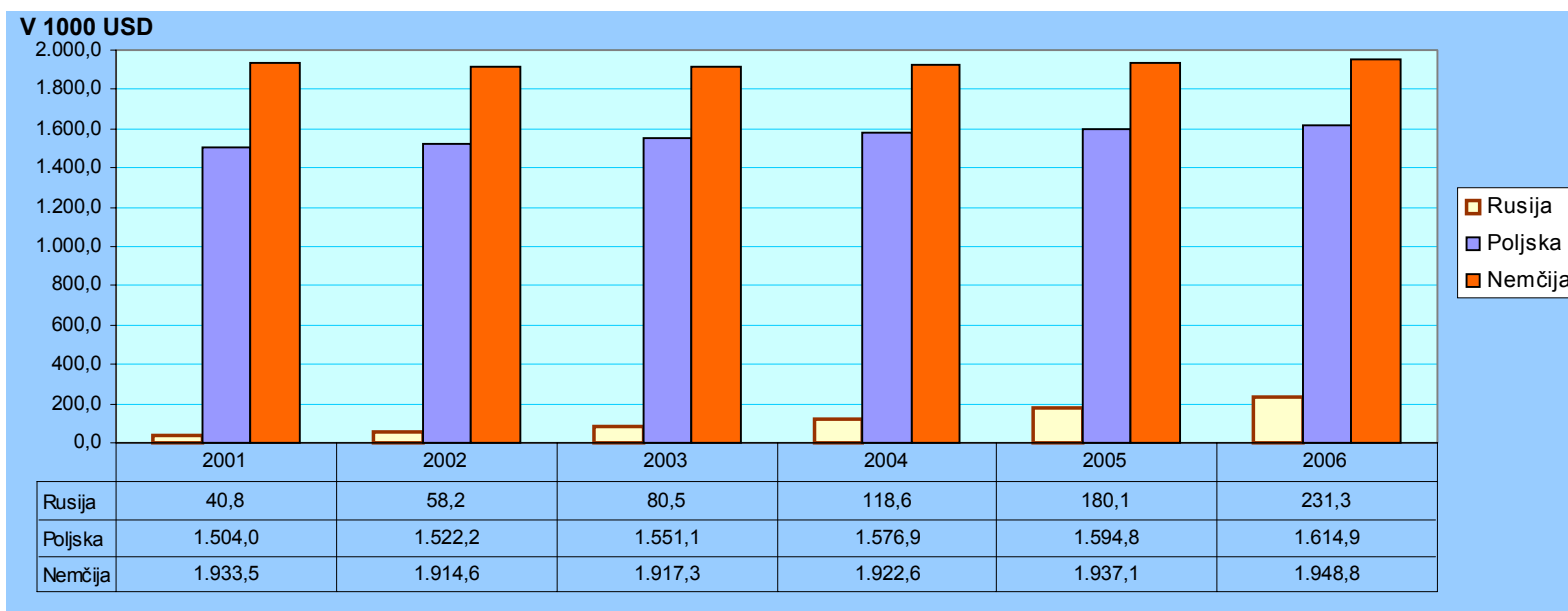
- ◆ S pojmom tehnična trgovina na drobno razumemo trgovino na drobno s kovinskimi izdelki, gradbenim materialom, barvami, laki in drugimi tehničnimi izdelki v stilu "sam svoj mojster" (DIY – Do-It-Yourself). Največji trg za tehnično trgovino na drobno v Evropi je Nemčija. Primerjava nemškega in ruskega trga na tem področju pokaže, da ta trgovina v RF trenutno dosega manj kot 20% nemške (glej spodnjo tabelo).
- ◆ Primerjalno s Poljsko, večje število manjših detajlistov v Rusiji predstavlja **dobro osnovo za obstoj grosistov na tem področju**.
- ◆ Primerjalna analiza z Nemčijo in Poljsko kaže tudi to, da so nadaljnja pričakovanja z **večanjem števila maloprodajnih mest v Rusiji** nadvse optimistična. Pričakuje se, da se bo skupno število tehničnih detajlistov od leta 2002 do leta 2006 povečalo za skoraj eno četrtno.

2.4.8. Tehnična trgovina na drobno (2)

- ◆ Povprečna tehnična trgovina na drobno (DIY) v Rusiji ustvari letno \$58 tisoč prihodkov, kar je 33-krat manj kot povprečna nemška takšna trgovina.
- ◆ Napovedi do leta 2006 obetajo nadpovprečno visoko rast (4-kratno povečanje) povprečnega prihodka na prodajalno, kar vse kaže na to, da je **Rusija med najbolj hitro rastočimi trgi na svetu na področju maloprodaja tehničnega blaga (DIY).**

Prihodek na prodajalno tehničnega blaga (DIY) – primerjalno Rusija, Poljska, Nemčija – napoved do 2006

Vir: Euromonitor, CIC, 2003

2.4.8. Tehnična trgovina na drobno (3)

- ◆ Velika perspektiva rasti privablja v Rusijo **številine najbolj ugledne evropske trgovske verige s področja DIY.**
 - ❖ Največji evropski trgovec s tehničnim blagom, franšizni sistem **OBI**, namerava sočasno odpreti **dva trgovska centra** v okolici Moskve jeseni 2003.
 - ❖ Leta 2002 je razglasila svojo namero o otvoritvi velecentra v Moskvi tudi francoska družba v britanskem lastništvu **Castorama**. Otvoritev Castoraminega DIY centra naj bi bila v letošnjem letu.
 - ❖ **Leroy Merlin**, druga največja DIY skupina v Franciji, je maja leta 2002 razglasila svojo namero o vstopu na ruski trg.
 - ❖ Nemška veriga AVA Group s trgovsko znamko **Marktkauf**, ki ima obsežen program "Bau-Hobby-Garten", je februarja letos odprla svoj največji maloprodajni center v Moskvi, za katerega pričakuje, da bo v kratkem postal tudi njen največji po prodaji.
 - ❖ Največji finski trgovec Kaukomarkkinat (trgovska znamka **K-rauta in Rautia**) v lastništvu verige **Kesko** že nekaj let uspešno raste v Moskvi. Veleprodajnim aktivnostim na tem trgu bodo letos dodali tudi maloprodajne.
 - ❖ **Metro**-jeva podružnica **Praktiker** poleg načrtov za Bolgarijo navaja tudi zanimanje za vstop v Rusijo.

2.4.8. Tehnična trgovina na drobno (5)

KORISTNI NASLOVI

- ◆ Veliko koristnih informacij je v "MOSCOW BUSINESS TELEPHONE GUIDE" – www.mbtg.ru, poleg tega pa so informacije dosegljive preko »rumenih strani« - www.yellowpages.ru.

Specializirana podjetja in trgovine z gradbenim materialom:

CONSTRUCTION & RENOVATION	www.gint-m.ru
3M RUSSIA	3M-Russia@mmm.com
ACADEMIA INTERIOR	ispanable@g23.relcom.ru
ANKER PRO	omax@col.ru
VNESHTEHKONTRAKT	vtk@deol.ru
ES HOLDING	info@esholding.ru
PEACE TO YOUR HOME	peacemaker@online.ru
STROYMATERIALI	intoxica@mail.ru
AY-SEL CONSTRUCTION AND TRADE	aysel@co.ru

2.4.8. Tehnična trgovina na drobno (6)

KORISTNI NASLOVI (nadalj.)

KMT GENERAL CONTRACTORS

kmt@kmt.ru

OGMA TRADE INDUSTRIAL GROUP

ogma@aus.ru

KRT GROUP OF COMPANIES

alg@krtdb.mos.ru

KOMAROFF & CO

sales@peregorodki.ru

PROMET

ops@prometgroup.ru

TEKHNOSILA

www.technosila.ru

BVCOM

bbcomadmin@mtu-net.ru

UEK (elektrotehnična proizvodnja)

info@iek.ru, eee.iek.ru

KROKUS-TRADE (elektrotehnika)

shop@krokus.ru, www.krokus.ru

2.4.9. Turizem (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

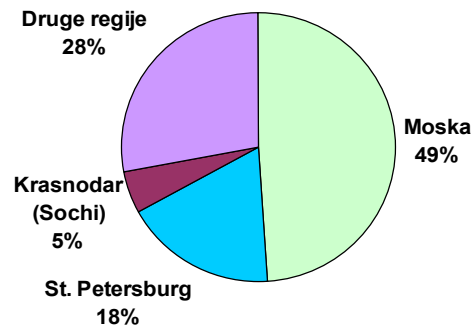
- ◆ V letu 2002 je rast števila turistov v Ruski federaciji znašala 7-8% v primerjavi z letom 2001. Iz naslova turizma je država realizirala prihodke v višini 3 milijarde USD. Pozitiven trend je pričakovati tudi v prihodnosti. V naslednji letih realno pričakujejo rast prihodkov turizma in s turizmom povezanih storitev za 10-13%. S temi predvidevanji se strinjajo tudi predstavniki večine večjih hotelskih verig. Samo v Moskvi naj bi se število turistov iz 2,2 milijona turistov v letu 2002 dvignilo na 5 milijonov turistov v letu 2005.
- ◆ Za strukturo turistov, ki obiščejo Rusko federacijo, je značilno, da so to predvsem prebivalci sosednjih držav, kot so: Poljska, Finska in Kitajska. Turisti, ki prihajajo v Rusko federacijo iz bolj oddaljenih držav, pa so: Nemci, Američani, Francozi, Italijani, Angleži, Turki, Izraelci, Španci in Japonci. Največje število turistov v Ruski federaciji predstavljajo sami Rusi in prebivalci nekdanje Sovjetske zveze. Število le teh je v letu 2002 predstavljalo kar 58,5% vseh turistov v Ruski federaciji. Na drugem mestu jim sledijo turisti iz Evrope s 22,5%, na tretjem mestu pa so Američani, ki predstavljajo 5,3% vseh turistov.
- ◆ Največkrat obiskane destinacije v Ruski federaciji v letu 2002 so bile: Moskva, St. Petersburg in tradicionalna mesta zlatega obroča. V zadnjem obdobju se v večji meri razvija tudi **ekološki turizem in turizem povezan z ekstremnimi športi**. Ti dve obliki turizma se pojavljata predvsem v regijah: **Sibirija, Bajkal, Altaj in Kamčatka**. Tudi ostale oblike turizma se počasi razvijajo, med njimi pa večjo pomembnost lahko vsekakor pripišemo **poslovnemu turizmu, zdravstvenemu turizmu in etnološkemu turizmu**.
- ◆ Po podatkih Turističnega komiteja Moskve je leta 2000 Moskvo obiskalo **917.000 turistov**. Več kot **70% le teh je bilo tujih turistov** in kar **2/3 vseh turistov je bilo poslovnežev**, ki so obiskali Moskvo iz poslovnih razlogov. Prav zaradi teh dejstev ostajajo za hotele najbolj zanimivi in zaželeni gostje zahodni poslovneži, med njimi predvsem Američani. Značilno za njih je, da so nastanjeni v dragih hotelih in ostanejo povprečno 7 dni. Njihova poraba na dan pa znaša približno 550 USD.

2.4.9. Turizem (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje):

- ◆ Razpoložljivi podatki o velikosti ruskega hotelskega trga kažejo, da gre za trg v skupni velikosti cca. 750 milijonov USD, kar za primerjavo predstavlja približno 1% skupnega prihodka od ponudbe hotelskih sob v ZDA (Ernest&Young, 2002).
- ◆ Ocen o skupnem številu tujih turistov v RF je mnogo in se med seboj močno razlikujejo.
 - Goskomstat: 2,5 milijonov hotelskih gostov (1999);
 - Svetovna turistična organizacija WTO: 21 milijonov mednarodnih turističnih prihodov.
- ◆ Ponudba hotelskih sob v RF je koncentrirana na Moskvo in St.Petersburg.
- ◆ Značilnost ruskega hotelskega trga je tudi izrazito pomanjkanje hotelov s tremi do štirimi zvezdicami, s cenami sob od 100 do 150 USD.

Regionalna struktura prihodkov hotelov (1999)

Vir: Goskomstat

MOSKVA: Struktura hotelskih sob in prihodkov po kategorijah (2001)

Kategorija	Razpoložljive sobe	Prihodki v mio USD
5 zvezdic	3.300	114
4 zvezdice	5.500	88
3 zvezdice	14.200	105
2 in manj zvezdic	12.100	61
SKUPAJ	35.100	368

Vir: Ernst&Young Russia, 2002

2.4.9. Turizem (3)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje)

- ◆ V Moskvi je kar **60% nastanitvenih kapacitet (16.000 sob) v hotelih, ki so bili zgrajeni pred letom 1992**, pri katerih se odraža še vpliv socialističnega režima. Ciljna skupina odjemalcev teh sob so predvsem Rusi in prebivalci držav nekdanje Sovjetske zveze. Cene za najem teh sob se gibljejo med 10 in 25 USD. Kljub temu je povprečna zasedenost teh hotelov zgolj 33%. Razlog za to lahko najdemo v neustreznosti teh hotelov in neprimerni opremljenosti sob.
- ◆ **Poslovneži iz zahoda večinoma bivajo v hotelih s 4 in 5 zvezdicami.** Večina teh hotelov je bila zgrajenih v obdobju med 1989 in 1993 in so bili kljub finančni krizi leta 1998 presenetljivo dobro zapolnjeni. Cene sob v teh hotelih se gibljejo med 200 in 450 USD, povprečna zasedenost teh hotelov je 65%, kar vsekakor nakazuje na pomembnosti in razširjenost poslovnega turizma tudi v Moskvi.
- ◆ Za investitorje in ponudnike prenočitvenih storitev v Moskvi se kažejo poslovne priložnosti v segmentu **kakovostnih hotelov s tremi zvezdicami**, ki predstavljajo cenovno nekoliko ugodnejše namestitve, pri tem pa še vedno dovolj udobne in kakovostne tudi za poslovni turizem. Glede na podatke pridobljene iz revije Hotel Magazine leta 2000, je ta oblika gradnje veliko ugodnejša in rentabilna, gledano tudi iz strani gradbeništva. Celoten strošek za postavitve hotela s tremi zvezdicami znaša približno 60.000 do 80.000 USD na sobo, medtem ko postavitve enako velikega hotela s petimi zvezdicami zahteva investicijo v višini 200.000 do 250.000 USD na sobo. Razlika je seveda očitna in prav zaradi te velike razlike v stroških izgradnje analitiki in strokovnjaki na tem področju predvidevajo, da se bodo investitorji v večjem številu odločili za gradnjo hotelov s tremi zvezdicami.

2.4.9. Turizem (4)

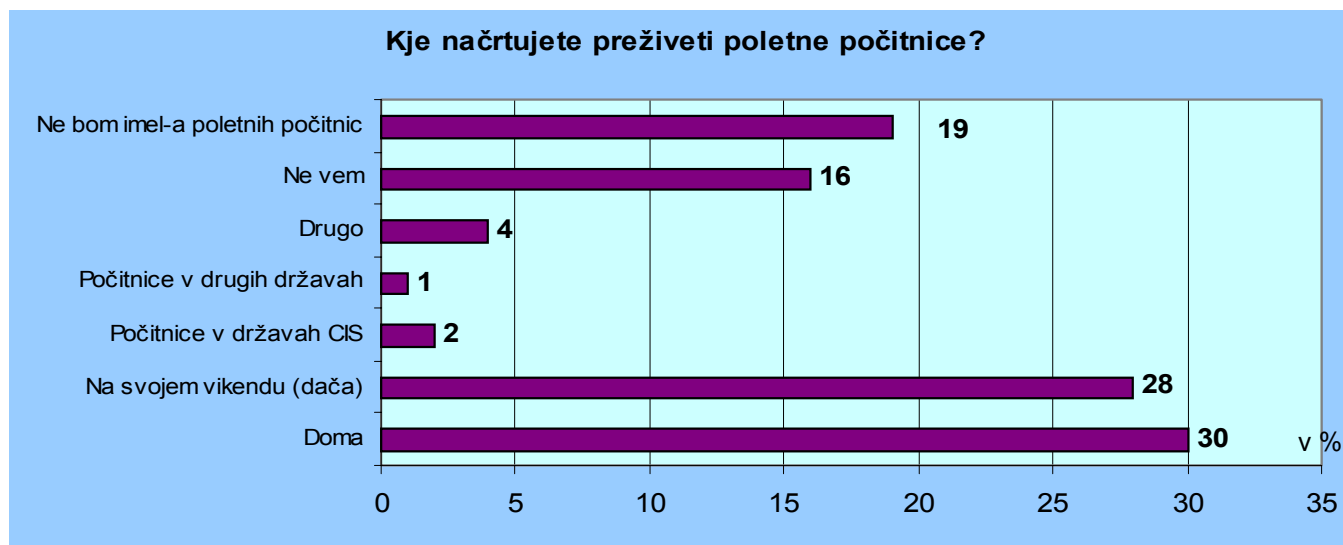
OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje)

- ◆ **Trg notranjega turizma** je med najbolj perspektivnimi z vidika investicijskih priložnosti. Ena izmed glavnih ruskih **turističnih destinacij v prihodnosti bo vsekakor obala Črnega morja**. Toda kljub ugodni lokaciji je potrebno na tem območju zgraditi večje število modernih hotelov, ki bodo zadovoljili potrebe potencialnih gostov. Še ena pomanjkljivost, ki jo je potrebno odpraviti v večjem delu Ruske federacije, je slaba kakovost cest. Z izboljšano cestno infrastrukturo bi se povečal priliv gostov predvsem iz Nemčije, Češke in Poljske. Poleg vsega zgoraj naštetega, je za ohranjanje turistične privlačnosti RF potrebna tudi ekološka ozaveščenost. Poglavitni dejavnik razvoja turizma v Ruski federaciji bo **ohranitev obale in vodovja v dobrem stanju**.
- ◆ **Značilnosti preživljanja počitnic ruskega srednjega dohodkovnega razreda**. Skoraj 80% Rusov srednjega dohodkovnega razreda ima čas za ukvarjanje s športom, s hobiji in z zabavo. Več kot 40% jih preživlja svoje počitnice in proste dneve na svojih vikendih (dačah) na podeželju. Nekaj manj kot 7% jih potuje.
- ◆ Več kot 70% predstavnikov srednjega dohodkovnega razreda gre na počitnice enkrat na leto, 10% manj kot enkrat in 20% več kot enkrat na leto. Dve tretjini si za čas počitnic izbere poletje, 8% zimo in 3% spomlad.
- ◆ Najpopularnejša turistična destinacija ruskega srednjega razreda so družinske dače (več kot 40%). Sledijo turistična središča v Rusiji in bivši SZ (več kot 33%). Vsak peti predstavnik srednjega razreda preživlja počitnice doma, medtem ko se jih nekoliko nižji odstotek odloča za tujino.

2.4.9. Turizem (5)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje):

Način preživljanja poletnih počitnic vseh prebivalcev RF

VELIKOST VZORCA: 1500

Vir: Monitoring, maj 2003

2.4.9. Turizem (6)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI NA PODROČJU TURIZMA

- ◆ Vlada Moskve je v letu 2002 odobrila **projekt integralnega razvoja turistične in rekreativne ponudbe v tako imenovanem Zlatem krogu v Moskvi**. Projekt bi naj bil končan leta 2010. Sredstva namenjena za projekt znašajo 3 mrd USD. Tako imenovan Zlat obroč bi naj bil lociran v samem centru Moskve. Projekt vsebuje izgradnjo 17 novih hotelov s 5 zvezdicami in obnovo dveh izmed osmih že obstoječih hotelov. Znotraj tega turističnega območja naj bi do leta 2010 zgradili nove objekte v skupni velikosti 2 mio m², vključno z 19 turističnimi centri in 14 razglednimi točkami. Poleg omenjenih površin pa so mestne oblasti v projektu predvidele tudi izgradnjo 20.000 parkirnih mest. Pričakovana korist od investicije v ta projekt je povečanje **letnega števila turistov na 5 mio turistov letno**. Ta številka pa je povezana tudi s porastom **prihodkov iz naslova turizma na 2,5 mrd USD letno**.
- ◆ Eden izmed večjih projektov na področju izboljšanja turistične ponudbe v Ruski federaciji je tudi **izgradnja novega cestnega križa oz. obvoznice v St. Petersburgu**. Investicija, katere vrednost znaša 65 mio USD, naj bi turistom omogočila lažji in enostavnejši dostop do znamenitosti v St. Petersburgu.
- ◆ Oblasti v St. Petersburgu so se odločile, da je potrebno zvišati **kakovost in število hotelov v mestu** in se s tem približati mednarodnim standardom. Trenutni program na tem področju zadeva revitalizacijo hotelskih objektov, hkrati pa tudi gradnjo novih objektov.

2.4.9. Turizem (7)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI NA PODROČJU TURIZMA (nadaljevanje)

- ◆ Poleg poletnega turizma pa ima Ruska federacija tudi dober potencial v **zimskem turizmu**. Veliko pozornosti v Ruski federaciji namenjajo **novim in modernih smučarskim središčem**. Pri tem pa seveda ne smejo zanemariti že obstoječih turističnih središč. Eno izmed najpomembnejših je vsekakor **Soči**. Projekt, namenjen temu mestu, predvideva postavitvev hidro-elektrarne z zmogljivostjo 2.500 kilovatov, novo cestno omrežje, nov kompleks za predelavo lesa in nekaj farm. S temi investicijami želijo zagotoviti ekološko čiste proizvode za turiste, ki obiščejo to dobro znano turistično središče.
- ◆ Eno izmed razvijajočih se modernih zimskih središč je tudi **Krasnaja Poljana**, športno turistični smučarski center v neposredni bližini mesta Soči. Projekt razvoja v prvi fazi vključuje naslednje: razvoj pet osnovnih območij turistične dejavnosti; vzpostavitev hotelskih in stanovanjskih kompleksov za 12.300 ležišč; vzpostavitev objektov za javno prehrano in različnih kulturno-zabavnih objektov; vzpostavitev infrastrukture za oskrbo vseh območij, kompleksov in objektov. Hkrati naj bi na tem območju preživljajo dopust 25.000 turistov. Predviden pritek domačih in tujih turistov je v začetni fazi 1,8 mio letno, srednjeročno pa 5,4 mio. Vrednost celotnega projekta je 1,4 mrd USD, pri čemer na prvo fazo odpade 377 mio USD.
- ◆ Ostale regije, predvsem oblasti Sibirije in Daljnega Vzhoda, pa potrebujejo predvsem dolgoročne investicije s strani ruske vlade, kajti poskusi posameznih podjetnikov v teh območjih so zaenkrat nezadostni.
- ◆ Poleg zgoraj omenjenih investicij, so v Ruski federaciji trenutno aktualni **projekti izgradnje rekreacijsko turističnih kompleksov**, predvsem **vodnih parkov** in **zabaviščnih kompleksov**, npr.
 - ❖ V Amoursky vodni park investira podjetje Teploterm Ltd. z namenom ustvariti kompleks, ki bo zagotavljal športne in zdraviliške storitve v območju Daljnega Vzhoda. Kompleks bo sestavljen iz številnih bazenov in športne dvorane, v kateri pa se bodo nahajali še savna, solarij, masaža, trije lokali in prostor za dve trgovini.
 - ❖ Zabaviščni kompleks, ki naj bi bil lociran na obrobju Moskve, je investicija podjetja Sovindep. Vseboval naj bi bowling center, stezo za karting, dve kino dvorani, opremo za virtualno igranje golfa, itd.

2.4.9. Turizem (8)

PRILOŽNOSTI ZA SODELOVANJE MED SLOVENSKIMI IN MOSKOVSKIMI TURISTIČNIMI DELAVCI na področju obojestranske promocije turizma:

- ❖ Povezava z virtualnim turističnim informacijskim centrom (www.moscow-city.ru), kjer bi bile možne on-line rezervacije, virtualne predstavitve Slovenije, dobri nasveti in različne povezave.
- ❖ Udeležba na turističnem sejmu, na katerem bodo predstavljene vse regije RF, ki bo maja naslednje leto.
- ❖ Organizacija press tourov, kjer bi prihajalo do izmenjave novinarjev, ki bi si ogledali turistična središča v Sloveniji in RF.
- ❖ Usposabljanje na področju turizma.
- ❖ Pomoč pri organizaciji seminarjev in predstavitev Slovenije v RF in RF v Sloveniji.
- ❖ Izdaja revije Moscow Today and Tomorrow v slovenščini. Revija objavlja vse pomembnejše informacije s področja turizma.

Kontakti

- ❖ OAO "**Krasnaja poljana**"
direktor Vladimir Nasibulovič **Šarafutdinov**;
tel. in fax: 007 8612 62-29-25
e-mail: upqr@pochtamt.ru.
- ❖ S strani Vlade Krasnodarskega kraja je za področje investicij pristojen:
Aleksander Aleksandrovič **Remezkov**, viceguberantor
tel.: 007 8612 62-45-54, 62-80-88.

2.4.9. Turizem (9)

POTENCIALNE OVIRE RAZVOJU TURIZMA V RF

- ◆ Potencialno oviro pri razvoju turizma v Ruski federaciji predstavlja **vpeljava viz**, ki jo mora pridobiti vsak tujec pred vstopom v državo. Temeljni namen uvedbe viz je bil predvsem omejevanje nelegalnih zaposlitev, kajti Ruska federacija se sooča s problemom velikega števila nelegalnih delavcev iz tujine. **Posledice viz se odražajo tudi v turizmu.** Velik strah pred upadom turizma je zaznati predvsem v St. Petersburgu. Pred uvedbo viz so namreč večino turistov na tem območju predstavljali Finci, ki so prihajali v St. Petersburg. Zaradi viz pa se bo število turistov iz Finske vsekakor zmanjšalo. Analitiki in strokovnjaki ocenjujejo, da naj bi bil St. Petersburg zaradi uvedbe viz prikrajšan za cca. 8 milijonov USD letno iz naslova turističnih storitev.

2.4.10. Gradbeništvo (1)

STANOVANJSKA GRADNJA

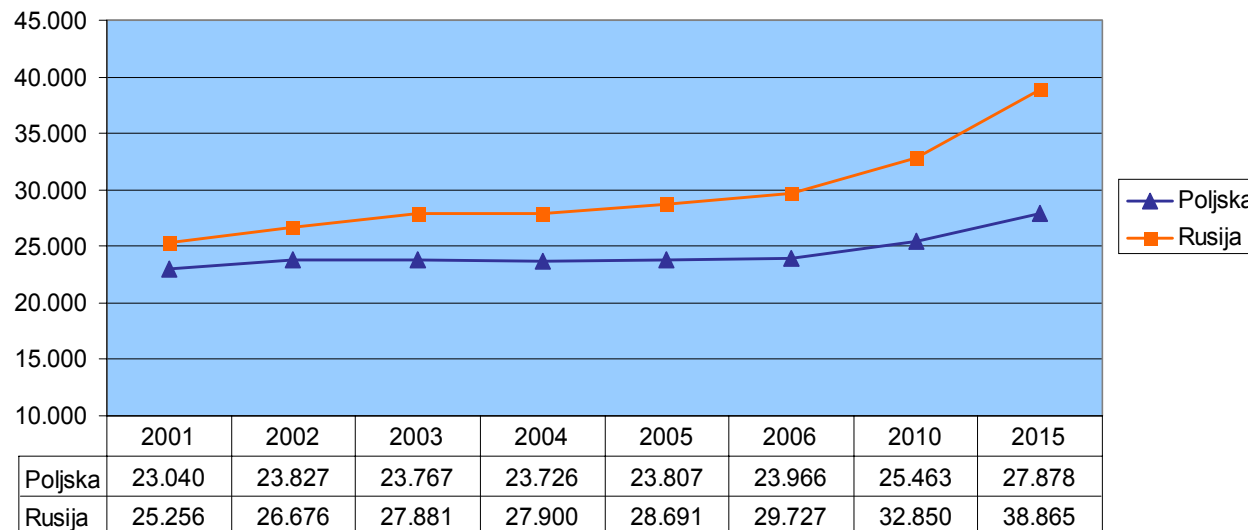
- ◆ V Rusiji predstavlja pomanjkanje stanovanjskih prostorov enega večjih problemov, zaradi česar je to postala ena izmed prioritet ruskih državnikov. Rusija trenutno gradi približno **40 milijonov m² stanovanjskih površin letno**, stanovanjska gradnja predstavlja **drugo najpomembnejšo prioriteto financiranja iz državnega proračuna**.
- ◆ Po podatkih iz leta 2000 je veljala Moskva za **drugo največje evropsko gradbišče stanovanj** takoj za Berlinom (vir: Ministry of Foreign Affairs of Poland, 2002). Na tretjem mestu je bila Varšava. V Rusiji naj bi se letni izdatki za stanovanjsko gradnjo od leta 2002 do leta 2015 povečali za 46% (oz. za \$13,6 mrd.), na Poljskem pa za 17%.
- ◆ Temeljni **dejavniki rastočega povpraševanja po stanovanjih** so:
 - ❖ implementacija novih zakonov in programov, ki omogočajo posameznikom dostop do hipotek;
 - ❖ rastoče število prebivalcev, ki želi individualne domove;
 - ❖ rast razpoložljivega dohodka in rast srednjega razreda (8-22% v večjih ruskih mestih);
 - ❖ navdušenost potrošnikov nad modernimi gradbenimi proizvodi;
 - ❖ rast tehničnih trgovin v stilu "sam svoj mojster" (DIY).

2.4.10. Gradbeništvo (2)

STANOVANJSKA GRADNJA (nadalj.)

- ◆ Razvoj in pomembnost gradnje stanovanj je vidna tudi iz podatkov v spodnji tabeli. Posamezniki so za gradnjo stanovanj v letu 2001 namenili 25 mrd USD. Skupne investicije v dejavnosti pa so dosegle 32 mrd USD. Zanimive so predvsem **nadpovprečno visoke predvidene stopnje rasti** porabe med leti 2005 in 2015 (primerjalno s Poljsko). Optimistične ocene napovedujejo tudi 10% letno rast investicij v stanovanja.

Izdatki za gradnjo stanovanj (housing) v milijonih US\$ (stalne cene 2001)

Vir: Euromonitor, 2003

2.4.10. Gradbeništvo (3)

STANOVANJSKA GRADNJA (nadalj.)

- ◆ **Tipična ruska družina srednjega dohodkovnega razreda** ima tri družinske člane in živi v **60 m² velikem stanovanju**.
- ◆ Večina pripadnikov srednjega razreda je s svojimi življenjskimi razmerami zadovoljna. **Vsak četrti pripadnik tega razreda pa se želi preseliti v boljše stanovanje**. To poskuša storiti na dva načina :
 - ❖ približno polovica si jih želi kupiti novo stanovanje,
 - ❖ polovica pa je bolj nagnjena k zamenjavi obstoječega stanovanja z boljšim ob ustreznem doplačilu razlike.
- ◆ Med tistimi, ki s svojo trenutno stanovanjsko situacijo niso zadovoljni, jih le **37% verjame, da si bodo v naslednjih dveh letih lahko privoščili novo stanovanje**.
- ◆ V povprečju je **gospodinjstvo srednjega dohodkovnega razreda** pripravljeno porabiti **11.600 USD** za rešitev svojega stanovanjskega problema; z nakupom novega stanovanja, z zamenjavo obstoječega ali z obnovo.
- ◆ Po zadnjih podatkih Rusi **za nepremičnine skupno porabijo 10-12 mrd USD**. Srednji dohodkovni razred tvori **80% tega trga oz. 8-10 mrd USD**.

2.4.10. Gradbeništvo (4)

STANOVANJSKA GRADNJA (nadalj.)

- ◆ Po predvidevanjih naj bi rastoč trend gradnje stanovanj temeljil med drugim tudi na glavnih smernicah sprejetega programa za reformo stanovanjskega sektorja (Federal Target program for 2002 – 2010), ki je bil sprejet oz. odobren s strani Ruske vlade 17. novembra 2001, pod točko Government Resolution #797. Glavni cilji oz. pogloblitve smernice v tem programu so:
 - ❖ izboljšanje učinkovitosti, trajnosti in zanesljivosti bivanjske infrastrukture;
 - ❖ povečati tok investicij v ta sektor;
 - ❖ doseči napredek na področju kakovosti in hkratno znižanje stroškov v sektorju;
 - ❖ program prav tako zajema določene instrumente za izboljšanje finančne situacije podjetij v tem sektorju;
 - ❖ boljšo dostopnost do storitev in kakovost le teh zagotavlja vladno podporo pri projektih povezanih z obnovo oz. rekonstrukcijo temeljne infrastrukture.

- ◆ Dodatni program, na osnovi katerega lahko pričakujemo v prihodnosti pozitiven trend v tem sektorju, je Program of the Housing and Communal Sector Reforms in Moscow for 2002 – 2007, ki je bil odobren s strani ruske vlade 25.9.2001. Program je bil izbran in izdelan po podrobni analizi situacije v tem sektorju v Moskvi v letih od 1992 do 2001. Glavni cilji oz. prioritete tega programa so:
 - ❖ povečanje zanesljivosti storitev v tem sektorju;
 - ❖ izboljšanje na področju stroškovne učinkovitosti izvajalcev gradbenih del in kakovosti s pomočjo promoviranja konkurenčnosti;
 - ❖ izpostaviti lokalne naravne monopole razumljivim regulativam in
 - ❖ podpirati privatno iniciativo za nakup hiš.

2.4.10. Gradbeništvo (5)

GRADNJA POSLOVNIH PROSTOROV

- ◆ V zadnjih letih v Rusiji narašča gradnja poslovnih kompleksov. Trg poslovnih prostorov je še vedno v povojih in je predvsem regionalno omejen na območje Moskve, toda predstavlja izredno hitro rastoče področje. Rast poslovnih gradenj je po nekaterih ocenah posledica:
 1. **rasti tujih neposrednih naložb**
 2. **konjunktura v ruskem gospodarstvu**, zaradi katerih investira tudi vse več domačih ruskih podjetij.

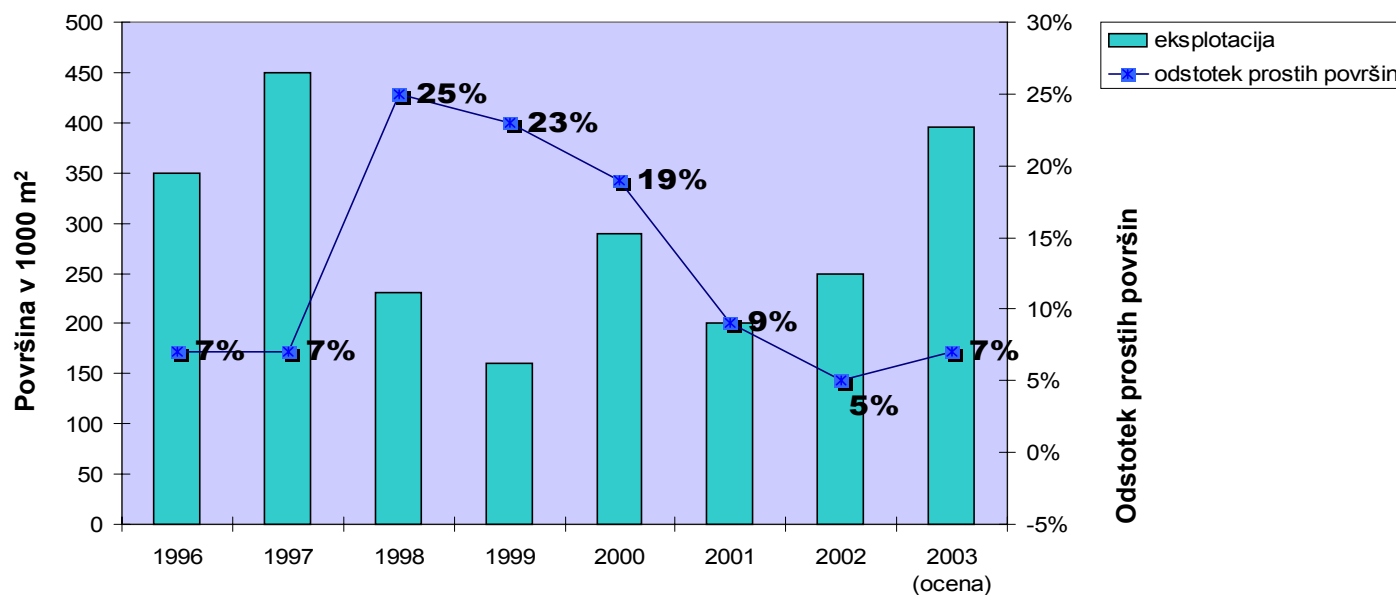
- ◆ Vse večje zaupanje v varnost naložb v nepremičnine se odraža tudi preko rasti gradenj visoko-razrednih poslovnih prostorov. Dober primer za to je tudi ustanovitev prvega institucionalnega fonda za investicije v poslovne prostore kategorije A. Ustanovitelja tega fonda sta škotska bančna dinastija Flemming in njeni partnerji, ki so v maju leta 2003 ustanovili sklad in do julija so že uspeli zbrati 60 milijonov USD, po predvidevanjih pa bi se naj povišal do \$150 milijonov.

2.4.10. Gradbeništvo (6)

GRADNJA POSLOVNIH PROSTOROV (nadalj.)

- ◆ Podatki v spodnji tabeli kažejo, da ste **trend rasti povpraševanja po poslovnih površinah ustavlja** in da je delež prostih poslovnih površin dosegel minimum v letu 2002 (5%).

Dinamika gradenj luksuznih poslovnih prostorov A in B kategorije v Rusiji

Vir: Landlord, 2002

2.4.11. Povzetek poslovnih priložnosti za slovenska podjetja v Moskvi in Moskovski oblasti (1)

- ◆ Pregled **investicijskih projektov**, ki bi bili lahko zanimivi za slovenska podjetja, se nahaja na spletni strani www.mosreginvest.ru.

- ◆ Pregled sprejetih projektov s strani pristojnih v okviru Vlade Moskovske oblasti:
 - ❖ izgradnja trgovskega centra "Avtoservis", Kotelniki;
 - ❖ izgradnja proizvodnje polizdelka iz bakrove zlitine, Orehovo-Zujevo;
 - ❖ izgradnja pivovarne zaprte delniške družbe "Klinska pivovarna", Klin;
 - ❖ izgradnja trgovsko-proizvodnega kompleksa ""Trgovinski dom "Ruski izdelki-MKAD"", Mitišči.

- ◆ Investicijski projekti, ki potekajo na območju Moskovske oblasti in želijo pritegniti tuje investitorje (2001-2002), so:
 - ❖ izgradnja kompleksa za proizvodnjo piščančjega mesa z letno proizvodnjo 35-40.000 ton žive mase, Sergijevo-Posadski rajon;
 - ❖ obnova tovarne lesenih plošč "Elektrogorskmebel", Elektrogorsk;
 - ❖ projekt razširitve obstoječega obrata za proizvodnjo injekcij, Sergijevo-Posadski rajon;
 - ❖ izgradnja golf kompleksa "Belie ozera".

2.4.11. Povzetek poslovnih priložnosti za slovenska podjetja v Moskvi in Moskovski oblasti (2)

- ◆ **Povzetek poslovnih priložnosti, ki izhaja** iz predstavljenih podatkov o Moskvi in Moskovski oblasti, in dosedanjih (dokaj bogatih) izkušenj sodelovanja z njo, se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ okrepiti **sodelovanje na področju znanstveno-raziskovalne in aplikativne dejavnosti**, pri čemer bi bilo v večji meri možno koristiti potenciale specializiranih institucij na tem območju;
 - ❖ na področju **gradbeništva v številnih mestih Podmoskovja** obstajajo različni zanimivi projekti (izgradnja hotelov, sodelovanje pri gradnji cest, sodelovanje pri izgradnji športno-rekreacijskih centrov,); v nekaterih mestih Podmoskovja bi lahko ponudili projekt izgradnje nadstandardnih stanovanjskih naselij (za bogate prebivalce Moskve in Moskovske oblasti);
 - ❖ na področju **prehrambene industrije**, predvsem glede prenosa znanja in tehnologije, so odprte številne možnosti, ki bi jih lahko izkoristili (proizvodnja napitkov, predelava mesa, hladilnice,);
 - ❖ možnosti glede prenosa znanja in tehnologije na področju proizvodnje različnih vrst **pohištv**a;
 - ❖ preveriti možnosti okrepitev sodelovanja na **področju turizma**;
 - ❖ preveriti možnosti aktivnejše vključitve v proizvodnjo in prodajo izdelkov s področja domače obrti (spominki, porcelan, ...).
 - ❖ glede na zelo dobre odnose s tem območjem in glede na njeno ugodno lokacijo so perspektivna praktično vsa področja, pri čemer pa z ruske strani pričakujejo zlasti **investicije oziroma različne oblike skupnega partnerskega delovanja**.

2.4.12. Potencialni partnerji (1)

- ◆ Podatki o nekaterih podjetjih Moskovske oblasti, ki so izrazila interes za sodelovanje s tujimi partnerji in bi bila lahko zanimiva za vzpostavitev stikov (ZAO = zaprta delniška družba, OAO = odprta delniška družba):
 - ❖ ZAO "Krjukovska tovarna ventilatorjev"
Čehovski rajon, Krjukovo
tel.: +7 095 546-04-69
 - ❖ ZAO "Podolskkabel" (proizvodnja različnih kablov)
Podolsk, Bronickaja 11
tel.: +7 096 76-360-30
 - ❖ ZAO "Podolska tovarna akumulatorjev"
Podolsk, Ul. Lobačeva 6
tel.: +7 096 75-484-01
 - ❖ ZAO "Moselektromaš" (električni motorji)
Lobna
tel.: +7 095 578-59-86
 - ❖ OAO "Mitiščinska elektromehanska tovarna" (kompletne transportne postaje)
Mitišči, Kominternja 15
tel.: +7 095 586-05-88

2.4.12. Potencialni partnerji (2)

- ❖ OAO "Dmitrijevska tovarna orodnih strojev"
Dmitrov, Profesionalna ulica
tel.: +7 096 22-730-07
- ❖ OAO "Komsomolec" (orodni stroji)
Jegorjevsk, Profsojuznaja 34
tel.: +7 096 40-458-64
- ❖ ZAO "Ljuberska tovarna strojev" (različni stroji)
Ljuberci, Krasnaja ulica 1
tel.: +7 095 554-23-89
- ❖ OAO "Serpuhovska tovarna avtomobilov"
Serpuhov, Ulica Puškina 45
tel.: +7 096 77-847-30
- ❖ ZAO "Balašihska dvigala za avtomobile in manipulatorji"
Balašiha, Cesta entuzijastov
tel.: +7 095 521-49-48
- ❖ OAO "Noginska tovarna toplotne aparature" (črpalke visokega pritiska)
Noginsk, Industrialnaja 41
tel.: +7 096 51-524-45

2.4.12. Potencialni partnerji (3)

- ❖ OAO "Metalurška tovarna "Elektrostal" (izdelki iz jekla)
Elektrostal, Železnodorožnaja 1
tel.: +7 096 57- 412-52
- ❖ OAO "Podolskognjeupor" (ognjeuporni izdelki, izdelki iz kremenčevega stekla)
Podolsk, Ulica Pleščevskaja 15
tel.: +7 095 137-94-52
- ❖ OAO "Mitiščinska elektromehanska tovarna"
Mitišči, Kominternaja 15a
telefon: +7 (095) 586-05-88
- ❖ ZAO "Stupinska metalurška družba" (predelava aluminija) Stupino
tel.: +7 0966 447-000
- ❖ ZAO "Reutovska manufaktura" (bombaž)
Reutov, Ulica Pobedi 1
tel.: +7 095 528-0159
faks: +7 095 528-3020
- ❖ OAO "Balašihska predilnica" (bombaž)
Balašiha, Ulica Sovjetskaja 36
tel.: +7 095 500-56-00
faks: +7 095 500-56-01

3. POVOLŽJE

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

3. Povolžje

- ◆ Povolžje je industrijsko osrčje Ruske federacije. Gre za enega izmed najbolj multi etničnih federalnih okrajev v Rusiji, ki vsebuje 6 narodnih republik (od 21 v Rusiji). Zaradi nacionalne raznovrstnosti v preteklosti ni prihajalo do etičnih nasprotij in regija po gospodarskem razvoju prekaša večino ruskih okrajev.
- ◆ V 15 regijah v okraju živi 32,3 milijona ljudi. Povolžje ustvari 23% ruskega BDP-ja in 25% ruske kmetijske proizvodnje. Povolžje je znano po svojih močnih gubernatorjih, ki so za svoje regije znali doseči določeno stopnjo avtonomije.
- ◆ Povolžje ima močno koncentrirano tehnološko intenzivno industrijo. Najpomembnejše panoge so proizvodnja strojev in naprav, kjer izstopa zlasti avtomobilska industrija, proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas, metalurgija, proizvodnja potrošnih dobrin in proizvodnja nafte in naftnih derivatov.
- ◆ Najpomembnejše regije v Povolžju so Samara, Nižnegorodska oblast, Republika Tatarstan in Volgograd.

Splošni podatki		
2002		delež v Rusiji (%)
prebivalstvo (v mio)	32,3	22,0
regionalni BDP (mrd RUR)	1.981,6	23,2
regionalni BDP pc (1000 RUR)	61,4	105,4

Vir : EBRD

- EBRD ima trenutno v Povolžju največ sredstev vloženih v industriji, še posebej v avtomobilski in kemijski. Investirana sredstva so v višini 365,6 milijonov EUR. Tudi v prihodnje vidijo v banki še velike možnosti za razvoj teh dejavnosti kot tudi priložnosti za razvoj majhnih in srednje velikih podjetij.

3.1. SAMARSKA OBLAST

3.1.1. Uvod (1)

- ◆ Samarska oblast obsega območje 53.600 kvadratnih kilometrov in ima 3,3 milijona prebivalcev, od katerih jih 80,4% živi v mestih. Glavno mesto je Samara, ki ima približno 1,2 milijona prebivalcev, poleg tega pa je še pomembnejše mesto Toljatti s približno 720.000 prebivalci, ostala mesta imajo manj kot 200.000 prebivalcev. Večino prebivalstva predstavljajo Rusi - 83,4%, poleg tega pa so še Tataři - 3,6%, Čuvaši - 3,6%, Ukrajinci 2,5%, Nemci - 0,4% in drugi. Administrativno je to območje razdeljeno na 11 mest, 24 naselij mestnega tipa in 27 vaških rajonov (www.adm.samara.ru , www.regions.ru , www.government.ru).
- ◆ **Transport.** Železniški transport ima povezave s centralnim delom RF, z Uralom, Daljnim Vzhodom, v Kazahstanom in Srednjo Azijo ter Kavkazom. Rečni transport - reka Volga je ena pomembnejših rečnih magistral v Rusiji, pri čemer ima izhod v Kaspijsko, Azovsko in Črno morje, v Sredozemlje ter v Baltsko morje. Samara je pomemben center za prevoz naftnih derivatov. Cestne povezave povezujejo Samaro s Povolžjem, Srednjo Azijo in Kavkazom. Preko zračnega prometa so direktne povezave z Zahodno Evropo.
- ◆ **Naravna bogastva.** Regija premore okoli 350 nahajališč nafte, od česa jih je okoli 80 še nerazporejenih. Pri pridobivanju licenc je možno sodelovati preko natečajev. V Samarski oblasti se nahajajo nahajališča kamene soli, katere zaloge naj bi bile okoli 440 milijonov ton. V regiji so prisotni tudi naravni bitumni. Zaloge naj bi znašale med 500 in 780 milijoni ton.

3.1.1. Uvod (2)

- ◆ **Industrijska proizvodnja.** Poglavitni proizvodni potenciali so v avtomobilski industriji. V regiji je sedež velikana domače avtomobilske industrije "**AvtoVAZ**", ki proizvaja 26 različnih modelov osebnih vozil. Pomembno področje predstavlja vojaško-industrijski kompleks, v okviru katerega deluje 15 podjetij in organizacij, ki spadajo pod "Rusko letalsko-vesoljsko agencijo". Ta podjetja proizvajajo različna letala in helikopterje, v njih pa je okoli 50.000 zaposlenih.
- ◆ **Znanstveni potencial.** Na tem območju deluje 20 znanstvenih organizacij zveznih ministrstev, 10 resornih znanstveno-raziskovalnih organizacij, 6 konstruktorskih organizacij, 13 državnih visokošolskih zavodov. V znanstveno-raziskovalnem delu je skupno vključenih 23.000 zaposlenih. **Znanstveno-raziskovalni center "AvtoVAZ"** je največji tovrstni kompleks na tem območju.
- ◆ **Finančni sistem.** Bančni sistem v okviru Samarske oblasti sestavlja 24 regionalnih komercialnih bank in 26 podružnic večjih komercialnih bank iz Moskve in St. Peterburga. Med regionalnimi bankami imajo 4 generalno licenco. Komerzialne banke imajo več kot 80 korespondenčnih računov z bankami v 19 državah (Bank of Amerika, Republic National Bank of New York, Credit Suisse, First Boston, Dresdner Bank,, ...). Na območju Samarske oblasti je tudi 45 zavarovalniških družb, od tega 15 podružnic večjih moskovskih zavarovalnih organizacij; mreža podružnic zavarovalnih družb je zelo razvejana, saj obsega 101 organizacijo; 8 zavarovalnih družb iz tega območja spada med 50 največjih zavarovalnih družb v Rusiji.

3.1.1. Uvod (3)

- ◆ Samarska oblast v letu 2003 beleži manjši upad industrijske proizvodnje. V prvem polletju 2003 je imela indeks proizvodnje 96,7% v primerjavi z enakim obdobjem 2002, kar je bilo povezano z zmanjšanjem aktivnosti na področju proizvodnje strojev in naprav, še zlasti glede proizvodnje avtomobilov. Brez upoštevanja avtomobilske industrije pa je rast industrijske proizvodnje znašala 104,6%.
- ◆ **Investicijska privlačnost.** Poglavitni tuji investitorji na območju Samarske oblasti so iz:
 - ❖ Nemčije (163 mio USD),
 - ❖ Velike Britanije (78,5 mio USD),
 - ❖ Švice (66,5 mio USD),
 - ❖ Madžarske (20,5 mio USD),
 - ❖ Luksemburga (18,9 mio USD),
 - ❖ ZDA (17 mio USD) in
 - ❖ Cipra (14,1 mio USD).
- ◆ Na območju Samarske oblasti deluje 83 podjetij z udeležbo tujega kapitala. Med najmočnejše zasidranimi mešanimi podjetji so zlasti predstavniki Nemčije (skupno 18 podjetij, med njimi: Lufthansa, Henkel, Bayer, AHT), ZDA (PepsiCo, Coca-cola, Delphi Avtomotive Systems, Corning Inc., General Motors, General Electric, Caterpillar, ADS Plastic, Case), Švica (Nestle).

3.1.2. Koristni naslovi (1)

- ❖ **Gubernator Samarske oblasti:** Konstantin Aleksejevič Titov,
Samara, Ulica Molodogvardejskaja 210
tel.: +7 8462 32-22-68,
faks: +7 8462 32-13-40,
URL: www.titov.samara.ru,
e-mail: governor@samara.ru, titov@samara.ru
- ❖ **Departma za ekonomski razvoj in investicije Vlade Samarske oblasti**
Gabibulla Rabanovič Hasajev, vodja,
tel.: +7 8462 32-27-44,
faks: +7 8462 32-22-33,
email: chap_na@economy.vis.ru
- ❖ **Departma za industrijo in trgovino**
Vladimir Ivanovič Doronin, vodja,
tel.: +7 8462 42-32-57,
faks: +7 8462 42-32-40,
e-mail: prom@mail.vis.ru
- ❖ **Departma za gradbeništvo, arhitekturo, stanovanjsko-komunalno in cestno področje**
Aleksandr Antonovič Latkin, vodja,
tel.: +7 8462 32-12-28,
faks: +7 8462 33-30-27,
e-mail: depart@mail.samtel.ru
- ❖ **Departma za mednarodne stike**
Peter Petrovič Koroljev, vodja,
tel: +7 8462 32-38-21,
faks: +7 8462 32-75-68,
e-mail: regsamara@vis.infotel.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Samarske oblasti**
Predsednik: Boris Vasiljevič Ardalin
Samara, Ul. Tolstoja 6
Tel.: +7 8462 32-11-59, 32-76-62
Faks: +7 8462 32-76-62, 30-48-96
e-mail: ccisr@transit.samara.ru
URL: www.cci.samara.ru

3.1.2. Koristni naslovi (2)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica mesta Toljatti**
Predsednik: Vladimir Anatoljevič Žukov
Toljatti, Ul. pobedi 19a
Tel.: +7 8482 22-48-37, 22-47-45, 22-46-21
Faks: +7 8482 22-47-45
e-mail: tpp@infopac.ru
URL: www.ccitogliatti.ru

Preko različnih departmajev in zbornic je možno vzpostaviti stike s podjetji na tem območju, pridobiti osnovne informacije, pomoč na področju investiranja in druge koristne informacije.

3.1.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Osnovna dejavnost, ki daje prihodke, je industrija, pri čemer se npr. mesto Samara po obsegu industrijske proizvodnje nahaja na drugem mestu med mesti z več kot 1 milijon prebivalcev (z izjemo Moskve in St. Peterburga) v Ruski federaciji. Industrijski kompleks vključuje 160 večjih in srednjih podjetij, v katerih je zaposlenih okoli 130.000 zaposlenih. Glavno vlogo ima proizvodnja strojev in naprav, saj delež tega segmenta predstavlja 54% proizvodnje v regiji. Največjo rast sta imeli v letu 2002 barvna in črna metalurgija - 23,8% oziroma 17,4%.
- ◆ **Proizvodnja strojev in naprav**
 - ❖ Panoga trenutno pomeni 54% proizvodnje v regiji, aktualno upadanje prodaje pa predstavlja enega večjih problemov te dejavnosti kot tudi celotne regije.
 - ❖ Najpomembnejša dejavnost proizvodnje strojev in naprav je **avtomobilska industrija**. Vodilni ruski proizvajalec avtomobilov in eno od večjih podjetij v Rusiji, Avtovaz, ima sedež v mestu Togliati. Podjetje proizvede 70% vseh avtomobilov v Rusiji. Kljub visokim proizvodnim stroškom in nizki kakovosti modelov, ostaja podjetje pomemben gigant na ruskem trgu.
 - ❖ **Letalska industrija**. V Samari imajo sedež vodilna ruska podjetja v proizvodnji letal, motorjev in vesoljskih plovil.
- ◆ **Metalurgija**
 - ❖ Samara je center ruske predelave aluminija, s svojimi izdelki pa oskrbuje letalsko, ladjedelniško, vojaško in nekatere druge industrije.

3.1.4. Proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ **Proizvodnja strojev in naprav** je vodilna industrijska panoga Samarske oblasti (54% proizvodnje v regiji). Kot že omenjeno, je **avtomobilska industrija** najpomembnejši sektor znotraj proizvodnje strojev in naprav, saj zavzema 81% vsega industrijskega proizvoda panoge.
- ◆ **AvtoVAZ** je največji proizvajalec avtomobilov v Rusiji, ki proizvaja okrog 800.000 vozil letno. Več kot 200 podjetij iz Samarske oblasti redno dobavlja AvtoVAZ-u. Leta 2001 je AvtoVAZ s sodelovanjem z ameriškim proizvajalcem avtomobilov General Motors ustanovil novo podjetje. To predstavlja potencialne priložnosti za tuje dobavitelje avtomobilskih komponent, posebej v obliki strateških partnerstev z vsaj tridesetimi lokalnimi dobavitelji avtomobilskih komponent v Samarski oblasti.
- ◆ **Letalska, vesoljska in vojaška industrija** je pomemben sektor znotraj proizvodnje strojev in naprav. V regiji je prisotnih nekaj največjih ruskih proizvajalcev letal, letalskih motorjev, raket, satelitov in vesoljskih plovil. Najpomembnejša med njimi sta Aviakor, proizvajalec letal TU-154 in AN-70 in Motorostroitel, proizvajalec letalskih motorjev.
- ◆ Svoj pomen v proizvodnji strojev in naprav pa ima tudi **industrija ležajev**, ki dobavlja svoje proizvode za letalsko industrijo, medicinsko opremo, strojno opremo, energetiko idr.

3.1.4. Proizvodnja strojev in naprav (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI PROIZVODNJE STROJEV IN NAPRAV

Naziv podjetja	Skupni prihodki v 1000 \$	št. zaposlenih
Avtovaz Samarskaya oblast	3.045.222	83.646
Avtovazagregat Samarskaya oblast	146.958	2.901
Elektroshchit Samarskaya oblast	94.359	2.542
Vazinterservis Samarskaya oblast	87.633	2.253
Roslada Samarskaya oblast	84.742	803
Samara-Lada Samarskaya oblast	71.867	95
Zit Samarskaya oblast	68.724	4.416
Skk Samarskaya oblast	66.475	1.663
Samarskiy Podshipnikoviy Plant Samarskaya oblast	37.267	3.475

Najpomembnejši ponudnik v panogi je proizvajalec avtomobilov **AvtoVAZ**. Tudi velika večina ostalih ponudnikov prihaja iz avtomobilske industrije.

Najpomembnejša predstavnika letalske industrije sta podjetji **Aviakor** in **Motorostroitel**.

Največji proizvajalec ležajev pa je podjetje **Zavod Pribornykh Podshipnikov**.

3.1.4. Proizvodnja strojev in naprav (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Aviokor Aviatsionny Zavod OAO**
443052, Samara g.,
Pskovskaya ul., d. 32
Tel.: +7(8462) 294278
- ❖ **Motorstroitel OAO**
443009, Samara g.,
Zavodskoe sh., d. 29
Tel.: 7(8462) 551612
- ❖ **Avtovazagregat OAO**
445012, Samarskaya obl., Tol'yatti g.,
Povolzhskoe sh., d. 3, a/ya 494
Tel.: +7(8482) 248738
- ❖ **Vazinterservis-Snab Gruppa Kompanij ZAO**
445931, Samarskaya obl.,
Tol'yatti g., Borkovskaya ul., d. 51
Tel.: +7(8482) 420184
- ❖ **Samara-Lada OAO**
443098, Samara g.,
Alma-Atinskaya ul., d. 72
Tel.: +7(8462) 580202
- ❖ **KB-Stroj SKK OOO**
445007, Samarskaya obl.,
Tol'yatti g., Larina ul., d. 139
Tel.: +7(8482) 222348
- ❖ **Zavod Pribornykh Podshipnikov**
443072, Samara g., Moskovskoe sh., 18-j km
Tel.: +7(8462) 539061
URL: www.samarabearings.ru/
- ❖ **Roslada ZAO**
446025, Samarskaya obl.,
Syzran' g., Saratovskoe sh., d. 18
Tel.: +7(84643) 56361

3.1.5. Proizvodnja vozil (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

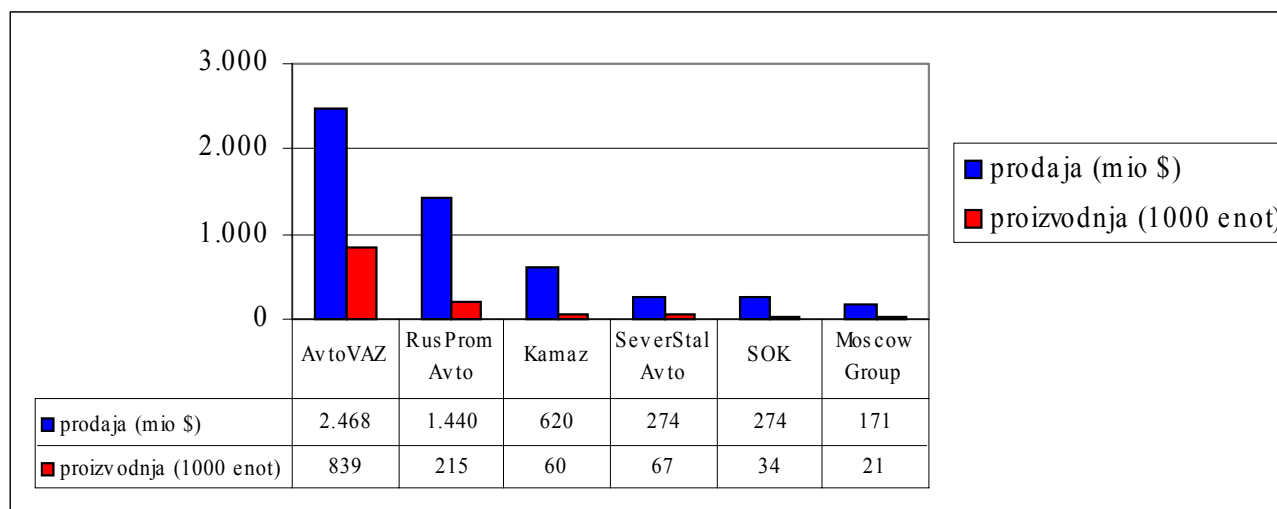
- ◆ Z novim **konceptom razvoja avtomobilske industrije v Rusiji do leta 2010** je vlada določila smernice za popolno integracijo avtomobilske industrije v globalne trende. Z nekaterimi carinskimi dajatvami in davčnimi regulativami bo vlada skušala obvarovati domače proizvajalce pred vse intenzivnejšo tujo konkurenco.
- ◆ **Visoka povprečna starost ruskih avtomobilov** in napovedane carine za uvoz rabljenih avtomobilov, starih nad sedem let, bo najverjetneje spodbudilo porast prodaje tujih, novih avtomobilov.
- ◆ Prav tako nastaja v Rusiji novo **povpraševanje po zanesljivih in kvalitetnih sestavnih delih**, kar predstavlja nov segment na ruskem avtomobilskem trgu. Ob tem se vse bolj razvija tudi trg po prodajnih storitev in trg rezervnih delov.
- ◆ Tuji in domači proizvajalci se vse bolj osredotočajo na **kakovost** in na skladnost z varnostnimi merili in okoljskimi standardi.
- ◆ Trenutno so vsi pomembnejši proizvajalci sestavnih delov osredotočeni na **trgovino** z ruskimi proizvajalci avtomobilov ali pa oskrbujejo **po prodajni trg**. Po drugi strani pa vedno več ruskih OEM proizvajalcev, z namenom po kakovostni in tehnološki uskladitvi z mednarodnimi standardi, pospešeno išče skupne **naložbene priložnosti s tujimi partnerji**.
- ◆ Podjetja, ki so že prisotna na ruskem avtomobilskem trgu izražajo močno željo po širitvi svojih distribucijskih mrež. Nasprotno pa podjetja, ki v Rusiji še niso prisotna, avtomobilskega trga še ne jemljejo za vitalnega, to pa predvsem zaradi pomanjkanja informacij o zadnjih tržnih trendih.

3.1.5. Proizvodnja vozil (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI AVTOMOBILOV V RUSIJI (1)

- ◆ Domači proizvajalci avtomobilov v Rusiji zadovoljujejo domače povpraševanje med 70 in 75 %. Leta 2001 je bilo v Rusiji proizvedeno 1.258.000 vozil, prihodki od prodaje pa so znašali 6.856 milijonov ameriških dolarjev.
- ◆ Pet največjih proizvajalcev (AvtoVAZ, RusPromAvto, KamAZ, SeverStalAvto in SOK Group) pokriva prek 70 % proizvodnje in realizira skoraj 90 % prihodkov od prodaje.

Največji ruski proizvajalci avtomobilov v letu 2001

Vir : Ernst & Young

3.1.5. Proizvodnja vozil (3)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI AVTOMOBILOV V RUSIJI (2)

- ◆ Leta 2002 je domača proizvodnja avtomobilov nekoliko upadla, medtem ko se je uvoz tako rabljenih kot novih avtomobilov povečal, in sicer za 13 oz. 18 %. Kljub temu je ruski avtomobilski trg v obdobju od leta 2000 do 2002 naraščal. Podobno kot trg avtomobilov sta v omenjenem obdobju rasla tudi skupna trga tovornjakov in avtobusov.

TRG AVTOMOBILOV			
	2000	2001	2002
Domača proizvodnja	967.000	1.024.000	981.000
Uvoz novih avtomobilov	72.000	94.000	106.000
Uvoz starih avtomobilov	179.000	381.000	448.000
Skupaj	1.218.000	1.499.000	1.535.000

TRG TOVORNJAKOV			
	2000	2001	2002
Domača proizvodnja	189.000	176.000	173.000
Uvoz novih avtomobilov	10.300	19.400	5.000
Uvoz starih avtomobilov	200	1.000	25.000
Skupaj	199.500	196.400	203.000

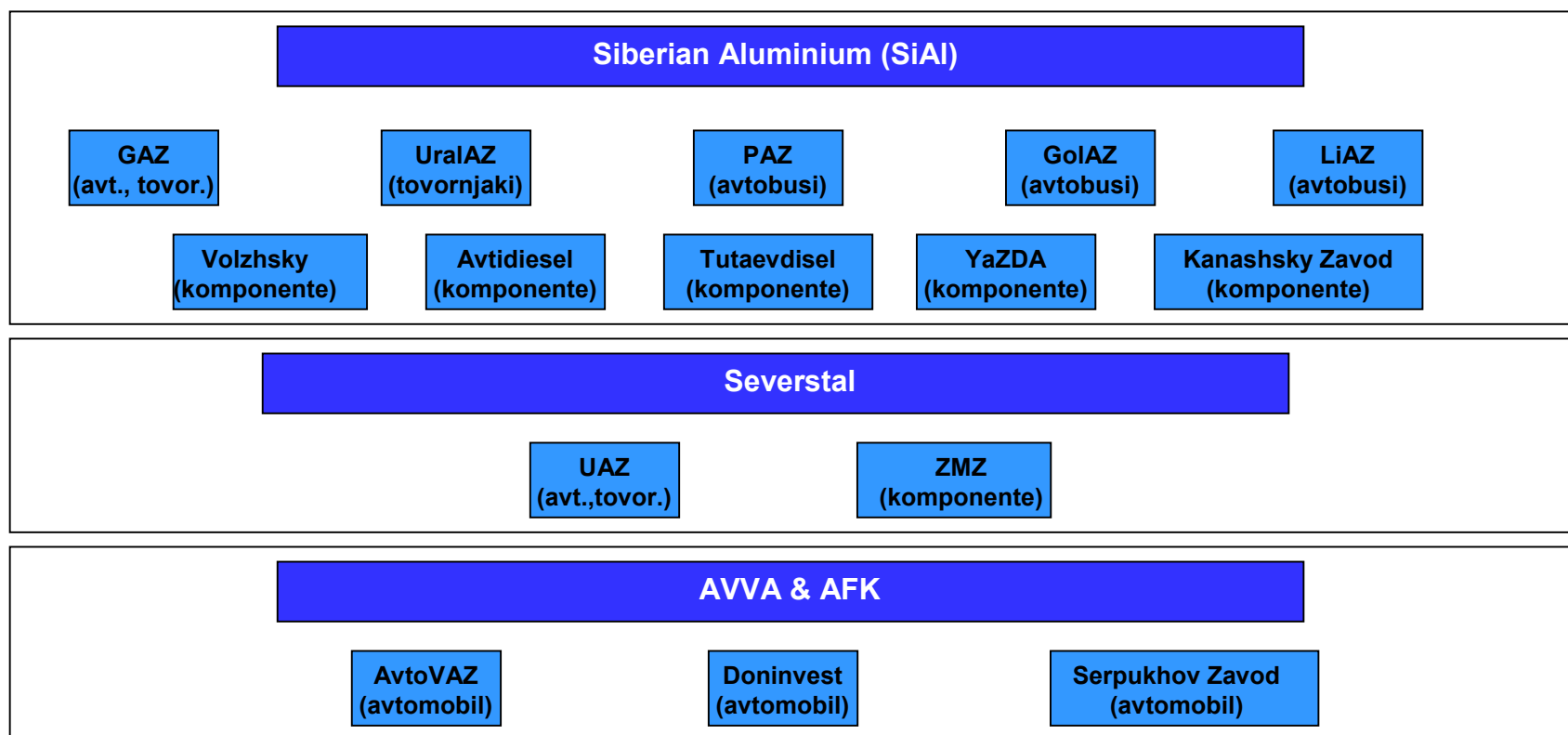
TRG AVTOBUSOV			
	2000	2001	2002
Domača proizvodnja	54.000	57.000	66.000
Uvoz novih avtomobilov	1.000	800	1.500
Uvoz starih avtomobilov	2.200	4.900	6.000
Skupaj	57.200	62.700	73.500

Vir: Ernst & Young, 2003

3.1.5. Proizvodnja vozil (4)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI AVTOMOBILOV V RUSIJI (3)

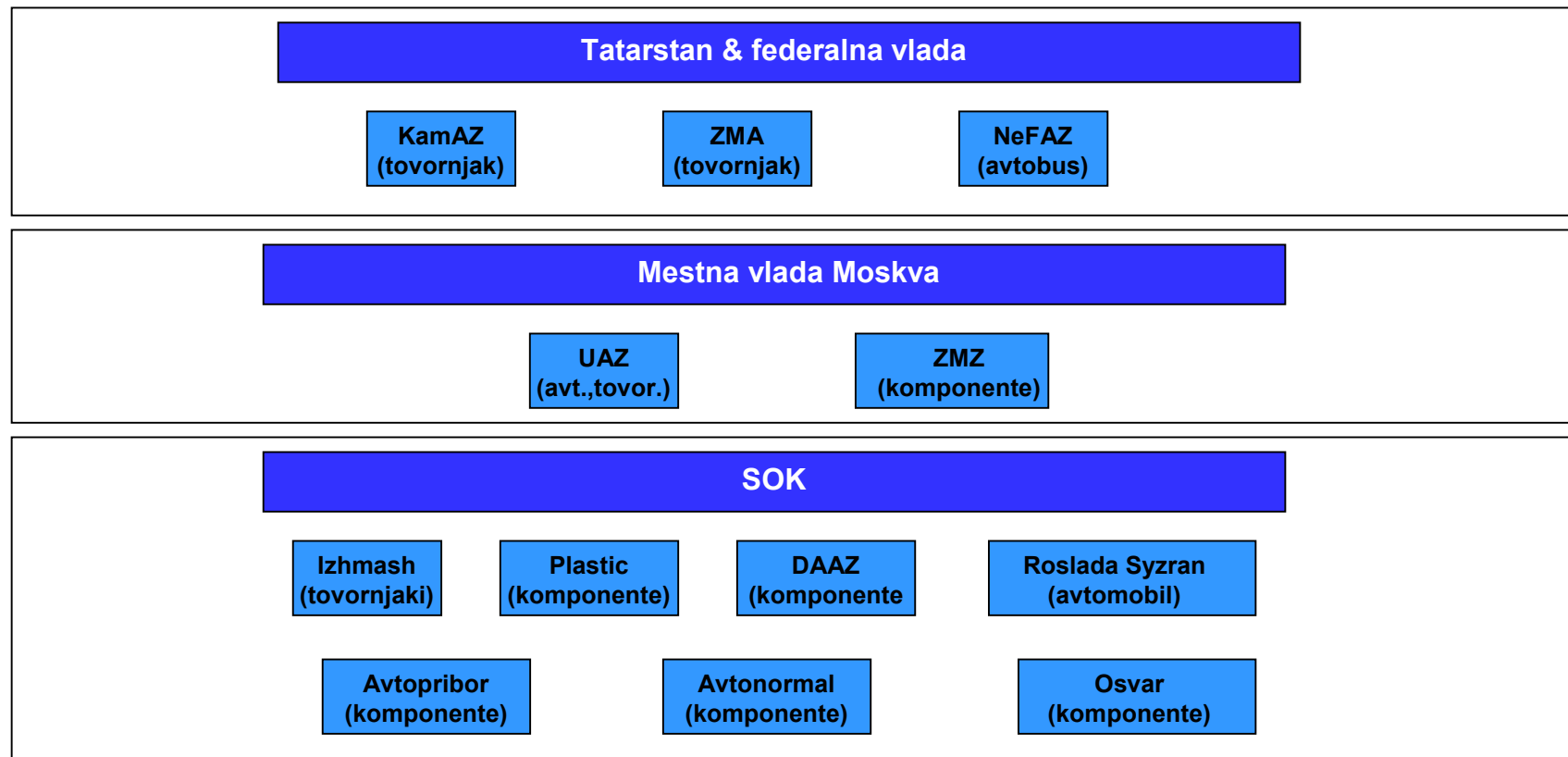
- ◆ **Struktura panoge po lastniškem preoblikovanju**
Proizvodnja vozil v RF se postopno lastniško konsolidira. Tako se je oblikovalo 6 največjih in tudi najvplivnejših lastnikov, ki jih predstavljamo spodaj.

3.1.5. Proizvodnja vozil (5)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI AVTOMOBILOV V RUSIJI (4)

◆ Struktura panoge po lastniškem preoblikovanju (nadalj)

3.1.5. Proizvodnja vozil (6)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI AVTOMOBILOV V RUSIJI (5)

◆ Tuji proizvajalci s proizvodnimi obrati v Rusiji :

- ❖ Najpomembnejši tuji proizvajalci avtomobilov in drugih vozil, ki so že ustanovili proizvodne obrate v Rusiji, so : BMW/KIA, Fiat, GM, Ford, Hyundai, Citroen, Renault in Scania.
- ❖ Najpomembnejši proizvajalci sestavnih delov, prisotni s svojo proizvodnjo v Rusiji pa so : Autoliv, Bosch, Delphi, Glaverbel, Henkel, Lear, Matador, Siemens VDO, TRW, medtem ko Continental in Michelin otvoritev svojih proizvodnih obratov še načrtujeta.

◆ Prodaja novih, tujih avtomobilov (2002) :

Leta 2002 je narasla prodaja novih, tujih avtomobilov večine pomembnejših svetovnih proizvajalcev avtomobilov.

Prodaja novih, tujih avtomobilov v letu 2002		
	% rast	
Ford	6.669	62
BMW	3.790	44
Nissan	8.029	50
Peugeot	6.984	60
Honda	1340	60
VW	7.972	10
Audi	2.700	8
Toyota	8630	93,4
Renault	8337	48,7

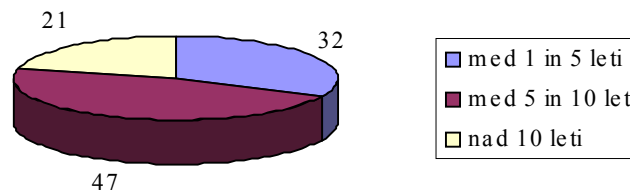
Vir : The Russia Journal Business

3.1.5. Proizvodnja vozil (7)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI ZA TUJE INVESTITORJE (1)

- ◆ Nove poslovne priložnosti, ki se pojavljajo na ruskem avtomobilskem trgu odraža vrsta dejavnikov. **Naraščajoče cene domačih avtomobilov** dvigujejo povpraševanje po uvoženih avtomobilih.
- ◆ Pričakovano povečanje uvoznih carin na rabljene avtomobile starejše od sedmih let, naj bi po drugi strani nekoliko **zaščitile domače proizvajalce**. Toda z izboljšanjem gospodarske situacije v Rusiji in posledično povečevanjem kupne moči prebivalstva postaja kvaliteta domačih avtomobilov nezadostna in povpraševanje se vse bolj obrača k tuji konkurenci. Poleg tega so tuji proizvajalci oproščeni carinskih dajatev in nekaterih davkov, če :
 - ❖ vrednost celotne investicije dosega vsaj 250 mio \$
 - ❖ vrednost tujega deleža zavzema vsaj 25 mio \$
 - ❖ delež domačih proizvajalcev dosega :
 - ✓ v prvem letu 10%
 - ✓ v drugem letu 20 %
 - ✓ do petega leta 50 %

Povprečna starost registriranih avtomobilov v Rusiji je osem let

3.1.5. Proizvodnja vozil (8)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI ZA TUJE INVESTITORJE (2)

◆ Ključne prednosti sodelovanja z ruskimi partnerji v proizvodnji vozil

Sodelovanje z ruskimi partnerji prinaša mnoge prednosti. Tuj proizvajalec pridobi s partnerjem strateško lokacijo:

- ❖ strateška partnerstva s ključnimi dobavitelji,
- ❖ vpliv na ugodne zakonodajne izboljšave,
- ❖ brown field poslovne priložnosti.

◆ Nevarnosti sodelovanja z ruskimi partnerji pa so:

- ❖ zastarele in nezadostne proizvodne zmogljivosti,
- ❖ nejasne poslovne strategije podjetij v avtomobilski industriji,
- ❖ neporavnane obveznosti.

◆ Ključni načini vstopa na trg :

- ❖ neposreden izvod
- ❖ licenciranje
- ❖ Joint venture z domačimi podjetji
- ❖ Greenfield investicije

3.1.5. Proizvodnja vozil (9)

KORISTNI NASLOVI

- ◆ Avtovaz
445633, Samarskaya Obl., G Tolyatti
Yuzhnoe Shosse, 36
Tel.: + 7 8482 37-71-25
- ◆ Emmanuel Quidet
Ernst & Young (CIS) Limited
Podsosensky Per. 20/12
Moscow 105062 Russia
Tel.: 7 (095) 938-6659
Fax : 7 (095) 938-6681
E-mail: Emmanuel.Quidet@ru.eyi.com
- ◆ Vasily Boitsov
Ernst & Young (CIS) Limited
Kosmodamianskaya Nab. 52/2
Moscow 105054 Russia
Tel.: 7 (095) 705-9292
Fax : 7 (095) 705-9293
E-mail: Vasily.Boitsov@ru.eyi.com

3.1.6. Metalurgija (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Samara je središče ruske **predelave aluminija**. Rusija proizvede letno več kot 3,15 milijona metričnih ton primarnega aluminija in prek 300.000 metričnih ton končnih izdelkov.
- ◆ Dejavnost ustvari **2,9% skupnega industrijskega proizvoda**, sestavlja pa ga:
 - ❖ 26 rudarskih podjetij, ki izkopavajo boksit,
 - ❖ 11 proizvajalcev primarnega aluminija in
 - ❖ 20 proizvajalcev litega aluminija in ostalih izdelkov
- ◆ Rusija pokriva približno **četrtno svetovnih potreb po primarnem aluminiju** in polizdelkih iz aluminija. Proizvodnja dosega stabilno rast, letni prihodki pa presegajo 2 milijardi ameriških dolarjev.
- ◆ Panoga je trenutno v **fazi prestrukturiranja**, katerega cilj je modernizirati zmogljivosti in pridobiti tehnološko izboljšano opremo od zunanjih dobaviteljev. Ključna pozornost pa je namenjena :
 - ❖ izboljšanju kakovosti proizvodnje in
 - ❖ stroškovni učinkovitosti.

3.1.6. Metalurgija (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ V sklopu prestrukturiranja panoge in trga so se izoblikovali trije holdingi :
 - ❖ **Russian Aluminium (RuAl)**, ki je v skupnem lastništvu Siberian Aluminium (SiAl) in naftne družbe Sibneft, pokriva 75% proizvodnje aluminija z letno prodajo 3,4 mrd USD,
 - ❖ **SUAL-Trustconsult**, pokriva 20% ruske proizvodnje aluminija,
 - ❖ **Northwest Aluminium**, sestavljen iz 8 podjetij na območju St. Peterburga.

- ◆ **Samarskij Metallurgičeskij Zavod OAO (Samara Metallurgical Plant)**
 - ❖ Skupina je **največji evropski proizvajalec in dobavitelj izdelkov in polizdelkov iz aluminija**. Zaposluje približno 8.500 ljudi. Njeni izdelki se ne uporabljajo samo za domače potrebe, temveč se izvažajo v več kot 30 držav sveta. Izvoz te družbe (30% regijskega izvoza) znaša približno 40 milijonov USD.
 - ❖ Podjetje s svojimi izdelki oskrbuje različne industrije: letalsko in vojaško industrijo, ladjedelništvo, živilsko predelovalno industrijo in druge.
 - ❖ Od leta 1998 je podjetje **del holdinga Siberian Aluminium (SiAl)**, s čimer so izboljšali dobavo surovin in prodajni sistem.

3.1.6. Metalurgija (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Samarskij Metallurgicheskij Zavod OAO**
443051, Samara g.,
Alma-Atinskaya ul., d. 29, of. 221
Tel.: +7(8462) 589482
URL: <http://www.smp.ru/>
- ❖ **Russkiy Alyuminij Upakovochnyj Divizion (RuAl)**
109240, Moskva,
Nikoloyamskaya ul., d. 13, str. 1
Tel.: +7(095) 7770400
URL: <http://www.rusal.ru/pages/home.html>

3.1.7. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Proizvodnja hrane in pijač je ena izmed **najbolj dinamičnih panog** v Samarski oblasti. Po finančni krizi leta 1998 je bil glavni vzvod hitre rasti panoge devalvacija rublja, ki je močno podražil uvoženo hrano tako, da je ta postala nedostopna mnogim Rusom. Domača podjetja so lahko povečala proizvodnjo in postala nekoliko bolj konkurenčna tujim.
- ◆ Živilsko predelovalna industrija zavzema pomembno vlogo v regionalni industrijski proizvodnji, saj ustvari okrog **10% vsega regionalnega proizvoda**.
- ◆ Mnoga lokalna in vse številnejša tuja podjetja v regiji so usmerjena predvsem v proizvodnjo:
 - ❖ mlečnih izdelkov,
 - ❖ konditorskih izdelkov,
 - ❖ brezalkoholnih pijač in
 - ❖ alkoholnih pijač.
- ◆ Za regijo je pomembna tudi **proizvodnja soli**, kjer izstopa podjetje **Kuybishevazot**, ki ima prek 2.000 zaposlenih in letno ustvari prek 150 mio USD.

3.1.7. Proizvodnja hrane in pijač (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Evropska in ostala tuja živilsko predelovalna podjetja so bila v minulih letih najbolj agresiven in tudi uspešen investitor v Samarski oblasti. V skupne strateške investicije z domačimi podjetji so veliko vložili predvsem Nestle, Danone, Coca Cola in Pepsi.

Pomembnejši ponudniki v proizvodnji hrane in pijač v Samarski oblasti

Naziv podjetja	prihodki v 1000 USD	Proizvodi	št. zaposlenih
Russia Samarskaya oblast	153.151	slaščice, bonboni idr.	2.100
Bottlers Samarskaya oblast	66.091	brezalkoholne pijače	171
Samaralakto Samarskaya oblast	32.183	mlečni izdelki	718
Samarskiy ZhirFactory Samarskaya oblast	30.653	olja, margarina	850
Rodnik Samarskaya oblast	22.945	kruh	650
Kf Vesna Samarskaya oblast	21.952		585
Zhigulevskoe Pivo Samarskaya oblast	15.736	alk. in brezalk. pijače	480
MyasoFactory Lider Samarskaya oblast	14.331	meso in mesni izdelki	463
Tolyatti-Khleb Samarskaya oblast	12.627	kruh	743
Rosinka Samarskaya oblast	10.138	alk. in brezalk. Pijače	315

3.1.7. Proizvodnja hrane in pijač (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Rossiya Konditerskoe Ob'edinenie OAO**
443094, Samara g.,
Kirova prosp., d. 257
Tel.: +7(8462) 990416
- ❖ **Pepsi Interneshhenel Bottlers**
443048, Samara g.,
Krasnaya Glinka pos.
Tel.: +7(8462) 784020
- ❖ **Samaralakto OAO**
443022, Samara g.,
Zavodskoe sh., d. 99
Tel.: +7(8462) 920652

3.1.8. Turizem

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Za regijo Samare je značilno, da zaradi svoje geografske lege omogoča **zdraviliški, aktivni in zabaviščni turizem**. Poleg teh oblik turizma pa visoko-tehnološka razvitost regije privablja tudi strokovnjake iz raznih področij, kar omogoča tudi razvitost **poslovnega turizma**. Poleg vseh zgoraj naštetih oblik je pomembna oblika turizma tudi **etnološki turizem**. Kombinacija vseh teh možnosti omogoča regiji Samare razvoj turizma na skoraj vseh področjih turizma. Večina podjetij, ki delujejo na področju turizma, je usmerjena predvsem k tujim turistom.
- ◆ Kljub vsem naštetim turističnim možnostim je potrebno poudariti, da kar **60% regionalne turistične infrastrukture potrebuje prenavo**. V pomoč razrešitvi tega problema je bil ustanovljen **podporni program za razvoj turizma v regiji Samare z naslovom "The Development of Tourism in Samara Region"**. Program vodi Ministrstvo za industrijo in trgovino. Njegov namen je, da postane turizem ena izmed najpomembnejših dejavnosti v Samari. V program so vključene naslednje dejavnosti:
 - ❖ vodenje in organizacija letnega turistične sejma "SamaraTurExpo",
 - ❖ organizacija seminarjev,
 - ❖ sodelovanje pri projektu ustanovitve muzeja v Shiryaevo,
 - ❖ sodelovanje z Moskovsko univerzo,
 - ❖ organiziranje dobrodelne kulturne prireditve "The Orthodox Volga",
 - ❖ organiziranje festivala posvečenega dnevu globalnega turizma v Samari,
 - ❖ izdajanje različnih brošur in prospektov.

3.1.9. Vloga majhnih podjetij

MAJHNA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA

- ◆ Samarska oblast je ena izmed redkih ruskih oblasti, kjer so majhna in srednje velika podjetja deležna izdatne podpore. Rezultat te podpore je **konstantna rast majhnih in srednje velikih podjetij** v zadnjih letih.
- ◆ Po podatkih Samarskega centra za majhna in srednja podjetja je bilo v regiji leta 2000 **3,1%** vseh majhnih in srednje veliki podjetij v Rusiji, zaposlovala pa so **24% vseh zaposlenih v regiji**.
- ◆ Kljub vse večjim možnostim lokalnega financiranja in prisotnosti tujih finančnih institucij, so še vedno največji problem majhnih in srednje velikih podjetij **težave pri financiranju kapitalskih investicij**.
- ◆ Vseeno pa majhna in srednja velika podjetja že veliko sodelujejo s svojimi partnerji iz Nemčije, Kitajske, Italije in Poljske pri financiranju nove opreme in tehnologije kot tudi pri financiranju trgovinskih tokov.

3.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti (1)

INVESTICIJSKI PROJEKTI (1)

(www.economy.sam-reg.ru , e-mail: tim_em@economy.vis.ru).

- ◆ V bazi podatkov je 30 investicijskih projektov, in sicer po naslednjih področjih:
- ◆ Proizvodnja strojev in naprav ter obdelava kovin (10), med njimi:
 - ❖ razvoj in proizvodnja kmetijske tehnike,
 - ❖ organizacija proizvodnje na področju avtomobilske industrije v okviru "AvtoVAZ",
 - ❖ organizacija proizvodnje delov za avtomobile "AvtoVAZ" z uporabo napredne tehnologije.
- ◆ Kemična, petrokemična in farmakološka industrija (3) med njimi:
 - ❖ organizacija proizvodnje tabletiranih farmacevtskih preparatov.
- ◆ Transport, zveze, gradbeništvo in razvoj infrastrukture (10), med njimi:
 - ❖ izgradnja hotelskega kompleksa in poslovnega centra v Samari,
 - ❖ izgradnja sodobnih skladiščnih terminalov,
 - ❖ organizacija proizvodnje polimernega pakiranja,
 - ❖ izgradnja novega modula letališkega kompleksa na mednarodnem letališču Kurumoč.

3.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti (2)

INVESTICIJSKI PROJEKTI (2)

(www.economy.sam-reg.ru , e-mail: tim_em@economy.vis.ru).

- ◆ Predelovalna industrija kmetijsko-industrijskega kompleksa (7), med njimi:
 - ❖ izgradnja mlina v mestu Šentala,
 - ❖ izgradnja mlinskega kompleksa v mestu Isakli,
 - ❖ organizacija industrijske proizvodnje specializiranega asortimana beljakovinsko bogatih proizvodov za otroke in dietetično prehrano za odrasle ,
 - ❖ organizacija proizvodnje alkohola, piva, mineralnih vod in sokov.

- ◆ Pregled nekaterih drugih investicijskih projektov, ki bi bili lahko zanimivi za slovenska podjetja (www.sobkor.ru), in datum njihove objave:
 - ❖ proizvodnja klora in sode (13.8.2003),
 - ❖ organizacija proizvodnje sestavljenih materialov na osnovi poliamidov PA 6 in PA 6,6 (4.8.2003),
 - ❖ osvojitve serijske proizvodnje akumulatorjev toplote za pripravo predvžiga motorjev avtomobilov (11.7.2003),
 - ❖ izgradnja nove opekarnice (26.6.2003),
 - ❖ izgradnja mlina za moko s proizvodnostjo 120 ton dnevno (3.6.2003),
 - ❖ izgradnja novega dela letališkega kompleksa; ploščad je velika 6.000 m² (23.4.2003),
 - ❖ razvoj kmetijske tehnike v podjetjih Samare (8.4.2003),
 - ❖ proizvodnja okenskih in vratnih blokov iz polivinilklorida (24.3.2003),
 - ❖ izgradnja mestnega športno-rehabilitacijskega centra (17.1.2003).

- ◆ Od slovenskih podjetij imajo praktične poslovne izkušnje na tem območju zlasti **Helios, Riko in Duol**.

3.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti (3)

- ◆ **Predlog možnih smeri koriščenja poslovnih priložnosti.** Glede na specifičnosti omenjene regije, ki so razvidne iz predstavljenih podatkov, in dosedanjih izkušenj sodelovanja z njo, se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ okrepiti sodelovanje na področju **avtomobilske industrije**, zlasti z vidika skupne organizirane prodaje (grozdi!) in skupne proizvodnje posameznih delov za avtomobile, prenosa znanja in tehnologije ter sodelovanja pri raziskovalnem delu na tem področju;
 - ❖ proučiti projekte na področju **proizvodnje hrane in pijač**, kjer bi lahko prišlo do večjega prenosa znanja in tehnologije;
 - ❖ okrepiti prisotnost na področju **gradbeništva**.

3.2. NIŽNEGORSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

3.2.1. Uvod (1)

- ◆ Nižnegorodska oblast se nahaja skoraj **v centru evropskega dela Rusije**, približno 1.000 km od morij (Baltskega na severu, Črnega na jugu in Kaspijskega na zahodu). Klima na tem območju je zmerna kontinentalna. Tukaj poteka severna meja znanega ruskega černočrnozoma. Na območju je 9.000 rek, od katerih jih ima le 6000 dolžino več kot 10 km, in 3.000 jezer. Velika pritoka reke Volge - Oka in Sura - sta plovna (www.government.nnov.ru , www.admgor , www.regions.ru, www.innov.ru).
- ◆ Nižni Novgorod je območje, ki se razprostira na 76.500 kvadratnih kilometrih površine. Na tem območju živi **3,53 mio prebivalcev**, od česar jih 2,8 mio živi v mestih (79%). Glavno mesto te oblasti je **Nižni Novgorod**, ki se nahaja 400 km vzhodno od Moskve, in je hkrati tudi veliko transportno vozlišče. Mesto je bilo ustanovljeno leta 1221 in ima 1,33 mio prebivalcev. Spada med 100 mest sveta, ki po kriterijih UNESCO predstavljajo svetovno zgodovinsko in kulturno vrednost. Letališče se nahaja 12 km od prestolnice.
- ◆ Razvejane vodne, železniške in cestne magistrale zagotavljajo ustrezne zveze s surovinskimi bazami tega območja. **Preko 430.000 prebivalcev je zaposlenih v večjih in srednjih podjetjih**. Nižnegorodska oblast ima enega najnižjih deležev brezposelnih v državi (stopnja brezposelnosti: 0,83%).
- ◆ Za razliko od sosednjega Tatarstana, Nižnegorodska oblast **ni bogata z naravnimi viri**, zato se je regijsko gospodarstvo osredotočilo predvsem na industrijske in predelovalne dejavnosti, raziskave in razvoj ter na transport in kmetijstvo. Regija proizvede približno **2% ruskega BDP** v ključnih gospodarskih dejavnostih kot so **proizvodnja strojev in naprav, kemična industrija, železna metalurgija, papirna industrija, proizvodnja hrane in pijače, transport in kmetijstvo**. Industrijska podjetja tega območja predstavljajo 40% regionalnega BDP, pri čemer se izdelki nanašajo zlasti na tovarne avtomobile, avtobuse, pralne stroje. Ugoden geografski položaj jim omogoča, da krepijo izvoz, ki je povezan z industrijo, s področjem nafte, s proizvodnjo časopisnega papirja.

3.2.1. Uvod (2)

- ◆ **Kmetijstvo.** To območje je velika kmetijska regija »černozejoma«. Regija zavzema v Rusiji naslednja mesta v živilsko predelovalni industriji:
 - ❖ 8. mesto po proizvodnji mleka,
 - ❖ 16. mesto glede proizvodnje vseh vrst mesa,
 - ❖ 14. mesto glede proizvodnje krompirja.
- ◆ V celoti je v kmetijskem sektorju 98.500 zaposlenih.
- ◆ Kmetijsko-predelovalna podjetja potrebujejo velika finančna vlaganja: več kot 50% zgradb za potrebe živinoreje je potrebno prenoviti, več kot 70% zgradb pa je že amortiziranih. Poleg tega na tem področju manjka kvalificirane delovne sile. V zadnjih letih se je namreč število zaposlenih v kmetijstvu od približno 200.000 zmanjšalo na 98.000.
- ◆ Glede na vse probleme na področju kmetijstva so ustrezni organi v oblasti izdelali **Program razvoja kmetijskega sektorja do leta 2005**. Glavni cilj tega programa je zagotovitev stabilnega razvoja kmetijske proizvodnje. Program je med drugim usmerjen na naslednje naloge: ozdravitev finančno-ekonomskega stanja kmetijskih proizvajalcev; vzpostavitev pravnih in organizacijskih pogojev za popolno koriščenje notranjega ekonomskega potenciala kmetijskih podjetij; izboljšanje materialno-tehnične baze; organizacija usposabljanja kadrov; oblikovanje sistema agrarnega marketinga, kmetijskih borz in svetovalne dejavnosti.

3.2.1. Uvod (3)

- ◆ **Industrija.** V obdobju januar-maj 2003 je bila rast industrijske proizvodnje 5,9% v primerjavi z enakim obdobjem 2002. Največje deleže zavzemajo: proizvodnja strojev in naprav (29%), črna metalurgija (13,9%), elektroenergetika (11,6%), proizvodnja hrane in pijač (10,8%), kemijska industrija (6,8%), lesno-predelovalna industrija (5,4%). Največji stopnjo rasti so imeli v tem obdobju na področju energetike (33,5%) in steklarske industrije (29,4%), razvoj v lahki in kemijski industriji pa se je nekoliko upočasnili.
- ◆ **Znanstveni potencial.** Regija je znana kot globalno orientiran raziskovalni center naravoslovnih znanosti in tehnologije, med njimi zlasti s področja elektronike, nuklearne in laserske fizike, kemije, mikrobiologije, visokih tehnologij, kardiologije, travmatologije. Pri sodelovanju s tujino so na tem področju znane zlasti povezave s Francijo, Italijo in Dansko.
- ◆ **Investicijska privlačnost.** Obstoječa vladna zakonodaja o podpori investicijskim aktivnostim ustvarja v Nižnegerodski oblasti pozitivno klimo in povečuje zanimanje investitorjev za vlaganje v regijo. Posebna podpora je namenjena tehnološkim investicijam in izkoriščanju velikega razvojnega potenciala regije. V obdobju januar-maj 2003 je bilo npr. skupnih investicij v gradbeništvo za 29,5 mio USD, od česar so investicije v osnovni kapital večjih in srednjih podjetij znašale 62,1%. V tem obdobju so zgradili 1.595 stanovanj, kar je bilo 24,8% več kot v enakem obdobju 2002.

3.2.2. Koristni naslovi (1)

- ❖ **Gubernator:** Genadij Maksimovič Hodirjev
Galina Konstantinovna Kuzmina, **ministrica za gospodarstvo in razvoj podjetništva**
Valerij Igorjevič Limarenko, **minister za gradbeništvo**
Vitalij Evstafjevič Antonevič, **minister za industrijo in inovacije**
(www.government.nnov.ru)
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Nižnegorodske oblasti**
predsednik: Genadij Maksimovič Hodirjev
Nižni Novgorod, Oktjabrskaja ploščad 1
tel.: +7 8312 19-42-10, 19-62-35
faks: +7 8312 19-40-09
e-mail: tpp@tpp.nnov.ru
URL: www.tpp.nnov.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Dzeržinska**
predsednik: Olga Anatoljevna Kudrjavceva
Dzeržinsk, Ploščad Dzeržinska
tel.: +7 8313 25-20-33
faks: +7 8313 33-44-09
e-mail: dztp@sin.ru
URL: www.dztp.r52.ru
- ❖ **Ministrstvo za gospodarstvo Nizhny Novgorod**
Building 2, Kremlin,
Nizhny Novgorod 603082 Russia
Tel: +7 8312 390 049
+7 8312 390 265
+7 8312 390 559
fax:+7 8312 390 049
e-mail: root@dep.kreml.nnov.ru
URL: www.government.nnov.ru

3.2.2. Koristni naslovi (2)

- ❖ **Regionalni oddelek za mednarodne odnose Nizhny Novgorod**
Building 1, Kremlin
Nizhny Novgorod 603082 Russia
Tel: + 7 8312 390 526
Fax: +7 8312 390 642
e-mail: info@dms.kreml.nnov.ru
- ❖ **Gospodarska razvojna agencija Nizhny Novgorod**
8b, Beketova street
Nizhny Novgorod 603056 Russia
Tel/fax: +7 8312 62 45 27
e-mail: gsavinov@mail.ru
- ❖ **Vlada Nizhny Novgorod, Oddelek za mednarodne odnose**
Building 5, Kreml
Nizhny Novgorod 603082 Russia
Tel: +7 8312 39 12 32
Fax: +7 8312 39 09 83
e-mail: depinter@admgor.nnov.ru
URL: www.admgor.nnov.ru

3.2.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Po zadnjih ocenah je regionalni BDP v oblasti leta 2002 znašal 5,6 milijard USD. Od tega so industrijska in transportna podjetja ustvarila 4,5 milijarde USD. Regionalna podjetja so dosegla 6,6 % rast proizvodnje, kar je presegalo rusko povprečje. V regiji je okrog 720 velikih industrijskih podjetij, ki po večini delujejo v naslednjih panogah :
 - ❖ proizvodnja strojev in naprav,
 - ❖ kemična industrija,
 - ❖ lesna in papirna industrija,
 - ❖ proizvodnja nafte,
 - ❖ metalurgija,
 - ❖ proizvodnja hrane in pijač,
 - ❖ proizvodnja gradbenega materiala,
 - ❖ tiskarstvo in založništvo,
 - ❖ proizvodnja oblačil.

- ◆ Največjo rast so v letu 2002 dosegle naslednje dejavnosti: naftna industrija (49%), proizvodnja in strojev in naprav (13,6%), železna metalurgija (8,9%), lesna in papirna industrija (2,4%) ter tiskarstvo in založništvo (6,2%).

- ◆ Tuje investicije so leta 2002 (glej tudi 3.2.9.) znašale 84,5 milijona ameriških dolarjev, kar 95% pa jih je bilo vloženih v industrijska podjetja. Lokalne oblasti napovedujejo za leto 2003 najmanj 3,8% rast industrijske proizvodnje.

3.2.4. Proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Proizvodnja strojev in naprav je najpomembnejša industrijska panoga v regiji. Panoga namreč ustvari približno 70 % vsega industrijskega proizvoda.
- ◆ V zadnjih letih prihaja do prestrukturiranja podjetij v panogi, kar se najbolj odraža na rasti proizvodnje. Leta 2002 je znašala rast proizvodnje 13,6%. Za proizvodnjo strojev in naprav v regiji je značilna prisotnost nacionalnih holdingov, ki kontrolirajo največja podjetja. Ti so še posebej prisotni v avtomobilski industriji, letalski industriji in ladjedelništvu.
- ◆ Proizvodnja strojev in naprav je specializirana za naslednje skupine izdelkov :
 - ❖ proizvodnja vozil,
 - ❖ letalska industrija,
 - ❖ ladjedelništvo,
 - ❖ proizvodnja motorjev.

3.2.4. Proizvodnja strojev in naprav (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (1)

- ◆ **GAZ** je podjetje s sedežem v Nižnem Novgorodu in je drugi največji proizvajalec avtomobilov v Rusiji. Po kriznih devetdesetih letih v podjetju zdaj izvajajo ukrepe prestrukturiranja, s katerimi skušajo povečati učinkovitost managementa in proizvodnje. Oktobra leta 2000 je skupina Siberian Aluminium (SuAl) odkupila 25 % delež podjetja, do konca leta pa je pridobila večinski delež. Trenutno je GAZ, skupaj s podjetji PAZ in ZMZ Zavolzhye, del skupine RusPromAvto, ki je podružnica holdinga Siberian Aluminium (SuAl). Gaz je leta 2000 ustvaril prihodke od prodaje v višini 1,1 milijarde USD, medtem ko je holding RusPromAvto leta 2001 proizvedel 215.000 vozil, prihodki od prodaje pa so znašali 1,4 milijarde USD. Podjetje Gaz pravkar ustanavlja joint venture z italijanskim podjetjem IVECO, s katerim bodo proizvajali dizelske motorje.
- ◆ **PAZ Pavlovo** je vodilni ruski proizvajalec avtobusov za mestni in primestni promet. Podjetje je del avtomobilskega holdinga RusPromAvto. Proizvodnja avtobusov dosega v zadnjih letih pozitivne rasti. Leta 2002 so prihodki od prodaje dosegli skoraj 90 milijonov USD, proizvedli so 10.358 avtobusov (0,9% rast). Podjetje poleg domačega trga izvaža avtobuse še v Vietnam, Mongolijo, Etiopijo in na Kubo, nameravajo pa razširiti izvoz še v Egipt, Nigerijo in Kolumbijo.
- ◆ **ZMZ Zavolzhye** je podjetje, ki proizvaja bencinske in dizelske motorje. Pred kratkim so razvili nov dizelski motor ZMZ-514, ki je dobil certifikat po Euro-2 standardu. Leta 2002 so dosegli rast proizvodnje za 2,4%, prihodki od prodaje pa so znašali 215,6 milijonov USD. V podjetju potekajo pogovori o ustanovitvi joint venture na Kitajskem, kjer bi proizvajali dizelske motorje za kitajske proizvajalce avtomobilov.

3.2.4. Proizvodnja strojev in naprav (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (2)

Proizvodnja strojev in naprav : pomembnejša podjetja v regiji Nizhny Novgorod

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Gaz Nizhegorodskaya oblast	952.399	63.100
Zavolzhskiy Motorniy Plant Nizhegorodskaya oblast	173.216	13.089
Pavlovskiy Avtobus Nizhegorodskaya oblast	90.687	5.490
Arzamasskiy Mashinostroitel'niy Plant Nizhegorodskaya oblast	45.068	5.475
Arzamasskiy Priborostroitel'niy Plant Nizhegorodskaya oblast	43.155	4.200
Dzerzhinskikhimmash Nizhegorodskaya oblast	19.281	2.408
Lir Nizhegorodskaya oblast	18.864	--
Oka-Lada Nizhegorodskaya oblast	15.994	100
Rumo Nizhegorodskaya oblast	14.783	1.832
Drobmash Nizhegorodskaya oblast	13.378	1.531

KORISTNI NASLOVI

Gaz OAO

URL: <http://www.gaz.ru>

3.2.5. Proizvodnja vozil (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (1)

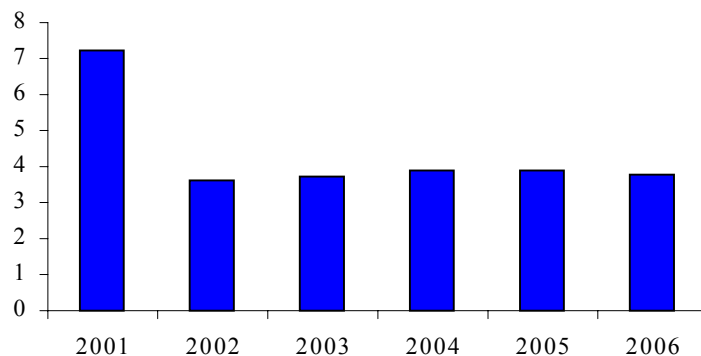
- ◆ **Proizvodnja vozil** je najpomembnejša dejavnost znotraj panoge proizvodnja strojev in naprav. V regiji je prisotna močna proizvodnja tako avtomobilov kot tudi avtobusov in **tovornjakov**. Proizvodnja slednjih je še posebej značilna za Nižnegorodsko oblast, saj je podjetje **GAZ** eden od največjih ruskih proizvajalcev tovornjakov, na segmentu lažjih tovornjakov pa celo vodilni.
- ◆ Za tržni segment tovornjakov v Rusiji je značilno, da so **doma proizvedeni tovornjaki od 50 do 60% cenejši** od tujih tovornjakov. To daje ruskim proizvajalcem tovornjakov **dolgoročno konkurenčno prednost** pred tujo konkurenco. Takšne prednosti npr. domači proizvajalci avtomobilov več nimajo. Kljub temu, da se bo cenovna prednost znižala na 30-35%, bodo domači proizvajalci tovornjakov vsaj na srednji rok ostali cenovno relativno zaščiteni pred tujim proizvajalci.
- ◆ Po vsej verjetnosti se na srednji rok ne bodo veliko spremenile potrošniške preference, saj ruski kupci tovornjakov še vedno dajejo **prednost nizkim proizvodnim stroškom kot pa ugodju in prestižu**. Domači proizvajalci imajo tako dovolj časa, da modernizacijo svojih proizvodnih zmogljivosti in razširitev tako obsega proizvodnje kot proizvodnega asortimana.
- ◆ Za enkrat še ni znamenja povečanja konkurence na trgu lahkih in srednjih tovornjakov, medtem ko je na segmentu težkih tovornjakov zaznati določeno konkurenco, predvsem s strani beloruskega proizvajalca težkih tovornjakov MAZ. Tako ima proizvajalec težkih tovornjakov KamAZ manj časa za modernizacijo kot GAZ, ki je vodilni proizvajalec na segmentu lahkih in srednjih tovornjakov.

3.2.5. Proizvodnja vozil (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (2)

- ◆ Trenutno je ruski **avto park tovornjakov neprimeren** za zadovoljevanje potreb vse bolj razvijajočega se gospodarstva. To dokazuje nizko razmerje skupnega števila tovornjakov v primerjavi z BDP na prebivalca (0,07 za Rusijo), ki je mnogo nižje kot v razvitih zahodnih državah.
- ◆ Eden pomembnejših **pospeševalcev povpraševanja** po tovornjakih je **rast BDP** in splošno izboljšanje makroekonomskih indikatorjev v državi. Kljub temu, da se bo rast BDP v prihodnjih letih nekoliko znižala, bo splošno gospodarsko stanje v državi pozitivno s stabilnimi stopnjami rasti BDP. Na povpraševanje po tovornjakih vpliva **tudi razvoj majhnih in srednje velikih podjetij (SME)**.

Stopnja rasti BDP-ja 2003-2006 (v %)

Majhna in srednje velika podjetja (SME) v Rusiji in nekaterih državah

Delež majhnih in srednje veliki podjetij (SME) v BDP v (%)	
Nemčija	51
Velika Britanija	52
ZDA	51
Francija	65
Japonska	53
Rusija	11

Vir: RMG Research, 2002

3.2.5. Proizvodnja vozil (3)

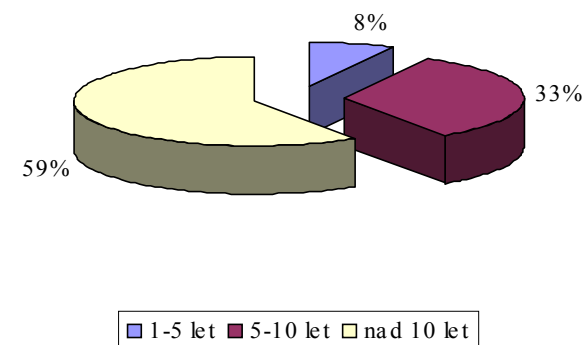
OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (3)

- ◆ **Povpraševanje po srednjih in težkih tovornjakih** je odvisno predvsem od **potrebe po zamenjavi tovornjakov, stopnji rasti proizvodnje glavnih uporabnikov in številu novih industrijskih projektov**, ki zahtevajo povečanje avto parka. Rast segmenta srednjih tovornjakov bo odvisna od razvoja trgovine, kmetijstva, storitev in gradbeništva, medtem ko bo rast proizvodnje težkih tovornjakov še naprej odvisna od industrije nafte in zemeljskega plina, rudarstva in gradbeništva.
- ◆ **Povpraševanje po lahkih tovornjakih je odvisno od majhnega gospodarstva.** Trenutno je povpraševanje po lahkih tovornjakih nekoliko manjše od povpraševanje po srednjih in težkih tovornjakih. Razvoj majhnih in srednje velikih podjetij (SME), ki se v Rusiji v primerjavi z zahodnimi državami šele dobro razvija, naj bi v naslednjih letih pospešil tudi povpraševanje po lahkih tovornjakih.

Domače povpraševanje po tovornjakih						Capex stopnja rasti (%)
	2002	2003	2004	2005	2006	
Domače povpraševanje po tovornjakih	0,18	0,19	0,21	0,22	0,24	7
Uvoz	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	1
Skupno povpraševanje	0,20	0,21	0,23	0,25	0,26	6
Sprememba v povpraševanju po tovornjakih (%)	4	5	7	7	0	

Vir: RMG Research, 2002

Starost tovornjakov v Rusiji

3.2.5. Proizvodnja vozil (4)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Najpomembnejši proizvajalec tovornjakov v regiji je podjetje **GAZ**. Na področju lahkih tovornjakov ima podjetje praktično monopolni položaj, predvsem zahvaljujoč proizvodnji tovornjakov GAZEL. Gre za tovornjake, grajene po zahodnih standardih.
- ◆ Trg težkih tovornjakov v Rusiji obvladujejo predvsem podjetje **KamAZ**, pomembneje pa sta prisotni še podjetji **UralAZ** in **ZIL**.
- ◆ Medtem ko na segmentu lahkih tovornjakov tuja konkurenca še ni pomembneje prisotna, se na segmentu težkih tovornjakov pojavlja vse več tujih proizvajalcev tovornjakov : **DAF, Iveco, MAN, Mercedes-Benz, Renault, Scania, Volvo, MAZ-MAN**.

Predvidene stopnje rasti proizvodnje tovornjakov do leta 2006 v podjetjih GAZ in KamAZ (v %)

Stopnje rasti proizvodnje v podjetjih GAZ in KamAZ (v %)					
	2002	2003	2004	2005	2006
GAZ					
<i>srednji tovornjaki</i>					
stopnja rasti	5	15	13	10	10
<i>lahki tovornjaki</i>					
stopnja rasti	3	5	7	10	10
KamAZ					
<i>težki tovornjaki</i>					
stopnja rasti	-3	6	10	10	10

Vir: RMG Research, 2002

Koristni naslovi

Gaz OAO

URL: <http://www.gaz.ru>

Kamaz OAO

423808, Tatarstan,

Naberezhnye Chelny g., Musy
Dzhalilya prosp., d. 29

Tel.: +7(8552) 531138

URL: <http://www.kamaz.net/>

3.2.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ **Po finančni krizi leta 1998** in devalvaciji rublja so se **začele razmere v kemijsko predelovalni industriji izboljševati**. Prišlo je namreč do odpisov nekaterih dolgov, podražitve tuje konkurence in novih investicijskih priložnosti za podjetja usmerjena v izvoz.
- ◆ V panogi prihaja v zadnjih letih do vse več **prevzemov regijskih podjetij s strani nacionalnih holdingov**. Danes je panoga zelo skoncentrirana, saj je večina kemijskih podjetij lociranih v tradicionalnem ruskem središču za kemijsko industrijo Dzeržinsk, nekaj pa jih je v mestu Nižni Novgorod in v nekaterih manjših mestih.
- ◆ Leta 2000 so kemijska podjetja dosegla **znatno rast, tako v proizvodnji kot v prodaji**. Proizvodnja je narasla za 35% na 335 mio USD. Delež kemijske proizvodnje v regionalnem industrijskem proizvodu je leta 2000 znašal 9,4%. Izvoženo je bilo za 142 mio USD. V letu 2001 se je rast proizvodnje v kemijsko predelovalni industriji še nadaljevala.
- ◆ Zaradi nezadostne baze surovin je panoga odvisna od dobav iz regij evropskega dela Rusije in Zahodne Sibirije. Visoko znižanje vrednosti osnovnih sredstev prisiljuje podjetja v kemijski industriji v **modernizacijo in razvoj investicijskih programov**.
- ◆ Večina podjetij je trenutno v **procesu reorganizacije in skupnih investicijskih vlaganj** s strateškimi partnerji.
- ◆ Panoga proizvaja **veliko organskih in neorganskih izdelkov**. Med pomembnejšimi so kalijeve soli, organsko steklo, tehnični acetoni, korund, mineralna in umetna gnojila, kalcijev karbid, kisik, dušik, lužila...

3.2.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (1)

- ◆ Pomembnejša kemijska podjetja smo delno predstavili že v okviru Moskve in Moskovske oblasti (glej poglavje 2.4.3.). Večina jih je stacionirana v mestu Dzeržinsk. Poglavitni izvozniki so podjetja Sibur-Neftekhim, Lukoil-VNP, Aviabor, Kaprolactam, Syntez in Korund. Podjetja kot so Aviatechmas, Orgysyntez, Lakokraska, Zarya, Orgsteklo in Sverdlov Zavod so usmerjena predvsem na ruski trg in trg Skupnosti neodvisnih držav. Podjetja z velikimi proizvodnimi zmogljivostmi so predvsem Sibur-Neftekhim, Lukoil-VNP, Kaprolactam, Syntez in Sverdlov Zavod.
- ◆ **SIBUR-Neftekhim** je podružnica skupine Gazprom in je njihov glavni dobavitelj lahkih hidrokarbonov. V obdobju do leta 2010 namerava Gazprom investirati 2-2,5 milijard USD v razvoj sedanje in nove proizvodnje. Leta 2001 je podjetje realiziralo 99,41 mio USD prihodkov, kar je bilo za kar 126% več kot leto prej.
- ◆ **Lukoil-VNP** je podjetje za proizvodnjo in prodajo naftnih proizvodov v Nižnem Novgorodu, v regijah Vladimir in Ivanovo in še v nekaterih republikah. Konec leta 2002 je Lukoil objavil namero o investiranju 200 milijonov USD v razvoj podjetja. Leta 2001 je podjetje ustvarilo 71,18 mio USD, 161% več kot leto prej.

3.2.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (2)

Kemijsko predelovalna industrija: pomembnejša podjetja v Nižnegorodski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000	št. zaposlenih
Plant Imeni Ya.M.Sverdlova Nizhegorodskaya oblast	58.533	5.964
Proizvodstvennoe Nizhegorodskaya oblast	28.778	1.264
Chernorechenskoe Korund Nizhegorodskaya oblast	24.443	3.721
Orgsteklo Nizhegorodskaya oblast	18.644	2.455
Tekhnoplast Nizhegorodskaya oblast	18.179	309
Zarya Nizhegorodskaya oblast	14.610	2.948
Aviatsionnikh Materialov Nizhegorodskaya oblast	8.999	852
Kaprolaktam Nizhegorodskaya oblast	7.621	--
Korund Nizhegorodskaya oblast	7.193	502
Dzerzhinskoe Orgsteklo Nizhegorodskaya oblast	6.926	1.061

3.2.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (4)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN KORISTNI NASLOVI

- ◆ Vsa podjetja v kemijsko predelovalni industriji si želijo preživeti in obdržati svoje tržne niše v razmerah vse večje konkurence na trgu. V procesu reorganizacije, ki poteka povečujejo **stroškovno učinkovitost**, sprejemajo **organizacijske spremembe** in **modernizirajo proizvodne zmogljivosti**.
- ◆ V končni fazi pa so **investicijske priložnosti** v kemijsko predelovalni industriji v regiji odvisne predvsem od **povpraševanja na svetovnih trgih po regionalnih izdelkih** in od **razmerja med rubljem in ameriškim dolarjem**, ki vpliva na cenovno konkurenčnost ruskih podjetij.
 - ❖ **Sibur-Neftekhim**
603600, Nizhnij Novgorod g.,
Osharskaya ul., d. 63, GSP-247
Tel.: (8312) 783959
 - ❖ **Dzerzhinskoe Orgsteklo OAO**
606000, Nizhegorodskaya obl.,
Dzerzhinsk g.
Tel.: +7(8313) 277746

3.2.7. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Proizvodnja hrane in pijač v regiji zagotavlja večino osnovnih potrebnih zalog hrane. V regiji namreč kar 22% populacije živi na podeželju, zato sta kmetijstvo in živilsko predelovalna industrija pomembna dejavnika regionalnega gospodarstva.
- ◆ Pomembnejši proizvajalci hrane in pijač so usmerjeni predvsem v proizvodnjo naslednjih izdelkov :
 - ❖ meso,
 - ❖ mleko in mlečni izdelki,
 - ❖ konditorski izdelki,
 - ❖ perutnina,
 - ❖ olje in margarina,
 - ❖ alkoholne in brezalkoholne pijače,
 - ❖ sladkor.

3.2.7. Proizvodnja hrane in pijač (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

Večja živilsko predelovalna industrija v oblasti Nižni Novgorod

Naziv podjetja	Prihodki v 1000	št. zaposlenih
Factory Nizhegorodskaya oblast	81.722	1.940
Yurop Fuds Gb Nizhegorodskaya oblast	34.954	78
Factory Nizhegorodskaya oblast	23.010	431
Nizhegorodskiy Nizhegorodskaya oblast	21.016	437
Factory Nizhegorodskaya oblast	19.294	1.241
Kapella Nizhegorodskaya oblast	16.286	158
Moloko Nizhegorodskaya oblast	11.692	331
Perspektiva Nizhegorodskaya oblast	9.419	295
Knyagininskoe Sukhoe Moloko Nizhegorodskaya oblast	8.831	247
Factory Nizhegorodskaya oblast	8.244	911

3.2.8. Obdelava in predelava lesa in proizvodnja papirja

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ Lesno predelovalna industrija in papirna industrija sta med pomembnejšimi v oblasti. Leta 2001 so bili les in lesni izdelki eden izmed glavnih izvoznih produktov oblasti. Izvoz je znašal 181,4 mio USD.
- ◆ Ena večjih znamenitosti regije je proizvodnja izdelkov-spominkov - "hohloma" (op.: zlato pobarvani izdelki iz lesa); izdelujejo okoli 1000 različnih izdelkov.
- ◆ Lesno predelovalna industrija ustvari približno 5,4% industrijskega proizvoda regije, podjetja v panogi pa se v zadnjem času soočajo z reorganizacijo poslovanja. Velik problem panoge predstavljajo tudi zastarele in tehnološko nezadostne proizvodne kapacitete.

Večja lesno predelovalna podjetja v Nižnegorodski oblasti

Naziv podjetja	v 1000 USD	št. zaposlenih
Volga Nizhegorodskaya oblast	224.353	2.754
Polygraphkarton Nizhegorodskaya oblast	7.386	638
Plant Karbokhim Nizhegorodskaya oblast	6.938	702
Nizhegorodets Nizhegorodskaya oblast	6.097	373
Bumsnab Nizhegorodskaya oblast	5.831	180
Troitskoe Nizhegorodskaya oblast	96	72
Vetluzhskiy Plant Metoksil Nizhegorodskaya oblast	--	424
Orgkhim Nizhegorodskaya oblast	--	201
Proizvodstvennoe Nizhegorodskaya oblast	--	231

3.2.9. Vloga majhnih podjetij

MAJHNA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA

- ◆ Razvoj malih in srednje velikih podjetij, ki zaposlujejo več kot 300.000 ljudi poteka skupaj z razvojem trgovine:
 - ❖ 52 % malih in srednje velikih podjetij deluje v trgovski dejavnosti, 17 % v gradbeništvu in 15 % v industriji.
 - ❖ 20% vseh davčnih prihodkov v regiji prispevajo majhna in srednje velika podjetja.
- ◆ Razvoj trgovske dejavnosti spodbujajo velike regionalne trgovske verige.
- ◆ V začetku leta 2003 je imela Nižnegorodska oblast 5.097 trgovin, od tega 3.148 trgovin s hrano in 1.949 s potrošnimi dobrinami.

3.2.10. Poslovne priložnosti (1)

PRISOTNI TUJI INVESTITORJI

- ◆ Nižnegorodska oblast je izvozno usmerjeno območje. Poglavitni izvozniki so kemijska industrija, proizvodnja vozil, proizvodnja električne opreme in farmacevtska industrija. Dobra tretjina izvoza odpade na EU in Srednjo in Vzhodno Evropo, 20 % izvozijo v države bivše Sovjetske zveze, ostalo pa v ZDA, na Kitajsko, Indijo in v JZ Azijo.
- ◆ Največ v regijo uvozijo strojev, vozil, rezervnih delov, železa, kemijskih proizvodov in hrane. Največji uvozijo iz Nemčije, Ukrajine, Češke, Madžarske, Kitajske, Finske, Italije, Španije in Indonezije.
- ◆ Do konca leta 2002 so tuje investicije v regijo dosegle 400 milijonov USD. Najbolj številni investitorji so nemška podjetja, prisotna pa so tudi ameriška, švedska, avstrijska in druga podjetja.

Največji tuji investitorji	
Knauf (Nem)	proizvodnja gradbenega materiala
Wella (Nem)	kozmetika
Udhe (Nem)	inženiring
Bericap (Nem)	proizvodnja plastike
Troplast (Nem)	kemijska industrija
Instrum-Rand (ZDA)	proizvodnja električnih naprav
Lear (ZDA)	proizvodnja avtomobilskih sedežev
Intel Nizhny Novgorod (ZDA)	informacijska tehnologija
Coca Cola (ZDA)	proizvodnja pijač
Gloverbel	proizvodnja stekla
Europe Foods	proizvodnja hrane
FIAT	proizvodnja vozil
SPAR	trgovina

3.2.10. Poslovne priložnosti (2)

- ◆ Nižni Novgorod je **perspektiven trg** za podjetja, ki vidijo svoje priložnosti v **proizvodnji strojev in naprav**, kemijski industriji, telekomunikacijah, gradbeništvu, proizvodnji hrane in trgovini.
- ◆ Prednosti regije so predvsem v diverzificirani industriji, visoko kvalificirani delovni sili, ki je stroškovno učinkovitejša v primerjavi z Moskvo in St. Peterburgom, ter v razvijajočem finančnem sektorju in drugih storitvenih dejavnostih.
- ◆ **Naraščajoča kupna moč prebivalstva**, razvita transportna in telekomunikacijska infrastruktura ter ugodna geografska lega (dobra povezava Moskve, Volge in Urala) tvorijo dodatne ugodne pogoje za obstoječe in potencialne investitorje.
- ◆ Kljub temu, da trg potrošnih dobrin ni tako razvit kot v Moskvi ali St. Petrburgu, ponuja trg **manj konkurence, nižje vstopne ovire in potencialno rast**. Prav tako so mnoge industrijske zmogljivosti v regiji zastarele in obrabljene, kar predstavlja priložnost za slovenske proizvajalce strojev in naprav, ki lahko ponudijo kakovost in konkurenčne cene.
- ◆ **Lokalne oblasti so tujim investitorjem prijazne**. Zakonodaja namreč omogoča investitorjem določene davčne olajšave. Tako se dobro pripravljene vstopi na trg, še posebej podprti s priznanimi odvetniškimi pisarnami, lahko hitro obrestujejo.

3.2.10. Poslovne priložnosti (3)

INVESTICIJSKI PROJEKTI (1)

V bazi investicijskih projektov (www.government.ru) se nahaja preko 100 različnih predlogov, pri čemer bi bilo lahko zanimivi naslednji:

- ❖ lesna, lesno-predelovalna in celulozno-papirna industrija:
 - proizvodnja rezkalnih detajlov,
 - razvoj semenske baze listnega drevja,
 - modernizacija proizvodnje bele drevesne mase;
- ❖ proizvodnja hrane in pijač:
 - izgradnja obrata za konditorsko proizvodnjo,
 - organizacija zaključnega cikla proizvodnje alkoholne produkcije;
- ❖ gradbeništvo:
 - izgradnja hotela razreda *** v mestu Bor;
- ❖ ekologija:
 - predelava odpadkov, ki vsebujejo bitumen,
 - registracija in monitoring izpušnih plinov,
 - organizacija ekološkega turizma.

3.2.10. Poslovne priložnosti (4)

INVESTICIJSKI PROJEKTI (2)

- ◆ kemijska industrija:
 - ❖ organizacija proizvodnje steklo-plastičnih cevi,
 - ❖ organizacija serijske proizvodnje cistern,
 - ❖ organizacija proizvodnje za izdelavo posebnih balonov za posebej čiste snovi in agresivne pline,
 - ❖ organizacija proizvodnje 800 litrskih sodov za tekoči klor,
 - ❖ izgradnja tovarne za proizvodnjo polietilena.

- ◆ Pregled nekaterih drugih investicijskih projektov, ki bi bili lahko zanimivi za slovenska podjetja (www.sobkor.ru), in datum njihove objave:
 - ❖ izdelava naprave za predelavo odpadkov, ki vsebujejo bitumen (13.8.2003),
 - ❖ utilizacija biološkega plina (12.8.2003),
 - ❖ priprava vode za sistem obratne oskrbe z vodo (4.8.2003),
 - ❖ izgradnja skladišča za zelenjavo (16.7.2003),
 - ❖ pridobitev sodobne opreme za šiviljsko tovarno (8.7.2003),
 - ❖ vzpostavitev obrata za poliranje (2.7.2003),
 - ❖ vzpostavitev centra za remont in modernizacijo opreme (25.6.2003),
 - ❖ priprava za obratovanje novega lesno-predelovalnega obrata (16.6.2003),
 - ❖ razvoj semenske baze za listavce (30.5.2003),
 - ❖ vzpostavitev serijske proizvodnje armiranih cevi v mestu gorodec (20.5.2003),
 - ❖ izgradnja tovarne za proizvodnjo injekcij za enkratno uporabo (17.4.2003).

3.2.10. Poslovne priložnosti (5)

- ◆ **Predlog možnih smeri koriščenja poslovnih priložnosti.** Glede na posebnosti omenjene regije, ki so razvidne iz predstavljenih podatkov, se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja :
 - ❖ na področju **proizvodnje hrane in pijač** bi lahko prišlo do večjega prenosa znanja in tehnologije, zlasti na področju predelave mesa in mleka;
 - ❖ proučiti projekte na področju **predelave različnih odpadkov**, zlasti pa tistih, ki vsebujejo bitumen;
 - ❖ sodelovanje v različnih projektih na področju **lesno-predelovalne industrije**;
 - ❖ okrepiti prisotnost na področju **gradbeništva** in dejavnostih, ki so povezane z njim.

- ◆ Od slovenskih podjetij ima izkušnje na tem območju podjetje Comita.

3.3. REPUBLIKA TATARSTAN

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

3.3.1. Uvod (1)

- ◆ Republika Tatarstan se nahaja v centralnem delu Rusije in obsega 67.836 km² površine, pri čemer se razteza na območju 290 km od severa do juga in 460 km od vzhoda do zahoda (op.: podrobnosti so dosegljive preko: www.tatarstan.ru , www.government.ru , www.tatar.ru). Na tem območju živi **3,77 milijona prebivalcev**.
- ◆ Glavno mesto je **Kazan**, ki se nahaja 797 km vzhodno od Moskve, na sotočju rek Volge in Kame, in ima 1,1 milijona prebivalcev.
- ◆ **Naravna bogastva.** Glavno bogastvo Tatarstana je **nafta**. Po uradnih ocenah naj bi zaloge znašale okoli ene milijarde ton. Na tem območju so tudi velike zaloge apnenca, peska za gradbeništvo, glin za proizvodnjo opeke, mavca, šote, premoga, boksitov in drugo.
- ◆ Tatarstan je ena od razvitejših republik na območju Ruske federacije. Poglavitna področja, ki so značilna za to območje so **naftna in plinska industrija ter proizvodnja strojev in naprav**.
- ◆ Tatarstan zavzema na nekaterih področjih ključno pozicijo v Rusiji. Tu poteka:
 - ❖ 100% ruske proizvodnje filmskih trakov;
 - ❖ 95% proizvodnje cevi za plin v RF;
 - ❖ 75% proizvodnje stirola;
 - ❖ proizvodnja več kot 50% električnih črpalk za pridobivanje nafte;
 - ❖ proizvodnja okoli 30% sintetičnih kavčukov, gum za avtomobile;
 - ❖ proizvodnja okoli 20% pokrival iz naravnega krzna, benzola, parfumov;
 - ❖ proizvodnja 9% nafte.

3.3.1. Uvod (2)

- ◆ **Industrija.** Regionalni BDP je v letu 2002 znašal cca 8 mrd USD, kar pa je le 91% ravni v začetku 90-tih let. V primerjavi z letom 2001 se je BDP povečal za 1%, kar je bistveno pod ravni Rusije kot celote, pri čemer se je industrijska proizvodnja povečala za 0,8%.
- ◆ V tej zvezi so k BDP pomembno prispevala podjetja s področja **industrije (27%), trgovine (21,9%), transporta (6,6%), gradbeništva (4,9%)**. Povprečna plača je v industriji znašala 4.500 rubljev (op.: cca 150 USD), kar je bilo 21,5% več kot v letu 2001. Povprečna plača v celoti pa je znašala 4.200 rubljev (op.: cca 140 USD), kar je bilo 42,9% več kot v letu 2001. Indeks fizičnega obsega proizvodnje je znašala 105,3%

Delež nekaterih najpomembnejših gospodarskih dejavnosti
v Republiki Tatarstan

Najpomembnejše dejavnosti (v %)	
	2000
proizvodnja strojev in naprav	21
kemijska industrija	19
proizvodnja nafte	40
lahka industrija	1
lesna industrija	2
proizvodnja energije	5
proizvodnja hrane in pijač	7
letalska industrija	

3.3.2. Koristni naslovi

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Republike Tatarstan**
Kazanj, Ulica Puškina 18
generalni direktor: Šamil Agejev Rahimovič
tel.: +7 8432 646-207, 382-476, 386-104
faks: +7 8432 360-966
e-mail: tppp@radiotelcom.ru
URL: www.tpprf.ru
- ❖ **Jugo-vzhodna trgovinsko-industrijska zbornica Republike Tatarstan**
predsednik: Rustem Nurijev Mithatovič
Almetjevsk, Ulica Lenina 25
tel.: +7 8553 318-396, 228-424
faks: +7 8553 318-396, 228-424
e-mail: consul@tatais.ru
URL: www.tpprf.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica mesta Naberežnije Čelni in regije "Zakamje"**
Naberežnije Čelni
tel.: +7 8552 547-908, 547-629
faks: +7 8552 547-631
e-mail: tppp@tpp.chelny.ru
URL: www.tpprf.ru

3.3.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Največja podjetja v Republiki Tatarstan se ukvarjajo s pridobivanjem nafte in naftnih derivatov, proizvodnjo vozil in kemijsko ter strojno industrijo.

Naziv podjetja	Proizvodni program	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Khimokam Republic of Tatarstan		37.557.973	3.745.943	252
Tatneft Republic of Tatarstan	nafta	3.345.823	1.089.544	
Kamaz Republic of Tatarstan	proizvodnja vozil	704.244	1.097.258	13.427
Nizhnekamskneftekhim Republic of Tatarstan	nafta in naftni derivati	605.128	281.635	14.135
Tatneft-Nizhnekamsk Republic of Tatarstan	nafta in naftni derivati	496.659	2.259	520
Proizvodstvennoe Energeticheskoe Ob'Edinenie Respubliki Tatarstan Tatenergo Republic of Tatarstan	elektroenergetika	489.175	118.377	14.094
Nizhnekamskshina Republic of Tatarstan	proizvodnja gum	264.596	75.271	11.448
Kazanskoe Organicheskiy Sintez Republic of Tatarstan	kemija	236.726	88.797	4823
Kamaz-Dizel Republic of Tatarstan	avtomobilski deli	171.509	58.212	6.727
Kamskiy Liteyniy Plant Republic of Tatarstan	metalurgija	99.968	59.023	6706
Plant Mikrolitrazhnikh Avtomobiley Republic of Tatarstan	proizvodnja vozil	83.131	10.729	1.759
Alnas Republic of Tatarstan	stroji, črpalke	72.677	10.373	2.207
Kamskiy Pressovo-Ramniy Plant Republic of Tatarstan	stroji, rezervni deli	68.385	14.376	4.918
Aktsionernoe Obschestvo Rabotnikov Narodnoe Naberezhnochelninskiy Kartonno-Bumazhniy Factory Republic of Tatarstan	papirna industrija	55.518	36.577	1.397
Tatekh Republic of Tatarstan	nafta	52.277	18.119	395
Kamskiy Kuznechniy Plant Republic of Tatarstan	metalurgija	43.836	15.963	1.826
Tatoylgaz Republic of Tatarstan	nafta	31.335	22.640	290
Kamaz-Avtoagregat Republic of Tatarstan	energetika	28.007	14.663	2.350
Tatnefteprom-Zyuzeevneft Republic of Tatarstan	jeklo, nafta	27.807	13.196	214
Tatnefteotdacha Republic of Tatarstan	nafta	27.370	8.777	250

3.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Proizvodnja nafte in naftnih derivatov ustvari **okrog 40% vrednosti industrijske proizvodnje** v regiji.
- ◆ **Zaloge nafte**, ki se ocenjujejo na **1 mrd ton**, bodo tej republiki še naslednjih 15 let omogočale pridobivati nafto na sedanji ravni. Med mineralno bazo so pomembni naravni bitumni, katerih zaloge ocenjujejo na 2-7 mrd ton.
- ◆ **Proizvodnja nafte** je narasla iz 24 milijonov ton v letu 1994 na **27,2 milijone ton v letu 2000**. Trendi napovedujejo porast proizvodnje na 30 milijon ton letno.
- ◆ **Tatneft** je največje naftno podjetje, ki se poleg predelave nafte ukvarja še s razvojem omrežja, telekomunikacijami in nekaterimi drugimi dejavnostmi.
- ◆ Vse več licenc za izkoriščanje naftnih nahajališč pridobivaj tudi manjše neodvisne naftne družbe.

3.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Kot že rečeno je največja naftna družba v regiji **Tatneft**. Družba je šesta naftna družba po količini načrpane nafte v Rusiji in je le ta **2002 načrpal** okrog **25 mio ton nafte**. Od tega je približno 8 mio ton nafte izvozila na trge izven Rusije in Skupnosti neodvisnih držav.
- ◆ Na trgu so poleg Tatnefta prisotne še nekatere manjše naftne družbe.

Najpomembnejši proizvajalci nafte in naftnih derivatov v regiji Tatarstan

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Tatneft		
Republic of Tatarstan	3,345,823	--
Tatneft-Nizhnekamsk		
Republic of Tatarstan	496,659	520
Tatekh		
Republic of Tatarstan	52,277	395
Tatoylgaz		
Republic of Tatarstan	31,335	290
Tatnefteprom-		
Republic of Tatarstan	27,807	214
Tatnefteotdacha		
Republic of Tatarstan	27,370	250
Tatnefteprom		
Republic of Tatarstan	21,644	557
Kara Altin		
Republic of Tatarstan	19,174	183
Tatneft-Almetevskoe		
Republic of Tatarstan	18,804	--
Minnibaevskiy		
Republic of Tatarstan	18,758	1,319

KORISTNI NASLOVI

Tatneft

URL: <http://www.tatneftjsc.ru/>

3.3.5. Proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Proizvodnja strojev in naprav ustvari letno za nekaj čez **20% regionalnega industrijskega proizvoda**. **Avtomobilska in letalska industrija** sta najpomembnejša sektorja znotraj panoge.
- ◆ Poleg tega panoga proizvaja še :
 - ❖ kompresorje,
 - ❖ vakumsko in hladilno opremo,
 - ❖ naftno in kemijsko opremo,
 - ❖ ladje,
 - ❖ medicinske instrumente,
 - ❖ gradbeno mehanizacijo.
- ◆ Panoga dosega v zadnjih letih relativno visoke stopnje rasti, vendar se sooča z velikimi potrebami po investicijskih vlaganjih tako v samo reorganizacijo in prestrukturiranje podjetij kot v tehnološke posodobitve.

3.3.5. Proizvodnja strojev in naprav (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (1)

- ◆ Avtomobilska tovarna "**KamAZ**" spada med vodilne pri proizvodnji tovornih in malolitražnih osebnih avtomobilov na območju Rusije in Skupnosti neodvisnih držav. V zadnjih letih so vložili znatna sredstva v modernizacijo in prehod na nove standarde motorjev (EURO-2). V letu 2002 je ta tovarna izdelala 20.000 tovornih in 39.000 osebnih avtomobilov. Sedaj je pred "**KamAZ**"-om naloga, da temeljito obnovi ves avtopark države, zato ta tovarna spet povečuje svoj deleže na avtomobilskem trgu, kjer je leta 2002 njen delež znašala 28%, v prvem polletju 2003 pa je narasel na 35%.
- ◆ V Kazanu proizvajajo letala in helikopterje. V **Kazanski letalski tovarni** izdelujejo letala "Tu-214", pripravljajo pa se tudi na izdelavo "Tu-324", ki naj bi začel s proizvodnjo - skladno z mednarodnimi standardi - leta 2006.
- ◆ **Kazanska tovarna helikopterjev** je regijski največji izvoznik.

3.3.5. Proizvodnja strojev in naprav (3)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (2)

Proizvodnja strojev in naprav : najpomembnejši ponudniki v regiji Tatarstan

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Kamaz Republic of Tatarstan	704,244	13,427
Kamaz-Dizel Republic of Tatarstan	171,509	6,727
Kamskiy Liteyniy Plant Republic of Tatarstan	99,968	6,706
Plant Mikrolitrazhnikh Avtomobiley Republic of Tatarstan	83,131	1,759
Alnas Republic of Tatarstan	72,677	2,207
Kamskiy Pressovo-Ramniy Plant Republic of Tatarstan	68,385	4,918
Kamskiy Kuznechniy Plant Republic of Tatarstan	43,836	1,826
Kamaz-Avtoagregat Republic of Tatarstan	28,007	2,350
Kamazinstrumentspetsmash Republic of Tatarstan	26,163	2,910
Tatneft - Leninogorskoe Upnp I Krs Republic of Tatarstan	23,985	1,292

3.3.5. Proizvodnja strojev in naprav (4)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Kamaz OAO**
423808, Tatarstan,
Naberezhnye Chelny g., Musy Dzhaliya prosp., d. 29
Tel.: +7(8552) 531138
URL: <http://www.kamaz.net/>

- ❖ **Kamaz-Dizel OAO**
423808, Tatarstan,
Naberezhnye Chelny g., Musy Dzhaliya ul., d. 29
Tel.: +7(8552) 534228

- ❖ **Alnas OAO**
423461, Tatarstan,
Al'met'evsk g., 11-ya promzona
Tel.: +7(8553) 254417

3.3.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ Kemijsko predelovalna industrija v regiji Tatarstan ustvari letno okrog **19% industrijskega proizvoda regije**.
- ◆ **Proizvodnja** kemijsko predelovalnih podjetij v regiji v zadnjih letih **konstantno narašča**.
- ◆ Poglavitni izdelki panoge so polietilen, sintetični kavčuk, sintetične gume in plastika, polimerske cevi...
- ◆ Najpomembnejša podjetja so :
 - ❖ Kazanorgsintez (proizvodnja plastike, polietilenske cevi, kemijski reagenti za predelavo nafte)
 - ❖ Nizhnikamskneftehim (sintetične gume, plastika, polietilen,...)
 - ❖ Nizhnekamskshina
 - ❖ Mendeleyevsk (amoniak)
- ◆ V letu 2003 bo začela delovati tovarna za proizvodnjo polistirola in tovarna za proizvodnjo sintetičnih olj. Leta 2004 naj bi odprli tovarno za predelavo kavčuka.

Najpomembnejši ponudniki kemijsko predelovalne industrije v Tatarstanu

	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Nizhnekamskneftehim	605.128	281.635	14.135
Nizhnekamskshina	264.596	75.271	11.448
Kazanskoe Organicheskiy Sintez	236.726	88.797	4.823

3.3.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI (nadaljevanje)

- ◆ Podjetje **Nizhnekamskneftekhim (NKNC)** je največje petro-kemijsko podjetje v Ruski Federaciji. Podjetje, ki ima 120 različnih programov petro-kemijske proizvodnje, zaposluje pa okrog 20.000 ljudi je eden od največjih podobnih kompleksov v Vzhodni Evropi.
- ◆ Poglavitna proizvoda podjetja sta **stiren** (surovina za proizvodnjo plastike) in **sintetični kavčuk** (gumarska industrija). Delež izvoza v prihodkih od prodaje je leta 2001 znašal 56%.
- ◆ NKNC proizvede **73,9% celotne proizvodnje stirena** in **40% proizvodnje sintetičnega kavčuka** v RF.
- ◆ Podjetje poleg stirena in kavčuka proizvaja še: etilene in polietilene, poliestre, propilene, alfa olefine in benzene.
- ◆ Največji **konkurenti** podjetja so:
 - ❖ Kauchuk sterlitamak,
 - ❖ Voronezhsintezkauchuk,
 - ❖ Tolyattikauchuk,
 - ❖ Angarsk,
 - ❖ Salvatnefteorgsintez,
 - ❖ Plastik,
 - ❖ Ufaneftekhim.

3.3.6. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Nizhnekamskneftekhim OAO**
423550, Tatarstan,
Nizhnekamsk g., Promzona
Tel.: +7(8555) 377181

- ❖ **Nizhnekamskshina OAO**
423580, Tatarstan,
Nizhnekamsk g., Promzona
Tel.: +7(8555) 372304

- ❖ **Kazan'orgsintez OAO**
420051, Kazan' g.,
Belomorskaya ul., d. 101
Tel.: +7(8432) 437113
URL: <http://www.kazanorgsintez.ru/>

3.3.7. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Regija Tatarstan ima bogato mrežo živilsko predelovalne industrije. Panoga ustvari letno okrog 7% **industrijskega proizvoda regije**.
- ◆ V panogi je prisotno skoraj **100 različnih podjetij**, ki pokrivajo skoraj vse osnovne potrebe po hrani v regiji. Panoga se je specializirala predvsem v proizvodnji naslednjih izdelkov:
 - ❖ mleko in mlečni izdelki,
 - ❖ olja in margarina,
 - ❖ sir
 - ❖ meso in mesni izdelki,
 - ❖ sladkor,
 - ❖ kruh,
 - ❖ alkoholne in brezalkoholne pijače.
- ◆ V zadnjih letih so se v razvoj panoge izdatnejše vključili tudi **tuji strateški investitorji**, bodisi prek skupnih investicijskih vlaganj bodisi prek prevzemov.
- ◆ Regija ima relativno **razvito prodajno mrežo izdelkov živilsko predelovalne industrije**. Borze živilskih izdelkov in maloprodajni trg delujejo zadovoljivo.
- ◆ Na področju tehnološkega razvoja živilsko predelovalne industrije so v minulih letih s svojimi tehnološkimi rešitvami sodelovala predvsem podjetja iz tujine : Sudken Technologies (Francija), BMA (Nemčija), Petroplus Inženiring (Nizozemska), Pioneer (ZDA).

3.3.7. Proizvodnja hrane in pijač (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Največje podjetje v panogi je **Krasniy Vostok**, ki se ukvarja s proizvodnjo alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Z isto dejavnostjo se poleg proizvodnje pomivalnih sredstev ukvarja tudi podjetje **Nefis**. Pomembni podjetji v panogi sta še **Buinskiy Sakharniy Zavod** – proizvajalec sladkorja – in **Kazanskiy Molochniy Zavod** – proizvajalec mleka in mlečnih izdelkov.

Pomembnejši proizvajalci hrane in pijač v Republiki Tatarstan

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Krasniy Vostok Republic of Tatarstan	130,193	1,462
Nefis -Kazanskiy Khimicheskiy Republic of Tatarstan	49,931	1,778
Buinskiy Sakharniy Plant Republic of Tatarstan	22,661	660
Kazanskiy Molochniy Factory Republic of Tatarstan	19,400	907
Arslan Republic of Tatarstan	16,205	--
Kazanskiy MyasoFactory Republic of Tatarstan	14,483	537
Kazanskaya Konditerskaya Republic of Tatarstan	12,335	804
Naberezhnochelninskiy Republic of Tatarstan	12,163	430
Naberezhno-Chelninskiy Republic of Tatarstan	11,823	--
Chelni-Khleb Republic of Tatarstan	11,238	1,02

3.3.7. Proizvodnja hrane in pijač (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Krasnyj Vostok Pivovarennaya Kompaniya OAO**
420054, Kazan' g.,
Tikhoretskaya ul., d. 5
Tel.: +7(8432) 789042

- ❖ **Buinskij Sakharnyj Zavod OAO**
422400, Tatarstan,
Buinsk g., Stroitel'naya ul., d. 2
Tel.: +7(84374) 31561

- ❖ **Nefis – Kosmetiks OAO**
420022, Kazan' g.,
Gabdully Tukaya ul., d. 152
Tel.: +7(8432) 642852

3.3.8. Obdelava in predelava lesa

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ V Republiki Tatarstan so prisotni relativno ugodni pogoji za razvoj lesno predelovalne industrije. Več kot 16% republike je namreč pokrito z lesom - hrast, lipa, breza.
- ◆ Najpomembnejši podjetji sta Nabrezhnye Chelny KBK in Zelenodolsk Plywood Zavod.
- ◆ Večina podjetij potrebuje izdatna investicijska vlaganja v proizvodne in tržne zmogljivosti.

Najpomembnejši ponudniki lesno predelovalne industrije v Republiki Tatarstan

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Aktsionerhoe Obshchestvo Rabotnikov Narodnoe Nabrezhnochelninskiy Kartonno- Bumazhniy Factory Republic of Tatarstan	55,518	1,397
Povolzhskiy Fanerno-Mebelniy Republic of Tatarstan	13,488	2,445
Zelenodolskiy Fanerniy Plant Republic of Tatarstan	10,334	951

3.3.9. Vloga majhnih podjetij

MAJHNA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA (SME)

- ◆ V zadnjem času na območju republike vse pomembnejše mesto zavzema **malo gospodarstvo**. Po ekspertnih ocenah subjekti malega gospodarstva zagotavljajo delo okoli 600.000 prebivalcem, kar predstavlja okoli 30% ekonomsko aktivnega prebivalstva. Zato je bilo za oblikovanje osnov "nove ekonomike" ključna naloga državne politike **razvoj in podpora malega gospodarstva**. V tej zvezi so zato leta 2001 začeli z **državnim kompleksnim programom Republike Tatarstan za razvoj malega gospodarstva v obdobju 2001-2004**.
- ◆ Glede podpore malemu gospodarstvu je od aprila 2001 **registracija podjetij maksimalno poenostavljena**. Po modelu "enega okenca" naj bi podjetnik, ki je oddal vse potreben dokumente, že po nekaj urah prejel ustrezno potrdilo o registraciji.
- ◆ Za prenos inovacij in komercializacijo novih tehnologij so ustanovili **tehnološki park "Ideja"**.
- ◆ S finančno podporo malemu gospodarstvu se na območju republike ukvarja **KMB-bank**, katerega glavna delničarja sta EBRD in Fondacija Soros. V letu 2002 je ta banka dala 550 kreditov v višini 65 mio rubljev (op.: cca 2,1 mio USD). Poleg tega obstaja dogovor z "Vneštorgbank" (www.vtb.ru), ki je leta 2002 odprla podružnico v Kazanu, o dodelitvi limita za kreditiranje malega gospodarstva na območju Tatarstana, in sicer v višini 3 mio USD.

3.3.10. Poslovne priložnosti (1)

- ◆ V Tatarstanu nadaljujejo s **privatizacijo in reformiranjem državnih podjetij**. V letu 2002 je bilo privatiziranih 128 podjetij (industrija, transport in zveze - 17, kmetijstvo - 33, gradbeništvo - 28, neproizvodno področje - 46, druga področja - 4). Skupno je bilo že preoblikovanih 1944 državnih podjetij oziroma 75% od vseh podjetij, predvidenih za privatizacijo.
- ◆ Po ocenah analitikov se v zadnjih letih v tej republiki kaže zelo ugodna, celo **skokovita rast tujih investicij**, pri čemer je bila praviloma največja rast investicij v podjetjih, kjer se je zaključilo lastninjenje in se je država v celoti umaknila iz delniškega kapitala. V glavnem so takšna podjetja srednje velika podjetja. Med uspešne primere investiranja v industrijo sodijo delniške družbe "Krasnij Vostok" (op.: "Rdeči vzhod") - pivovarna, "Nefis" - proizvodnja pomivalnih sredstev, "Kazanorgsintez" - proizvodnja plastičnih cevi, "Polimiz" - proizvodnja embalaže iz plastične mase, "Taiftelekom" in "Tatinkom" - zveze.
- ◆ **INVESTICIJSKI PROJEKTI**
 - ❖ **"Nižnekamskneftehim"**, www.nknk.ru, projekt dvostopenjske proizvodnje izoprena iz metanola in izobutilena; obseg proizvodnje - 130.000 ton letno;
 - ❖ **"Nižnekamskšina"**, www.kazan.ru/nks, organizacija proizvodnje kovinskih kolesnih obročev za avtomobile, obseg proizvodnje - 600.000 letno;
 - ❖ **"Tahtimfarmpreparati"**, www.chempharm.kzn.ru, proizvodnja kapljic za oči;
 - ❖ **"Shametov"**, www.sham.h1.ru, organizacija proizvodnje različnih napitkov.

3.3.10. Poslovne priložnosti (2)

Upoštevajoč specifičnosti omenjene regije se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:

- ◆ **gradbeništvo** - zlasti glede realizacije projektov, povezanih s praznovanjem **1000-letnice Kazana**, pri čemer se kaže usmeriti zlasti na:
 - ❖ gradnjo novih in obnovo obstoječih administrativnih in kulturno-zgodovinskih zgradb;
 - ❖ izgradnja ustreznih hotelov je v luči praznovanja prav gotovo ena od prioritet lokalnih oblasti, zato se kaže k temu priključiti;
 - ❖ izgradnja različnih infrastrukturnih objektov;
- ◆ v zvezi s tem področjem kaže proučiti idejo, da bi se kot promocija slovenskega gospodarstva in kot darilo glavnemu mestu te republike (op.: tovrstne izkušnje so poznali ob 300-letnici praznovanja St. Peterburga konec maja 2003) obnovi kakšna manjša stavba oziroma v primeru večjih projektov celo izgradi manjša hiša (npr. lesena) za potrebe lokalnih oblasti; takšna poteza bi nedvomno pokazala na velik interes slovenskega gospodarstva za okrepitev sodelovanja s tem mestom;
- ◆ **lesno-predelovalno področje** - kazalo bi ponuditi izkušnje in tehnologijo na različnih področjih predelave lesa;
- ◆ **obdelava in predelava lesa** - okrepiti sodelovanje na področju prenosa znanja in tehnologije na to območje;
- ◆ **avtomobilska industrija** - proučiti možnosti sodelovanja s "KamAZ"-om;
- ◆ **turizem in hotelirstvo** – zlasti proučiti možnosti prenosa znanja.

3.4. VOLGOGRAJSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

3.4.1. Uvod (1)

- ◆ Volgograjska oblast obsega 113.900 kvadratnih kilometrov in se nahaja na jugovzhodnem delu evropskega dela Rusije. Na tem območju živi **2,7 milijona prebivalcev**, od tega jih v mestih živi 2,03 milijona. Volgograjska oblast je bila ustanovljena 10.1.1934, sedaj to območje sestavlja 33 administrativnih enot, glavno mesto pa je Volgograd. Glavni reki sta Volga in Srednji Don (www.government.ru , www.volgadmin.ru , www.volgograd-info.com , www.volgograd.ru , www.volganet.ru).
- ◆ **Mesto Volgograd** ima 1,01 milijona prebivalcev in se nahaja približno 1.000 kilometrov jugovzhodno od Moskve. To je največji industrijski in kulturni center juga Rusije, pa tudi eno najdaljših mest v Rusiji, saj je dolgo 90 km. Samo mesto je razdeljeno na 8 administrativnih rajonov. V tem mestu je 168 velikih in srednjih podjetij, poleg tega pa še veliko podjetij malega gospodarstva. Zaposlenih je 408.000 prebivalcev. V mestu deluje 1.558 trgovin, 37 tržnic.
- ◆ **Kratka zgodovina Volgograda.** Leta 1589 so začeli graditi mesto Caricin, to mesto pa je bilo leta 1708 vključeno v Kazansko gubernijo, leta 1717 v Astrahansko gubernijo, leta 1782 v Saratovsko gubernijo in leta 1796 ponovno v Astrahansko gubernijo. Leta 1925 so mesto preimenovali v Stalingrad, 10.11.1961 pa so ga ponovno preimenovali v Volgograd. Pomemben datum tega mesta je 2. februar 1943, kar je povezano z znano bitko za Stalingrad.

3.4.1. Uvod (2)

- ◆ **Industrija.** Volgogradska oblast je ena izmed industrijsko bolj razvitih regij v Rusiji. Oblast je tudi relativno privlačna za tuje investicije. V zadnjih letih je regionalno gospodarstvo raslo po povprečni letni stopnji 15%, kar je dvakrat več od ruskega povprečja. Vodilne industrijske dejavnosti so kemijska industrija, proizvodnja strojev in naprav, proizvodnja hrane in pijač, proizvodnja nafte in naftnih derivatov, kovinska industrija in železna metalurgija.
- ◆ **Investicijska privlačnost.** V regiji so že prisotna nekatera multinacionalna podjetja, kot so : Coca Cola, Du Pont, Sun Brewing in drugi. Stimulativna investicijska zakonodaja ustvarja pogoje za nadaljnjo rast investicijskih aktivnosti. Po statističnih podatkih je bilo približno dve tretjini investicij vloženih v kemijsko predelovalno industrijo.
- ◆ **Transport.** Ugodna geografska lega oblasti in mesta Volgograd nudi ugodno dostopnost blaga tako po kopnem, zraku in reki. Dobre cestne povezave, železniške proge in rečne poti povezujejo regijo z ostalimi deli Rusije in svetom.
- ◆ **Mednarodna menjava.** V letu 2000 je mednarodna menjava regije znašala 945 mio USD, kar je bilo za 66% več kot leto poprej. Kar 87% zunanje trgovine je predstavljal izvoz, medtem ko je delež uvoza znašal 13%. Tudi v zadnjem obdobju obseg mednarodne menjave narašča. Največji izvozniki so proizvajalci kemijskih in kovinskih izdelkov, uvozi pa se največ proizvodne opreme.

3.4.2. Koristni naslovi

❖ **Volgograjska trgovinsko-industrijska zbornica**

Predsednik: Aleksander Dmitrijevič Belickij

Volgograd, Gvardejskaja 2

Tel.: +7 8442 93-61-35, 34-44-26

Faks: +7 8442 93-61-35

e-mail: cci@volgogradcci.ru,
omi@volgogradcci.ru

URL: www.volgogradcci.ru

❖ **Volška trgovinsko-industrijska zbornica**

Predsednik: Vladimir Nikolajevič Gluhov

Volški, Stalingradskaja 4

Tel.: +7 8443 27-04-61

Faks: +7 8443 27-04-61

e-mail: tpp@volzhsky.ru

www.volzhsky.ru

❖ **Kamišinska trgovinsko-industrijska zbornica**

Predsednik: Boris Viktorovič Taranov

Kamišin, Turgenjeva 29

Tel./faks: +7 84457 486-64

e-mail: kfvtp@reg.avtlq.ru

3.4.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Volgograjska oblast ima raznovrstno industrijsko sestavo. Prevladujejo proizvodnja nafte, proizvodnja strojev in naprav, proizvodnja hrane in pijač, kemijska industrija, železna metalurgija in lahka industrija.
- ◆ Največjo rast so leta 2000 dosegle:
 - ❖ lahka industrija (230%).
 - ❖ gradbene storitve (57%),
 - ❖ proizvodnja strojev in naprav (44%),
 - ❖ železna metalurgija (38,6%) in
 - ❖ proizvodnja polimerov (28%).

Delež posameznih dejavnosti v industrijskem proizvodni oblasti leta 2000 (v %)

Gospodarska dejavnost:	delež (%)
proizvodnja nafte in naftnih derivatov	19
kemijska industrija	16
proizvodnja strojev in naprav	15
proizvodnja hrane in pijač	11
železna metalurgija	13
lahka industrija	10

Vir : Volgograd Regional Statistics Committee report

3.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Naftna polja in rafinerije v regiji so pod nadzorom **skupine Lukoil**. Njena hčerinska podjetja ponujajo celoten spekter storitev v proizvodnji in predelavi nafte.
- ◆ Poglavitna podjetja holdinga Lukoil v regiji skupaj **zaposlujejo 16.000 ljudi**, regiji pa prinašajo 30% vseh davkov.
- ◆ Rafinerija nafte v Volgogradu proizvede dnevno okrog 180.000 sodčkov najkakovostnejše nafte. Rafinerija je eden od glavnih proizvajalcev različnih olj in mazil.

Podjetja v skupini Lukoil

Lukoil Nezhnevolskneft

Lukoil rafinerija nafte

Lukoil Volgograd

Nefteproduct

Lukoil zavarovalnica

3.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (2)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Poleg podjetij iz skupine Lukoil so na trgu prisotne še nekatere manjše naftne družbe.

Najpomembnejši proizvajalci nafte in naftnih derivatov v Volgograjski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 SIT	št. zaposlenih
Lukoil-Volgogradneftepererabotka Volgogradskaya oblast	206,960	4,170
Lukoil-Nizhnevolzhskneft Volgogradskaya oblast	156,396	3,235
Sovmestnoe Volgodeminoyl Volgogradskaya oblast	42,469	10
Zakritogo Tipa Nizhnevolzhskaya Toplivnaya Volgogradskaya oblast	9,096	165

3.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Lukoil-Nizhnevolzhskneft OAO**
403760, Volgogradskaya obl.,
ZHirnovsk g., Matrosova ul., d. 20
Tel.: +7(84454) 22626

- ❖ **Lukoil-Volgogradneftepererabotka**
400029, Volgograd g.,
40-letiya VLKSM ul., d. 55
Tel.: +7(8442) 699622

- ❖ **Lukoil-Volgogradnefteprodukt OOO**
400048, Volgograd g.,
Lesogorskaya ul., d. 85
Tel.: +7(8442) 916271

3.4.5. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI

- ◆ Panoga predstavlja pomemben delež v regionalnem industrijskem proizvodni. Leta 2000 je njen delež znašal 16%.
- ◆ Poglavitni proizvodi panoge so polimeri, čistilna sredstva, gume, neorganski izdelki, lužila, ...
- ◆ Najpomembnejša podjetja so:
 - ❖ **Khimprom**; gre za eno vodilnih podjetij v ruski kemijski industriji. Proizvaja širok spekter tehničnih in potrošnih izdelkov (neorganske sestavine, polimeri, zaščitne substance, sintetična čistila sredstva, insekticide, ... Podjetje je tudi edini proizvajalec apna v regiji. Podjetje zaposluje 8.700 ljudi, svoje izdelke pa izvažata na Nizozemsko, Poljsko, Kitajsko, v Iran in Turčijo.
 - ❖ **Kaustik**; je podjetje, ki se nahaja v Volgogradu in proizvaja okrog 16% ruske kavstične sode in lužil. V svojem centru za raziskave in razvoj zaposluje okrog 100 strokovnjakov.
 - ❖ **Voltire**; proizvodnja gum
 - ❖ **Volzhskiy Kislородno-Azotny Plant**; proizvodnja kisika in dušika

3.4.5. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Poleg omenjenih podjetij, je v panogi prisotnih še nekaj manjših družb.

Pomembnejša kemijska podjetja v Volgograski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Volgogradskoe Khimprom Volgogradskaya oblast	91,590	6,002
Kaustik Volgogradskaya oblast	77,748	4,952
Plastkard Volgogradskaya oblast	33,398	957
Sibur - Volzhskiy Volgogradskaya oblast	23,085	2,335
Volzhskiy Azotno-Kislородniy Plant Volgogradskaya oblast	10,312	579
Kriovak Kaustik Volgogradskaya oblast	6,552	167

3.4.5. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Khimprom OAO NITS**
400057, Volgograd g.,
Promyslovaya ul., d. 23
Tel.: +7(8442) 450606

- ❖ **Kaustik OAO**
400097, Volgograd g.,
40-letiya VLKSM ul., d. 57
+7(8442) 683990

- ❖ **Plastkard OAO**
400097, Volgograd g.,
40-letiya VLKSM ul., Promzona
Tel.: +7(8442) 406737

3.4.6. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Po letu 1991 se je začela privatizacija podjetij v panogi. Danes je večina podjetij v zasebni lasti oz. v mešano državno zasebni lasti. Po krizi leta 1998 je panoga pričela z reorganizacijo in je že leta 1999 dosegla 12 % rast. Panoga danes zaposluje prek 25.000 ljudi.
- ◆ Najpomembnejši proizvodi panoge so:
 - ❖ meso,
 - ❖ ribe,
 - ❖ olja, margarina, maslo,
 - ❖ sir,
 - ❖ moka,
 - ❖ sokovi,
 - ❖ alkoholne pijače,
 - ❖ tobačni izdelki.
- ◆ V oblasti so v zadnjih letih v panogo prek različnih projektov skupnih naložb investirali tuji investitorji iz skoraj štiridesetih držav. Ta podjetja so tudi najpomembnejši predstavniki mednarodne menjave v regiji.
- ◆ Lokalna podjetja nujno potrebujejo **investicije za posodobitev opreme in tehnologije**, za razvoj novih proizvodov. Trg hrane in pijač namreč neprestano raste, konkurenca je vse močnejša in priložnost se ponuja podjetjem, ki načrtujejo dolgoročno prisotnost na trgu.

3.4.6. Proizvodnja hrane in pijač (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Najpomembnejša podjetja so **Tabachnaya Zavod** (tobačni izdelki) **Agribusiness Corporation Pridonye** (proizvodnja sadja), **Uryupinski Oil-crushing Plant** (proizvodnja jedilnih olj), **Dais-II, LTD.** (zamrznjene ribe, raki, jastogi, ...) in **Pivovarna Povozye**.

Pomembnejši proizvajalci hrane in pijač v Volgograjski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Tabachnaya Factory Reemtsma-Volga Volgogradskaya oblast	56,481	456
Povolzhe Volgogradskaya oblast	26,385	754
Rabotnikov Narodnoe Konfil Volgogradskaya oblast	18,111	864
Coca-Cola Bottlers Volgograd Volgogradskaya oblast	14,667	97
Uryupinskiy Masloekstraktsionniy Plant Volgogradskaya oblast	8,897	471
Volgomyasomoltorg Volgogradskaya oblast	8,468	478

3.4.6. Proizvodnja hrane in pijač (3)

KORISTNI NASLOVI

❖ **Uryupinskij Masloekstraktsionnyj Zavod OAO**

403120, Volgogradskaya obl.,
Uryupinsk g., SHtemenko ul., d. 38
Tel.: +7 (84442) 23578

❖ **Volgomyasomoltorg OAO**

400005, Volgograd g.,
Bakinskaya ul., d. 10
Tel.: +7(8442) 342209

3.4.7. Proizvodnja strojev in naprav ter metalurgija (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Metalurgija skupaj s proizvodnjo strojev in naprav ustvari letno skoraj 30% industrijskega proizvoda oblasti.
- ◆ Najpomembnejši proizvodi panoge so :
 - ❖ jeklo, surovo železo, aluminij
 - ❖ specifična tehnologija za naftno industrijo,
 - ❖ pralni stroji,
 - ❖ medicinska oprema,
 - ❖ traktorji,
 - ❖ ladje,
 - ❖ različne vrste cevi.
- ◆ Večina podjetij je soočena z **zastarelo proizvodno tehnologijo**. Prek strateških investorjev skušajo najti tehnološke posodobitve in nove tržne prijeme za uspešen obstoj na domačem in tujem trgu.

3.4.7. Proizvodnja strojev in naprav ter metalurgija (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

Metalurgija: pomembnejši ponudniki v Volgograjski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 SIT	št. zaposlenih
Proizvodstvenoe Ob'Edinenie Volzhskiy Trubniy Plant Volgogradskaya oblast	132,980	4,400
Obshchestvo C Ogpanichennoy Otvetstvennoctyu "Bolzhckiy Tpubniy Zavod" Volgogradskaya oblast	105,676	4,205
Volgogradskiy Alyuminiy Volgogradskaya oblast	77,266	2,596
Krasniy Oktyabr Volgogradskaya oblast	56,355	5,322
Aktsionerskoe Obshchestvo Otkritogo Tipa Volgogradskiy Staleprovolochnokanatniy Plant Volgogradskaya oblast	31,049	4,356
Po Proizvodstvu Stalnih Elektrosvarnikh Trub Vest-Md Volgogradskaya oblast	22,167	540
Proizvodstvenno-Kommercheskoe Profil-Akras Volgogradskaya oblast	12,922	106
Volgogradskiy Plant Traktornikh Detaley I Normaley Volgogradskaya oblast	12,074	1,399

Proizvodnja strojev in naprav: pomembnejši ponudniki v Volgograjski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Volgogradskiy Plant Burovoy Volgogradskaya oblast	52,396	2,520
Volgogradneftemash Volgogradskaya oblast	42,477	3,594
Volgogradskiy Traktorniy Plant Volgogradskaya oblast	39,186	5,705
Volzhskiy Podshipnikoviy Volgogradskaya oblast	29,578	5,338
Volzhskiy Abrazivniy Plant Volgogradskaya oblast	24,87	1,387
Gazprom-Kran Volgogradskaya oblast	7,787	697
Volgogazoapparat Volgogradskaya oblast	6,757	604
Vostok Kamishinskiy Volgogradskaya oblast	6,053	641
Volzhskiy Volgogradskaya oblast	5,470	673
Volzhskiy Mekhanicheskiy Volgogradskaya oblast	4,705	542

3.4.7. Proizvodnja strojev in naprav ter metalurgija (3)

KORISTNI NASLOVI

- ❖ **Krasnyj Oktyabr' TD VMZ ZAO**
400007, Volgograd g.,
Lenina prosp., d. 110
Tel.: +7(8442) 783101
- ❖ **Volgogradskij Alyuminij OAO**
400014, Volgograd g.,
SHkiryatova ul., d. 21
Tel.: +7(8442) 785656
- ❖ **Volgogradskij Zavod Burovoj Tekniki OOO**
400075, Volgograd g.,
Aviatorov sh., d. 16
Tel.: +7(8442) 394070
- ❖ **Volgogradskij Traktornyj Zavod OAO**
400006, Volgograd g.,
Dzerzhinskogo pl., d. 1
Tel.: +7(8442) 711455

3.4.8. Poslovne priložnosti (1)

- ◆ **Potencialne poslovne priložnosti za slovenska podjetja so predvsem na naslednjih področjih:**
 - ❖ projekti na področju kemijske industrije;
 - ❖ projekti, povezani s črno in barvno metalurgijo;
 - ❖ projekti prenosa znanja in tehnologije na področju proizvodnje hrane in pijač industrije;
 - ❖ okrepiti prisotnost na področju gradbeništva in dejavnostih, ki so povezane z njim.

- ◆ **INVESTICIJSKI PROJEKTI**, ki bi lahko bili zanimivi za slovenska podjetja oziroma nakazujejo glavne smeri, kjer je možno pričakovati tovrstno dejavnost (www.volgadmin.ru/new_rus/main , e-mail: vladimir_k@cic.volgadimin.ru):
 - ❖ izgradnja novega televizijskega stolpa višine 306 m;
 - ❖ vzpostavitev proizvodnje posebej trdega mavca;
 - ❖ obnova proizvodnje zdravilnih preparatov in biološko aktivnih dodatkov;
 - ❖ organizacija proizvodnje paradižnikove omake in soka, fruktoznega sirupa, zelenjavnih in mesnih konzerv na obstoječi ploščadi »avtobaze«.

3.4.8. Poslovne priložnosti (2)

◆ INVESTICIJSKI PROJEKTI (nadalj.):

- ❖ razvoj stanovanjskega in komunalnega kompleksa;
- ❖ obnova malih rek, čiščenje jezer, razširitev proizvodnje sladkovodnih rib, varovanje okolja, izboljšanje ekoloških razmer na območju volgo-aktubanskega rajona;
- ❖ toplotno-izolacijski material iz mineralne vate na osnovi tankega bazalnega vlakna;
- ❖ investicijski projekt organizacije proizvodnje titanovega dioksida.

4. Ural

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

4. Ural

- ◆ Ural je eden izmed najbogatejših federalnih okrajev v Rusiji. Med vsemi regijami v okraju je edino Kurgan oblast gospodarsko nerazvita. V Uralu so prisotna velika nahajališča naravnih bogastev, visok delež ruske železne in neželezne metalurgije, močna je proizvodnja strojev in naprav, prisotna pa je tudi vojaška industrija.
- ◆ Ural se razprostira na 2,297 milijonov kvadratnih kilometrih površine, kjer približno 1.500 kilometrov vzhodno od Moskve živi okrog 23,6 milijonov ljudi. Gre za drugi največji federalni okraj v Rusiji, ki je znan kot industrijsko središče Rusije.
- ◆ Tako Sverdlovsk kot Čeljabinsk sta močno industrializirani regiji, z bogatimi naravnimi nahajališči ter z nekaterimi velikimi metalurškimi giganti (Nizhny Tagil, MMK in SUAL). Razvita je tudi proizvodnja strojev in naprav (Uralsmash) in kemijska industrija.
- ◆ Tjumen oblast je izredno bogata regija z naravnimi surovinami, saj je ruski najpomembnejši dobavitelj nafte in zemeljskega plina. Več kot 66% nafte in 90% plina v Rusiji načrpajo v regiji Tjumen.

Splošni podatki		
	2002	delež v Rusiji (%)
prebivalstvo (v mio)	14,5	9,9
regionalni BDP (mrd RUR)	1.267,9	14,8
regionalni BDP pc (1000 RUR)	87,3	150

Vir : EBRD

- EBRD ima trenutno v Uralu v vseh pomembnejših panogah vložena sredstva v višini 256,1 milijonov EUR. Tudi v prihodnje vidijo v banki še velike možnosti za razvoj teh dejavnosti kot tudi priložnosti za razvoj majhnih in srednje velikih podjetij.

4.1. SVERDLOVSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

4.1.1. Uvod (1)

- ◆ Sverdlovska oblast obsega območje 194.300 km² in ima okoli 4,6 mio prebivalcev, pri čemer je mestnega prebivalstva 87,5%. Po nacionalnosti je največ Rusov (89%) in Tatarov (4%). Na tem območju poteka meja med Evropo in Azijo. Območje sestavlja 47 mest, med katerimi so večja: Jekaterinburg (1,4 mio prebivalcev), Nižni Tagil (0,4 mio prebivalcev), Kamensk-Uralski (0,2 mio prebivalcev). Na tem območju je 18.500 rek in 2.500 jezer (www.midural.ru, www.ekburg.ru, www.ntagil.ru).
- ◆ Sverdlovska oblast je eden od starejših **centrov rudarstva in industrije v državi**. Koncentracija industrije je tukaj 4-krat višja od povprečne. Na tem območju se nahaja izjemna količina različnih izkopenin oziroma je možno na tem območju najti praktični vse elemente iz periodnega sistema Mendelejeva. Na širšem območju Urala je že 12.000 najdišč raznih rudnin.
- ◆ V Sverdlovski oblasti je preko 30% vse industrije izvozno usmerjene. Zunanje-trgovinska menjava tega območja je v letu 2002 znašala nekaj več kot 4 mrd USD in je bila za 8,1% večja kot v letu 2001. Oblast uvaža predvsem hrano, nafto in energijo, potrošne dobrine.
- ◆ V območju je prisotnih okrog 70.000 podjetij, od tega 26.000 majhnih (10% zaposlenih). Število mešanih podjetij je naraslo na 1.030, pri čemer sodelujejo investitorji iz 32 držav. Ekonomsko aktivnega prebivalstva je 2,26 mio, brezposelnih je 1,5%. Oblast je izvozno usmerjena. Najpomembnejši trgovinski partnerji so: ZDA, Nizozemska, Indija, Kitajska, Egipt in Nemčija.

Mednarodna trgovinska menjava Sverdlovske oblasti v mio USD	2001	2002	Stopnja rasti
Izvoz	2.645,3	2.928,6	10,7%
Uvoz	966,2	976,1	1,0%
SKUPAJ	3.611,5	3.904,6	8,1%

Vir : Ministrstvo za zunanje zadeve Sverdlovske oblasti

4.1.1. Uvod (2)

- ◆ V letu 2002 so imeli iz Sverdlovske oblasti 26 obiskov raznih delegacij v tujini. V Jekaterinburgu so tudi **diplomatsko-konzularna predstavništva** nekaterih držav (ZDA, Velika Britanija, Mongolija, Belorusija, Češka republika, Kirgizija). V Sverdlovski oblasti delujejo trije ameriški kulturni centri, oddelek British Councila, informativno-kulturni center Japonske, kontaktni biro Veleposlaništva ZRN, informacijsko-dokumentacijski center Sveta Evrope in EU, predstavništvo Finsko-ruske trgovinsko-industrijske zbornice, predstavnik EBRD in drugi.
- ◆ **Investicijska privlačnost.** Leta 2001 so tuje investicije znašale 749,2 mio USD, v letu 2002 pa 1,35 mrd USD, kar je več kot 80-odstotna rast. Najpomembnejši tuji investitorji so Italijani in Nemci. Na tretjem mestu so investicije s Cipra, ki pričajo o vračanju ruskega kapitala na to območje. Skupaj s tujimi investicijami v regijo prihajajo tudi nove tehnologije, organizacijska kultura in managerske izkušnje. Kot zanimivo izkušnjo navajajo odločitev **rusko-italijanske medvladne mešane komisije**, da na območju Sverdlovske oblasti vzpostavijo posebno "industrijski območje".
- ◆ Med pomembnejšimi tujimi investicijskimi projekti v oblasti sta tudi trgovski in proizvodni kompleks švedskega podjetja IKEA in gradnja hotela v glavnem mestu v izvedbi družbe Radisson SAS.
- ◆ Glavno mesto je **Jekaterinburg**, ki ima okoli 1,4 mio prebivalcev in se nahaja ob reki Iset. Njegova zgodovina izgradnje sega v leto 1723, ko so začeli na tem območju izkoriščati naravna bogastva, leta 1725 pa so tukaj postavili kovnico denarja. Z začetkom tega mesta sta povezana Tatišev in Gennin, ki imata tukaj najbolj znan spomenik. Iz tega območja je prvi predsednik Rusije Boris Jelcin. V Jekaterinburgu so v noči s 16. na 17.7.1918 ustrelili carsko družino Romanovih.

4.1.2. Koristni naslovi (1)

- ◆ Nekateri koristni naslovi, preko katerih je možno dobiti dodatne informacije o možnostih gospodarskega sodelovanja s to regijo:
 - ❖ Gubernator: Eduard Ergartovič Rossel
 - ❖ Predsednik Vlade Sverdlovske oblasti: Aleksjev Petrovič Vorobjev
 - ❖ Viktor Petrovič Štager, namestnik predsednika vlade, pristojen ta področje energetike, transporta in stanovanjsko-komunalnega kompleksa
 - ❖ Jurij Valerjevič Osincev, namestnik predsednika vlade, pristojen za mednarodne in zunanje-ekonomske odnose
 - ❖ Sergej Mihajlovič Čemezov, namestnik predsednika vlade, pristojen za kmetijstvo in prehrano
 - ❖ Aleksander Vladimirovič Karlov, minister za gradbeništvo

4.1.2. Koristni naslovi (2)

- ◆ **Uralska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Anatolij Nikolajevič Luzin
Jekaterinburg
tel.: +7 3432 53-04-49, 55-61-42
faks: +7 3432 53-58-63
e-mail: ucci@dialup.mplik.ru
www.ucci.ur.ru

- ◆ **Trgovinsko-industrijska zbornica Nižnega Tagila**
predsednik: Tamara Ivanovna Jenikejeva
Nižni Tagil
tel.: +7 3435 25-57-56, 25-57-54
faks: +7 3435 41-55-08
e-mail: nttpp@ntag.e-burg.ru

- ◆ **Poslovno razvojni centri:**
 - ❖ Center for Business Support (*Baden-Wurtemberg Land*)
 - ❖ Ekaterinburg Small Business Association
 - ❖ Mid-Urals Privatization Center

4.1.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Sverdlovska oblast je bogata z naravnimi surovinami in minerali, saj na tem območju pridobivajo boksit, železovo rudo, baker, azbest, nikelj idr. Z nafto in zemeljskim plinom se oskrbujejo iz sosednje regije Tjumen.
- ◆ Najpomembnejša gospodarska dejavnost v oblasti je **metalurgija**. Delež Sverdlovske oblasti v proizvodnji železnih kovin v celotni uralski regiji je 37%. Sledijo proizvodnja neželeznih kovin (66%), proizvodnja strojev in naprav (28%), energetika, proizvodnja gradbenega materiala (34%).
- ◆ V letu 2002 je bila posebej velika rast na področju **strojgradnje** (70%), poleg tega se je tudi izvoz strojgradnje povečal za 18,1%.
- ◆ Najpomembnejši izvozni artikli Sverdlovske oblasti so: kovine in kovinski izdelki (54%), stroji in oprema (16%), kemični izdelki (27%) in les (3%).

Najpomembnejše gospodarske dejavnosti Sverdl. obl.	
dejavnosti Sverdl. obl.	v %
metalurgija	47,5
proizvodnja strojev in naprav	16,5
energetika	15,4
proizvodnja gradbenega materiala	4,8
proizvodnja hrane in pijač	6,6
kemijska industrija	3,2
...	...
Skupaj	100

4.1.4. Metalurgija (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Metalurgija je najpomembnejša gospodarska dejavnost v regiji, na katero odpade več kot 47% celotne proizvodnje. Večina najpomembnejših proizvajalcev je med vodilnimi podjetji na tem področju v Ruski federaciji in v svetu.
- ◆ Poglavitne surovine in proizvodi so :
 - ❖ surovo železo, jeklo, aluminij, baker idr.,
 - ❖ proizvodi iz železa,
 - ❖ jeklene cevi.
- ◆ Ob razpadu SZ, leta 1991, je Rusija letno proizvedla 57 milijonov ton jekla in je bila po količini največji svetovni proizvajalec. Večino jekla je proizvedla za lastne potrebe. Proizvodnja jekla je upadala vse do leta 1998, ko je dosegla najnižjo točko (35,2 mio ton). Upadala je tudi domača poraba jekla (od 445 kg/prebivalca v času SZ do 140 kg/prebivalca po krizi v letu 1998), zato se je morala ruska jeklarska industrija usmeriti na tuje trge. V letu 2001 je tako Rusija izvozila 22,4 ton jekla, domača poraba pa se je povečala na 170 kg/prebivalca.
- ◆ Panoga ima tri ključne probleme :
 - ❖ visoki stroški proizvodnje;
 - ❖ pomanjkanje kapitala za investicije v nahajališča surovin;
 - ❖ zastarela proizvodna in strojna oprema.

4.1.4. Metalurgija (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

Najpomembnejša podjetja so:

- ◆ NTMK (Nizhnetagilskiy Metallurgicheskiy Factory) je velik industrijski kompleks, ki se ukvarja z rudarstvom, koksanjem, z refrakcijo, proizvodnjo jeklenih enot. NTMK je v letu 2003 pričel sodelovati tudi z ameriškim podjetjem US Steel Corporation, ki je predhodno temeljito testiralo kakovost NTMK-jevih izdelkov.
- ◆ VIZ (Verkh-Isetsky Metallurgical Works) je eden od največji svetovnih proizvajalcev električnega jekla in največji regionalni izvoznik kovin. Približno 92% svoje proizvodne izvozijo na zahodne trge.

Pomembnejša metalurška podjetja v Sverdlovski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Nizhnetagilskiy Metallurgicheskiy Factory Ekaterinburgskaya oblast	704.309	23.668
Sibirsko-Uralskaya Alyuminievaya Ekaterinburgskaya oblast	684.481	--
Uralelektromed Ekaterinburgskaya oblast	276.016	9.334
Kachkanarskiy Gorno-Obogatitelniy Factory Vanadiy Ekaterinburgskaya oblast	167.518	7.533
Severskiy Trubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	149.943	7.758
Sredneuralskiy Medeplavilniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	139968	4.012
JSC SEROV STELL PLANT Ekaterinburgskaya oblast	97.627	7.122
Pervouralskiy Novotrubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	92.534	12.152
Sinarskiy Trubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	92.213	9.280
Viz-Stal Ekaterinburgskaya oblast	80.710	2.135

4.1.4. Metalurgija (3)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadaljevanje)

- ◆ **SUAL (Sibirsko-Uralskaya Alyuminimvaya)-Holding** je največji ruski proizvajalec aluminija in med največjimi na svetu. Holding velja za finančno najbolj stabilnega med ruskimi kovinarji. Sestavljen je iz 19 podjetij z letno proizvodnjo več kot 4,5 milijonov ton boksita, več kot 1,7 milijonov ton aluminija in več kot 50.000 ton silicija.
- ◆ SUAL-Holding je eden večjih investorjev v Ruski federaciji. V letu 2002 je v uralski regiji investiral cca. 65 milijonov USD. Holding je med drugim lastnik večjega števila metalurških obratov:
 - ❖ Bogoslovskiy Aluminiyeviy Plant (BAZ) v Sverdlovski oblasti, ki zaposluje več kot 8.000 ljudi. Sual-Holding načrtuje do konca leta 2010 izgradnjo obrata BAZ-2 v Krasnoturinsku.
 - ❖ Irkutskiy Alyuminieviy Plant v Irkutski oblasti, ki zaposluje 4.181 ljudi,
 - ❖ Kandalakshskiy Alyuminieviy Zavod v Murmanski oblasti, ki zaposluje 1.216 delavcev
 - ❖ Ukranian Aluminium (Ukral), ki je eden od lastnikov največjega evropskega aluminijskega obrata Nikolayev ob Črnem morju.

4.1.5. Proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Strojegradnja postaja vse pomembnejša gospodarska dejavnost v Sverdlovski regiji. Njena značilnost je visoka stopnja rasti in relativno raznolika velikostna struktura podjetij. Lokalne oblasti si posebej prizadevajo oživiti ta del gospodarstva, saj prispeva k stabilnosti na tem območju.
- ◆ Leta 1997 je Sverdlovska oblast podpisala bilateralni dogovor z Yamalo-Nenets avtonomnim okrožjem iz zahodne Sibirije. Po tem dogovoru naj bi bila zagotovljena izmenjava sibirskega plina za sverdlovske stroje in naprave.
- ◆ Strojegradnja Sverdlovske regije je specializirana za naslednje skupine izdelkov:
 - ❖ stroji za izgradnjo cest,
 - ❖ deli lokomotiv,
 - ❖ turbine,
 - ❖ električna stikala,
 - ❖ vrtni stroji in oprema,
 - ❖ črpalke,
 - ❖ kompresorji idr.
- ◆ V Sverdlovski oblasti je proizvedenih več kot 90% uralskih izdelkov, kot so: reaktorji, boilerji, lokomotive, električni stroji in njihovi deli.

4.1.5. Proizvodnja strojev in naprav (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

- ◆ Lokalni proizvajalci beležijo rast po dolgem obdobju stagnacije. Številna podjetja so že pritegnila tuje partnerje v projekte skupnih vlaganj.
- ◆ Zgodovinsko so bila ruska strojna podjetja usmerjena k nemškim, švicarskim in italijanskim proizvajalcem, s katerimi so tudi najprej vzpostavili skupne projekte (npr.: ABB, SMS-DEMAG, Georg Fischer).
- ◆ Prisotna so tudi ameriška strojna podjetja: Swaco, Bico, Radius, Smith idr, ki so svojo poslovno priložnost zaznala predvsem v proizvodnji opreme za velike naftne družbe kot so: Lukoil, Udmurtneft idr.

Proizvodnja strojev in naprav: pomembnejša podjetja v Sverdlovski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Severskiy Trubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	149.943	7.758
Sredneuralskiy Medeplavilniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	139.968	4.012
Uralskiy Plant Tyazhelogo Mashinostroeniya Ekaterinburgskaya oblast	134.663	10.104
Pervouralskiy Novotrubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	92.534	12.152
Sinarskiy Trubniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	92.213	9.280
Uralelektrotyazhmash Ekaterinburgskaya oblast	70.013	2.127
Uralskiy Plant Khimicheskogo Mashinostroeniya Ekaterinburgskaya oblast	23.659	2.622
Pnevmostroymashina Ekaterinburgskaya oblast	18.740	1.359
Uralburmash Ekaterinburgskaya oblast	16.852	1.727
Uralkabel Ekaterinburgskaya oblast	13.588	573
Kushvinskiy Plant Prokatnikh Valkov Ekaterinburgskaya oblast	11.091	1.356
Nizhneturinskiy Mashinostroitelniy Plant Venta Ekaterinburgskaya oblast	10.254	328

205

4.1.5. Proizvodnja strojev in naprav (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadalj.):

Proizvodnja strojev in naprav: pomembnejša podjetja v Sverdlovski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Plant Svarnikh Mashinostroitelnikh Konstruktsiy Ekaterinburgskaya oblast	9.459	875
Plant Stroitelnikh I Dorozhnikh Mashin Ekaterinburgskaya oblast	8.265	628
Uralskoe Po Proizvodstvu Gidravlicheskikh Mashin, Energeticheskogo, Khimicheskogo I Neftepromislovogo Oborudovaniya Ekaterinburgskaya oblast	6.459	832
Mashinostroitelnyy Plant Imeni V V Vorovskogo Ekaterinburgskaya oblast	6.346	410
Uralskiy Kompresorniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	6.314	519
Sverdlovskiy Putevoy Remontno-Mekhanicheskiy Plant - Dochernee Kaluzhskogo Planta Remputmash Mps Rossii Ekaterinburgskaya oblast	6.267	461
Berezovskiy Remontno-Mekhanicheskiy Plant Ekaterinburgskaya oblast	5.008	191
Kontsern Uralelektroremont Ekaterinburgskaya oblast	--	438
Polevskoy Mashinostroitelnyy Plant Ekaterinburgskaya oblast	--	349
Artemovskiy Mashinostroitelnyy Plant Venkon Ekaterinburgskaya oblast	--	328
Euro-Aziatskiy Mashinostroitelnyy Plant Ekaterinburgskaya oblast	--	306
Bulanashskiy Mashinostroitelnyy Plant Ekaterinburgskaya oblast	--	294
Karpinskiy Mashinostroitelnyy Plant Ekaterinburgskaya oblast	--	289

4.1.5. Proizvodnja strojev in naprav (4)

OMEJITVE PRI VSTOPU NA TRG:

- ❖ Uvoženi stroji in strojna oprema morajo biti v skladu z Gosstandart. Stroje in strojno opremo je potrebno certificirati pri ustreznih lokalnih centrih za standardizacijo in meroslovje. Gosstandart certifikati dokazujejo, da izdelki ustrezajo ruskim kakovostnim standardom in jih je potrebno predložiti ob uvozu v RF.
- ❖ Carinske stopnje za stroje in strojno opremo se gibljejo med 5 in 20%.

NEKAJ KONTAKTOV ZA PODJETJA NA PODROČJU STROJEGRADNJE:

- ❖ **Uralmash**
Direktor: Oleg Dmitrievich Belonenko
Pl. Pervoy Pyatiletki
Yekaterinburg 620012
Tel: (3432) 371-521
Fax: (3432) 374-663
- ❖ **Uralmekhanobr**
Direktor: Evgeniy Vladimirovich Konovalov
Khokhryakova 87
Yekaterinburg 620014
Tel: (3432) 224-445, 223-335
Fax: (3432) 297-744
- ❖ **Pumori Engineering**
Direktor: Ilya Abovich Kolka
Frunze Str. 35A
Yekaterinburg 620142
Tel: (3432) 104-462, 104-463
Fax: (3432) 104-464
E-mail: pumori@mail.ur.ru
- ❖ **Atompromkompleks**
Direktor: Viktor Leonidovich Loshchenko
Montazhnikov Str. 4
Yekaterinburg 620050
Tel: (3432) 520-001, 520-101
Fax: (3432) 520-015

4.1.6. Proizvodnja gradbenega materiala

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

- ◆ Proizvajalci gradbenega materiala ustvarijo skoraj 5% celotne industrijske proizvodnje Sverdlovske oblasti.
- ◆ Proizvodnja gradbenega materiala je koncentrirana na:

- ❖ **cement**
(Sukholozhsktsement in Nevyanskiy Tsementnik),
- ❖ **železo-betonske izdelke**
(Plant Zhelezobetonnikh Izdeliy Betfor),
- ❖ **keramične in glinene izdelke**
(Plant Keramicheskikh Izdeliy, Revdinskiy Kirpichniy Plant),
- ❖ **toplotno-izolacijski material**
(Tizol) in
- ❖ druge gradbene materiale.

Največji proizvajalci gradbenega materiala v Sverdlovski oblasti

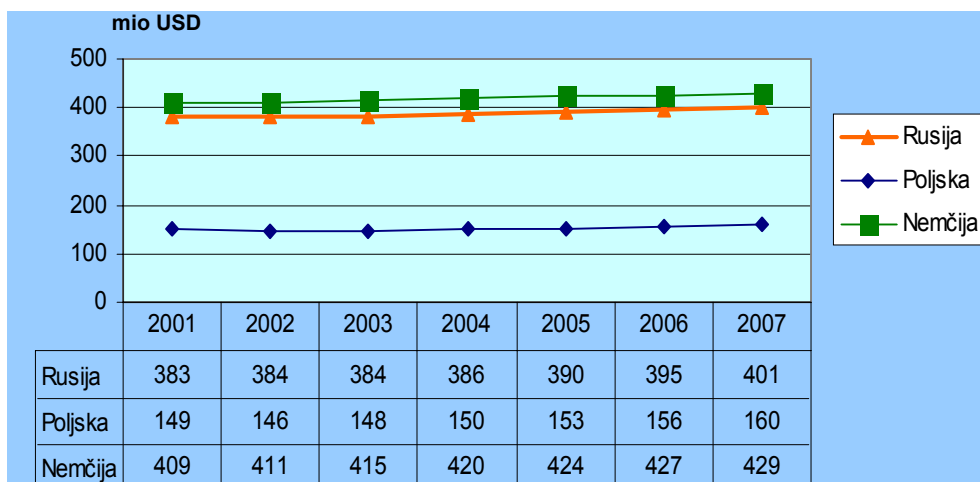
Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Uralskiy Asbestoviy Gorno-Obogatitelniy Factory Ekaterinburgskaya oblast	82.888	8.465
Sukholozhsktsement Ekaterinburgskaya oblast	32.002	1.441
Plant Keramicheskikh Izdeliy Ekaterinburgskaya oblast	14.201	1.631
Plant Zhelezobetonnikh Izdeliy Betfor Ekaterinburgskaya oblast	12.385	1.124
Nevyanskiy Tsementnik Ekaterinburgskaya oblast	11.600	744
Revdinskiy Kirpichniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	9.349	464
Aktsionerno Obshchestvo Rabotnikov (Narodnoe) Sukholozhskasbotsement Ekaterinburgskaya oblast	6.426	701
Uralskoe Po Proizvodstvu Stroitel'nikh Materialov Ekaterinburgskaya oblast	5.563	361
Tizol Ekaterinburgskaya oblast	5.352	472
Sukholozhskiy Tsement Ekaterinburgskaya oblast	--	295

4.1.7. Proizvodnja kozmetike (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Trg kozmetičnih izdelkov bo po pričakovanjih **na srednji rok dosegal relativno visoke stopnje rasti**, saj gre za neciklično potrošno blago, ki ima nizko stopnjo korelacije z makroekonomskimi cikli in mednarodnim gospodarskim stanjem. Dejavniki, ki bodo prispevali k rasti trga, so **povečanje povprečne starosti prebivalstva** in **splošno povečanje uporabe parfumov in ostalih kozmetičnih izdelkov**. Omejevalni dejavniki nadaljnje širitve trga pa so predvsem **nizka stopnja razvitosti maloprodaje** in slaba transportna infrastruktura.
- ◆ **Poraba kozmetičnih izdelkov na prebivalca je v RF** nižja od povprečja v Vzhodni Evropi, Aziji in Latinski Ameriki. Ko bo Rusija dosegla nivo svetovnega povprečja, se bo trg po pričakovanjih povečal na 15-20 mrd. USD, kar bo predstavljalo 206-306 % stopnjo rasti v primerjavi z letom 2001, ko je velikost trga znašala 4,9 mrd USD.
- ◆ Navajamo podatke o **trgu šamponov** v celotni Rusiji, ki je v letu 2001 dosegel vrednost 383 mio USD in naj bi do leta 2007 porasel za 9%.

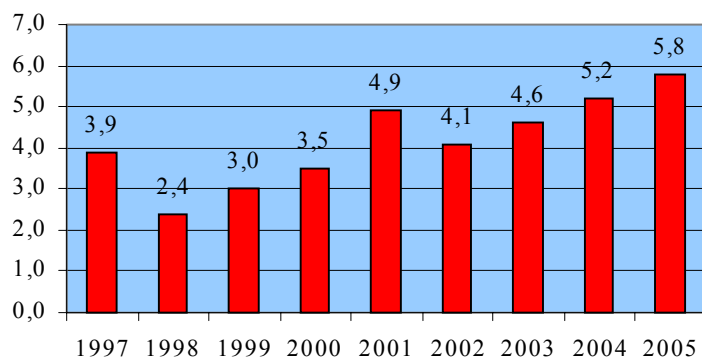
Primerjava prodaje šamponov v RF, Nemčiji in na Poljskem z napovedjo do leta 2007

4.1.7. Proizvodnja kozmetike (2)

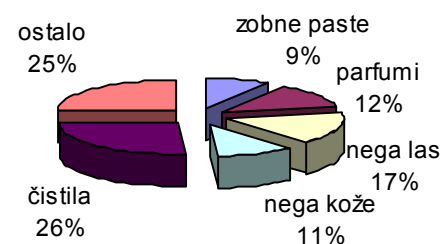
OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje):

Velikost trga kozmetičnih izdelkov (v mrd USD)

Vir: RMG, 2002

Struktura trga kozmetičnih izdelkov v prvem četrtletju leta 2002

Vir: RMG, 2002

- ◆ Leta 2001 je bila letna rast trga kozmetičnih izdelkov 40%, kar je bilo posledica povečanja prodaje tujih ponudnikov v RF za 30-50% (Beiersdorf je povečal svoje prihodke v Rusiji za 80%, Unilever za 31%, L'Oreal pa za 33%). Povečana konkurenca in delni prehod ruskih uporabnikov na tuje proizvode sta upočasnila rast prodaje domačih proizvajalcev.

4.1.7. Proizvodnja kozmetike (3)

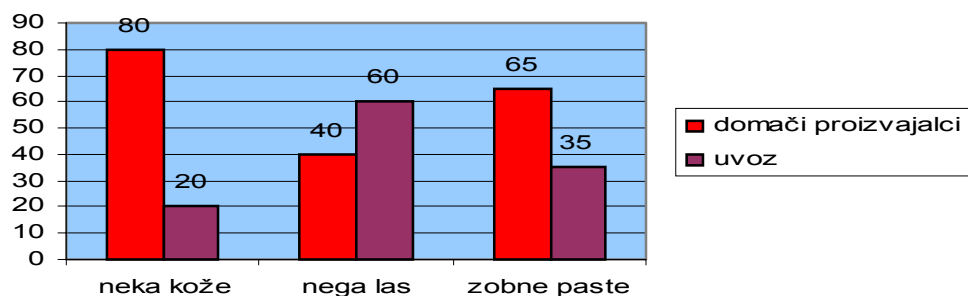
POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

- ◆ Med pomembnejšimi gospodarskimi subjekti v Sverdlovski oblasti je nedvomno največji ruski proizvajalec kozmetike, koncern **Kalina**. Kalini po velikosti sledita še dva ruska proizvajalca kozmetike: Nevskaya Kosmetika iz St.Petersburga in moskovska Kosmeticheskoe Ob'Edinenie Svoboda, ki pa sta po vrednosti prodaje za več kot polovico manjša.
- ◆ Kalina proizvaja šampone in druge izdelke za nego las, parfume, dekorativno kozmetiko, kreme, izdelke za zobno nego. Poleg tega proizvajajo še širok spekter proizvodov sintetičnih čistil. Kalinini izdelki imajo ugled in priljubljene blagovne znamke.
- ◆ Proizvodnja kozmetičnih izdelkov je koncentrirana v dveh tovarnah v Jekaterinburgu, v podružnici Pallada Vostok v Uzbekistanu in v tovarni Alye Parusa v Ukrajini, ki je v 84% lasti Kaline. Te tovarne proizvajajo parfumerijo, proizvode za nego las in kože ter zobne paste.
- ◆ **Tuji ponudniki.** Domači proizvajalci se soočajo z vse bolj intenzivno tujo konkurenco, vendar trenutno zaradi cenovne prednosti pred tujimi ponudniki še zadržujejo svoje tržne pozicije. Uporabniki nizkocenovnih izdelkov se namreč vsaj še na srednji rok ne bodo preusmerili na tuje proizvode.
- ◆ Konkurenca se bo v naslednjih letih na področju nege las in sintetičnih čistil povečevala. Na teh tržnih segmentih imajo domači ponudniki trenutno manjši tržni delež.
- ◆ Domači proizvajalci danes pokrijejo 45% potreb po kozmetičnih izdelkih na ruskem trgu. Tuji ponudniki so pomembnejše prisotni na področju nege las, sintetičnih čistil in parfumerije. Trga izdelkov za nego kože in zobne paste bosta na srednji rok izkazovala najvišje stopnje rasti, za enkrat pa ju več kot 50% pokrivajo domači ponudniki.
- ◆ **Največja konkurenčna prednost** domačih proizvajalcev je v **dobrem poznavanju trga in preferenc potrošnikov.**
- ◆ Najpomembnejši tuji konkurenti so: Beiersdorf, Procter&Gamble, Colgate, Unilever in Schwarzkopf/Henkel.

4.1.7. Proizvodnja kozmetike (4)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadaljevanje)

Delež domačih in tujih ponudnikov po posameznih segmentih (v %)

Najpomembnejši ponudniki po blagovnih skupinah (v %)					
	neka kože	nega las	parfumi	zobne paste	sintetična čistila
Kalina	28	4	5	20	6
Svoboda	10			6	
Nevskaya kosmetika	8			17	
Beiersdorf	6				
Procter&Gamble		27		8	
Schwartzkopf/Henkel		27			
L'Oreal		7			
Unilever		7			
Novaya Zarya			14		
Christian Dior			8		
STS Cosmetic				7	
Colgate				6	
Nefis					10
Aist					8
Finist					8
Ostali	48	60	73		68

4.1.7. Proizvodnja kozmetike (5)

TRŽNE POTI

- ◆ Domači ponudniki konstantno **razvijajo in širijo svojo distribucijsko mrežo**. V prihodnje se bo prodaja povečevala predvsem v **supermarketih, specializiranih trgovinah in lekarnah**.
- ◆ Več kot 90% proizvodnje se trenutno prodaja prek mreže distributerjev, v katero je vključenih 119 distributerjev. Najpomembnejši med njimi so :
 - ❖ Parfum – S (Tomsk),
 - ❖ Yuzshny dvor,
 - ❖ Marusha (Stavropol),
 - ❖ Tander (Krasnodar),
 - ❖ Anita (Yekaterinburg),
 - ❖ VSTK (Irkutsk),
 - ❖ Sigma,
 - ❖ Feschenko,
 - ❖ Tornado cosmetics,
 - ❖ Mastis.

4.1.8. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Pomembno mesto v gospodarski dejavnosti Sverdlovske oblasti zavzemajo tudi **živilsko predelovalna** podjetja, ki ustvarijo več kot 6% celotne industrijske proizvodnje v oblasti.

- ◆ Lokalna živilsko-predelovalna podjetja so usmerjena predvsem v proizvodnjo:
 - ❖ mesa,
 - ❖ konditorskih izdelkov,
 - ❖ sladkarij,
 - ❖ olja, margarine,
 - ❖ alkoholnih pijač in
 - ❖ brezalkoholnih pijač idr.

4.1.8. Proizvodnja hrane in pijač (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

- ◆ Prevladujejo lokalni proizvajalci prehrabnih izdelkov, ki so v povprečju zainteresirani za prenos sodobne tehnologije za predelavo hrane. Posebno prioriteto in priložnost predstavlja prenos tehnologije in opreme za **proizvodnjo mleka in mlečnih izdelkov**.
- ◆ V Sverdlovski oblasti ima svojo polnilnico Pepsi International.

Pomembnejši ponudniki izdelkov široke potrošnje v Sverdlovski oblasti

Naziv podjetja	Proizvodi	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Kontsern Kalina Ekaterinburgskaya oblast	kozmetika	120.534	4.051
Factory Myasnoy Ekaterinburgskiy Ekaterinburgskaya oblast	meso	49.214	1235
Konfi Ekaterinburgskaya oblast	slaščice, bomboni idr.	44.168	1.534
Zhirovoy Factory Ekaterinburgskaya oblast	olja, margarina	40.336	786
Pepsi Interneshenel Bottlers Ekaterinburgskaya oblast	pijače	33.376	81
Ekaterinburgskiy KhleboFactory Ekaterinburgskaya oblast	kruh	27.669	2100
Patra Ekaterinburgskaya oblast	brezalk. pijače	23.580	754
Ekaterinburgskiy VinshampanFactory Ekaterinburgskaya oblast	alk. pijače	13.011	416
Nizhnetagilskiy KhleboFactory Ekaterinburgskaya oblast	kruh	8.705	783
Tabachnaya Factory Alvis Ekaterinburgskaya oblast	tobačni izd.	8.397	422

❖ Opomba:

Med proizvajalci hrane in pijač je tudi koncern Kalina (<http://www.kalina.org>). Kalina ima v okviru svojega koncerna tudi posebno divizijo za proizvodnjo hrane - v manjšinski lasti ima Zhirhovoy plant (glej tabelo) – proizvajalec olja in margarine.

4.1.9. Obdelava in predelava lesa

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Sverdlovska oblast ima bogata nahajališča lesa, pri čemer izvažata pretežno neobdelan les.
- ◆ Celotna dejavnost se sooča z zelo zastarelo opremo. Ocenjuje se, da je 80% opreme za pridobivanje lesa zastarele. Lesna podjetja tako potrebujejo kapital za investicije v prenovno opremo. To priložnost je identificirala tudi švedska družba IKEA, ki namerava investirati v proizvodni in trgovinski kompleks v oblasti.

Pomembnejša lesno-predelovalna podjetja v Čeljabinski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Torgovaya Kredos Ekaterinburgskaya oblast	34.933	--
Fankom Ekaterinburgskaya oblast	19.853	2.114
Aktsionernoe Obshchestvo Rabotnikov (Narodnoe) Turinskiy Tselylyulozno-Bumazhniy Plant Ekaterinburgskaya oblast	14.256	1.333
Proizvodstvennoe Ob'Edinenie Sverdles Ekaterinburgskaya oblast	12.620	1.179
Novolyalinskiy Tselylyulozno- Bumazhniy Factory Ekaterinburgskaya oblast	9.804	1.618
Lobva Ekaterinburgskaya oblast	5.847	1.627

4.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti (1)

- ◆ **Investicijski projekti:** V bazi investicijskih projektov (ww.midural.ru) je preko 130 različnih projektov, ki so razvrščeni v naslednje sklope:
 - ❖ Investicijski projekti v gradbenem kompleksu (18 projektov); med njimi gre za različne projekte izdelave posameznih gradbenih elementov in materialov, obnova letališča in izgradnja avtomobilskih cest
 - ❖ Investicijski projekti na kmetijskem področju (9 projektov)
 - ❖ Predelava tehnoloških tvorb na območju oblasti (32 projektov)
 - ❖ Obnova rudarskih podjetij (19 projektov)
 - ❖ Obnova podjetij lahke industrije (3 projekti)
 - ❖ Obnova podjetij s področja strojegradnje (26 projektov)
 - ❖ Obnova podjetij kemične industrije (4 projekti)
 - ❖ Obnova podjetij črne in barvne metalurgije (34 projektov)

- ◆ Od slovenskih podjetij imajo izkušnje sodelovanja s tem območjem zlasti Iskra-Ural, IskraUralTel, Iskratrel, Iskrateling in Energoplan.

4.1.10. Povzetek poslovnih priložnosti (2)

- ◆ **Predlog možnih smeri koriščenja poslovnih priložnosti.** Glede na specifične omenjene regije, razvidne iz predstavljenih podatkov, in izkušnje dosedanjega sodelovanja s to regijo, se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ projekti na področju črne in barvne metalurgije;
 - ❖ projekti na področju strojegradnje;
 - ❖ izkoristiti priložnosti v **živilsko-predelovalni industriji**, predvsem na področju proizvodnje mleka in mlečnih izdelkov;
 - ❖ koristiti možnosti nekdanjih (opuščenih) vojaško-industrijskih kompleksov kot baze za proizvodnjo;
 - ❖ prestrukturirati ali koristiti druge priložnosti v podjetjih v strojni in kovinsko predelovalni dejavnosti;
 - ❖ okrepiti prisotnost na področju gradbeništva in dejavnostih, ki so povezane z njim,
 - ❖ vlagati v raziskovalno razvojni potencial območja.

4.2. ČELJABINSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

4.2.1. Uvod (1)

- ◆ Čeljabinska oblast obsega območje 87.900 kvadratnih kilometrov, na njenem območju živi 3,6 milijona prebivalcev, od česar jih 81% živi v mestih. Območje sestavlja 30 mest, 24 rajonov, 30 naselij mestnega tipa in 1.261 vasi.
- ◆ Čeljabinsk se nahaja na meji med Evropo in Azijo, na južnem delu uralskih gora. Oblast razpolaga z ustreznimi delovnimi, naravnimi, proizvodnimi in znanstvenimi potenciali ter ima ugoden transportno-geografski položaj.
- ◆ Gre za industrijsko razvito območje (op.: in tudi sinonim industrijsko onesnaženega okolja v Rusiji), saj na tem območju deluje več kot 98.000 podjetij in organizacij. Med subjekti Ruske federacije zavzema Čeljabinsk oblast 10. mesto po obsegu industrijske proizvodnje. Podjetja s področja črne metalurgije proizvedejo 27% vse ruske proizvodnje valjanega železa ter 13,5% železnih cevi.
- ◆ V različnih področjih gospodarstva je zaposlenih okoli 1,5 milijona prebivalcev.
- ◆ V Čeljabinski oblasti je 16 visokošolskih ustanov, z znanstveno-raziskovalno dejavnostjo pa se ukvarja 40 organizacij.
- ◆ V Čeljabinski oblasti se nahaja tki. "mineraloški raj" - državni Ilmenski park, poleg tega pa je znan še naravno-pokrajinski in zgodovinsko-arheološki muzej "Arkaim", ki spada med pomembnejše arheološke odkritja, ter narodna parka "Taganaj" in "Zjuratkulj".
- ◆ Na tem območju je več zdravilišč - "Kisegač", "Uvildi" in "Ural", poleg tega pa se razvija mreža smučarskih športno-zdraviliških kompleksov "Abzakovo", "Zavjaliha" in "Adžigardak".

4.2.1. Uvod (2)

Naravna bogastva

- ◆ To območje razpolaga z več kot 300 najdišči raznih rud, med katerimi imajo glavno vlogo najdišča železove rude in cinkovih rud, zlata, grafita in kremenca. Več kot 150 podjetij se ukvarja z raziskovanjem nahajališč in predelavo mineralnih surovin. Železova ruda je osredotočena na 24 najdiščih, pri čemer njene zaloge ocenjujejo na 1,25 mrd ton. Med drugimi surovinami so pomembna tudi najdišča titana, mangana in kroma. V fazi priprave za izkoriščanje se nahaja najdišče titano-magnetne rude, katere zaloge ocenjujejo na 12 mrd ton.
- ◆ V Čeljabinski oblasti je 7 nahajališč cinkove rude, njihove zaloge pa ocenjujejo na 120 mio ton. Rude na teh nahajališčih vsebujejo stranske proizvode kot so zlato, srebro, barij, kadmij, selen, telur in druge redke kovine.
- ◆ Nahajališča Čeljabinske oblasti vsebujejo pomembne zaloge zlata, ki so osredotočene v rudnikih (97%) in odprtih (3%) nahajališčih. Del pridobivanja zlata bi bil možen ob pritegnitvi večjih investicij. Čeljabinska oblast je v Rusiji monopolist pri dobivanju in predelavi grafita (95%), magnezita (95%) in metalurškega dolomita (71%). V okviru Uralskega zveznega okrožja pa pridobivajo 93% kaolina, peska za porcelan (80%) in 64% ognjevarnih glin.
- ◆ Po stanju dne 1.1.2003 je na tem območju delovalo okoli 20.000 malih podjetij, v katerih je bilo zaposlenih 284.000 zaposlenih oziroma 19% vseh zaposlenih v gospodarstvu.
- ◆ **Znanstveni potencial.** V Čeljabinski oblasti je 16 visokošolskih ustanov, z znanstveno-raziskovalno dejavnostjo pa se ukvarja 40 organizacij.

4.2.2. Koristni naslovi (1)

Nekateri pomembnejši naslovi (www.ural-chel.ru), preko katerih je možno pridobiti dodatne informacije o možnostih poslovnega sodelovanja.

- ◆ Gubernator Čeljabinske oblasti: Peter Ivanovič Sumin
- ◆ Vlada Čeljabinske oblasti:
 - ❖ informativno-analitična uprava, načelnik Salim Galimovič Fatihov
 - ❖ glavna uprava za materialne resurse Čeljabinske oblasti, načelnik - Viktor Leontjevič Čerednikov
 - ❖ glavna uprava za gradbeništvo in arhitekturo, načelnik Sergej Viktorovič Tarasov
 - ❖ glavna uprava za infrastrukturo Čeljabinske oblasti, načelnik Leonid Fedosejevič Slepnev
 - ❖ glavna uprava za ceste, načelnik Vitalij Jurjevič Šopov,
 - ❖ glavna uprava za kmetijstvo in prehrano, načelnik Aleksander Vasiljevič Zavališčin
 - ❖ uprava za trgovino in storitve, načelnik Peter Petrovič Naumov
 - ❖ komite za industrijo, predsednik Jevgenij Nikolajevič Tefteljev
 - ❖ komite za gospodarstvo, predsednik Vladimir Nikolajevič Djatlov,

4.2.2. Koristni naslovi (2)

- ❖ **Južno-Uralska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Fjodor Lukič Degtjarjev
Čeljabinsk, Ulica Basenko 63
tel.: +7 3512 661-816
faks: +7 3512 665-223
e-mail: mail@tpp.chelreg.ru
www.tpp.chelreg.ru

- ❖ **Magnitogorska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: German Ivanovič Zapjancev
Magnitogorsk, Ulica Kirova
tel.: +7 3519 248-217, 249-100
faks: +7 3519 248-216
e-mail: nataly@broker.mmk.ru , mtpp@mdv.ru

4.2.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Daleč najpomembnejša gospodarska dejavnost po obsegu industrijske proizvodnje v Čeljabinski oblasti je proizvodnja kovin. **Metalurški kompleks** na območju Čeljabinske oblasti predstavlja 61,7% obsega vse industrijske proizvodnje. Delež barvne metalurgije v industrijski proizvodnji oblasti je 7,1%.
- ◆ **Proizvodnja strojev in naprav** je naslednja najpomembnejša gospodarska dejavnost, ki ustvarja približno 17% industrijske proizvodnje. Gre predvsem za proizvodnjo naslednjih skupin izdelkov:
 - ❖ avtomobilska industrija,
 - ❖ proizvodnja traktorjev in kmetijske mehanizacije,
 - ❖ orodnih strojev, idr.

4.2.4. Metalurgija (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

- ◆ Najpomembnejši cilj razvoja panoge je s strukturno reorganizacijo doseči povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti podjetij v pridobivanju rud
- ◆ V panogi je prisotnih okrog 30 podjetij
- ◆ Najpomembnejša podjetja so :
 - ❖ OAO "Magnitogorski metalurški kombinat", www.mmk.ru , med 200 največjimi ruskimi podjetji zavzema 17. mesto, zaposluje 34.600 delavcev, v letu 2002 so proizvedli 9,8 mio ton valjanega železa.
 - ❖ OAO "Mečel", www.mechel.ru . e-mail: buy@mechel.ru , med 200 največjimi ruskimi podjetji je na 35. mestu.
 - ❖ OAO "Čeljabinska tovarna železnih cevi", www.chtpz.ru , največji proizvajalec cevi v Rusiji oziroma 16% celotne proizvodnje Rusije, izdelujejo 3.600 različnih tipov in velikosti (nizkolegirane, legirane, iz nerjavečega jekla, ...), proizvodnjo izvažajo v več kot 20 držav.
 - ❖ OAO "K-T "Magnezit", www.magnezit.ru , največji proizvajalec ognje odporne sredstev, monopolni proizvajalec magnezijevega prahu v Rusiji.
 - ❖ OAO "Zlatoustovskiy metalurški kombinat", e-mail: td@zms.ru , www.zms.ru , spada med večja metalurška podjetja na območju Čeljabinske oblasti, specializirani so za proizvodnjo nerjavečih, instrumentalnih, legiranih, konstrukcijskih in preciznih vrst jekla.
 - ❖ OAO "Čeljabinska cinkova tovarna", www.zinc.ru , glavna proizvodnja - cink, indij, kadmij; v razporeditvi največjih ruskih podjetij zavzema 133. mesto, ima 1.900 zaposlenih, sedaj poteka obnova proizvodnje, ki vključuje izgradnjo avtomatiziranega kompleksa elektrolize cinka.
- ◆ Predvidene **investicije v prenavo in reorganizacijo samo železne metalurgije** v obdobju 1999-2005 so 17 milijard rubljev

4.2.4. Metalurgija (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

Največja metalurška podjetja v Čeljabinski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Magnitogorsk Metallurgichesky Kombinat Chelyabinskaya oblast	1.570.817	34.600
Mechel Chelyabinskaya oblast	544.840	21.150
Chelyabinskiy Truboprolatnyy Plant Chelyabinskaya oblast	245.814	7.664
Chelyabinskiy Elektrolitnyy Tsinkoviy Plant Chelyabinskaya oblast	127.666	1.481
Chemk Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	119.281	6.122
K-T Magnezit Satka Chelyabinskaya oblast	112.313	9.253
Kishtimskiy Medeelektrolitnyy Plant Chelyabinskaya oblast	79.746	2.989
Ashinskiy Metallurgicheskiy Plant Chelyabinskaya oblast	70.768	3.502
Russkaya Metallurgicheskaya Magnitogorsk Chelyabinskaya oblast	61.650	2.953
Ufaleynikel Chelyabinskaya oblast	54.668	3.189
Zlatoustovskiy Metallurgicheskiy Kombinat Chelyabinskaya oblast	53.997	6.424
Magnitogorskiy Metizno-Metallurgicheskiy Plant Chelyabinskaya oblast	44.401	3.254
Magnitogorskiy Kalibrovochniy Plant Chelyabinskaya oblast	25.932	2.934
Karabashmed Chelyabinskaya oblast	20.273	1.114

4.2.5. Proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA:

- ◆ Proizvodnja strojev in naprav je ena od ključnih panog v regiji. V panogi je prisotnih prek 80 podjetij.
- ◆ Panoga je razdeljena na proizvodnjo strojev in naprav za:
 - ❖ avtomobilsko industrijo,
 - ❖ kmetijsko mehanizacijo,
 - ❖ metalurgijo in
 - ❖ gradbeništvo.
- ◆ Predvidene **finančne investicije** v strojno industrijo v obdobju 1999-2005 so 1,6 milijarde rubljev.

4.2.5. Proizvodnja strojev in naprav (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

- ◆ Najpomembnejši podjetji na področju proizvodnje strojev in naprav v Čeljabinski oblasti sta:
 - ❖ Čeljabinska tovarna traktorjev in
 - ❖ Uralsko avtomobilsko podjetje

Največja podjetja na področju strojegradnje v Čeljabinski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Chelyabinskiy Traktorniy Plant Chelyabinskaya oblast	137.925	12.976
Uralskiy Avtomobilniy Plant Miass Chelyabinskaya oblast	118.886	6.892
Avtomobilniy Zavod Ural Miass Chelyabinskaya oblast	89.656	6.789
Chelyabinskiy Kuznechno-Pressoviy Plant Chelyabinskaya oblast	56.516	2.156
Chelyabinskiy Traktorniy Zavod - Uraltrak Chelyabinskaya oblast	40.763	1.737
Mekhanoremontniy Complex Magnitogorsk Chelyabinskaya oblast	35.205	5.234
Kopeyskiy Mashinostroitelniy Plant Chelyabinskaya oblast	20.110	2.464
Uralskaya Kuznitsa Chebarkul Chelyabinskaya oblast	18.823	2.097
Ap Chelyabinskiy Elektrovozoremontniy Plant Chelyabinskaya oblast	16.449	1.956
Trubodetal Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	16.302	790

4.2.5. Proizvodnja strojev in naprav (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadalj.):

Največja podjetja na področju strojegradnje v Čeljabinski oblasti (nad.)

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Yuzhnouralskiy Armaturno-Izolyatorniy Plant Chelyabinskaya oblast	14.732	1.993
Teplopribor Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	12.785	846
IVECO-URALAZ LTD Chelyabinskaya oblast	13.535	94
Ust-Katavskiy Vagonostroitelniy Plant Im. S M Kirova Chelyabinskaya oblast	12.772	3.362
Opitniy Plant Putevikh Mashin Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	10.770	1.207
Plant Strommashina Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	10.631	476
Elektroremont Magnitogorsk Chelyabinskaya oblast	9.586	1.753
Metallurgmash Magnitogorsk Chelyabinskaya oblast	9.569	899
Plant Moshchnikh Traktorov Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	8.627	985
Chelyabinskiy Avtomekhanicheskiy Plant Chelyabinskaya oblast	8.850	855
Metran-Smart Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	7.780	216
Ufaleyskiy Plant Metallurgicheskogo Mashinostroeniya Chelyabinskaya oblast	7.054	1.614

4.2.5. Proizvodnja strojev in naprav (4)

KORISTNI NASLOVI:

AVTOMOBIL'NYJ ZAVOD URAL	http://www.uralaz.ru Tdurlz@miass.ru
CHELYABINSKIJ KUZNECHNO-PRESSOVYJ ZAVOD OAO	Com@chkpz.ru
URAL'SKAYA KUZNITSA OAO	http://www.uralkuz.ru Info@uralkuz.ru
TRUBODETAL' OAO	http://ww.trubodetal.ru Market@trubodetal.ru
TEPLOPRIBOR CHELYABINSKIJ ZAVOD OAO	http://www.tpchel.ru Postbox@mail.tpchel.ru
ZAVOD STROMMASHINA TORGOVYJ DOM OOO	http://www.strommashina.ru Chel@strommashina.ru
ELEKTROREMONT ZAO	455002, CHelyabinskaya obl., Magnitogorsk g., Pushkina prosp., d. 7
METALLURGMASH OAO	http://mzmm.mgn.ru Mzmm@mgn.ru
MOSCNYKH TRAKTOROV ZAVOD OOO	http://www.chzmt.h1.ru Chzmt@hotmail.com

4.2.6. Proizvodnja hrane in pijač

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU:

- ◆ Proizvodnja hrane in pijače v Čeljabinski oblasti je koncentrirana na:
 - ❖ proizvodnjo alkoholnih pijač,
 - ❖ kruha in pekarskih izdelkov: Pervyj khlebokombinat oao (<http://www.makfa.ru>), Magnitogorski kombinat khleboproduktov zao (<http://sitno.mgn.ru>)
 - ❖ konditorskih izdelkov: Yuzhuralkonditer oao (<http://www.yuk.ru>)
 - ❖ tobačnih izdelkov: Chelyabinskaya tabachnaya fabrika OOO (<http://www.tabfa.ru>) in
 - ❖ mesa (glej tabelo).

Največja živilsko-predelovalna podjetja v Čeljabinski oblasti

Naziv podjetja	Izdelki	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Tspi-Ariant Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	pijače	29.347	335
Yuzhnouralskiy Spirtovodochniy Zavod Chelyabinskaya oblast	alkohol. pijače	20.581	184
Chelyabinskivo Chelyabinskaya oblast	alkohol. pijače	20.522	430
Perviy KhleboFactory Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	kruh	16.277	1.276
Yuzhuralkonditer Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	konditorski izdel.	15.067	774
Tabachnaya Factory Chelyabinskaya Chelyabinskaya oblast	tobačni izdelki	10.667	289
Khlebprom Chelyabinsk Chelyabinskaya oblast	kruh	10.221	481
Magnitogorskiy KhleboFactory Chelyabinskaya oblast	kruh	9.078	614
Sinklos Zlatoust Chelyabinskaya oblast	meso	6.775	265
Perant Chelyabinskaya oblast	meso	6.764	14

4.2.7. Vloga majhnih podjetij

Majhna in srednje velika podjetja

- ◆ Po stanju dne 1.1.2003 je na tem območju delovalo okoli 20.000 malih podjetij, v katerih je bilo zaposlenih 284.000 zaposlenih oziroma 19% vseh zaposlenih v gospodarstvu.

- ◆ Struktura majhnih in srednje velikih podjetij po gospodarskih dejavnostih je sledeča:
 - ❖ trgovina (45,6%),
 - ❖ industrija (18,1%),
 - ❖ logistika (3,2%),
 - ❖ transport (1,6%).

4.2.8. Poslovne priložnosti (1)

- ◆ V obdobju 2001-2002 je Čeljabinska oblast zavzemala 11. mesto med 89 subjekti federacije glede investicijskega potenciala, poleg tega pa spada med deseterico najbolj dinamično razvijajočih se regij glede na tempo investicijskega potenciala, in ima naslednje ratinge: inovacije - 6. mesto, delovna sila - 8. mesto, proizvodnja - 10. mesto, finance - 13. mesto, institucije - 9. mesto, potrošnja - 13. mesto (vir: revija "Expert", 2.12.2002, št. 45).
- ◆ V zadnjih treh letih se je v gospodarstvo Čeljabinske oblasti vsakoletno vlagalo okrog 1 milijarde ameriških dolarjev, pri čemer so osnovni vir investicijskih resursov lastna sredstva podjetij in organizacij (okoli 60%), narašča pa tudi delež tujih investicij. Prioritetno področje za tuje investicije je področje črne metalurgije (97,1% vseh tujih investicij), pri čemer te prihajajo iz 26 držav.
- ◆ Upoštevalo se morajo specifične omenjene regije se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ sodelovanje na različnih področjih črne in barvne metalurgije, zlasti z vidika prenosa izkušenj in tehnologije;
 - ❖ gradbeništvo - zlasti glede izgradnje poslovnih stavb in različnih stanovanjskih objektov;
 - ❖ proizvodnja hrane in pijač - zlasti na področju mesno-predelovalne industrije, proizvodnje različnih prehranskih izdelkov in pijač;
 - ❖ sodelovanje na področju kmetijske proizvodnje - zlasti glede prenosa izkušenj in tehnologije;
 - ❖ različni ekološki projekti, npr. glede predelave industrijskih odpadkov, bodo na tem območju pridobili na pomenu, zato se kaže pravočasno pripraviti na tovrstno sodelovanje;
 - ❖ sodelovanje na področju turizma, zlasti zdraviliškega; proučiti možnost prenosa izkušenj v njihove turistično-zdraviliške komplekse.

4.2.8. Poslovne priložnosti (2)

Pregled investicijskih projektov

(www.ural-chel.ru/econ/investproj.html)

- ❖ Proizvodni program pakiranja iz polietilena.
- ❖ Organizacija proizvodnje stekleničenja naravne pitne vode.
- ❖ Razvoj kmetijske proizvodnje.
- ❖ Proizvodnja konditorskih močnatih izdelkov (pecivo).
- ❖ Razširitev proizvodnje pekarske in konditorske proizvodnje.
- ❖ Izgradnja kulturno-trgovinskega kompleksa "Naberežnij".
- ❖ Izgradnja poslovnega kompleksa.
- ❖ Vzpostavitev lesno-predelovalnega kompleksa.
- ❖ Razširitev proizvodnje pakiranja iz polietilena.
- ❖ Razvoj proizvodnje stekla
- ❖ Razširitev setvenih površin rajona
- ❖ Tovarna za predelavo tehničnih odpadkov
- ❖ Sejanje koruze v južnih rajonih Čeljabinske oblasti.

4.3. TJUMENSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

4.3.1. Uvod (1)

- ◆ Tjumenska oblast je tretja največja oblast v Ruski federaciji (obsega 1.435.200 km²) in je tesno povezana tako z industrijskim Uralom kot tudi Vzhodno Sibirijo. Oblast vključuje **dve avtonomni okrožji**:
 - ❖ Hanti-Mansijsko avtonomno okrožje – Jugra (glavno mesto je Hanti-Mansijsk) in
 - ❖ Jamalo-Nenecko avtonomno okrožje (glavno mesto je Salehard).

- ◆ **HANTI-MANSIJSKO AVTONOMNO OKROŽJE – Jugra** je samostojni subjekt federacije (op.: www.hmao.wsnet.ru, www.regions.ru). To avtonomno okrožje (op.: Jugra je zgodovinsko ime tega kraja) je bilo ustanovljeno 10. decembra 1930 s centrom v Samarovu. Od leta 1944 dalje je bilo v sestavi Tjumenske oblasti, 7. oktobra 1977 pa je dobilo samostojnost. Po ustavi iz leta 1993 je postalo enakopravni subjekt Ruske federacije. Območje obsega 534.800 km², januarja 2003 pa je imelo 1,43 milijona prebivalcev. V sestavo tega območja spada 9 rajonov, 16 mest, 24 delovnih naselij, 70 vaških administracij in 173 vasi.
- ◆ V Tjumenski oblasti je le okoli 3,2 mio prebivalcev (okoli 2% prebivalstva celotne Rusije), industrijska proizvodnja pa znaša 6,5% celotne Rusije. Večja mesta so Tjumenj (550.000 prebivalcev), Surgut (280.000 prebivalcev), Nižnjevartovsk (250.000 prebivalcev). Tjumenj se nahaja 300 km od glavnega mesta uralske regije Jekaterinburga.
- ◆ Območje se nahaja v centralnem delu Rusije. Klima je ostra kontinentalna (povprečna temperatura januarja je -24, julija 15,7-18,4 stopinj Celzija). Rečno mrežo sestavljata reki Ob in Irtiš z njunimi pritoki. Na tem območju je preko 30.000 rek, poleg tega pa še okoli 290.000 jezer s ploščadjo več kot 1 ha.

4.3.1. Uvod (2)

- ◆ **Mednarodna menjava.** V letu 2002 je bila skupna mednarodna trgovinska menjava po podatkih tjumenske carinske uprave 2,38 mrd USD, kar je približno 5-odstotno zmanjšanje glede na leto 2001. Najpomembnejši izvozni izdelki Tjumenske oblasti so: nafta, izdelki kemične in tekstilne industrije. Tjumenska oblast uvaža predvsem industrijsko opremo, električne stroje in svinec ter izdelke iz svinca. Najpomembnejši trgovinski partnerju Tjumenske oblasti so: Ukrajina, Belorusija in Nemčija.
- ◆ Najpomembnejša podjetja, ki poslujejo na tujih trgih so: Tyumen Oil Company, proizvajalec perutninskega mesa Ptitsefabrika Borovskaya in Tjumenska tovarna akumulatorjev.

Mednarodna trgovinska menjava Tjumenske oblasti v mio USD		2002
Izvoz		1600,0
Proizvodnja nafte		1400,0
Kemijska industrija		7,8
Proizvodnja volnenih tkanin		6,6
Ostalo		185,6
Uvoz		780,0
SKUPAJ		2380,0

4.3.2. Koristni naslovi (1)

Nekateri naslovi, preko katerih je možno pridobiti dodatne informacije o možnostih gospodarskega sodelovanja (www.hmao.wsnet.ru):

- ❖ **Gubernator in predsednik vlade:** Alleksandr Vasiljevič Filipenko.
- ❖ Jurij Jevgenjevič Pečenov, namestnik predsednika vlade za vprašanja gradbenega kompleksa
- ❖ Georgij Nikolajevič Nataluša, direktor Departmaja za gradbeništvo
- ❖ Ljubov Timofejevna Semeško, direktorica Departmaja za ekonomsko politiko
- ❖ Zunanida Borisvna Sahautdinova, predsednica Komiteja za zunanje odnose

- ❖ **Tjumenska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Nikolaj Nikolajevič Karnauhov
Tjumenj, Ulica Republike 21
tel.: +7 3452 213-808, 210-809
faks: +7 3452 210-809
e-mail: tmntpp@sibtel.ru

4.3.2. Koristni naslovi (2)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Jamalo-Neneckega avtonomnega okrožja**
predsednik: Vladimir Semjonovič Svidlov
Salehard, Ulica Komsomolskaja 16
tel.: +7 34922 304-95, 305-26
faks: +7 34922 305-26
e-mail: tpp@yamalinfo.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Nižnjevartovska**
predsednik: Sergej Fjodorovič Zemljakin
Nižnjevartovsk, Ulica Družbi narodov 24
tel.: +7 3466 225-030
faks: +7 3466 225-030
e-mail: tpp@pride-net.ru
- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Nižnjevartovskega rajona**
predsednik: Igor Georgijevič Kašlev
Nižnjevartovsk, Ulica Mendeljejeva 26
tel.: +7 3466 273-610
faks: +7 3466 273-560
e-mail: nvrtp@mail.ru
- ❖ **Naganska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Aisa Abujazitovič Abuev
Naganj, Ulica Aviacionaja 16
tel.: +7 34672 329-28, 547-17
faks: +7 34672 329-28

4.3.2. Koristni naslovi (3)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Hanti-Mansijskega avtonomnega okrožja**
predsednik: Aleksander Ivanovič Kobanov
Hanti-Mansijsk, Ulica Gagarina 128
tel/faks: +7 34671 145-691
e-mail: meha@hmansy.wsnet.ru
mail@tpphmaso.ru
- ❖ **Surgutska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Antonina Ivanovna Kopejko
Surgut, Ulica 30 let pobedi 34
tel.: +7 3462 500-950, 500-951
faks: +7 3462 500-950
e-mail: tpp@stpp.surguttel.ru
www.stpp.surguttel.ru
- ❖ **Tyumen International Fair**
Tjumenj, Ul. Sevastopolskaya 2
tel.: +7 3452 310-277; 310-188
faks: +7 3452 310-078
e-mail: expo@sbt.tmn.ru

4.3.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Po ekspertni oceni rating agencije “Expert RA” je **Hanti-Manjsijsko avtonomno okrožje** na:
 - ❖ prvem mestu po obsegu industrijske proizvodnje v RF,
 - ❖ prvem mestu po pridobivanju nafte v RF,
 - ❖ drugem mestu po proizvodnji električne energije v RF.
 - ❖ tretjem mestu glede črpanja zemeljskega plina v RF.
- ◆ Največja nahajališča nafte in plina so Samoltorsko, Fjodorvsko, Mamontovsko in Priobsko. Na tem območju tudi pridobivajo zlato in kremen. Obstajajo velika nahajališča železove rude, medenine, cinka, svınca, tantala, boksitov in drugih.
- ◆ Trenutno Tjumenska oblast zagotavlja okoli **68% vse ruske nafte in 91% zemeljskega plina**. Ob sedanjem tempu koriščenja zaloge nafte zadoščajo še za okoli 40 let, zemeljskega plina pa za okoli 65 let. Poleg tega je med naravnimi bogastvi pomembna tudi šota, saj jo je to ne tem območju okoli 36% od vseh zalog v Rusiji. Na tem območju je registrirano preko 65.000 podjetij in organizacij. Skupna dolžina naftovodov in plinovodov je 66.000 km.
- ◆ Klimatski pogoji **ne omogočajo razvoja kmetijstva**, zato se večina kmetijskih in prehrabnenih izdelkov uvaža iz drugih regij.

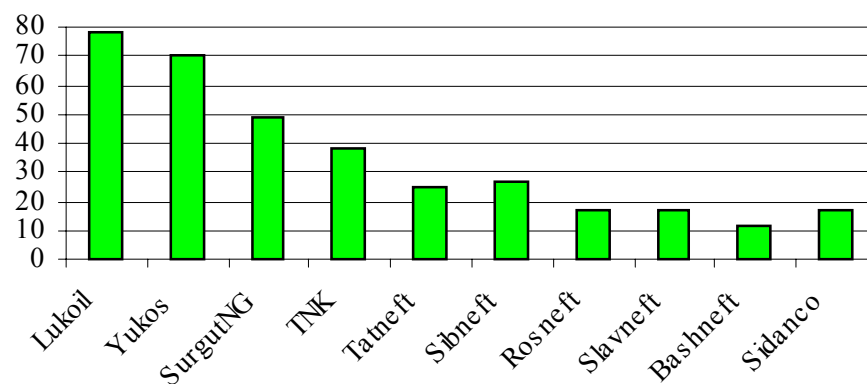
Najpomembnejše dejavnosti	
	v %
proizvodnja nafte	86,3
elektroenergetika	5,5
zemeljski plin	3,3
lesno predelovalna industrija	0,4
proizvodnja gradbenega materiala	0,4
...	...
Skupaj	100

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (1):

- ◆ Naftna industrija je osrednja gospodarska dejavnost Tjumenske oblasti. Proizvodnja nafte je bila tudi sicer vedno ena od najpomembnejših dejavnosti v Rusiji. Danes je naftna industrija vir za okrog 40% davčnih prihodkov države in 40% vseh izvoznih prihodkov. Ruske zaloge nafte so tretje največje na svetu, takoj za Saudsko Arabijo in Irakom. Trenutno znašajo prek 60 milijard ton, kar je okrog 35% svetovnih zalog nafte.
- ◆ Glavna nahajališča se nahajajo na treh območjih:
 - ❖ mlada in še ne razvita nahajališča se nahajajo v Vzhodni Sibiriji in na Daljnem Vzhodu;
 - ❖ v srednji razvojni fazi najdemo nahajališča na severu evropskega dela Rusije in v Zahodni Sibiriji;
 - ❖ razvojno najstarejša nahajališča so značilna za Ural, Povolžje in Severni Kavkaz.

Črpanje nafte ruskih naftnih družb v letu 2002 (v mio ton)

Vir : Ministrstvo za energetiko RF

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (2):

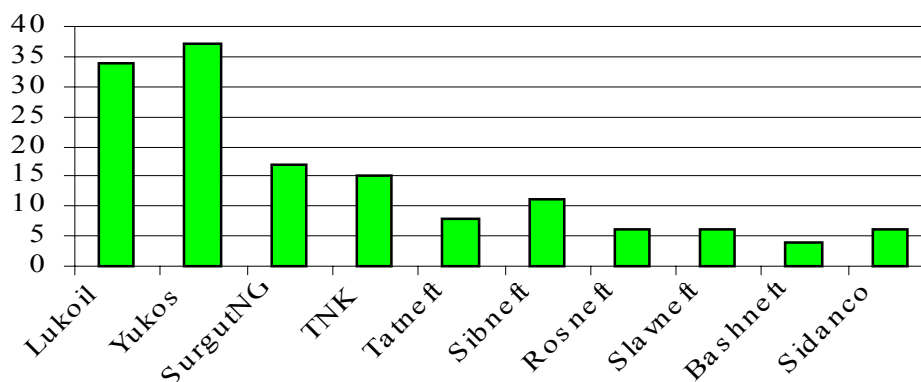
- ◆ Zahvaljujoč velikim zalogam je ruska naftna industrija pomemben dejavnik formiranja cene nafte na svetovnem trgu. Vse večje naftne družbe so šle v začetku devetdesetih let skozi postopek privatizacije in so danes z modernizacijo in integracijo svojega poslovanja dejavno prisotne na svetovnem trgu.
- ◆ Transport nafte je skoncentriran v rokah državnega monopolista Transneft. Skupina, ustanovljena leta 1993, je lastnik večine naftovodov v Rusiji, v skupni dolžini okrog 49.600 kilometrov.
- ◆ Ruska vlada ima še vedno močan nadzor nad naftno industrijo. Z različnimi davki in tarifami izkorišča relativno visoke cene nafte na svetovnem tržišču za polnjenje državnega proračuna. Z različnimi sporazumi (npr. Production Sharing Agreements - PSAs) zadržuje nadzor nad izkoriščanjem naravnih bogastev.

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (3)

NAJPOMEMBNEJŠI PONUDNIKI:

- ◆ V Rusiji so bile do nedavnega prisotne tri naftne družbe, ki so načrpale več kot 40 milijonov ton nafte letno. To so Lukoil, Yukos in Surgutneftegaz. Številne druge družbe se trudijo razširiti svojo proizvodnjo in preseči magično mejo 40. milijonov ton letno, ki je neformalno določena kot meja med velikimi naftnimi družbami in ostalimi. Za velike namreč velja, da se lažje prilagajajo spremembam na trgu. Zato še vedno obstaja velik interes za morebitne nakupe manjših naftnih družb, ki so trenutno še v državni lasti.
- ◆ Združitev angleške naftne družbe BP (British Petroleum) in Tjumenske naftne družbe (TNK) v letošnjem letu pa postavlja novo nastalo družbo na tretje mesto po načrpani surovi nafti na ruskem naftnem trgu.

Izvoz nafte ruskih naftnih družb v letu 2002 (v mio ton)

Vir : Ministrstvo za energetiko RF

Lukoil; www.lukoil.com

Yukos; www.yukos.com

Surgutneftegas; www.surgutneftegas.ru

Tyumen naftna družba – TNK;
www.tnk.ru www.tnk-bp.com

Transneft; www.transneft.ru

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (5)

TRŽNE POTI:

- ◆ Mreža naftovodov je v Rusiji dolga skoraj 50.000 kilometrov. Mrežo sestavlja še okrog 400 črpalnih postaj in skoraj 900 skladiščnih zmogljivosti s skupno kapaciteto okrog 13 milijonov kubičnih metrov.
- ◆ Transport nafte, kot že rečeno poteka prek podjetja v državni lasti Transneft. Le to ima v svoji lasti večino naftovodov v državi, praktično pa je tudi lastnik dveh trenutno največjih investicij v naftovode, in sicer Baltiškega naftovodnega sistema in naftovoda, ki je speljan skozi Čečenijo.
- ◆ Glede na dolgoročne razvojne načrte do leta 2010 bo potrebno zgraditi še 9.000 kilometrov naftovodov. Istočasno bo potrebno obnoviti tudi 10.000 kilometrov naftovodov, kar je več kot 20% trenutnih zmogljivosti.

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI:

- ◆ Razvijajoče se rusko gospodarstvo potrebuje velike investicije v naftno industrijo. Trenutno pomanjkanje takšnih investicij lahko pripišemo nedorečeni zakonodajni in fiskalni klimi ter velikim političnim in drugim podjetniškim tveganjem.
- ◆ Kljub znižanju stroškov črpanja nafte, ostaja situacija na ruskem naftnem trgu še vedno relativno komplicirana, saj ostajajo skupni stroški proizvodnje še vedno zelo visoki.
- ◆ Kljub vsemu ostajajo znatne priložnosti za tuje investitorje, saj je veliko naftnih nahajališč in naftovodov potrebnih temeljite obnove.
- ◆ Investicije v tehnološke zmogljivosti so prav tako potrebne, saj mnoge zaloge nafte ostajajo še vedno neizkoriščene.

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (6)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI (nadaljevanje):

- ◆ Zadnja skupna naložba je bila dogovorjena letos med angleško družbo BP in Tjumensko naftno družbo TNK. Mnogo projektov skupnih naložb ni doseglo pričakovanih rezultatov. Večina joint venture podjetij je bila namreč relativno majhnih v primerjavi z velikimi ruskimi naftnimi družbami. Slabost podjetij v mešani lasti je tudi dejstvo, da te nimajo lastnih rafinerij. Zaradi nizke cene nafte na svetovnem trgu in cenovno stroškovnih pritiskov velikih ruskih družb mnoga manjša joint venture podjetja niso vzdržala pritiskov.
- ◆ V prihodnje imajo tako največ možnosti za uspeh mešane družbe, ki si bodo zagotovile močno finančno podporo, predvsem s strani velikih ruskih naftnih družb. Velike razvojne investicije v ogromna, še vedno nerazvita nahajališča, so namreč še vedno zelo potrebne.
- ◆ Večina ruskih rafinerij je zastarelih, nezadostnih in potrebnih temeljite obnove. Izkoriščene so nekaj manj kot 60 odstotno. Večina se jih nahaja v Povolžju (25%), na Uralu (23%), v centralnem okrožju (14%), Vzhodni Sibiriji (9%) in Severnem Kavkazu (8%).
- ◆ Veliko priložnosti za tuje investitorje v ruski naftni industriji so še na naslednjih področjih:
 - ❖ Programska oprema za črpanje nafte
 - ❖ Geofizična oprema in oprema za vrtanje
 - ❖ Hidravlična oprema
 - ❖ Inženiring storitve
 - ❖ Sistemi za nadzor naftovodov
- ◆ Morebitne ovire lahko tuji investitorji občutijo zaradi neurejenih lastniških razmerij, nepredvidljivega podeljevanja licenc, visokih davkov, nestabilnega pravnega in investicijskega okolja.

4.3.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov (7)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI (nadaljevanje):

Projekti skupnih naložb v ruski naftni industriji leta 2002

SKUPNE NALOŽBE	Partnerji	Proizvodnja nafte v letu 2002 (v 1000 ton)
Bashmineral	Bashneft – 51 %, skupina madžarskih družb – 49%	59.8
Vanyoganneft	Occidental Petroleum (ZDA) in TNK Nizhnevartovsk - vsak 50%	2753
Geoilbent Limited	Harvest Natural Resources (ZDA) – 34% in Itera – 66%	891.2
Goloil	Goltech Petroleum LLC (ZDA) 70,59% in skupina ruskih družb - 29,41%	251.1
ZMB (samo december 02)	Yukos in MOL (Madžarska) Tatneftprom, Tatneft, Tatneftekhiminvest-Holding, vsak 50%	36.1
Ideloil	Aminex PLC (Irska) – 29,7%, Zarubezhneft – 70,3%	92.5
TATEX	Tatneft in Seagull Energy (ZDA) – vsak 50%	457.2
Petrosakh	Nimir Petroleum Ltd. (Saudska Arabija) – 95% in Sakhalin naftna družba – 5%	201.7
Polyarnoye Siyaniye	Conoco (ZDA) – 50%, Rosneft – 20%, Arkhangelskgeoldobycha - 30%	1.183.8
Tatoilgaz	Tatneft – 53%, Mineral Rohstoff Handel (Nemčija) – 47%	278.1
Chernogorskoye	Andermdam Smith Overseas (ZDA) – 50%, TNK-Nizhnevartovsk – 50%	435.2
Skupaj (delež v skupni ruski proizvodnji =2,3%)		8.701

Vir : Ministrstvo za energetiko RF

4.3.5. Obdelava in predelava lesa

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Letna pridelava lesa v Tjumenski oblasti je več kot 18 milijonov m³.
- ◆ Tuji investitorji vstopajo v Hanti-Manjsijsko avtonomno okrožje z načrti za več investicij v proizvodnjo celuloze in papirja ter vezanega lesa.

Lesno-predelovalna podjetja v Tjumenski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Surgutmebel Tumenskaya oblast	18.839	566
Dok Krasniy Oktyabr Tumenskaya oblast	16.676	854
Sovetsklesprom Tumenskaya oblast	11.473	2.361
Zareche Tumenskaya oblast	8.809	407
Sibir Tumenskaya oblast	8.744	--
Sovmestnoe Rossiysko- Litovskoe Sibsta Tumenskaya oblast	7.893	--
Sovetskles Tumenskaya oblast	908	60
Surgutles Tumenskaya oblast	732	112

4.3.6. Poslovne priložnosti (1)

- ◆ Osnova investicijske zakonodaje tega območja je zakon "O podpori investicijske dejavnosti s strani organov državne oblasti avtonomnega okrožja na območju Hanti-Manjsijskega avtonomnega okrožja" (8.10.1999).
- ◆ S ciljem razvoja **leasing dejavnosti** kot oblike financiranja investicij je bil sprejet zakon "O državni podpori dejavnosti leasing organizacij (družb) na območju Hanti-Mansijskega avtonomnega okrožja" (23.12.1999). Zakon med drugim predvideva različne davčne olajšave v zvezi s to dejavnostjo. S posebnim zakonom tudi spodbujajo raziskave najdišč nafte in plina.
- ◆ **Malemu gospodarstvu** namenjajo posebno pozornost, pri čemer dajejo posebne davčne olajšave pri realizaciji investicijske dejavnosti.
- ◆ Po ekspertni oceni rating agencije "Expert RA" je to območje na 1. mestu med subjekti Ruske federacije: po obsegu industrijske proizvodnje in po obsegu pridobivanja nafte. Drugo mesto (za Moskvo) pa zaseda glede zagotavljanja regionalnega proračuna z lastnimi dohodki in po obsegu kapitalnih vlaganj, vključno z neposrednimi in portfeljnimi investicijami. Dne 20.12.2002 je Standard & Poor's objavil informacijo o povišanju dolgoročnega kreditnega ratinga tega območja po mednarodni lestvici do BB- s B+, s prognozo - "stabilno". Obenem je agencija Standard & Poor's dodelila rating ruAA po ruski lestvici kreditnega ratinga prvi notranji misiji obveznic tega območja v višini 1 mrd rubljev (31,4 mio USD), ki je bila realizirana 24.12.2002.
- ◆ Posebnost tega območja je relativno **velika kupna moč prebivalstva** - večina prebivalstva živi na jugu (zlasti v Tjumenju z okolico). Tisti, ki delajo na daljnem severu (delo povezano s pridobivanjem zemeljskega plina), zaradi zelo težkih pogojev delajo le krajše obdobje (največ do nekaj let). Njihova plača je pri tem vsaj 3-krat večja od povprečne plače v regiji. To je objektivno dejstvo, ki med drugim pojasnjujejo relativno veliko kupno moč tega območja.

4.3.6. Poslovne priložnosti (2)

- ◆ Slovenska podjetja, ki imajo izkušnje na tem območju, so: Petrol, Rosline, Remex, Smelt.
- ◆ Poslovne izkušnje kažejo, da je koristna udeležba na **sejmih v Tjumenski oblasti**. Tjumenski mednarodni sejem je največje tovrstno podjetje v zahodni Sibiriji.
- ◆ Upoštevajoč specifičnosti omenjene regije, ki so razvidne iz predstavljenih podatkov in dosedanjih izkušenj sodelovanja z njo, se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ na območju Tjumenske oblasti, še zlasti pa na območju Hanti-Mansijskega avtonomnega okrožja - Jugre, je smiselno proučiti možnosti **aktivnejšega nastopa naših lesno-predelovalnih podjetij**, saj ogromne količine lesa na eni in njegova relativno majhna predelava to potrjujejo, pri čemer so perspektivna zlasti naslednja področja:
 - prenos tehnologije za proizvodnjo lesenih hiš za osebno uporabo, kar bi bilo lahko zanimivo zlasti za premožnejši del prebivalstva, pa tudi lesenih hiš, ki bi jih koristili kot poslovne prostore;
 - prenos tehnologije za izdelavo stavbnega pohištva;
 - organizacija proizvodnje različnega pohištva;
 - ❖ **področje gradbeništva**, kjer so že določene izkušnje, bi kazalo bistveno okrepiti, in sicer tako glede gradnje poslovnih zgradb in raznih zgradb v organizaciji administracij (bolnice, šole, vrtci, ...); kazalo bi proučiti projekt izgradnje nadstandardnih naselij;
 - ❖ okrepiti sodelovanje na področju predelava kremenca;
 - ❖ tekstilna industrija - proučiti možnosti za različne oblike sodelovanja;
 - ❖ okrepiti sodelovanje na področju **turizma, zlasti zdraviliškega**, saj so velike naftne in plinske družbe zainteresirane za ustrezno organizacijo dopustov njihovih delavcev.

4.3.6. Poslovne priložnosti (3)

Pregled investicijskih projektov : Investicijski programi so v glavnem povezani z navedenimi naravnimi resursi, in sicer (www.hmao.wsnet.ru):

- ❖ Program razvoja naftno-kemične in plinsko-kemične industrije na območju avtonomnega okrožja.
- ❖ Program razvoja in obnove lesno-industrijskega kompleksa Hanti-Manjsijskega avtonomnega okrožja (op.: gozdovi obsegajo 49,8 mio ha, zaloge lesa pa 3,2 mrd m³, od česar je 1,8 mrd m³ možno eksploatirati; izgradnja celotnega kompleksa se ocenjujejo na 1 mrd USD).
- ❖ Izgradnja tovarne za proizvodnjo visoko čistega kremenčevega koncentrata in proizvodov na njegovi osnovi (op.: načrtujejo proizvodnjo kremenčevega koncentrata v obsegu 2.000 ton v letu 2004, proizvodnja pa naj bi do leta 2008 narasla na 10.000 ton letno).
- ❖ Izgradnja tovarne za proizvodnjo listnega stekla (op.: to območje ima velike zaloge steklenega peska; v tej zvezi iščejo strateškega partnerja).
- ❖ Proizvodnja sodobnih farmacevtskih preparatov.
- ❖ Tipski enostanovanjski bloki v kraju Selijarovo.

4.3.6. Poslovne priložnosti (4)

Pregled nekaterih drugih zanimivejših investicijskih projektov (www.sobkor.ru) iz tega območja in datumov njihove objave:

- ❖ Proizvodnja trikotajžnih otroških izdelkov (4.8.2003)
- ❖ Proizvodnja zdravilnih preparatov (23.6.2003)
- ❖ Proizvodnja valovitega kartona (23.6.2003)
- ❖ Proizvodnja pisarniškega blaga, pisarniških potrebščin (plastične mape) (16.6.2003)
- ❖ Organizacija izgradnje obrata jagod in hladilnika (19.5.2003)
- ❖ Proizvodnja novih oblik delovne obutve (15.5.2003)
- ❖ Osvojitve proizvodnje za izdelovanje polietilenskih steklenic (5.5.2003)
- ❖ Vzpostavitev sistema elektronske trgovine (23.4.2003)
- ❖ Obnova šiviljske tovarne (11.4.2003)
- ❖ Proizvodnja posebne obutve (24.3.2003)
- ❖ Proizvodnja ženske, otroške in moške obleke, posebna obleka (7.3.2003)
- ❖ Proizvodnja usnjenih izdelkov (17.1.2003)
- ❖ Proizvodnja steklenic (17.1.2003)

4.4. PERMSKA OBLAST

4.4.1. Uvod (1)

- ◆ Permska oblast obsega površino 160.236 kvadratnih kilometrov na vzhodnem delu ruske ravnine in srednjega in severnega Urala oziroma na stičišču Evrope in Azije, pri čemer je na njenem območju Azije le za 0,2%. Območje te regije se nahaja na bazenu reke Kame, zato se za to območje tudi uporablja izraz Prikamje.
- ◆ Permska oblast je bila ustanovljena 3.10.1938 z izločitvijo iz Sverdlovskega območja. Leta 1995 je to območje sestavljalo 36 administrativnih rajonov, 25 mest, 56 naselij mestnega tipa in 516 vasi. Razdalja od Perma do Moskve je 1.100 kilometrov. To območje ima okoli 3 milijone prebivalcev. Približno 76% populacije živi v mestih. Glavno mesto je Perm, ki ima okoli 1,1 milijona prebivalcev. Druga pomembnejša mesta: Bereznyaky (201,8 tisoč prebivalcev), Solikamsk (109 tisoč prebivalcev).
- ◆ Zgodovina tega območja sega v 14. stoletje. V 15. stoletju se je na tem območju raztezalo Moskovsko kneževina. Pokristjanjenje je potekalo v dveh etapah, najprej leta 1455, zatem pa leta 1462. V 16. stoletju je prišlo do množičnega naseljevanja tega območja z Rusi. Po ukazu carja Ivana Groznega so tukaj pridobivali sol in gradili cerkve. Beseda »Perm« verjetno izhaja iz finskega poimenovanja ozemlja med Oneškim in Ladoškim jezerom.
- ◆ Znamenite osebe - s Permom je povezano življenje in delo komponista Petra Iliča Čajkovskega, arhitektov Svinjajeva in Vorohninina, ustanovitelja radia Popova, izumitelja elektrovarjenja Slavjanova ter pisateljev Mamin-Sibirjaka in Bažova.

4.4.1. Uvod (2)

- ◆ **Industrijska proizvodnja.** Permska oblast se je leta 2001 uvrstila na 12. mesto po obsegu industrijske proizvodnje v Ruski federaciji. V uralski regiji je Permska oblast na prvem mestu po industrijski proizvodnji na prebivalca. Segment velikih in srednjih podjetij ustvari več kot 90% celotne proizvodnje v oblasti.
- ◆ **Znanost.** Perm je pomemben znanstveni center. Zanimiv je podatek, da na Filološki fakulteti Permske univerze poteka tudi študij slovenščine.
- ◆ **Tuje investicije.** Leta 2001 so tuje investicije na tem območju znašale 31,3 mio USD (od tega 7,4 mio USD neposredne), kar pa je bilo le 38,5% od investicij leta 2002, ki so takrat znašale 81,5 mio USD. Med tujimi investitorji so največji naslednji: ZDA - 10,5 mio USD, Velika Britanija - 7,0 mio USD, ZRN - 4,4 mio USD, Kitajska - 4,1 mio USD, Izrael - 2,15 mio USD, Švedska 1,0 mio USD.
- ◆ Tuji investitorji vlagajo na naslednjih področjih: kemija in petrokemija ("Permteks", "Lukoil-PNOS", "Feniks") - 32,4%, zveze ("Uralsvajinform", "Kanal VT") - 31%, strojogradnja ("Iskra-energetika", "Permska tovarna motorjev") - 19%, storitve ("Konstantin-servis") - 10,8% in pridobivanje dragih kamnov ("Kama-Kristal") - 6,8%.
- ◆ Mednarodna agencija Moody's Investors service je Permski oblasti dne 4.2.2003 dodelila rating emitenta Ba3 (pri ratingu Rusiji - Ba2) glede na tujo in domačo valuto.
- ◆ Dne 30.6.2002 je bilo na tem območju registrirano **390 komercialnih organizacij s tujim kapitalom**. Največ takšnih podjetij je vezanih na naslednje države - **Nemčija (59), ZDA (27), Kitajska (25)**. Permska oblast poslovno sodeluje s preko 100 državami. Omenjeno je zanimivo zato, ker je bilo mesto Perm do leta 1991 zaprto mesto, in sicer zaradi vojaške industrije, kar posredno kaže na hitro odpiranje tega območja s tujino.

4.4.2. Koristni naslovi (1)

Nekateri pomembnejši **naslovi**, kjer je možno dobiti dodatne informacije, pomembne za gospodarsko sodelovanje:

- ❖ Gubernator: Jurij Petrovič Trutnev (od decembra 2000)
- ❖ **Uprava za mednarodne in zunanje-ekonomske odnose Permske oblasti**
Ljudmila Viktorovna Kučinskaja, načelnica uprave
tel.: 007 3422 58-73-70
faks: 007 3422 90-19-61
e-mail: wes@permreg.ru
- ❖ **Permska trgovinsko-industrijska zbornica**
Perm, Ulica Sovjetskaja 24/6
Viktor Anatoljevič Zamarajev, predsednik
tel.: 007 3422 12-28-11
faks: 007 3422 12-41-12
e-mail: permtpp@permtpp.ru
www.permtpp.ru
- ❖ **"Sotrudničestvo"** - nekomercialna organizacija za pomoč dejavnosti industrijskim podjetjem na območju Permske oblasti
Perm, Fontannaja ulica 1a
Georgij Ivanovič Gordejev, predsednik
tel.: 007 3422 16-37-57
faks: 007 3422 16-39-99
e-mail: Lider@permonline.ru
www.sotrudn.ru

4.4.2. Koristni naslovi (2)

- ❖ **"Prikamje"** - komercialno partnerstvo izvoznikov
Perm, Kujbiševa 14a, pisarna 404
Viktor Georgijevič Kinev, predsednik
tel/faks: 007 3422 90-11-73, 90-54-59
e-mail: prikamye@perm.raid.ru
- ❖ **Permska zveza skrbnih podjetij**
Perm, Rešetnikova ulica 4
Valerij Aleksandrovič Guljajev, izvršni direktor
tel/faks: 007 3422 20-06-23, 20-06-24
e-mail: gildia@permonline.ru
www.gildia.perm.ru
- ❖ **Združenje mešanih podjetij Uralske regije**
Perm, Ulica lenina 66, stanovanje 227, poštni predal 10372
Valerij Vasiljevič Bordjože, predsednik
tel.: 007 3422 33-57-97
faks: 007 3422 33-06-09
- ❖ **Permska trgovinsko-industrijska zbornica**
predsednik: Viktor Anatoljevič Zamarajev
Perm, Sovjetskaja ulica 24
tel.: +7 3422 101-000, 122-811
faks: +7 3422 124-112
e-mail: permtpp@permtpp.ru
www.permtpp.ru

4.4.2. Koristni naslovi (3)

- ❖ **Trgovinsko-industrijska zbornica Komi-Permjackega avtonomnega okrožja**
predsednik: Andrej Arkadjevič Klimov
Kudimkard
tel.: +7 34260 224-89
faks: +7 34260 224-89
e-mail: arkadia@perm.raid.ru

- ❖ Za področje prodaje je lahko koristen naslov "**Permski univerzalni trgovinski sistem**", v zvezi s čimer so dodatne informacije dosegljive preko <http://unitrade.perm.ru>

4.4.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

Naravna bogastva

- ◆ Permska oblast je bogata z **nafto in plinom**. Na tem območju se nahajajo unikatna nahajališča **solí kalija, magnezija in natrija**. Permska oblast ima zaloge **železove rude**. Znana so nahajališča barvnih in redkih kovin. Pomembni so tudi **lesni viri**.

Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Glede proizvodnje je pomembna **proizvodnja strojev in naprav**, med drugim za potrebe vojaško-industrijskega kompleksa. **Metalurgija** je pomenila začetek razvoja tega območja, pomembno vlogo imajo še sedaj.
- ◆ **Transport**. V Permu je veliko rečno pristanišče, ki ima velike možnosti za tovor ladij "reka-morje" (5.000-10.000 ton). Preko območja poteka Transibirska železniška magistrala, ki temu območju zagotavlja dostop tako v centralne in zahodne dele Rusije kot tudi na Daljnji vzhod. Permsko letališče povezuje to območje z okoli 60 mesti evropskega in vzhodnega dela Rusije ter Zahodno Evropo (Lufthansa).
- ◆ **Energetika**. V Permski oblasti se nahaja največja kombinirana hidro- in termo-elektrarna Dobryanka, katere kapaciteta je 5 milijonov kilovatov. Permska oblast prodaja v sosednje regije več kot 40% lokalne proizvodnje elektrike.
- ◆ **Tekstilna industrija**. Predstavlja jo 38 velikih in srednje velikih podjetij, ki proizvajajo oblačila, tekstil, usnjene izdelke in krzno.

4.4.4. Proizvodnja nafte in naftnih derivatov ter plina

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Na t.i. permskem naftnem pasu je preko 160 nahajališč nafte, zaloge pa se ocenjujejo na okoli 420 milijonov ton. Letno jo načrpajo preko 9 milijonov ton, poleg tega pa še preko 500 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina.
- ◆ Proizvodnja nafte in plina privlači v oblast največ tujih investorjev. Delež te dejavnosti v skupnih tujih naložbah je bil v letu 2002 32,4%. Investicije so bile izvedene v podjetjih: Permteks, Lukoil-PNOS, Permnefteorgsintez. Domačim ponudnikom primanjkuje sredstev za investicije v raziskave novih črpališč in predelovalno tehnologijo.

Največji proizvajalci nafte v Permski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Lukoil-Perm Permskaya oblast	875.164	864
Lukoil-Permneft Permskaya oblast	347.320	3.003
Permnefteorgsintez Permskaya oblast	321.629	3.818
Sibur-Khimprom Permskaya oblast	58.638	1.495
S Inostrannimi Investitsiyami Kama-Neft Permskaya oblast	42.612	282
Permteks - S Inostrannimi Investitsiyami Permskaya oblast	38.999	115
Permneftegazpererabotka Permskaya oblast	28.313	293

4.4.5. Metalurgija

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Na območje Permske oblasti odpade okrog **10% ruskih zalog železove rude**. Znana so nahajališča barvnih in redkih kovin, med njimi npr.: **krom, medenina, svinec, cink, aluminij, nikelj, magnezij, titan, zlato in platina**. V bazenu reke Višere pridobivajo diamante.
- ◆ Letno na tem območju pridobijo okoli 100.000 karatov diamantov in več kot 10 ton zlata. Proizvodnja diamantov sodi med štiri najbolj privlačne dejavnosti za tuje investitorje na tem območju (primer podjetja Kama Crystal).

Večja metalurška podjetja v Permski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Chusovskoy Metallurgicheskiy Plant Permskaya oblast	139.393	6.734
Metallurgicheskiy Plant Kamastal Permskaya oblast	46.940	1.939
Nitva Permskaya oblast	23.599	1.705
Polistil Permskaya oblast	11.104	826
Uralskiy Metall Permskaya oblast	10.717	540

4.4.6. Obdelava in predelava lesa

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Permska oblast je bogata z lesnimi viri, saj ima okoli 12 milijonov ha gozdnih površin, kar predstavlja okoli 60% celotne površine. Eksploatacijske zaloge lesa so okoli **400 milijonov kubičnih metrov letno**, od tega je okrog 70% **jelovine**, ki se posebej ceni. Permska oblast je vodilna ruska oblast na področju proizvodnje in predelave lesa. V oblasti proizvedejo 20% celotne ruske proizvodnje papirja.
- ◆ Lesno predelovalna industrija sodi med prioritete gospodarske dejavnosti v oblasti. Poudarjena je predvsem potreba po svežem kapitalu za investicije v **opremo za rezanje in predelavo lesa**.

Večja lesno-predelovalna podjetja v Permski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Solikamskumprom Permskaya oblast	157.771	3.085
Krasnokamskaya Bumazhnaya Factory Goznaka Permskaya oblast	52.300	1.510
Permskiy Fanerniy Factory Permskaya oblast	42.264	2.022
Kamskiy Tsellyulozno-Bumazhniy Factory Permskaya oblast	32.055	2.803
Permskiy Karton Permskaya oblast	17.094	1.465
Visherabumprom Permskaya oblast	7.313	1.177

4.4.7. Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Permska oblast je znana predvsem po bogatih nahajališčih nahajališča **solí kalija, magnezija in natrija**. Njihove zaloge pa ocenjujejo na 30 milijard ton. V Rusiji je Permska oblast edino mesto, kjer pridobivajo te soli. Skupaj s kalijevimi solmi se nahajajo tudi velike količine **kamene soli**.
- ◆ Zaloge tovrstnih naravnih bogastev so tudi osnova za relativno močno kemijsko industrijo na tem območju. Največji kemijski podjetji sta Metafaks in Azot.

Večja kemijska podjetja v Permski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Metafraks Permskaya oblast	82.609	1.601
Azot Permskaya oblast	70.601	3.284
Mineralnie Udobreniya Permskaya oblast	38.159	996
Bereznikovskiy Sodoviy Plant Permskaya oblast	31.471	1.783
Soda-Khlorat Permskaya oblast	11.958	742
Sorbent Permskaya oblast	11.639	1.342

4.4.8. Proizvodnja strojev in naprav

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Strojegradnja in predelava kovin v Permski oblasti je specializirana na naslednja področja:
 - ❖ ladjedelništvo,
 - ❖ letalska industrija,
 - ❖ vesoljska industrija,
 - ❖ dizelske lokomotive,
 - ❖ potrošniški izdelki: žage, črpalke, električne in plinske peči, kolesa, emajlirana kuhinjska posoda idr.
- ◆ Poleg tega izdelujejo kable, stroje in opremo za podjetja s področja naftne in plinske industrije, rudarstva, lesno in papirne industrije, elektrotehnike.
- ◆ Največje podjetje v dejavnosti je **Permskiy Motorni Plant** (Perm Motors), ki je tudi najpomembnejši ruski proizvajalec turbinskih motorjev. Podjetje se bo do konca leta 2003 reorganiziralo v nov Perm Motor Building Complex holding. Večinski delničar v novem podjetju bo ameriški proizvajalec letalskih motorjev **Pratt&Whitney**.

Večja strojna podjetja v Permski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Permskiy Motorni Plant Permskaya oblast	57.054	3.888
Kungurskiy Mashinostroitelny Plant Permskaya oblast	32.276	1.825
Kamskiy Kabelniy Plant Permskaya oblast	28.503	3.234
Motovilikhinskiy Plant Neftepromislovogo Oborudovaniya Permskaya oblast	16.549	256
Privod-Elektromekani Permskaya oblast	15.321	886
Aleksandrovskiy Mashinostroitelny Plant Permskaya oblast	14.036	1.700
Yugo-Kamskiy Mashinostroitelny Plant Truboprovodnoy Armaturi Permskaya oblast	13.973	655
Aviatsionnie Reduktora I Transmissii - Permskie Motori Permskaya oblast	11.778	245
Stema Permskaya oblast	11.139	1.443
Velta Permskaya oblast	9.628	2.184

4.4.9. Proizvodnja hrane in pijač

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Permska lokalna proizvodnja hrane zagotavlja večino potrebnih osnovnih zalog hrane. Oblast je med desetimi največjimi v RF v pridelavi mleka, perutnine in svinjskega mesa.
- ◆ Tudi kmetijska proizvodnja in predelava hrane je v okviru prioriternih gospodarskih dejavnosti v oblasti. Predvsem to velja za proizvodnjo mesa in predelavo žitaric.
- ◆ Največja tuja investitorja v dejavnosti sta Nestle in Cereal Products World Wide.

Večja živilsko-predelovalna podjetja v Permski oblasti

Naziv podjetja	Izdelki	Prihodki v 1000 USD	Število zaposlenih
Konditerskaya Factory Kamskaya Permskaya oblast	konditorski izdelki	40.262	1.238
Permskiy MyasoFactory Permskaya oblast	meso	27.196	725
Permmoloko Permskaya oblast	mleko	15.400	546
Permskaya Pivovarennaya Permskaya oblast	pivo	15.258	386
Permskiy Margarinoviy Plant Sdobri Permskaya oblast	olje in margarina	13.453	374
KhleboFactory-2 Permskaya oblast	kruh	9.434	464
Permalco Permskaya oblast	alkoholne pijače	9.283	299

4.4.10. Poslovne priložnosti (1)

- ◆ Analiza področij tujih investicij v gospodarstvo Permske oblasti kaže, da so organizacije s tujimi investicijami zlasti usmerjene na naslednja področja: lesno-predelovalna industrija, gradbeništvo, predelava kmetijske proizvodnje.
- ◆ Upošteevajoč specifičnosti omenjene regije se kot perspektivna kažejo zlasti naslednja področja:
 - ❖ **lesno-predelovalna industrija** - prenos tehnologije za predelavo lesa, pri čemer bi bilo lahko perspektivno področje izdelava pohištva; celuloza;
 - ❖ **predelava ali nakup kamene soli;**
 - ❖ **področje proizvodnje hrane in pijač** - organizacija proizvodnje konditorskih izdelkov;
 - ❖ **gradbeništvo** - različni projekti obnove kulturno-zgodovinskih objektov; kot posebej perspektivno se kaže področje izgradnje novih stanovanjskih objektov in poslovnih zgradb;
 - ❖ **oprema za vrtnalne stroje** - vse, kar je povezano s proizvodnjo nafte in zemeljskega plina, ima namreč dobro perspektivo.

4.4.10. Poslovne priložnosti (2)

- ◆ Posebnost te regije je med drugim v tem, da v Permu obstaja študij slovenščine. To bi kazalo - poleg možnosti zaposlitve v predstavnstvu podjetja - izkoristiti za to, da bi se tukaj odprl nekakšen **informacijski center/pisarna konzorcija zainteresiranih slovenskih podjetij**, ki bi se na ta način še bolj utrdila na tem območju, poleg tega pa bi kazalo znanje slovenščine koristiti v smeri **navezave stikov s katerim od slovenskih mest**.

Investicijski projekti

Podatki iz natečaja s področja gradbeništva (objavljen 1.7.2003):

Permska filiala "Gosstroya" (Državni komite za gradbeništvo RF) vabi k sodelovanju na naslednjih področjih:

- ❖ Naročnik **Departma za kulturo in umetnost Permske oblasti**. Financiranje - iz proračuna Permske oblasti in iz zveznega proračuna.
 - katedrala »Krestovozdviženski", Solikamsk, Vseobuča 65
 - "Dom vojvode", Solikamsk, Naberežnaja 84
 - "Trojicka katedrala", Solikomsk, Naberežanja 99
 - katedrala "Spaso-Preobraženski", Perm, Komsomolski prospekt 4
 - Arhierjski dom", Perm, Komsomolski prospekt 6
 - Arhitekturno-etnografski muzej "Hohlovka", Permska regija, Hohlovka

Rok oddaje prijav je 45 dni po izidu v publikaciji "Konkursnie torgi".

4.4.10. Poslovne priložnosti (3)

- ❖ Naročnik - Departma za kulturo in umetnost Permske oblasti. Financiranje - iz proračuna Permske oblasti.
 - Celovita obnova sistema ogrevanja v stavbah Permskega okrajnega etnografskega muzeja, Perm, Sibirskaja 15
- ❖ Financiranje - iz proračuna Permske oblasti in iz zveznega proračuna.
 - Obnovitveno-restavracijska dela na katedrali »Spaso-Preobraženski«, Komsomolski prospekt 4.

Rok oddaje prijav je 45 dni po izidu v časopisu "Zvezda".

- ❖ Sodelujoči na natečaju morajo imeti ustrezno gradbeno opremo, kvalificirano delovno silo, izkušnje pri izvajanju podobnih del ter licenco za ustrezne oblike dela. Podrobnosti so dosegljive preko: www.gum.permonline.ru/tender.htm
- ❖ Med slovenskimi podjetji imata izkušnje s tega območja podjetji Iskratel in Kolinska.

5. NOVOSIBIRSKA OBLAST

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

5.1. Uvod (1)

- ◆ Novosibirska oblasti obsega 178.200 kvadratnih kilometrov, na tem območju pa živi **2,72 milijona prebivalcev**. Letna migracija je okoli 50.000 ljudi. Na območju je 14 mest, 18 naselij mestnega tipa, 1572 vasi. 27% površine obsegajo gozdovi, 21,3% pa vodne površine. Zaloge lesa ocenjujejo na 416 milijonov kubičnih metrov (www.nso.ru , www.adm.nso.ru, www.regions.ru , www.government.ru).
- ◆ **Mesto Novosibirsk** je četrto največje rusko mesto in predstavlja enega najpomembnejših gospodarskih centrov izven evropskega dela Rusije. Je glavno mesto regije, leži ob reki Ob in je tudi geografski center Rusije. Mesto je bilo ustanovljeno leta 1893 in naj bi imelo po zadnjih podatkih **1,4 mio prebivalcev**. Tukaj se nahajajo predstavništva različnih ministrstev Vlade Ruske federacije in konzulati nekaterih držav. V mestu je več kot 40 visokošolskih zavodov, 123 oglaševalskih agencij, 150 tipografij, 8 radijskih postaj in 5 poslovnih centrov. Mednarodno poslovno sodelovanje povezuje Novosibirsk s 85 državami, pri čemer so z nekaterimi mesti - npr. v ZDA, na Japonskem in Kitajskem - pobratena mesta.
- ◆ V oblasti deluje preko **88.000 podjetij**, od tega **industrijskih 9.595** (od tega 430 večjih), kmetijskih 7.441, gradbenih 8.191, s področja trgovine 36.177. Malih podjetij je 23.725, od česar jih je le 61 tujih. Skupno je na območju Novosibirske oblasti zaposleno 1,125 milijonov prebivalcev, od tega v zasebnem sektorju 516.900. Na tem območju deluje 15 samostojnih bank ter 46 filial bank iz drugih mest, zavarovalnic pa je 24.

5.1. Uvod (2)

- ◆ **Znanstveni potencial.** V Novosibirsku je 1/3 vsega znanstvenega potenciala Sibirije. Tako imenovani "akademgorod" (»akademsko mesto«) je bil zgrajen v 60-tih letih in je bil prvi v Rusiji znanstveni center in je kot takšen služil kot model za izgradnjo podobnih centrov v drugih državah (Japonska, Francija, Južna Koreja). Na temelju vodilnih fakultet tega mesta deluje 7 mednarodnih raziskovalnih centrov (op.: nekatere so že povezave z raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji).
- ◆ **Naravna bogastva.** V regiji se nahaja 6 naftnih polj s kapacitetami okrog **40 milijonov ton nafte**. Najbolj perspektivno je naftno polje Zgornja Tara, kjer zaloge nafte ocenjujejo na 24,5 milijonov ton. V regiji so prisotne tudi velike **zaloge zlata** in edino nahajališče visoko kvalitetnega **antracita** v Rusiji, ki ga uporabljajo za proizvodnjo industrijskih elektrod.
- ◆ **Transport.** Novosibirsk je največji industrijski center za Uralom. Tukaj poteka transibirska železniška magistrala, na območju pa je okrog 1.530 kilometrov železniških prog in okrog 17.000 kilometrov avtomobilskih cest. Pri prevozu blaga v 71,1% uporabljajo železniški transport. Letališče ima okoli 500 letov tedensko, od tega 50 mednarodnih.
- ◆ **Investicije.** V prvi četrtini leta 2003 so investicije v celotni Sibiriji znašale 34 milijard rubljev oz. 1,1 milijarde USD. Ta znesek predstavlja 127% investicij v istem obdobju leta 2002. Največ namenjenih sredstev za investicije so bile deležne predvsem tri regije, in sicer Omsk (120.8%), Kamerovo (119%) in **Novosibirsk (111.4%)**.
- ◆ Poleg samih vrednosti investicij pa se je spremenila tudi struktura le teh. Kar 64% vseh podjetij je v letu 2001 uporabljalo zgolj notranje vire financiranja investicij. V enakem obdobju v letu 2002 je ta odstotek znašal 75,3%. Banke, ne-kreditne institucije, ter proračunski in ne-proračunski viri pa so prestavljali zgolj 36% virov investicijskih sredstev. (Vir: FIS agency, podatki iz RIA Novosti; 06/18/2003).

5.2. Koristni naslovi

- ❖ **Gubernator: Viktor Aleksandrovič Tolokonskij**
 - namestnik: Nikolaj Andrejevič Titenko, med drugim pristojen za mednarodne stike, projekte in programe, za področje turizma
 - namestnik: Vadim Leonidovič Fedotov, pristojen za področje ekonomskega razvoja in industrije
 - namestnik: Afanasij Stepanovič Francev, pristojen za področje gradbeništva, arhitekture in cestnega kompleksa

- ❖ **Novosibirska trgovinsko-industrijska zbornica**

predsednik: Boris Viktorovič Brusilovski
Novosibirsk, Prospekt Marksa 1
tel.: +7 3832 46-41-50, 46-54-01
faks: +7 3832 46-30-47, 46-41-50
e-mail: org@sbcnet.ru
URL: www.sbcnet.ru

- ❖ **Novosibirsk mestna trgovinsko-industrijska zbornica**

predsednik: Vladimir Gavrilovič Ženov
Novosibirsk, Krasnij prospekt 220/10
tel.: +7 3832 27-67-91
tel/faks: +7 3832 27-67-81, 27-67-92
e-mail: info@ngtpp.ru
URL: www.ngtpp.ru

5.3. Pomembnejše gospodarske dejavnosti

- ◆ Novosibirska oblast ni bogata z naravnimi viri kot nekatere sosednje regije. Je pa zato bolj pomembna kot **center za predelavo in distribucijo surovin**. Oblast je tako poznana predvsem po industriji, transportu in raziskovalni dejavnosti.

Delež posameznih dejavnosti v industrijskem proizvodstvu
Novosibirske oblasti (%)

Najpomembnejše panoge v regiji	
proizvodnja hrane in pijač	23
proizvodnja strojev in naprav	22
proizvodnja električne energije	19
metalurgija	13
proizvodnja gradbenega materiala	7
lahka industrija	3
kemijska industrija	2
ostalo	11

Vir : BISNIS Outreach, junij 2003

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (1)

OSNOVNE ZANČILNOSTI TRGA

- ◆ V panogi je trenutno prisotnih 1.120 podjetij. Leta 1999 je dejavnost ustvarila 222,4 milijona ameriških dolarjev proizvoda, leta 2002 pa je k industrijskemu proizvodu regije prispevala 23 %.
- ◆ Najpomembnejši proizvodi panoge so:

Struktura proizvodnje hrane v Novosibirski oblasti

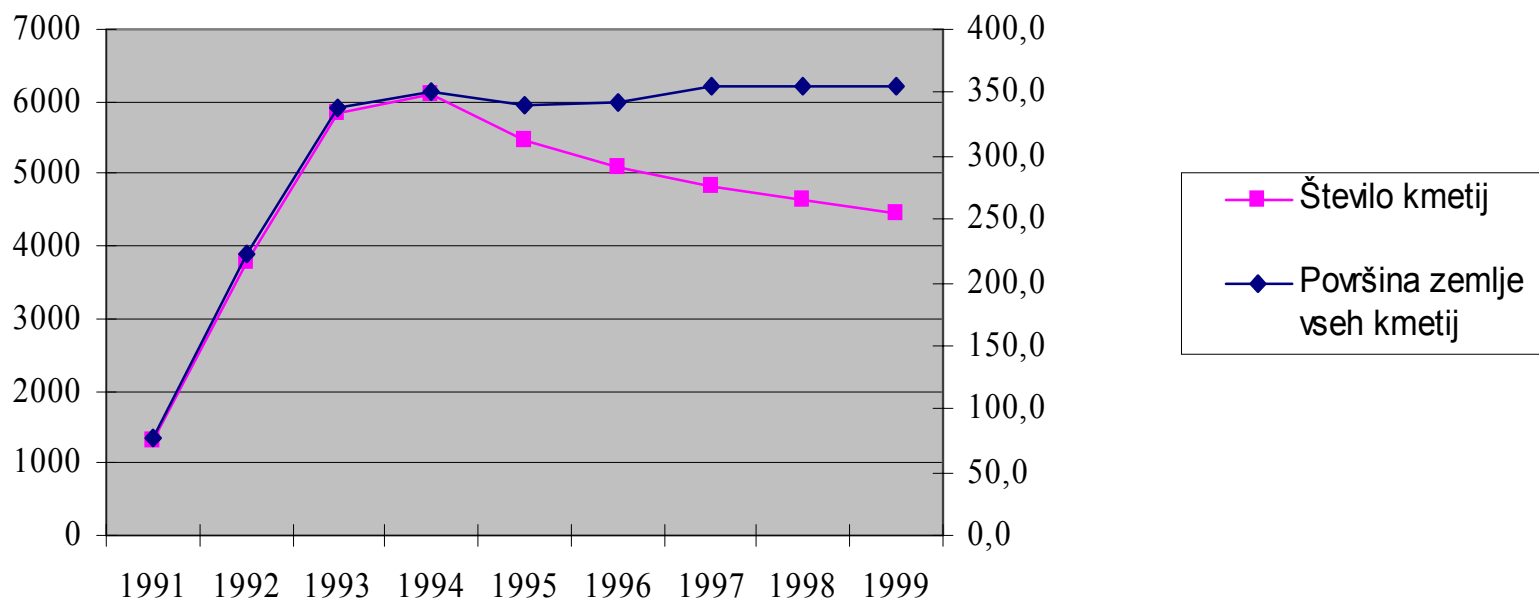
NAJPOMEMBNEJŠE SKUPINE ŽIVIL (mio USD)	
	1999
Meso in mlečni izdelki	80,9
Moka	18,2
Ribe	4,9
Ostalo	118,4

- ◆ Poleg naštetih proizvodov je oblast relativno dobro oskrbljena tudi z ostalimi osnovnimi zalogami hrane.
- ◆ Po zadnjih dosegljivih podatkih iz leta 1999 je obseg pridelovalnih površin znašal 7.150.000 hektarjev. V oblasti je delovalo na tem področju skoraj 500 podjetij.

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (2)

OSNOVNE ZANČILNOSTI TRGA (nadaljevanje)

- ◆ Število kmetij se je do leta 1995 povečevalo, od leta 1995 dalje pa je začelo število kmetij nazadovati. Spodnji graf prikazuje dinamiko števila kmetij za obdobje 1991 - 1999.

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Največja proizvajalca pijač v Novosibirski oblasti sta ameriška družba **Coca-Cola Bottlers** in rusko podjetje **Vinap**. Ostala pomembnejša podjetja so še **Novosibirsko Mesno podjetje**, **Novosibirsky Zhirovoi Kombinat** - tovarna za proizvodnjo masla, **Novosibirsko podjetje za proizvodnjo testenin**, **Novosibirska piščančja farma**, ter tri podjetja na področju proizvodnje mleka: **Gormolzavod**, **Sibirskoe Moloko** in **Albumin**.
- ◆ **Novosibirsko mesno podjetje** je eden izmed največjih proizvajalcev mesnih proizvodov v Sibiriji. Proizvaja preko 70 različnih mesnih proizvodov. Podjetje ima svojo mrežo trgovin v Novosibirsku.
- ◆ Glavni predstavniki na področju mlečnih izdelkov, ki smo jih navedli že v zgornjem odstavku proizvajajo širok spekter izdelkov med katerimi so: mleko, jogurt, sir in maslo. Proizvodnja zmogljivost podjetij je približno 600 ton izdelkov na dan. Pri tem je potrebno poudariti, da je izkoriščenost kapacitet izredno majhna, kajti v uporabi je zgolj okoli 5 odstotkov dnevne zmogljivosti.
- ◆ Novosibisko podjetje **Vinap** deluje že več kot 30 let. Je največje podjetje v Ruski federaciji na področju proizvodnje alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Proizvodnja v podjetju poteka na petih neodvisnih linijah. Podjetje proizvaja pivo, vino skupaj s šampanjcem, likerje in vodko, ter brezalkoholne pijače. Skupna proizvodnja pijač znaša 188 milijonov litrov letno. S svojo proizvodnjo pokriva približno 40% celotnega trga v Novosibirski oblasti. Pri tem pa zaseda tudi pomemben položaj na trgu v celotni Vzhodni in Zahodni Sibiriji. Danes na trgu ponujajo že več kot 150 različnih proizvodov.
- ◆ Glavna tuja proizvajalca v tej dejavnosti sta svetovno znana proizvajalca pijač **Coca-Cola** in **Pepsi**. Coca-Cola se je odločila za gradnjo svoje enote v Novosibirsku leta 1997 in je investirala 70 milijonov US\$. Poleg tega je zaposlila 400 ljudi in je trenutno največji in najmočnejši tuj proizvajalec v regiji. Drugo veliko mednarodno podjetje, ki deluje na področju Novosibirsk je Pepsi. Pepsi je v Novosibirsku postavil distribucijski center, s pomočjo katerega posreduje svoje izdelke na tem trgu.

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (4)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadaljevanje)

Največji proizvajalci hrane in pijač v Novosibirski oblasti

Naziv podjetja	Proizvodni program	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Coca-Cola Bottlers Sibir Novosibirskaya oblast	pijače	39.677	17.237	48
Vinap Novosibirskaya oblast	pijače	33.943	9.587	1456
Sibirskoe Moloko Novosibirskaya oblast	mleko in mlečni izdelki	26.487	4.105	548
Novosibirskiy Myasokonservniy Factory Novosibirskaya oblast	meso	24.329	6.616	981
Sibirskaya Prodovolstvennaya Novosibirskaya oblast	meso	13.224	185	221
Karasukskiy MyasoFactory Novosibirskaya oblast	meso	11.156	771	266
Novosibirskiy Zhirovoy Factory Novosibirskaya oblast	margarina, majoneza	10.504	5.521	626
Shokoladnaya Factory Novosibirskaya oblast	slaščice	10.087	572	646
Vitta Novosibirskaya oblast	alkoholne pijače	9.980	953	405
Proizvodstvenno-Kommercheskaya Novosibkhleb Novosibirskaya oblast	kruh, moka	8.009	1.562	1002

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (5)

POSLOVNE PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI

- ◆ Zaradi uvedbe novih carin in omejitve količine uvoženega mesa domači proizvajalci mesnih izdelkov pričakujejo porast povpraševanja po domačih izdelkih, predvsem izdelkih lokalnega izvora, ki bi zaradi novih razmer pridobili tudi na cenovni prednosti. Količinske omejitve mesa so postavljena na naslednje meje:
 - ❖ govedina - 315.000 ton leto
 - ❖ svinjina - 355.000 ton prvo leto, 420.000 ton drugo leto in 450.000 ton tretje leto
 - ❖ perutnina - 1,05 milijona ton letno
- ◆ Potrebno pa je poudariti, da je možen uvoz omenjenih izdelkov tudi nad to mejo, toda v tem primeru bodo ti izdelki obdavčeni po višji carinski stopnji 60% za govedino in 80% za svinjino.

5.4. Proizvodnja hrane in pijač (6)

KORISTNI NASLOVI

- ◆ **VINAP OAO**
630119, Novosibirsk g.,
Petukhova ul., d. 79
Tel.: +7 (3832) 421676
- ◆ **Sibirskoe Moloko OAO**
630088, Novosibirsk g.,
Petukhova ul., d. 33
Tel.: +7 (3832) 106980

5.5. proizvodnja strojev in naprav (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Panoga je poleg proizvodnje hrane in pijač največji ustvarjalec industrijskega proizvoda v regiji.
- ◆ V panogi je prisotnih 1.600 podjetij. Leta 1999 je znašala skupna proizvodnja panoge 287 milijonov USD, kar je pomenilo 11,9% rast v primerjavi z letom prej. Leta 2002 je panoga predstavljala 22% industrijskega proizvoda regije.
- ◆ Najpomembnejše podskupine v dejavnosti proizvodnje strojev in naprav so: proizvodnja železniške mehanizacije, kmetijske mehanizacije proizvodnja različnih instrumentov.
- ◆ **Poglavitni izdelki** strojogradnje v Novosibirski oblasti so :
 - ❖ električne postaje,
 - ❖ generatorji za turbine,
 - ❖ mehanične statve,
 - ❖ kemijska oprema,
 - ❖ oprema za lahko industrijo idr.

5.5. Proizvodnja strojev in naprav (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Podjetje **ELSIB** je eno izmed vodilnih podjetij v Ruski federaciji na področju proizvodnje težkih električnih strojev. Glavna področja delovanja ELSIB-a so:
 - ❖ projektiranje in proizvodnja turbo-generatorjev in hidro-generatorjev,
 - ❖ projektiranje in proizvodnja asinhroničnih motorjev in frekvenčnih pretvornikov,
 - ❖ projektiranje in proizvodnja ostale električne opreme,
 - ❖ servisiranje, dostava in modernizacija strojev za proizvodnjo električne energije.
- ◆ Podjetje ima 50 let izkušenj na svojem področju. V tem času je podjetje opremilo več kot 700 elektrarn po vsem svetu s svojimi turbo in hidro generatorji. Skoraj 60.000 njihovih proizvodov obratuje v raznih industrijskih panogah v 50 državah sveta.
- ◆ Za ELSIB je značilna močna proizvodna in testna baza znotraj podjetja z moderno tehnologijo, ki jim omogoča nadzor in preverjanje kakovosti izdelkov. V letu 1997 je bil implementiran sistem za nadzor kakovosti MS ISO-9001 , ki jim ga je odobrila ustanova TÜV SERT (Hamburg, Nemčija).
- ◆ Tehnološka razvitost proizvodov v dejavnosti je nenehno podvržena izboljšavam. Zavedanje pomembnosti razvoja pa se kaže tudi v nenehnem razvijanju novih proizvodov in rešitev. Najnovejši takšni rešitvi sta stroji za proizvodnjo električne energije z uporabo vetra in posebni sistemi za cirkularne sisteme v nuklearnih elektrarnah.

5.5. Proizvodnja strojev in naprav (3)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU (nadaljevanje)

Proizvodnja strojev in naprav : pomembnejši ponudniki v Novosibirski oblasti

Najpomembnejša podjetja	Skupni prihodki v 1000 USD	Stalna sredstva v 1000 USD	Število zaposlenih
Novosibirskiy Elektrovozoremontniy Plant	21.904	3.886	1.789
Elsib	15.546	4.351	1.042
Mashinostroitelniy Plant Po Sibselmash	14.036	3.292	1.416
Po Novosibirskiy Priborostroitelniy Zavod	9.792	14.155	1.996
Novosibirskiy Instrumentalniy Plant	8.699	2.027	993
Tyazhstankogidropress	8.275	4.657	983
Sibirskiy Plant Kompleknogo Elektroprivoda	6.938	2.708	813
Sibstankoelektroprivod Nauchno-Tekhnicheskaya Medtehnika	5.295	425	198
Novosibirskiy Aviaremontniy Plant	4.874	701	426
Elektroagregat	2.936	3.386	511

5.6. Metalurgija (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Leta 1999 je ta dejavnost proizvedla za 46,6 milijona USD izdelkov, pri čemer je neželezna metalurgija ustvarila 38,7 milijonov USD (83 %). Leta 2002 je delež panoge v skupnem industrijskem proizvodstvu znašal 13 %.
- ◆ Najpomembnejši proizvodi lokalnih metalurških podjetij so:
 - ❖ elektrode,
 - ❖ kositer,
 - ❖ jeklo,
 - ❖ zlato,
 - ❖ cevi.
- ◆ Metalurška podjetja v Novosibirski oblasti imajo največ težav z neustrezno proizvodno opremo, zato pospešeno **iščejo strateške partnerje**, ki bi bili pripravljeni vlagati v prenovo in izpopolnitev proizvodnih zmogljivosti.

5.6. Metalurgija (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

Metalurgija: pomembnejši ponudniki v regiji Novosibirsk

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Novosibirskiy Olovyanniy Factory Novosibirskaya Oblast	38.835	530
Novosibirskiy Metallurgicheskiy Plant Im. Novosibirskaya Oblastt	18.147	2.394

5.7. Gradbeništvo (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA

- ◆ Novosibirska oblast se oblikuje v trgovski in politični center Sibirije, zato je pri njenem razvoju izpostavljeno gradbeništvo kot eno izmed najpomembnejših področij razvoja. Za nadaljnji razvoj regije je namreč življenjskega pomena vzpostavitev dobre infrastrukture, ki bo še povečala privlačnost regije za potencialne tuje investitorje.
- ◆ V letu 2001 so zgradili 401.000 kvadratnih metrov stanovanjskih in poslovnih površin. Letno zgradijo okoli 50 km cest.
- ◆ **Stanovanjska gradnja.** Trenutno je v mestu Novosibirsk v gradnji prek 250 stanovanjskih zgradb s skupno stanovanjsko površino 1,5 mio m². Povprečna velikost stanovanj je okrog 75 m². Cena za kvadratni meter stanovanjskih površin se giblje med 320 in 1000 USD, kar je precej ceneje kot v Moskvi.

Število končanih stanovanjskih objektov	1996	1999	2000	2001	2002
Skupaj v regiji (000 m ²)	399,9	452,1	504,9	401,2	417,6
Mestno območje (000 m ²)	224,7	262,2	342,3	212,2	267,0
Individualne hiše (000 m ²)	58,2	106,8	98,0	119,3	130,1

5.7. Gradbeništvo (2)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje)

- ◆ Okoli **64 %** celotne gradnje stanovanjskih objektov poteka v mestu Novosibirsk. Iz tabele na prejšnji strani je razvidno, da se je celotna površina stanovanjskih površin v regiji v letu 2002 v primerjavi z letom 1996 povečala za zgolj 4,4%, površina dokončanih individualnih hiš pa se je v enakem obdobju povečala za kar 2,2 krat.
- ◆ Glavni končni porabniki (okoli 80%) končanih stanovanjski gradenj so posamezniki oz. družine v Novosibirsku z visokimi osebnimi dohodki.
- ◆ Število kupcev, ki si lahko privoščijo takšna stanovanja je po predvidevanju okoli 50.000 in velika večina med njimi je že zadovoljila svoje potrebe po stanovanjih. Ravno zaradi teh značilnosti pa se v zadnjem času kaže presežek ponudbe stanovanj, kajti povpraševanje po dragih stanovanjih se je zmanjšalo za 30-50% v primerjavi z letom 2001. Zaradi vseh zgoraj naštetih dejavnikov je v obdobju 2003 do 2005 pričakovati naslednje trende:
 - ❖ povprečna velikost stanovanja se bo zmanjšala,
 - ❖ gradbena podjetja bodo začela več pozornosti posvečati hipotekarnim posojilom kot načinu financiranja stanovanj
 - ❖ povečanje sodelovanja med gradbenimi podjetji in ostalimi podjetji (podjetja bodo začela več pozornosti posvečati tudi gradnji stanovanj za svoje zaposlene).

5.7. Gradbeništvo (3)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA (nadaljevanje)

- ◆ **Komercialna in industrijska gradnja.** V prihodnjih letih je pričakovati, da bo gradnja visoko kakovostnih poslovnih centrov, hotelov in skladiščnih zmogljivosti najbolj dinamičen segment znotraj gradbeništva v Novosibirski oblasti.
- ◆ Skupna velikost ne-stanovanjskih gradenj v Novosibirski oblasti je bila v obdobju 2000 - 2001 okoli 200.000 m² letno. Pri tem je potrebno poudariti, da ta številka predstavlja 40% celotnih novo zgrajenih površin v celotni regiji.
- ◆ Največji gradbeni projekti namenjeni komercialni uporabi v Novosibirsku so trenutno:
 - ❖ največji Trade and Business Center v Sibiriji (na Gogoljevi ulici) - celotne površina 75.000 m² ,
 - ❖ Palace of Culture (na Marx-ovem trgu) - celotne površina 50.000 m² ,
 - ❖ Business Center (na Kalinin- ovem trgu) - celotne površina 40.000 m² ,
 - ❖ 24 nadstropna trgovsko poslovna stavba (na Ordjonikidze ulici) - površina 20.000 m² .
- ◆ Največji uporabnik in kupec ne-stanovanjskih površin je Županova pisarna. Poleg le te so na seznamu največjih kupcev ne-stanovanjskih oz. komercialnih površin še večja lokalna podjetja in velike ruske korporacije, kot so:
 - ❖ Novosibirska tovarna za kemijske koncentrate
 - ❖ VINAP
 - ❖ NovosibirskEnerg

5.8. Proizvodnja gradbenega materiala (1)

OSNOVNE ZNAČILNOSTI TRGA IN POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Proizvodnja glavnih gradbenih materialov in opreme je v regiji zelo dobro razvita. Na tem področju deluje 20 podjetij. Največji izmed njih sta **ZGBI-4 in SIBIT**. Beton proizvaja podjetje **IskitimCement** (Novosibirsk) in **Topkinsky Cement** (Kemerovo). Skrilavec proizvajata podjetji **Iskitim** (Novosibirsk) in podjetje **Volna** (Krasnoyarsk). Pesek in ostale drobljene kamne pa proizvaja in dobavlja podjetje Kamenny Karier, ki je hkrati tudi največje podjetje na svojem področju v Vzhodni Rusiji. Tudi ostali gradbeni materiali se večinoma proizvajajo v Novosibirski oblasti.
- ◆ Na področju gradbenega materiala je najbolj obetaven **trg okenskih materialov**. Tradicionalna ruska okna so narejena iz lesa. Toda v zadnjem obdobju (5-7 let) se v regiji promovira uporaba plastičnih oken. Izračuni kažejo, da bo v prihodnosti trg s plastičnimi okni v Novosibirski oblasti vreden približno 90 milijonov USD. Poleg tega predvidevajo povečanje potencialnega trga za plastična okna v letu 2003 za 15-20%. Glavni proizvajalci in ponudniki plastičnih oken na tem trgu so podjetja **Novolit** (okna so narejena na osnovi Gealan profilov - Nemčija) - 30% tržni delež, **BFK** (podjetje uporablja svoje profile) - 25% tržni delež in podjetje **Profil-S** (lastni profili) - 10% tržni delež.
- ◆ Poleg zgoraj opisanih ponudnikov gradbenega materiala pa je v Novosibirski oblasti možno zaslediti tudi tuje ponudnike gradbenega materiala. To so **ROCKWOOL izolacijski materiali (Danska), IDO, IFO, KNAUF, Va-Lux, Kronospan in URSA**. Prav tako so na voljo proizvodi nekaterih proizvajalcev iz ZDA: **ARMSTRONG, NULINE, Fire Screen**, itd.
- ◆ Novosibirsk kot distribucijski center privlači vedno več podjetij iz zahoda. Pri tem se soočajo s pomanjkanjem visoko-kakovostnih skladišč oz. ta na splošno ne obstajajo. Prav tu pa se odpira možnost za nekatera podjetja iz zahoda, kajti zaradi svoje lege in pomembnosti Novosibirsk potrebuje tudi takšne vrste skladišč. To so nekatera podjetja že odkrila. Tako je npr. podjetje Tablogix postavilo več milijonov dolarjev vredno skladišče v Novosibirsku in načrtuje izgradnjo še enega, da bi zadovoljilo naraščajoče povpraševanje po takem tipu skladišč.

5.8. Proizvodnja gradbenega materiala (2)

POMEMBNEJŠI PONUDNIKI NA TRGU

- ◆ Na tem področju deluje okoli 2.880 podjetij, od tega 32 državnih, 5 od lokalnih oblasti, 2.630 zasebnih, 193 mešanih in še nekatera druga podjetja.
- ◆ Glavna gradbena podjetja v letih 2000 -2002 so bila:
 - ❖ Koncern Sibir (preko 15.000 m² v povprečju letno zgrajenih stanovanjskih površin)
 - ❖ SU-9 (okoli 10.000 m²)
 - ❖ Strug (okoli 10.000 m²)
 - ❖ SibAcademStroy (okoli 10.000 m²)
 - ❖ Aton (okoli 10.000 m²)

Še nekatera pomembnejša gradbena podjetja v Novosibirski oblasti

Naziv podjetja	Prihodki v 1000 USD	št. zaposlenih
Strug	6.523	319
Stroitelnoe upravljenie 9	5.494	139
Pmk - Tatarskaya	306	66

5.9. Poslovne priložnosti

- ◆ Zunanjetrgovinska menjava je leta 2002 znašala 963 milijona ameriških dolarjev, od tega je bilo 606 milijonov USD izvoza in 357 milijonov USD uvoza.

Mednarodna menjava regije (mio USD)					
	1999	2000	2001	2002	2003 (ocena)
izvoz	306	452	543	606	666
uvoz	232	265	296	357	393
mednarodna menjava	538	717	839	963	1059

Vir : Novosibirsk Regional Administration

- ◆ Glede na posebnosti omenjene regije, ki so razvidne iz predstavljenih podatkov, in dosedanjih izkušenj sodelovanja z njo, se kot perspektivna kažejo zlasti nekatera področja sodelovanja z regijo Novosibirsk.
- ◆ V večji meri kaže izkoristiti možnosti, ki obstajajo v okviru "**akademskega mesta**", predvsem z vidika skupnih raziskav in mešanih podjetij za komercializacijo različnih izdelkov; v tej zvezi bi bilo smiselno organizirati vsebinsko usmerjen obisk "akademskega mesta";
- ◆ Pozornost bi bilo smiselno nameniti tudi področju **lesno-predelovalne industrije**; zaradi velikih količin nepredelanega lesa kaže preveriti možnosti prenosa znanja in tehnologije za njegovo predelavo, med drugim glede proizvodnje pohištva;
- ◆ Okrepiti bi bilo smiselno tudi prisotnost na področju **gradbeništva** in dejavnostih, ki so s tem povezane.

6. VIRI

Ministrstvo za
gospodarstvo

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

6.1. Viri za proučevanje tržnih priložnosti

- ◆ V nadaljevanju so predstavljeni viri informacij (baze podatkov, kjer je možno črpati različne koristne informacije in izvajati predstavitve izdelkov oziroma v nekaterih primerih tudi njihovo oglaševanje).

a) Gradiva različnih inštitutov

- ❖ Institute of Business Studies, Moskva, www.ibs.m.ru
- ❖ Nacionalno združenja profesionalnih konzultantov, Moskva, www.ngpc.ru
- ❖ Institute for the Economy in Transition, www.iet.ru
- ❖ Inštitut za Evropo Ruske akademije znanosti, Moskva, www.ieurope.ru
- ❖ Diplomatska akademija Ministrstva za zunanje zadeve Ruske federacije, Moskva, www.polpred.ru , www.mid.ru
- ❖ International Association of Business Cooperation, www.iabc.ru, e-mail: info@iabc.ru
- ❖ Centralna banka Rusije, Moskva, www.cbs.ru
- ❖ različne analitične institucije v Moskvi, ki se ukvarjajo z ekonomsko problematiko - www.troika.ru , www.politcom.ru , www.cpt.ru

6.2. Viri za promocijo izdelkov in storitev (1)

b) Promocija izdelkov

- ◆ Pri prodoru na ruski trg je posebej pomembno učinkovito tržno komuniciranje (oglaševanje, seznanjanje javnosti - strokovne in druge). V tej zvezi se lahko koristijo različni pristopi. Učinkovito, a dokaj drago je oglaševanje preko televizije, učinkovito, in nekoliko cenejše je oglaševanje na radiu. Spisek TV in radijskih postaj je dosegljiv preko www.government.ru. Poleg tega je z vidika predstavljanja oziroma reklamiranja izdelka zelo pomembno permanentno sodelovanje na različnih specializiranih sejmi v Rusiji (op.: spisek je v prilogi). V nadaljevanju so podani naslovi in opisi specializiranih revij, kjer bi bilo možno razmišljati o predstavljanju izdelkov/storitev.
 - ❖ »**Centrplus**«, www.Centrplus.ru , tednik, ki ga brezplačno delijo po poštnih nabiralnikih v Moskvi. Izhaja na 24 straneh, naklada pa je 1,4 mio izvodov. Oddelek reklame je dosegljiv preko telefona +7 (095) 928-45-18, 928-71-34, e-mail: reklama@centerplus.ru .
 - ❖ »**Delovie ljudi**« (Poslovneži«), gospodarska revija, mesečnik, izhaja v nakladi 50.000 izvodov, prispevki z različnih področij, pomembnih za ekonomsko dejavnost, analitični prispevki, možnost promocije izdelkov, naslov redakcije - e-mail: dl@mk.ru .
 - ❖ »**Ekonomika Rossii - XXI vek**«, izhaja v nakladi 30.000 izvodov, glasilo različnih ministrstev, predstavitev različnih koristnih informacij s posameznih področij gospodarstva, predstavitev novosti v zakonodaji, predstavitev nekaterih večjih poslovnih sistemov, www.ruseconomy.ru , naslov redakcije - email: info@ruseconomy.ru .

6.2. Viri za promocijo izdelkov in storitev (2)

- ❖ »**EXPOcourier**«, izhaja v angleščini, podatki v zvezi s sejmsko dejavnostjo, e-mail: centr@expocentr.ru , www.expocentr.ru , reklama - e-mail: infoec@expocentr.ru.
- ❖ »**Formula stroitelstva**« (»Formula gradbeništva«), informativno-reklamna revija, www.formula-str.ru, izhaja mesečno, vsebuje reklame in različne podatke o sejmih.
- ❖ »**Interros**«, podatki o tem finančnem koncernu, www.interros.ru .
- ❖ "**Mir stroitelstva**" (»Svet gradbeništva"), reklamno-informativna revija, e-mail: mirstroy@yandex.ru , revija se pojavlja na različnih sejmih v Moskvi, izhaja mesečno, naklada 30.000 izvodov, revija zanimiva zlasti v povezavi z nastopi na specializiranih sejmih.
- ❖ "**Moskovskie torgi**" (»Moskovski trgi«), mesečnik, uradno glasilo župana Moskve in Vlade Moskve, www.torgi.mos.ru , e-mail: torgi@tradeware.ru , naklada 11.000 izvodov.
- ❖ »**Nacionalnaja metalurgija**«, izhaja na 2 meseca, www.rmo.ru , e-mail: info@rmo.ru , specilizirana revija za članke s področja črne in barvne metalurgije - različni statistični podatki in analize, novosti s področja posameznih zvrsti metalurgije. Naklada 8.000 izvodov. Možnost reklamiranja - reklama@rmo.ru.
- ❖ "**Obustroistvo & remont**" (»Obnova & remont), www.oir.ru , izhaja tedensko, reklamno-informativna revija, izhaja v nakladi 120.000 izvodov, reklamna služba: e-mail: reklama@d-mir.ru , telefon/faks: +7 (095) 940-05-99, 940-06-99. Eno od poglavij revije je povezano z elektrotehniko in gradbenimi materiali.

6.2. Viri za promocijo izdelkov in storitev (3)

- ❖ »**Russian Food & Drinks Market Magazine**«, mesečnik, specializirana revija oziroma informativno-analitični mesečnik, izhaja v nakladi 45.000 izvodov, veliko koristnih informacij s posameznih področij prehranske industrije in prodaje teh izdelkov na ruskem trgu, analize prodaje posameznih proizvodov, možnost reklamiranja, redakcija - e-mail: rfmarket@zmail.ru , www.foodmarket.ru, izhaja v kombinaciji ruščina-angleščina, za prodor na ruski trg skoraj obvezna revija, in sicer tako z vidika analize trga kot možnosti promocije izdelka.
- ❖ »**Rossijskaja turiststkaja gazeta**« (»Ruski turistični časopis«), tednik, na 8 straneh, izhaja v nakladi 10.000 izvodov, www.rtg.ru , redakcija - e-mail: aib@rtg.ru , splošni in posebni podatki s področja turizma, možnost promocije in reklame.
- ❖ »**Russkij fokus**«, tednik, izhaja v nakladi 31.900 izvodov, med drugim vsebuje različne analitične članke s področja gospodarstva, www.russianfocus , oddelek reklame - subottin@russianfocus.ru .
- ❖ »**Rossijskaja trgovlja**« (»Ruska trgovina«), mesečnik, specializirana revija s področja trgovine, možnost reklamiranja, izhaja v nakladi 50.000 izvodov, www.rtpress.ru , e-mail: rt@ropnet.ru .
- ❖ »**Ruskii predprinimatelj**« (»Ruski podjetnik«), analitična revija, izhaja mesečno, obsega različne prispevke, ki bi bili lahko koristni za podjetnike in njihovo dejavnost, možnost promocije dejavnosti, www.ruspred.ru, reklama - e-mail: ruspred@yandex.ru.
- ❖ "**Svoi biznis**", www.mybiz.ru , izhaja mesečno, revija je lahko zanimiva za prispevke o posameznem področju.

6.2. Viri za promocijo izdelkov in storitev (4)

- ◆ »**Stroitel'naja industrije**« (»Gradbena industrija"), www.msouz.ru/si, e-mail: si@msouz.ru , izhaja mesečno, naklada 40.000 izvodov, statistični podatki o različnih gradbenih materialih in najboljših ponudbah s tega področja;
- ◆ "**Stroiletnie materialy**« (»Gradbeni materiali"), www.stroyamat.ru, reklamni odddelek e-mail: stroyamat@aha.ru , stroybau@col.ru , www.aha.ru/stroyamat , izhaja tedensko, naklada 100.000 izvodov, en del je povezano z elektrotehničnimi materiali.
- ◆ "**Stroitelstvo**« (»Gradbeništvo") vse ruska revija, izhaja mesečno, naklada 50.000 izvodov, strokovni članki s tega področja, vsebuje tudi reklame.
- ◆ »**THE INTERIOR DESIGN HANDBOOK**«, izhaja enkrat letno, vsebuje vse podatke o podjetjih na ruskem trgu, ki se nanašajo na gradbene materiale in konstrukcije, različno notranjo opremo, sredstva zvez, sisteme varovanja, pohištvo, specializirano opremo, opremljanje vrtov in drugo. www.idh.ru , naslov redakcije e-mail: info@idh.ru .
- ◆ »**Tovari i uslugi**« (»Blago in cene«), www.tovary.ru, www.d-mir.ru, e-mail: bws@d-mir.ru , mednarodni reklamno-informativni tednik, izhaja na 800 straneh, naklada je 130.000 izvodov, na nekaterih mestih ga delijo brezplačno.
- ◆ »**Turizm**«, izhaja mesečno, naklada 9.000 izvodov, specializirana revija s področja turizma, predstavitev različnih projektov, reklamiranje oziroma predstavitev izkušenj na nacionalni ravni, reklama - e-mail: reclama@tpnews.ru , tourism@tpnews.ru.

6.2. Viri za promocijo izdelkov in storitev (5)

- ◆ »**Vinnaja karta**« (»Vinska karta«), tednik, specializirana revija informacije o vinih in drugih alkoholnih napitkih, možnostih njihovega nakupa, reklamiranje, izhaja v nakladi 40.000 izvodov, naslov redakcije - Moskva, Verhnaja ulica 34, tel.: +7 095 933-02-29, 250-70-20, faks: +7 095 250-75-72, 257-76-55.
- ◆ »**Volga-biznes**«, mesečnik, izhaja v nakladi 5.000 izvodov, objavlja različne prispevke, ki se nanašajo na Privolško zvezno okrožje, predstavlja posamezne regije, možnost predstavitve posameznih partnerjev, e-mail: volgabiz@volgabiz.ru , www.volgabiz.ru .

◆ c) Prodajni sistemi

Veliko koristnih informacij je možno najti v "Moscow Business Telephone Guide" – www.mbtg.net, poleg tega pa so informacije dosegljive preko »rumenih strani« - www.jelowpages.ru.

◆ d) Različni drugi koristni internet naslovi:

Podatki o različnih sejmih in razstaviščih:

www.expo.ras.ru - razstavni center Ruske akademije znanosti v Moskvi

www.expocentr.ru - največji razstavni center v Moskvi

6.3. Sejmi in razstave

www.exposokol.ru - razstavni center Sokolniki, Moskva

www.expostroy.ru - specializirano razstavišče v Moskvi

www.sibfair.ru - razstavni center v Novosibirsku

www.uralexpo.mplik.ru - razstavni center v Jekaterinburgu

www.sibexpo.ru - mednarodni razstavni kompleks v Irkutsku

www.expo-volga.ru - podatki o sejmski dejavnosti v Samari

www.yarmarka.ru - o sejmu v Nižnem Novgorodu

www.interstroyexpo.com - St. Peterburg

www.elstandart.spb.ru - St. Peterburg

www.peterfood.ru - St. Peterburg

www.lenexpo.ru - St. Peterburg

www.spbcc.ru - St. Peterburg

6.4. Drugi koristni viri

◆ Različni drugi koristni internet naslovi:

www.customs.ru - informacije s področja carine

www.nalog.ru - informacije s področja davčne politike

www.tpprf.ru - Trgovinsko-industrijska zbornica Rusije

www.regions.ru - o regijah

www.polets.ru - vse letalske povezave

www.sheremtyevo-airport.ru - letališče Šeremetjevo, Moskva

www.domodedovo.ru - letališče Domodedovo, Moskva

◆ Še nekateri viri :

- ❖ Oil & Gas Tax Guide to Russia. Ernst & Young. Marec 2003
- ❖ International Automotive Supplier Industry in Russia. Ernst & Young. Marec 2003
- ❖ Strategy for the Russian Federation. EBRD. Oktober 2002